

Timepunk

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	Autor obálky
Peter Štec	Greenie knižnica	CC-BY-NC-ND	Prvé (2024)	Alec Favale @ Unsplash

Kniha je zbierkou sedemnástich retrofuturistických poviedok písaných v rôznych štýloch „punku“, teda obraz sveta sa v nich mení podľa doby, v ktorej sa odohrávajú. Ako by vyzeral svet, keby nikdy nenastala priemyselná revolúcia? Aké technológie by malo k dispozícii ľudstvo, ak by sme sa preklenuli do obdobia ekologickej utópie? Druhou stránkou poviedok je poukádzanie na určité spoločenské problémy, ktoré sú predmetom kritiky alebo dokonca revolúcie, buď danej doby alebo i súčasnosti.

Venované mame. Znova nadíde deň, kedy sa uvidíme...

Predstaviteľ

Punk. Ako si ho človek predstavuje? Ako smer umenia? Klasických pankáčov 70-tych a 80-tých rokov dvadsiateho storočia? Ako sociálnych vyvrheľov? Týmito otázkami sa v tejto zbierke krátkych poviedok zaoberať nebudem. Koncovka -punk sa nemusí nutne vzťahovať len na punk ako taký, dokonca ani na druh hudby. V anglosaskej literatúre označuje táto prípona formu určitého druhu retrofuturistickej predstavy života, akejsi predstavy „budúcnosti podľa histórie“. Alebo v krátkosti – aké súčasné vymoženosti doby momentálne máme? A aké by sme mali, ak by nikdy nenastala industrializácia? Alebo žeby dnešná technológia ostala na úrovni obdobia napoleonských vojen? Ako by sme si potom predstavili internet? Ale hlavne, nech vezmeme na zreteľ akýkoľvek aspekt retrofuturizmu, vždy sa nájdú celospoločenské problémy, ktoré je potrebné otvorené rozoberať a v prípade punku zosmiešniť alebo na ne upozorniť, postaviť sa proti nim a upozorniť, že v žiadnej, ani len utopistickej predstave sveta, nie sme zachránení od problémov. Novšia doba vždy prináša nové objavy a taktiež i spôsoby riešenia sporov a problémov doby staršej, niektoré nové problémy však znova vytvára a niektoré staršie nevyrieši.

A tom v podstate pojednávam v tejto zbierke sedemnástich retrofuturistických poviedok. Aby som však uviedol veci na správnu mieru – tieto poviedky nie sú učebnicovou definíciou toho-ktorého subžánru. Teda nie vždy platí pravidlo, že celé ľudstvo ostalo kdesi v reáliach minulej doby a nutne musí platiť, že všetky súčasné technológie prenesieme do tej doby. V niektorých prípadoch sa snažím viac o vykreslenie okolia, kladiem dôraz na presnejšie opisy šiat, dopravných prostriedkov alebo iných moderných technológií, než na samotný príbeh. Dokonca by príbeh fungoval i bez toho, že by bol označovaný za nejaký špecifický subžáner retrofuturizmu. Mojm zámerom nebolo ani v najmenšom vytvoriť model, podľa ktorého budú teraz všetci písat retrofuturistické poviedky. Iba som sa nimi nechal inšpirovať. Zaiste si čitateľ pri hľadaní „čistejších“ foriem retrofuturistických subžánrov sci-fi vyberie renomovaných autorov ako Jules Verne, Arthur C. Clark, Stanislaw Lem, William Gibson alebo J. G. Ballard.

Kedže má zbierka názov „Timepunk“, ide teda prevažne o tie subžánre retrofuturistického sci-fi, ktoré sa

odrážajú v celosvetovej vízii tej-ktorej doby. Nezahrňoval som teda veľmi špecifické formy najmä z regionálnych alebo ideologických dôvodov. Uvediem príklad – existuje predstava budúcnosti, inšpirovaná starovékym Japonskom, Kóreou alebo Čínou, tzv. silkpunk, rovnako ako existuje i predstava ideologickej komunistickej utópie, tzv. sovietspunk, resp. sovietswave. Dalo by sa určite polemizovať, akú predstavu starovékého sveta preniesť do formy poviedky, kedže napríklad starovéké civilizácie Grécka alebo Egypta existovali už v dobe bronzovej, zatiaľ čo v Európe bola doba bronzová stále akoby len predĺžením praveku. Preto v niektorých definíciách je bronsepunk v podstate synonymom sandalpunku. Aj to charakterizuje ten fakt, že poviedky nemajú pevnú štruktúru a nedefinujú sa na základe určitých stále sa opakujúcich princípov, ale objavuje sa v nich určité množstvo autorstva. A kto presne definuje tieto retrofuturistické subžánre? A prečo si napríklad neskíbiť dve do jedného? I stredovek v určitých oblastiach sveta fungoval inak, pokiaľ by sa dala skíbiť tematika vesmíru, dinosaurov a japonského stredoveku do jednej poviedky, prečo nie?

V retrofuturistike je autorstvo vítané a žiadane. Napríklad v mojom prípade som sa zameral na bežnú európsku predstavu o stredoveku, ktorá sa prejavuje štýlom feudalpunk (feudal future alebo niekedy nazývaná i medieval, bardcore a pod.), pretože sú mi prirodzenejšie témy a problémy tej doby a celková geografická blízkosť, i keď je v tej poviedke európska stredoveká kultúra jasne miešaná s tou mongolskou, ktorá v tejto dejovej línií dobyla Európu a udržala si ju po stovky rokov, technika ostala na úrovni feudalizmu i keď v prípade retrofuturizmu majme na pamäti, že je vítaný zásah autora do dejín danej poviedky. Teda je to predstava ľudí v stredoveku, ako môže vyzeráť budúcnosť – a teda je to predsa len o niečo vyspelejšie obdobie ako samotný reálny stredovek, v príbehu musí byť nejaká technika, ktorá nie je prístupná v reálnom období.

Veľa z týchto subžánrov retrofuturizmu som až do samotného písania ani nepoznal. Napríklad informácie o crystalpunku sú tak rozdrobené a neurčité, že doteraz samotný subžáner prakticky neexistoval, vždy som sa dostal tak maximálne k jednoriadkovej definícii bez akéhokoľvek príkladu alebo textovej ukážky. Kedže som sa dozvedel o „získavaní energie z kryštálov“ a že „popisuje veľmi vzdialenosť budúcnosť“, nakoniec som sa rozhodol nezahŕňať do zbierky nielen crystalpunk, ale i všetky mýtické

a fantazijné subžánre ako napríklad orcpunk, mythpunk alebo elfpunk – majú totiž bližšie k fantasy, ktorá môže existovať v rôznych časových horizontoch. Naopak, v prípade nowpunku sa dá hovoriť sice tiež o nejednoznačnosti definície, ktorá ani nemusí mať základ v retrofuturizme, ale po preštudovaní si internetových zdrojov človek dostane komplexnejší pohľad na danú tematiku. Avšak nowpunk ako samostatne stojaci bol definovaný na začiatku tretieho milénia, kde sa nekládol príliš význam na technológiu danej doby. Od tej doby však ubehlo už dvadsať rokov a svet sa zmenil. Preto ak sa máme striktne držať pojmu nowpunk, mali by sme definovať reálne dvadsiatych rokov 21. storočia, ktoré pramenia z označenia „now“, teda „teraz“, „dnes“ a obdobie prelomu milénia označiť iným termínom, ktorý doteraz nikto ešte nedefinoval.

A práve z toho dôvodu som pre tento subžáner vybral názov millenniumpunk, ktorý definuje prelom milénia a začiatok 10. rokov 21. storočia. Často som sa stretával s tým, že ľudia často prejavujú nostalgiu za 80-timi alebo 90-timi rokmi minulého storočia, dokonca i tí, ktorí v tej dobe ešte ani nežili, respektíve sa v nich narodili a sotva si z nej niečo pamätajú. A dokonca si vytvorili i vlastnú percepciu budúcnosti, ideológie a dizajnu, ktorá by za nimi definovaných optimálnych okolností bola predĺžením tejto doby, ale napriek tomu by odrážala akúsi frustráciu, že takáto forma budúcnosti nastupujúcim novodobým kapitalizmom nikdy nestala – a tak vznikol vaporwave. Nielen v hudbe, ktorá zná „dymovo“, teda samplovaním hudby osiemdesiatych a deväťdesiatych rokov minulého storočia do podoby v štýle chopped and screwed, zoslabovaním, alebo zmenou tzv. pitchu do nižších hodnôt a tak znejú piesne nostalgicky, až smutne. Veľa ľudí však zabúda na fakt, že kedysi už rok 2000 znel futuristicky a dnes môžeme sláviť 24 rokov od tohto niekedy tak vzďialene znejúceho letopočtu. A predsa sa rok 2000 významne odlišoval od dnešnej percepcie roku 2024!

Ľudská pamäť je stále veľmi málo preskúmaná, najmä z dôvodu, že stále nedokážeme jednoducho popísť ani jej základné fungovanie, na ktoré existujú často náročné alebo nejednoznačné definície. A ešte k tomu si tá pamäť z nás dokáže vystreliť. Ak sme napríklad päť rokov v miernych depresiách a pozrieme sa na ňu očami nostalgie o päť rokov dozadu, vždy budeme našu minulosť vnímať o trochu krajšie, nech bola akákoľvek. Aj človek, ktorý sa sprvu napríklad teší, že bude pol roka v cudzine, osvojí si nový jazyk a zažije niečo nové, miesto toho zažije priamo na mieste kultúrny šok, obrie problémy s neznalosťou jazyka alebo nepochopenie zo strany miestnych. A keď sa vráti, pomyslí si, že ten polrok mu veľa nedal. Ak sa však na tieto spomienky pozrie o päť rokov neskôr, bude sa chcieť do tej oblasti znova vrátiť a sám si povie „ale vedť to nakoniec nebolo až tak zlé“ a začne si spomínať len na to príjemné a dokonca bude vidieť pozitívne i také maličkosti, ktoré vtedy ani nevnímal. Takéto správanie sa našej pamäte je bežné a úplne normálne. Často však človeku znemožňuje naplno prežiť daný moment v danej chvíli, jej význam pochopí výrazne neskôr.

Pevne verím, že vám, cteným čitateľom, budú tieto poviedky príjemným čítaním a možno i svojou trochou prispejú k pochopeniu sveta ako hojdačky, kde sa dobré časy striedajú s tými zlými. Dobré časy si je potreba vychutnať, v tých zlých sa len zhlboka nadýchnuť, dodať si energiu a odhodlanie na ich zdatné prekonanie. Ale knižka nemá za úlohu nejakou poučovať, skôr len upozorniť na večné problémy ľudstva, ktoré trápili našich predkov, trápia i nás a pritom nemusia. Ak pochopíme, že tieto večné problémy nemajú riešenie a miesto nich si nastavíme za priority to, čo

je dnes a čo je najviac zaujímavé a dôležité, nájdeme to, čo sme možno ani nehľadali.

UPOZORNENIE: Zbierka poviedok „Timepunk“ je dielom autorovej fikcie. Mená, postavy, udalosti a príhody sú výsledkom autorovej fantázie. Akákoľvek podobnosť so skutočnými osobami, živými alebo mŕtvymi, alebo skutočnými udalosťami je čisto náhodná. Môžu sa vyskytnúť mená, značky, javy alebo udalosti, korešpondujúce s reálnym svetom, ale autorovi nejde o žiadne zosmiešňovanie alebo hanobenie, prípadne skrytú alebo neskrytú propagáciu daných mien alebo značiek. Môžu sa vyskytnúť prvky rasizmu, násilia, neznášanlivosti alebo inej intolerancie na základe politického názoru, farby pleti, jazyka, náboženstva, občianstva, etnického či národnostného pôvodu, sexuálnej orientácie a rodovej identity. Autor vyhlasuje, že knihou žiadne tieto prvky neznášanlivosti nepropaguje, ani sa k nim nehľási, žiaľ, v reálnom svete sú však tieto prejavy bežné a mnogokrát dokresľujú kolorit príbehu.

Na počiatku nebol kameň (Stonepunk)

(-1-)

Aüeka si sotva mohol pamätať neustále trenice medzi jeho kmeňom a tými susednými. Kmeň Fépúxur bol už slabý, vysilený neustálymi menšími alebo väčšími škriepkami, z ktorých vyviazli väčšinou ako porazení. Na Živej planine bolo jedla, pitia a zvierat ako maku. Brehy Slanej rieky sa širočili v obrovskom koryte plnom života s dotieravým hmyzom, občasnými mokraďami a prilietajúcimi praplameniakmi, ktoré sa stávali veľmi častou pochúťkou miestnych kmeňov. Veľa ráz si však lovci navzájom prekážali a plameniaky dosť často vytušili vo vzduchu atmosféru prichádzajúcej smrti a stihli včas odletieť. Potom lovci, vylezúc zo svojich skrýš, ostávali často prekvapení, ale iba na chvíľu, kým nezahliadli svojich náprotivkov, rovnako znepokojených. Spoločnú reč nenašli, iba sa jedni druhým vyhrážali.

Mal presne rok, keď sa náčelníci kmeňov Uiarak, Fépúxur a Lwnoadd dohodli na vzájomnom meraní síl, veľkej bitke, ktoré mala definitívne rozriešiť spor o dané územie. Presne takto o päťdesiat úderov na úder gongom sa stretnú vo Vysokej tráve, kde tento spor raz a navždy rozriešia. A kto sa dá na útek, nech uteká, čo mu sily stačia a nech jeho noha už nikdy nevkročí do Živej doliny. Len dva kmene môžu zaveliť na ústup. Ten, kto tak neučiní, má plné právo na Žívú dolinu a môže využívať jej

nesmierne bohatstvo. Nasledovalo plných päťdesiat dní príprav. Obrusovali sa kamene, vyrábali sa kyjaky a niekto dokonca navrhhol novú zbraň, akúsi gumený kameň, ktorá sa natiahla na drevenú palicu a poriadne tým protivníka švihla. Rana od toho poriadne štípala, slúžila však len ako prvotné omráčenie súpera, ktorý sa začal sústrediť na ten štípanec a na chvíľu stratil prehľad v boji, ale i ten okamih stačil na to, aby potom mohol byť poriadne ovalený kyjakom.

Fépűxur sa stiahol ako prvý. V nekonečnom boji stratil vyše polovicu statných mužov a tak Aüekov otec Mofafa musel zaveliť na ústup, pretože by mu už v kmeni neostal dostatočný počet mužov, ktorých bude potrebovať na presun kamsi inam. Urobil správne rozhodnutie. Za jeho kmeň sa postavilo mnoho mužov, veľmi zapálených pre boj a pre zachovanie ich kmeňa, ale náčelník Mofafa si uvedomil, že stojí proti presile. V kútku duše dúfal, že nemusí zaveliť na ústup, ktorý by znamenal potupu jeho kmeňu. Ale obzerajúc sa na situáciu boja, ktorá sa neustále menila k horšiemu, ako sa dozvedal pravidelne od svojich zvedov, nedostal inú možnosť. Rozmýšľal dlho, no musel priпустiť porážku. A tak po vyše dvadsaťdennom boji bol ako sedemnásťročný vodca svojho kmeňa núteneň dať prisľúb šamanovi kmeňa Uiarak, aby sa do desiatich mesačných splnov všetci z jeho kmeňa pozbierali a nomádsky poputovali krajinou, kym si nenájdú nový domov. Podľa tradície to isté slúbil i šaman z druhého porazeného kmeňa Lwnoadd a na počest porazeným všetci vojací víťazného kmeňa rytmicky udierali dutými palicami do kameňov a usrkli prečistenú vodu z rieky z pripravených hlinených misiek.

Mofafa viedol kmeň neznámymi končinami štyri roky. Prekročili Veľké údolie, ktoré v prísluhe museli a v podstate mohli ostať tesne za bránami Živej doliny, ale vo Veľkom údolí panovala ukrutná zima, ktorá decimovala jeho súkmeňovcov. Nikde ani kúsok jedla a z jaskyň sa často vynárali nebezpečne vyzerajúce mačkovité ozruty, ktorých škrek sa často echom ozýval zo skalistých hôr, pokrytých snehom. Zopár ľudí sa vybralo za tou mačkou-ozrutou. Boli pripravení so strelnkami, ako nazvali svoje gumené zbrane a ktoré na účel boja so šelmou mierne upravili. Zistili, že v boji sa im

viac ako bič hodia viac, keď ich po niekom hodia. Tento nový vynález sa opieral o číru náhodu, novú vedomosť, ktorú získali v boji proti obom nepriateľským kmeňom. Jeden z vojakov bol skvelým vrhačom kameňov, ale keď sa jeho skupiny ocitli zatlačené až k piesčitému pobrežiu Slanej rieky, zrazu nikde v okolí neboli veľké a ostré kamene. Zahnaní do rohu a ozbrojení len bičmi však náhodou udreli jedného statného protivníka tak, že mu skúšili mieriť na nohy. Zistili, že bič sa obrovskou rýchlosťou začal ovíjať okolo nepriateľových nôh, ten stratil balans a spadol. A tak skúšili gumenú upevniť na kameň. Nefungovalo to. Až keď ho upevnili medzi dva podobne vyzerajúce a ľahké kamene a celú strelnku hodili, nestačili sa čudovať.

Lov na mačku-ozrutu bol však krátky a neúspešný. Dolinou sa len na pár minút ozýval škrek mačky-ozruty a zopár ľudských výkrikov nefalšovanej hrôzy, ktoré sa zmenili na hrozivé a mučivé ticho. Mofafa vedel, že v tých končinách nový život jeho kmeň nenájde. Bolo to stratené. Musel však prejsť horami ešte pred obdobím Studeného Slnka, ktoré predpovedal šaman Josaafi. Je to stará líška, vždy takto každý rok predpovedal obdobie Studeného Slnka a vždy mu jeho predpoklad vyšiel. Miesto toho ale paradoxne strácal ako šaman moc, pretože už sa veľa ľudí v jeho kmeni domnievalo, že striedanie období Teplého a Studeného Slnka sa deje pravidelne. No šaman mal stále naklonenú na svoju stranu väčšinu kmeňa, ktorá hlásala, že čo na tom záleží, ak sa tak deje každý rok, deje sa to preto, lebo jedine šaman dokáže privolať a privítať Obe Obdobia.

Veľké údolie prekročili tesne pred začiatkom Obdobia Studeného Slnka a dostali sa na neznáme zelené lesné územie, ktoré bolo spočiatku veľmi kopcovité a plné už nie zelených, ale skôr oranžových a červených stromov. Mofafa s kmeňom blúdil po tomto území až do prvého snehu, kedy napokon umožnil dočasne sa usadiť v Zelenej doline, ako toto nové územie nazvali. Boli však priveľmi vysilení, potrebovali prečkať ľahké Obdobie Studeného Slnka. Na ďalší rok znova vyrazili a šli celé roky, kym náčelník Mofafa nebol spokojný s daným územím. Bol to však veľmi

svedomitý a znalý náčelník. Ak za ním chodili jeho súkmeňovci, často svojmu náčelníkovi prízvukujúc, že toto nie je správne územie pre život a nie sú s danou lokalitou stotožnení, Mofafa konal uváživo a nikdy nie sebecky. Budú hľadať to správne územie dovtedy, kým nebude spokojný každý člen jeho stále viac a viac prerieedeného kmeňa, čítajúcom teraz niečo sotva cez sto členov, z toho vyše polovica s vekom, nepresahujúcim desať rokov.

A tak sa kmeň Fépúxur usadil v Doline Fépúxur, pôvodne nazvanej Hora Morského Pokoja. Bol to kontrastný región, sčasti sa vypínajúci vysoko v horách, kde bola neskutočná zásoba kameňov rozličných farieb a tiež i kujnosti a tvrdosti, ako neskôr zistili, a jednak na širokej zelenej pláni, naplneného čerstvým vzduchom, krákorím miestneho vtáctva, piesočných pláží plných jedlých krabov a vajec pancierového živočícha. Všade množstvo jedla a našťastie málo nebezpečného živočíšstva. Ak museli bojovať o ovocie, tak iba tak s miestnymi praopicami, ktoré sprvotí považovali za domorodé obyvateľstvo, ktoré sa ale našťastie nijak zvlášť nebránilo, iba ak šlo o jedlo, ale i to museli nejaké stretnúť a to sa stávalo málokedy. Opice najčastejšie posedávali v korunách stromov, občas na seba upozornili škrekom a šuchotaním lístia, keď sa presúvali zo stromu na strom, berúc si tie lepšie kúsky ovocia. Ľudí zvyčajne ignorovali a tí i tak nemali chuť len tak liezť na stromy a bezdôvodne rušíť miestnych obyvateľov hustých lesov. Stromy nechali opiciam, ale o ich ovocie neskôr prejavili veľký záujem. Ale miesto toho, aby sa štverali vysokými stromami, vymysleli si iný spôsob: niekto šikovný poradil zberačom a lovcom zatriať stromom a tak donútiť ovocie spadnúť na zem.

(-2-)

A žili tu už dlho. Už i samotný Aüeka dospel, keď dosiahol šestnásť rokov. Občas sa ešte otca pýtal na strasti v Živej doline a tiež i na ceste sem do doliny Fepúxur. Otec nebol zdržanlivý, hovoril často otvorene a pravdivo. Ved' už pomaly začal pocíťovať, že ho Bohovia Nebies a samotný Úemái znesie z tohto sveta. Prízvukoval však synovi, aby vládol počestne a statočne. Aüeka takmer každý

deň ďakoval Nebesám a svojmu Otcovi, že im umožnili sa usadiť na tomto prekrásnom a životom prekypujúcom kuse sveta.

Aüeka sa zamyslene díval na východ slnka a započúval sa do hudby morského príboja. Vždy vstával skôr než väčšina kmeňa, i keď teraz na to nemal príliš veľa dôvodov. Kmeň sa už plne prispôsobil miestnym podmienkam, je spokojný, nemusí ďaleko ani po vodu, ani po jedlo. Dokonca ich spoločná chatrč v strede dediny, ktorá slúži ako sklad, bol takmer plná a tak si mohli obyvatelia kmeňa Fepúxur užívať letné ničnerobenie. Mohli spokojne krákoríť o čomkoľvek, tancovať pri ohni, venovať sa zbožným rituálom a tak celkovo – leňošiť. Dni bývajú horúce a často veľmi vlhké, vždy je lepšie trocha šetriť energiou, venovať sa výrobe nástrojov alebo náradia, spokojne existovať a užívať si. Počet obyvateľov kmeňa stále narastal a to vždy znamená stabilný rast celej komunity. Mofafa naozaj priviedol svojich ľudí na správne miesto.

Vstal a porozhliadal sa po okolí. Začalo svitať a kmeň sa pomaly prebúdzal do ďalšieho bežného dňa v tomto novom raji. Aüeka však vstal akýsi zamyslenejší, než by si to dokázal pripustiť. Čosi sa mu nezdalo. Nemával ten pocit často, inokedy bol prehlušený jedením, bežnými starostlivosťami a lovom, na ktorý chodil rád. Rád aj majstroval oštupy. Jeho oštep vždy zaletel ďalej, než kohokoľvek iného. Sám si ich vyrábal, dôveroval jedine svojmu vlastnému umeniu. Dnes pôjdu znova na lov na tie obrie zvery s klami. Včera totižto pochovávali šamana Josaafihu a nového budú zrejme voliť dnes večer.

Aüeka začal mať neblahý pocit, že jeho kmeň akosi zlenivel a až pričasto a rýchlejšie začína spotrebúvať jedlo. Preto sám dal navrhnutť postaviť nové domky asi dvesto metrov od spoločnej komôrky na zásoby a nariadil, aby sa úplne rovnaká postavila na novom mieste. Populácia začína celkom zdravo rásť a i tie oslavys novonarodených detí sú tiež častejšie a veselšie. A nebude trvať dlho, kým sa obe dedinky spoja, než i tie najmenšie deti podrastú a nájde sa im partner, respektívne partnerka, ktorých vyberajú rodičia. Tí si postavia domky už i mimo dediny a takmer určite do priestoru medzi dvomi súčasnými.

Aüeka vzal do ruky oštep, napravil si zelenožltú čelenku a zavolał piskotom svojich druhov, aby sa vybrali na lov. Kláče určite budú takisto zháňať potratvu, takmer určite si už teraz pochutnávajú na listoch miestnych stromov. Sú to veľké zvery, často veľmi dlho odolávajú a bránia sa. Ale Aüeka je silný, veľmi silný a so svojimi druhmi je neporaziteľný. Tí sa zhúkli okolo neho a ten im domorodým jazykom a posunkami naznačuje, aby sa vyzbrojili a hned' vyrazili smerom k Modrým Vodopádom. Tam je dobre, uistuje všetkých Aüeka, tam veľa kláčov a veľa veľa vody. Už dávno vedeli, že sa morská voda nepije, iba ak prefiltrovaná pieskom, ktorého sice mali nespočetné zásoby, ale aj tak tá voda chutila odporne, takže sa rozhodli ju nepiť a brať radšej vodu z Modrých Vodopádov.

Na ceste k Modrým Vodopádom nemohli zablúdiť. Chvíľami šli po pobreží a potom pri označenom kameni zahli smerom k vydupanému chodníčku, ktorý si sami vytvorili. Označený kameň potrebovali prv. Vedeli, že tam zaklali prasa, jej krv tam bola zaschnutá celý rok, časom pomaly mizla. Kameň však každý poznal a cestičku tiež. Než prešli cestičkou a potom kus riedkou a nízkostromovou džungľou, kde si znova pomáhali lámaním konárov a udupávaním chodníčka, už zdialky počuli hukot vody z Vodopádov a tak sa len blízili k zvuku, až kým nenarazili na rieku. Potom sa vybrali proti prúdu vody a do neceľej hodiny boli na mieste. Nosili so sebou veľké krčahy vody, ktoré plnili vodou a nechali ich na mieste, kým si po ne neprídu ženy. Muži sa umyli a osviežili vo Vodopádoch a potom započali lov. Takmer nikdy nelovili priamo pri Vodopádoch. Krčahy s vodou totiž už naplnené vzali ženy späť do dediny a medzitým sa ešte raz otočili s ďalšími krčahmi. Spotreba vody v kmeni narástla o vyše polovicu, odkedy stúpla i populácia približne o polovicu.

Aüeka a lovci sa dnes vybrali loviť do Búrkového Lesa, vzdialenosť od vodopádov asi hodinu pešo. A len čo ta dorazili, spokojne prikročili k rovnakej chajde, aká im stojí v dedine, ibaže táto bola o trochu väčšia a plná nástrojov a hlavne nateraz prázdnych kachaá, teda akoby nosidiel, v ktorých potom nosievali zabalenú

a ulovenú korisť. Nie zriedka boli však kláči o dosť väčší, než ich kachaá, preto mali po ruke aj primitívne meče a nože. Kiežby ich napadlo použiť svoje meče i proti ľuďom z kmeňa Uiarak, avšak ich rozumové schopnosti tam ešte nesiahali. Nateraz sa však cítili neohrození vo svojom malom kráľovstve.

Kláči na seba sice neupozorňovali, ale bolo nemožné ich akokoľvek prehliadnuť, boli vysokí ako traja ľudia, keď by sa jeden druhému na plecia postavili, a dlhí ako celý zástup ľudí, ale Fépűxurovia už vedeli, ako na ne. Najprv si odsledovali svoj cieľ a ten zahnať do rohu k jaskyni, kde ho ubodali oštepmi, nie zriedka zvládli samotný oštep ešte vytiahnuť z kláča silným potiahnutím k sebe a použiť ho znova, nie vždy mali po ruke toľko zašpicateného dreva alebo kamenia. Kláč vystačí kmeňu asi tak na tri dni, ak by každé tri dni oslavovali, pili a jedli viac, než obyčajne.

Aüeka však cítil čosi iné. Mal pocit, že dnes na lov akosi nepatrí. Vetril možno bližiacu sa búrku alebo víchricu, nebol si tým istý a ešte to nevedel presne rozoznať. Ale v pozorovaní koristi sa pokračovalo. Nič netušiaci kláč sa ďalej kŕmil listami zo stromov a neslýchal o prítomnosti Fépűxurov vo vysokej tráve. Zrejme nemal tak dobré oči ako Aüeka, ktorý si čohosi všimol kdesi naľavo od koristi. Mal pred sebou širokú planinu s kamennou jaskyňou, ktorá akoby sem nepatrila a potom na východnom horizonte, kde bol počuť kvákot stotisícich žiab, niekto stál. Aüeka sa na to podíval bližšie. Miesto nahého tela sa javil v šedej farbe a to ho viac než odstrašilo. Stál tam nepohnuto a zrejme videl, že sa Aüeka díva priamo na neho. Začali ho štípať muchy. Cítil sa príliš nepohodlne, aby sa zabýval takýmto neznámym tvorom, ktorého sa začal báť. Aüeka zareval. Kláč si ľudí príliš nevšímal i keď ich už začal registrovať a vedel o nich. Aüeka posunkom prikázal svojim súkmeňovcom nasledovať svojho vodcu. A pomaly sa blízili s neznámemu, ľudsky vyzerajúcemu stvoreniu.

Toto je predsa naše územie, poznáme všetkých ľudí v širokom okolí. Nikto neznámy tu nemá čo hľadať. Aüeka však prikázal pokynom a škrekom, aby boli súkmeňovci opatrní a aby sa

hned' neobrátili v útok. To bol dátý znak všetkých Fépúxurov. Aj na ich pomery príveľmi vyspelý. Aüeka veril, že prílišným nepriateľstvom dokáže zbúrať i roky nadobudnutej vernosti. Bol to mûdry vodca kmeňa Fépúxurov. Je len príznakom primitívnosti, ak zničíme niečo, čomu nevieme porozumieť.

(-3-)

Človek niečo zamrmal. Aüeka nikdy nevidel takéhoto šedého človeka s tak neurčitou hlavou, na ktorej boli tak obrovské čierne oči. To musí mať veľmi dobrý zrak, pomyslel si. Človek im ukázal posunok. Akosi podvedome ho pochopili. Vztýčená dlaň do vzduchu, akoby upozorňoval na niečo. Aüeka znova rukou upokojil svojich súkmeňovcov, mal skvelý sluch a takmer až počul mierne narastajúce napätie. Počul, ako zovreli svoje dýky a oštepy silnejšie v päť. Človek zdvihol i druhú ruku a priložil si ich k spánkom. A začalo sa diať niečo, čo ich primitívne mozgy nemohli chápať. Ten človek si snal hlavu z krku, ale pritom pod ňou ukázal druhú hlavu! A už sa viac podobal na človeka-ženu. Aüeka sa prichytil, ako má otvorené ústa. Znova použil posunok. Nič sa nedeje, ved' na nás neútočí – to presne znamenal. Žena bola už od pohľadu iná. Veľmi čistá, akoby nepochádzala z miestnych lesov a jej ohnivožlté vlasy sa vlnili, ako sa ich snažila vyslobodiť spod prvej hlavy.

Nekomunikovala posunkami. Aüeka akoby ju počul, ale sám videl, že sa jej ústa vôbec nepohli. Takmer počul tú otázku, ale nevedel nijak zareagovať. Pýtala sa ho, kto je on a jeho spoločníci. Toto počul, ale nevedel, čo má robiť. Zmatene hľadel vôkol seba. Ona to pochopila. Natočila k nemu hlavu a znova čosi vyrozumel. Rozumieš mi? Ako ale odpovedať. Akoby hľadal odpoveď u jeho súkmeňovcov. Povedz im, že im ani tebe neublížim. Chcem, aby si mi rozumel a aby si odpovedal. Niečo ti dám. Aüeka bol veľmi nepokojný, ale sám cítil, že nepotrebuje použiť silu. A vedel, že jeho súkmeňovci sú predsa len srdcom lovci a v prípade akéhokoľvek ohrozenia sú pripravení zaútočiť. Pud sebazáchovy je v týchto ľuďoch zakorenéný veľmi hlboko.

Aüeka sa otočil k svojim súkmeňovcom a čosi im vysvetľoval posunkami a primitívou

rečou. Vyzerali, že pochopili, ale presvedčení príliš neboli. Dievča otočilo hlavu a odhrnulo závoj vlasov. Aüeka sa zadíval na akúsi čiernu vec, ktorú mala pripevnenú nad uchom. Aha, pozri. Aüeka vedel, kam sa pozrieť. Do jej dlane. V nej sa vynímala táto vec. Znova za zadíval na jej spánky. Takže v dlani má teda ďalšiu túto vec. Vezmi si to a prilož si to k hlave, tak ako mám ja. Môžeme takto komunikovať. Aüeka sa zadíval na dievčinu. Stále tomu nerozumel. Ona so mnou hovorí, aj keď neotvára ústa, čo je toto za mágiu? To ani náš šaman takéto zázraky nemôže pochopiť, ba ani len urobiť. Otočil sa k súkmeňovcom. Naznačil im, aby sa vzdialili a začali lov bez neho. Súkmeňovci vyzerali nespokojní, báli sa dievčiny a možnosti, že Aüeka doplatí na svoju zvedavosť. Dievčina sa zahľadela na všetkých. Chcem sa s vami pozhovárať, nemám v úmysle vám ublížiť. Ale aby som mohla komunikovať s vašim vodcom, potrebujem, aby si to nasadil. Jeden z lovcov od úžasu upustil oštep a ten sa zviezol na zem. Ostatní nemali ďaleko od šoku. Hlavne sa upokojte, všetko je v poriadku. Nie som odtiaľto a nemám v úmysle vám ublížiť. Môžeme si navzájom pomôcť. Dievčina sa pokúsila o nesmelý úsmev.

Do tejto zvláštnej situácie znova prehovoril Aüeka. Lovcom znova prikázal, aby sa vrátili k lovu a on medzitým prehovorí s dievčinou. Navonok sa upokojili, a len veľmi neochotne sa vzdialili a započali lov na kláča, ktorý sa medzitým presunul k vzdialenejším stromom. Šli za ním a občas ešte nedôverčivo zazerali. Aüeka sa znova zadíval do tváre dievčiny. Niekoho mu pripomínala. Ale nevedel si spomenúť, koho. Znova sa usmiala a prikývla. Vie, čo si myslím. Bojíš sa, ale nemáš prečo. Takže dievča vie, že sa on bojí. Možno to len príveľmi ukazuje. Aüeka sa mierne upokojil a znova sa zadíval do jej dlane. Tej čiernej veci sa nemal dôvod báť. Dievčina stále pokojne držala vec v dlani a nezdalo sa, že je netrpezlivá. Aüeka si vzal tú čiernu vec do ruky. Na sekundičku zacítil dotyk jej dlane. Bol mäkký, príjemný, až neľudský. Ale to divoch ako Aüeka nemohol tušiť, že dievča nie je z mäsa a kostí ako on.

Dievčina sa usmiala. Teraz však Aüeka pohľadom hypnotizoval dievča a dal by ruku do ohňa za to, že i ona je z tohto stretnutia ak nie nervózna, tak minimálne nesvoja a upokojil sa. Vzal tú čiernu vecičku a priložil si ju k spánku, akoby tú vec už raz použil. Na chvíľu onemel, pretože tá vec nepadla na zem a ostala tam, kde si ju priložil. Akože tam vôbec drží? Hlavne ostaň pokojný, vyrozumel od dievčiny. Tá vec ho trochu štekli a pripomenulo mu to nepríjemný pocit, ako keď poňom kedysi pred rokmi liezol jedovatý pavúk a zneistel. Dievčina to zbadala a znova len nečujne telepaticky Aüekovi načrtla:

„To prejde. Sprvoti to možno bude nepríjemné, ale zvykneš si.“

A toto už akoby počul, napriek tomu, že dievčina stále nepohla perami. Aüeka to skúsil i sám: „Ako... to... ?“

„No vidíš, čochvíľa si začneme rozumieť. Nechaj tomu čas.“

„Hovorím... bez slov?“

„Áno. Môžeš so mnou hovoriť bez slov. Nepoznám váš jazyk a zvyklosť, ale tento čip mi prekladá tvoje myšlienky do mne zrozumiteľnej reči. A funguje to i naopak, preto ma rozumieš. Ak by som hovorila ústami, veľa nepodebatujeme.“

„Hovoríš... ľažko... ja... nemať toľko slov... ale chápem, čo hovoríš.“

„No vidíš, že ti to ide.“

Aüeka mal čo robiť, aby si zvykol na nový predmet, sprvoti ho tam cítil a snažil sa ho vybrať z kože, ale čím viac to prekladalo jeho myšlienky do dievčinnej reči, tým viac ho to zaujalo a samotný čip už aj prestal vnímať.

„Kto si?“

„Nepredstavila som sa ti ešte. Volám sa Leoni a ty?“

„Leoni? To... to je nezvyčajné meno. Ja sa... volám Aüeka.“

„Hm, to zase príde nezvyčajné mne. Ten zvuk nepoznám.“

„Áno. I mne sa zdá, že znie zvláštne. Leoni? Ja mám pocit, že s touto čierrou vecou na krku sa viem vyjadrovať akosi... akosi inak... čím to je?“

„Je to lingvistickej čip. Možno myslíš to, že v hlave si hovoríš vety podľa seba, tak, ako ľa to naučil

kmeň. Ale tento čip to prekladá tak, aby to bolo zrozumiteľné nám obom.“

„Áno. Chcem povedať tri slová, ale za mňa to povie desať.“

„Áno, dokonca skloňuješ. Je to ozaj revolučná vec.“

„Čo robím? Je to na jedenie?“

„Čože?“

„Skloňuješ a Revolučná. To je jedlo?“

„Ale kdeže.“

Usmiala sa.

„Prečo si prišla?“

„Poviem ti to. Ale vidím, že si hladný. Pod' so mnou asi sto metrov touto cestičkou k tamtým skalám a niečo ti dám.“

„Sto metrov? Je to na jedenie?“

Leoni sa predsa len trochu mýlila. Lingvistickej čip neboli dizajnovaný na to, aby bol implementovaný ľuďom na Aüekovom stupni vývoja a preto sa jazyček vŕhal smerom viac k Leoni, ktorá vyrozumela viac ako Aüeka jej. Ten však bol priam unesený možnosťou tejto maličkej vecičky, ktorá mu umožňuje komunikovať s niekým mimo jeho kmeňa. Dokonca ani s kmeňmi Uiarak a Lwnoadd si nie vždy kmeň Fépúxur dokázal porozumieť. Jeho kmeň mal totiž v jazyku stále ešte pre ostatných ľažko vyslovujúce zvuky, na ktoré oba kmene už zabudli.

„Nemal by som. Oni sa ľa boja.“

„Tvoji súkmeňovci? Ak ti bude chutiť moje jedlo, môžeš ich pokojne zavolať.“

„Oni sa ľa boja.“

„Ako ich presvedčím, aby sa ma nebáli?“

„Budú sa i mňa. Pre tú vec. Budú si myslieť, že som už tvoj.“

Zasmiala sa bez čipu, počul to na vlastné uši. „A vari sa tak cítiš?“

Aüeka mlčal.

„Prepáč, kladiem asi ľažké otázky.“

„Áno. Na to neviem, čo povedať.“

(-4-)

Zamierili k Južným skalám. Tie Aüeka dobre poznal. Tam ako desaťročný prvý raz zabil kláča, preto sa toho miesta nebál. A z Leoni mal sice stále rešpekt, ale videl a tak nejak vnútorné cítil, že sa mu pri nej nič nestane. Sice vyzerala, že kláče bežne neloví a že nemá tak mohutnú postavu

ako on, ale má niečo viac. Niečo oveľa oveľa viac, niečo, čo zrejme nepochopí ani za celý jeho život.

„Čo to je? To by mali byť Južné skaly, ale je tu toto.“

„Takto to tu voláte?“

„Áno, ale čo je pred tou skalou?“

„To je moje vznášadlo.“

„Čože to je?“

„Ehm, môj... no... voz.“

„Voz? A prečo potrebujeteš tak veľký a škaredý voz?“

Leoni sa veľmi zapáčila Aüekova otvorenosť a vravela: „Vy máte kmeň. Ste na jednom mieste a chodíte na lov. Po love sa vrátite späť. Ja ale bývam v tomto voze. Môžem ísť s ním kam len chcem a tak môžem precestovať veľkú časť sveta.“

„Aj my sme veľa cestovali, kým sme sa neusadili tam, kde sme.“

I Aüeka si dával trochu pozor. Ak by povedal meno kmeňa, zrejme by to čip neustál a preložil to nejak zle. A zrazu sa cítil mûdry a intelligentný.

„Takže máš všetky zásoby vnútri?“

„Áno. I jedlo. Dáš si kurča?“

„Kura? To sa predsa nedá jest. Veľa peria. No teda dá sa jest, ale iba keď už nemáme čo do úst.“

„Tak si ho opečieme a perie jest nebudeme, čo ty na to?“

„Čo si spravíme?“

„Poznáš oheň?“

„Čoby nie!“

Búchal sa do prás.

„A dali ste už do ohňa mäso?“

„Prečo by sme to robili? Aby zhorelo?“

„Nemusí zhoriet.“

„Aha, ty myslíš, uvariť si ho? Tak to poviem rovno. S tou vecou sa mi ľažko myslí.“

„Niektedy som si nie istá, či poznáš určité veci a javy.“

„Ja som mûdry.“

„Ja viem. A som rada, že som stretla práve teba.“

Leoni sa na chvíľu stratila vnútri svojho „voza“, ako nazvala svoj vesmírny vznášač a vyšla pred neho s dvomi miskami čohosi pre Aüeku neurčitého. Myslel ale na jedlo a nie na tú misku s ktovie čím, čo tam dala. Podala mu misku a sama si vzala príbor, na ktorý sa Aüeka najskôr díval s odporom a potom sa ale zasmial, keď videl, ako

Leoni pomocou príbora je svoju maškrtu. „Vždy ješ s týmito malými zbraňami?“

„Hovorím, že to je príbor. Tými zbraňami predsa nikomu neublížim. Pomáhajú mi naberať si porcie, ľahšie sa mi takto je.“

„Ved’ máš ruky,“ nedbanlivo nadhodil, aby reč nestála a pustil sa rukami jest svoj pokrm. Najskôr to skúmal a len jemne nbral a okúsil jazykom. Bolo to mäso, ale akési divné, bez vonkajšej kôrky a veľmi precízne pripravené. Na ňom ležalo čosi, čomu nepochopil, ale dávalo tomu výbornú chuť. A potom nejaké rastliny a žlté kolieska. A žiadne perie. Pustil sa do jedla, spomenúc si na Leonine slová, že si „môžu navzájom pomôcť.“ A ten, kto ti dáva jedlo, pričom rovnaké pojedá on sám, si zaslúži dôveru. Nikdy tak skvelé jedlo nejedol.

„Už som tu dlho a tak viem, čo sa jest dá a čo nie. To je grilované kuracie mäso so šalátom, miestnym korením a niečím, čo považujem za sladké zemiaky. Ale tie rastú na juh odtiaľto. Možno to jete i vy, mne to zachutilo len prednedávnom.“

„Ako... to... robíš? To jedlo je... výborné!“

Zatiaľ čo Leoni jedla pomaly a vychutnávala si každé sústo, Aüeka spratal všetko z misky za minútu, pričom sa čudoval, že to kura nemá kosti. Leoni sa sice sprvoti zatvárala sčasti povýšenecky a sčasti naduto, ale potom pochopila, že pre Aüeku je jedlo otázkou prežitia a tak musela uznať, že niečo ako „civilizované správanie“ tento divoch rozhodne nepozná. Ale aspoň je prívetivý a zvedavý.

„Ach, mohla som si myslieť, že budeš určite chcieť väčšiu porciu. Si predsa lovec. Tu máš.“

A podala mu svoju misku, z ktorej odjedla necelú päťtinu. Aüeka jej to vzal a hltavo jedol. Leoni si naivne myslela, že sa porozprávajú pri jedle, a tak teraz iba sedela na kameni a čakala, kým Aüeka zje i jej porciu. Bol to poriadny jedák. Za necelú minútu sa Aüeka pristihol, ako obližuje misku svojho hostiteľa.

„Prečo si to urobila?“

„Čo myslíš?“

„Dala si mi i svoje jedlo.“

„Bol si predsa hladný.“

„Áno, ale dať jedlo človeku je prejav najväčší. A ty si mi dala i to svoje.“

Aüeka si pamäťal na lov na Kláčskej planine asi rok dozadu. Vrátili sa až na tretí deň s dvomi kláčmi a veľa drobnej zveri, bol to veľmi úspešný lov a tak nebolo neobvyklé, že sa muži z času na čas nevrátia z lovú v tej istý deň. Leoni k sebe teda pozvala i Aüekových súkmeňovcov, aby prespali v jej „voze“. Boli zvedaví, i keď ničomu nerozumeli, preto radšej zaspali vonku. Leoni to sice prišlo spočiatku zvláštne, ale napokon pristala. Vedľ sú to lovci a vyznajú sa v miestnej krajine ako nikto. Aüeka mal však dobrú pamäť a vedel, že Leoni sem neprišla len tak pre nič za nič. Niečo potrebuje. Ale čo? Čo by potrebovala? Súkmeňovci spali, zohrieval ich oheň, ktorý založili asi desať metrov od vznášača, pretože to tak chcela Leoni. Nechcela, aby jej „voz“ vzbíkol. Aüekovi súkmeňovci boli už miernejší a zvedavejší, už sa Leoni nebáli, ale pociťovali k nej rešpekt.

Leoni sa dívala do ohňa. Nechala pripraviť jedlo Aüeku, ale sama sa ho nedotkla. Radšej zašla do svojho voza a vzala si odniekiať mrazené jedlo, ktoré si na ohni len ohriala. Títo miestni nikdy tak studené jedlo nevideli.

„Si iná,“ nadhodil Aüeka. Leoni si zvykla na štýl, aký sa s ním rozpráva bez reči. Určite tým myslie: „Si v poriadku?“ ale taký slovný obrat jeho jazyk neobsahoval.

„Som smutná.“

„A prečo?“

„Aüeka, dívam sa tak na teba a tvojich priateľov a je mi z toho tak úzko.“

„Prečo? Vedľ ako žena vieš dobre variť. Naše jednoduché jedlo ani neješ.“

Usmiala sa: „Byť tak jednoduchým je tak krásne. Zaujíma ťa jedlo, priatelia, odpočinok a lov.“

„Potrebuje človek viac?“

„To je to, čomu ty neporozumieš. Ale kiežby som bola viac ako ty.“

„Prečo? Vieš variť. Máš výborný voz. Si čistá. Hovoríš so mnou. Máš toľko vecí, ktoré pracujú za teba. Nemusíš obháňať kláčov ako my. Si iná, lepšia ako ja.“

„Ale pozri sa na mňa. Som tu sama. Bojím sa. Nemám sa dobre, Aüeka.“

„Prečo? Vedľ my ťa prichýlime. Prehovoríš šamana, on je mûdry, pohostí ťa.“

Usmiala sa. Aüeka cítil, že tento úsmev bol trochu silený a že Leoni nie je príliš do smiechu.

„Ten úsmev. Hrala si ho na mňa.“

„Áno. Ľudia ako ja sa môžu smiať i keď na to nemajú dôvod a prekrývajú ním smútok.“

„Si zložitá.“

„Preto sa chceme viac podobať tebe.“

Leoni sa podívala na oblohu. Bola príjemná letná bezoblačná noc a na obzore sa trblietali milióny hviezd a zrejme i pás Mliečnej cesty. To asi Aüekovi nevysvetlím, určite ma nebude brať vážne, pomyslela si, dávajúc pozor na to, aby sa to neprekladalo do Aüekovej reči.

„Ty sa nás bojíš, Leoni?“ prekvapil Aüeka otázkou nepripavenú dievčinu. Tá si vzala pramienok blond vlasov do hrsti a snažila sa na vlasatého divocha nedívať. Zrejme ten divoch je naozaj najmûdrejší zo všetkých, pomyslela si. Na svoj vývojový stupeň sa správa príliš vyspelo. Možno je to naozaj vyslanec jeho sveta.

„Prečo? My sa o seba vieme postarať. Ak sa bojíš, pridaj sa k nám.“

„Ved' to je práve to, čo ti chcem vysvetliť. Chystá sa niečo, na čo ste krátke a čo nedokážete ani pochopiť... no ako by som to... dobre, pozri sa hore,“ ukázala mu na oblohu.

„Body.“

Nevedela, čo povedal, to bol možno nepresný preklad lingvistického čipu. „Dobre, body. Už si niektoré videl zblízka?“

„Nie, sú predsa d'aleko.“

„Čo myslíš, ako d'aleko?“

„Ak by sme mali krídla ako vtáci, dostali by sme sa tam.“

Usmiala sa. Aüeka zacítil k Leoni akúsi zvláštnu náklonnosť. „Opäť ten úsmev. Vari mi neveríš?“

„Ale čoby. Iba som sa pýtala, ako sú d'aleko.“

„Nie viac ako desať dní cesty na krídlach.“

(-5-)

Kmeň Fépúxur privítal Leoni najskôr s obavami a strachom. K slovu sa dostal Aüeka a jeho spoločníci. Veľmi dlho vysvetľovali dedičanom všetko to, čo sa stalo. Veľa z nich však Leoni ani nevenovali pozornosť a vrhli sa na ulovenú korisť. Tie najväčšie kusy začali odnášať k vedľajšej dedine. Leoni dôvod nepoznala, ale od Aüeku sa dopočula, že kdesi vysoko hore na brale našli akúsi podzemnú jamu, kde býva veľká zima a tam skladujú tie najväčšie kusy jedla. Robia to málokedy, pretože väčšinou to, čo ulovia, majú tak na tri dni a to sa väčšinou rozoberie medzi dedičanmi a rýchlo zje.

Leoni nerozumela škrekom, ktoré vydávali miestni domorodci, ale vypátrala aspoň to, že v ich jazyku majú svoje miesto i určité posunky, akoby samotné škreky a pazvuky nestacili. Možno samotný škrek je príliš jednoduchý na vylíčenie jeho významu, pretože sa jej celý tento prejav zdal nie nezrozumiteľný, ale vyslovene postrádajúci logiku. Deti sa na ňu dívali ako na zjavenie alebo na nejakú hračku v životnej veľkosti. Zrejme by som mala pôsobiť prívetivejšie, povedala si, ale nakoniec sa iba mierne usmiala. Nebola si vedomá miestnych zvyklosťí a preto to radšej nechala tak a držala si odstup.

Aüeka vysvetľoval dlho, ale na domorodcoch Leoni nedokázala rozpoznať, či s ním súhlasia alebo nie. Aspoň keby prikyvovali, ale oni mykali hlavou do strán a robiac rôzne grimasy, doprevádzané škrekmi a takmer až neľudskými pazvukmi nepôsobili viero hodne. Ale ved' je to takto dobre v konečnom dôsledku. Ved' nemusíme byť priatelia, iba ak si navzájom pomôžeme a pôjdeme si potom svojou vlastnou cestou. Och, som ale zatrpknutá, pomysela si dievčina a hanbivo si ískala vlasy. Takýchto pocitov nebola schopná už stovky rokov a zrejme sa ani nedali nijako oprášiť. To ju na jej samotnej trápilo a desilo väčšmi, než nejakých ďalších dvesto alebo tristo rokov života. Alebo len prežitia.

Aüeka zdá sa, dopovedal. Ale očividne sa nič nedialo. Iba sa k nej otočil a telepaticky prehovoril s Leoni: „Neviem im vysvetliť to, že s tebou viem hovoriť. Pomôžeš mi?“

Ach, ja hlúpa, pomysela si Leoni, nechala som tu chudáka Aüeku rozprávať samotného, pričom s nimi viem komunikovať. Nebola si ale istá, či sa dokáže dostať do mysle toľkých ľudí naraz. Ale skúsla to. Zdravím vás, som Leoni. Všetko, čo vám Aüeka hovoril, je pravda. Hlavne sa ma nebojte a tiež sa nebojte spôsobu, ako s vami hovorím. Všetci ostali zarazení a mnoho z nich vydalo podobný škrek ako miestne príshery, zrejme sa Leoni naozaj zlákli a dve menšie deti dokonca zutekali naspäť k svojim chatrčiam, tretie dieťa, trochu staršie, sa chcelo pripojiť, ale napokon sa zastavilo a zvedavo sa znova vrátilo k hlúčiku nahých domorodcov, ktorí teraz výjavene Leoni počúvali. Ja vám nerozumiem, iba Aüeka so mnou vie hovoriť, ale vedzte, že nikomu z vás nechcem ublížiť. Práve naopak, potrebujem vašu pomoc. Domorodci sa začali prekrikovať, niektorým sa zmenil výraz na vyslovene nahnevaný a mnohí začali ukazovať na Leoni prstom a čosi škriekali. Leoni nerozumela ničomu z toho, ale Aüeka sa snažil všetkých upokojiť a čosi im vysvetľoval. Kým sa všetko vysvetlilo, ubehlo ešte veľa času a Aüeka ešte nikdy nestál pred takouto výzvou. Leoni sa prestala čudovať tomu, prečo je náčelníkom práve on. Ved' je mûdrejší ako všetci dohromady! A to nie preto, že som ho naučila so mnou komunikovať. Dala si však pozor, aby svoje myšlienkové pochody

nevyslala smerom k Aüekovi. Ten sa napokon zdá, že je jej jedinou záchrannou. Ak budete statoční, dokážete sa zachrániť tým, že mi pomôžete. Ja vám nijako nehrozím, to robí sama matka príroda.

Aüeka sa otočil na Leoni a smutne zašomral: „Asi tu s nami nemôžeš zostať. Ani šaman tu dnes nie je, venuje sa uctievaniu mocného Úemáí a zrejme ani on tvoj príchod neschváli.“

„Milý môj Aüeka, ja potrebujem teba a zopár ďalších vašich ľudí, s ktorými by sme založili novú dedinu. Bude však odlišná od tejto. Veľmi, veľmi odlišná. Ale budete mať čo jestť, kam sa uložiť na spánok a kam sa schovať pred šabľozubými medveďmi.“

„Chceš, aby sme šli do tvojej dediny?“

„Áno. Tam je už veľa veci prichystaných, nebudeme musieť začať od nuly.“

„Dobre, vysvetlím im to.“

Leoni teraz radšej nechala vysvetľovať Aüeku, určite ho lepšie porozumejú. Možno som použila pre nich príliš zložité slová, pomysela si a rýchlo strácala vieri v to, že získa na svoju stranu ešte aspoň niekoľkých ľudí. Aüeka mal však určite presvedčovací talent, pretože hned' asi traja statní muži urobili asi tri kroky smerom k Aüekovi a vyzerali odhodlane.

„Áno, niektorí pôjdu s nami.“

Ďakujem vám a želám vám veľa šťastia. Zbohom.

Dobre strávený čas (Bronzepunk)

(-1-)

Leoni vedela, že s Asorrosom bude ľažká reč napriek tomu, že svojej kolónii už dávno prepožičala svoje písmo a reč, aby jej plne porozumel. Obzrela sa vôkol seba. Voľajaké cikády začali nepríjemne cvrlikať a v diaľke započula akýsi mohutný rev veľkého zvieraťa, ktoré aspoň podobné videla ešte pred stovkami rokov doma v škole.

„Môže nejaký ten bod spadnúť na zem?“ pokúšala sa rozprávať čo možno najjasnejšie a zrozumiteľne niekomu, kto je evolučne stále v temnom období.

„Pravdaže. Ved' vždy padajú nadránom.“

„Ako to vieš?“

„Ked' je ráno vlhký vzduch, vidíme tie body na tráve. Menia sa na vodu.“

Ach, preboha. Takže Asorrosa rovnako ako jeho predkovia stále považujú hviezdy za rannú rosu. Ale ved' prečo si robím také nádeje, je to stále praveký človek, sotva bude rozumieť tomu, že to sú horiace gule o priemeru miliónov kilometrov. A bolo jedno, že sa mu to snažila toľko ráz vysvetliť. Vzdychla si. Les na severe sa jej zdal hustejší a temnejší, ako si pamätala. Cvrlikanie neprestávalo a Leoni mala pocit, akoby jej tie kobjalky a cvrčky liezli po nahej nohe.

„Tak inak – vieš, čo je dážd?“

„Ved' nie som včerajší. I môj predok Aüeka o ňom vedel.“

„A čo to padá z oblohy pri daždi?“

„Voda. Mokrá, špinavá.“

„A čo ak by to boli kamene?“

Očividne sa zarazil. „Vari ty si videla z oblohy padať kamene?“

„Nie, naživo nie. Ale asi ich čochvíľa uvidím.“

„A kde?“

„No tu predsa.“

Asorrosa však ostal na Leonine prekvapenie úplne pokojný. Ach, tento človečik nepochopí, že sa na túto planétu valí katastrofa. Teraz, keď les mierne utíhol, iba v diaľke počula škrek miestnych papagájov, cítila tie vibrácie. Vznášač ale nemal žiadne palivo. A Leoni stále premýšľala, ako by dokázala zachrániť miestnych. Seba nie. Sadla si k Asorrosovi poriadnejšie a vzala mu jeho drsnú a spotenú ruku do svojej. Celý čas sa hral s bronzovou čelenkou, ktorú si dnes vyrobil. Nemohol ju prestať hladieť. Bola veľmi dobre obrúsená, ved' v kolónii bol najzručnejším šperkárom.

„Vieš, že nie som odtiaľto. A môj vznášač momentálne nevie lietať. Tak ako ty, tiež potrebuje jedlo. On sice nežije, ale na to, aby lietal, potrebuje energiu, presne ako ty. Vie si vytvoriť energiu na zohriatie jedla, ale nevzlietne. Chápeš ma?“

Pokýval s hlavou. To Leoni naučila už Aüeku.

„Ale zanedlho tu budú padať kamene. A vy sa nezachránite. Ani jeden z vás. Kamene budú padať z neba aj s ohňom. Najprv len málo, ale potom veľa. Rozumieš?“

Asorrosa sa mierne zháčil a stále sa uprene díval na Leoni, akoby ju chcel zhypnotizovať, ale nič nehovoril. Aj to, že má Leoni jeho ruku vo

svojich dlaniach, pochopil ako akt dôvery, i keď sám bol trochu viac utiahnutý a nie príliš zvyknutý na podobné gestá.

„A ja vás chceme zachrániť. A je len jeden spôsob ako. Ved' vieš, že túto kolóniu sme vytvorili, aby sme vytvorili energiu pre lietač a vy mi zatiaľ pomáhate, ako to nedokázali ani tvoji predkovia. Aj tak to bude až príliš zložité a neviem, či máme toľko času, aby sme to celé zvrátili. A cítim sa z toho zle. Nemyslím, že to zvládneme. Vieš čo to je? To je bezvýchodisková situácia. Ja vám neviem pomôcť a ani vy si neviete pomôcť.“

„Zahynieme?“

„Áno,“ vzdychla si Leoni. Asorrosa iba bezducho prikyvoval. Dával si dokopy dva a dva.

„Ale čo ty? Preto si smutná, že zomrieš?“

„Možno sa budeš čudovať, ale nie. Asorrosa, ja chcem zomrieť!“

Vstal, pustil sa Leoni a začal sa prechádzať, zamyslený ako ešte asi nikdy. Leoni sa smutne dívala do ohňa a nič nevravela. Asorrosovi i tak jej slová nedávali žiadnený zmysel: „Prečo chceš zomrieť? Každý predsa chce žiť.“

„Ja už nie. Urobila som niečo, čo som nemala. Nepochopíš to, ale v princípe ide o to, že ja ani zomrieť bežným spôsobom nemôžem.“

„Ja viem. Preto žiješ tak podivne dlho a pamätáš si toľko ľudí, koľko ja ani za život nespoznám.“

„Hovorila som ti, potrestali ma. Dali mi večný život.“

„Čo je večný život? Koľko rokov?“

„Asi toľko, koľko mečov dokáže vytvoriť naša kolónia za sto rokov.“

„Ale ved' to sú tisíce mečov.“

„Ved' práve. Ale ja netuším, koľko rokov som bola tam hore v prázdnote a koľko mi ešte ostáva, ale to bude ešte stále strašne veľké číslo. Možno prezíjem i ďalších sto vašich generácií. Potrestali ma.“

„Čiže ty by si mojim pradeťom mohla povedať o mne? Presne tak, ako mi dnes hovoríš o Aüekovi?“

„Áno.“

„To si veľmi vyspelá, ak vieš oklamať smrť.“

„Mňa nezabiješ ani keby si mi vrazil oštep priamo do srdca.“

Asorrosa sa zháčil. Ešte len teraz mu do hlavy udrela magnitúda Leoninej nesmrteľnosti.

„Pamäťám si nášho nebohého kráľa. Vyzeral starý, no nežil tak dlho ako ty. Vieš zastaviť i starnutie?“

„Je to podivné, ale áno.“

„Chcem aj ja.“

„Ver mi, je to horšie, než sa to na prvý pohľad zdá.“

„Ale ak ťa neviem zabiť ani oštepm, ako vtedy, prečo si sa bála Aüeku a jeho kmeňa? A ako si ich presvedčila o tom, aby šli s tebou?“

„Tak ako i teba,“ tajuplne sa usmiala. „ukázala som im, že nemôžem zomrieť.“

(-2-)

A tak mu Leoni rozpoznavala, čo sa stalo možno pred tisíc rokmi a tisícimi milami odtiaľ, od kolónie, ktorú pomenovali podľa nej a v podstate i celú svoju vlastnú kultúru – leonickú kultúru, ktorá napriek všetkým výmoženosťiam kolónie, ktorá čítala už asi dvanásť tisíc obyvateľov, nedosiahla stále privysokej inteligencie. Opierali sa sice o skvelé vynálezy Leoni, ktoré tu boli pochované tisícky rokov, ale tie medzitým už poriadne zostarli a na obrovskom množstve vecí museli pracovať odznova. Začali obchodovať, pestovať si obilie a domestikovať divú zver. Ale Leoni pochopila, že týmto ľuďom neprospeľ prirýchly rast ich obzoru, astronómii stále odmietať porozumieť a napriek tomu, že si začali vytvárať o dosť skvelšie nástroje vďaka zlatinám ako bronz a cín, objavili vzácné kovy a začali si tvoriť i prvé vysoké pece, stále to bola pomerne málo inteligentná kultúra. Osvojili si písmo a novú reč, takže Leoni už nepotrebovala žiadne ďalšie čipy, na ktorých bežne sama pracovala celé stáročia. Zrejme ešte stovky rokov bude musieť viesť túto kultúru, kým sa bude aspoň sťasti podobať aspoň napríklad tej egyptskej, pomyslela si.

Rozprávali sa s Aüekom podobne, ako práve teraz z Asorrosom. V prostriedku rozhovoru ale zrazu Aüeka ustrnul a spozornel a Leoni sa už-už čipom chcela opýtať Aüeku, čo sa deje, a ten škrekom zobudil i svojich súkmeňovcov. Niečo sa deje. Tí povstávali od ohňa, berúc do rúk oštupy a sekeromlaty. Aüeka stuhol. Nastával deň, ale okolie akosi podivne stíchlo. Bolo by počuť i rásť trávu, také ticho bolo. Občas len nejasný šum lesa a šibrinkot vtákov. A potom ten zvuk. Leoni začula

hrozivý a mučiaci zvuk. Bol to rykot šabľozubého medveďa, veľmi blízko od jej ucha. Dýchal pravidelne a nahlas. Znelo to strašidelne a jeho kroky sa ozývali lesom. Temný a ľažký dych šelmy zoradil miestnych do šíku, pripravených zasiahnuť miestneho predátora číslo jeden.

To, čo sa potom dialo, Aüeka a domorodci nemohli pochopiť a iba tak postávali. Šabľozubý medveď, dva až tri razy väčší než Leoni, sa zahnal po dievčine ohromnou labou s ostrými pazúrmi. Leoni to odhodilo asi tri metre od kameňa, kde sedela, ale navonok vyzerala úplne v poriadku, doudierala sa sice, ale sama si už nepamätala, či to vôbec cítila. Potom sa po nej natiahol ešte raz a ohyzdnou papuľou s vycerenými zubami sa vrútil do nej ako do koristi. Bežne by z nej trhal mäso na franforce a krv by lietala všade navôkol, čo domorodci napokon i čakali. Aüeka však nie. Domorodci sa škrekom snažili príšeru zahnať a hrozili jej ostrými bodcami oštepov a silnými čepelami svojich sekier a sekeromlatov. Leoni bola stále v moci medveďa, ten sa ju snažil premôcť, čo mu sily stačili, ale ani silné chvaty pazúrmi jej očividne neubližovali. Dievčina sa iba schúlila do klbka a čakala, kym to medveďa prestane baviť. Chvíľami i otvorila oči, aby na tú ozrutu videla. Bála sa jej ako čerta, aj keď vedela, že ju nepremôže. Domorodci prekonali prvotný šok z toho, čo videli a pustili sa medveďa odohnať, prípadne i zabíť. Leoni sa očividne nebránila ani vtedy, keď ju medveď schvatal za pás do papule a asi štyri razy ňou silno mykal zo strany na stranu.

To celé trvalo necelú minútu. Keď medveď videl, že u Leoni nepochodí, vrhol sa na domorodcov. Tí však boli ozbrojení a dokázali medveďa poraniť ostrým bodcom oštepu. Aüeka nespúšťal oči z Leoni a zatiaľ čo sa domorodci rozhodli pre útok, jeden pohľad Aüeku na medveďa mu prezradil, že je po svojom neúspešnom výpade na Leoni očividne nesvoj. Určite je sám prekvapený z toho, že jeho najsilnejšie zbrane proti naoko ľahkej koristi zlyhali. A takto sa z lovca stáva korisť. Aüeka zavelil škrekom na útok a to presne pochopil jeden z jeho súkmeňovcov, ktorý bol očividne najšikovnejší so svojou sekeroou. Ten sa napriahol a presne hodil sekuru medveďovi priamo medzi

oči. Medveď mal očividne hustú srsť a tvrdú kožu, takže sa sekera nezahryzla do nej, ale po čase spadla, plná krvi. Rev, ktorý nasledoval, dočasne zbavil sluchu všetkých navôkol, samozrejme, okrem Leoni, ktorá to vnímala iba ako čiastočný diskomfort, ktorý hned ustal. Chvíľami sa šelma ešte potácala, kým sa jeden z domorodcov odhodlal na niečo, čo ešte nikto predtým. Medveď bol očividne otupený z bolesti a krv mu zaliala oči, čo využil jeden z domorodcov a jedným svižným skokom sa dotkol svojej bosej nohy srsti medveďa-ozruty a zasadil mu smrtiaci úder priamo do chrbta. Ešte dva ryky a medveď sa v smrteľnom kŕči zrútil na zem. Aüeka zo škreku svojho odvážného súkmeňovca zistil, že pokyn na tento úkon dostal od Leoni. Ale nejako inak, doteraz vnímal jej telepatické myšlienky, ale teraz akoby dievčina použila novú úroveň svojich schopností. A jedine Aüeka tejto schopnosti pochopil a vedel, že je silnejšia, než si je ochotný pripustiť.

Mŕtvola medveďa bola ale zrazu druhoradá, keď sa všetci zhŕkli okolo dievčiny-neboráka, ktorá ale vstala zo zeme, akoby nič a iba sa stňovala na bolesť hlavy. „Dobre ma ten medveď vyzvŕtal,“ snažila sa o úsmev, ale ten mal Aüeka už dávno prečítaný. Súkmeňovci sa ale tiež dosť dobre držali na to, že videli niečo pre nich naprosto neprirozené a Leoni si to všimla. Teraz jej bolo naprosto jasné, že títo ľudia práve stáli na rozcestí svojho vývinu, zrejme v najbližšom období budú prekonávať svoje limity ako nikdy predtým. Uškrnula sa, keď si pomyslela, že už by mali začať premýšľať nad poľnohospodárstvom a remeslami. „Vedť ťa ani nemohol zahryznúť.“

„Nečakal, že sa mu nebudem dať zjest.“

Aüeka však vedel, čo ďalej. Už si nemohol robiť ilúzie. Zavelil k bojovému plánu. Vezmú si kachaá, naporciujú si svoje úlovky, niečo málo i zjedia a potom sa vrátia z lovú. Leoni si bola vedomá toho, že po tomto zážitku už domorodci nemôžu o nej pochybovať. Ale na ponuku od nej sa musia opýtať v dedine. Je to tamojší rituál a napriek tomu, že je Aüeka vodcom-náčelníkom. V kmeni Fépűxur vždy šlo o trojrozdelenie moci – ľudia, šaman a náčelník. Naložili mäso z poltonového zvieraťa, dali si raňajky pri ohni

a potom Aňeka prizval Leoni, aby sa vybrala s nimi do dediny, na čo Leoni neochotne pristala.

„Dvesto rokov si nevidela človeka a teraz sa ich bojíš?“ pokúsil sa trochu uvoľniť viditeľne napäť Leoni. A znova ten úsmev, pomyslel si Aňeka. Mal dobrú náladu, no keď sa pozrel na Leoni, začal vnímať zárodky empatie. A práve Aňeka bol ten, ktorý ju dokázal aj pochopiť. Kachaá naplnili i zo tri razy, kým pozbierali všetku svoju korist' predtým, než im ju rozoberú miestne šelmy. Pri Južných skalách ich často nevídali, i keď si tie potvory začínajú sem čoraz častejšie zvykať obsmídať, najmä keď posledné lovy boli tak úspešné a tie beštie lákal pach krvi. Domorodci sa ale prejavili v Leoniných očiach nezvyčajne galantne, keď ju nenechali nosiť kachaá. Asi zabudli, že mne nemôže ublížiť ani len ľažký náklad, pomyslela si. Ale určite majú zaužívané tradície, že ženy nosia vodu a muži korist'. Bola však spokojná sama so sebou a s tým, že sa jej konečne podarilo kontaktovať inú civilizáciu, ktorá by jej mohla pomôcť dostavať takmer hotovú raketu i keď na palivovú stanicu sa ešte dosť načakajú, kým bude hotová.

Ale uvedomila si jednu vec, na ktorú odpoved' stále nemá. Ako týchto praludí naučí manipulovať s jej prístrojmi? Viaceré sú stále na manuálny pohon, síce Leoni mala bohaté technické znalosti a vedela postaviť, čo chcela, od jednoduchého mlynčeka na mäso po vesmírnu raketu – samozrejme zredukovanú verziu pre jedného, maximálne dvoch ľudí – a sama si vystaviť celý komplex takýchto prístrojov, napriek tomu čelila obrovským problémom s energiou a samozrejme základnými minerálmi. Dokázala postaviť i jednoduchých robotov, ktorí miesto nej ľažili horniny, dokázala vytvoriť a naprogramovať lingvisticke čipy, ktorý má i Aňeka. Vytvoriť čo i len jeden takýto čip prostredníctvom jej technológií zabralo ale celé veky. Načo vôbec tie čipy potrebovala? Jediné inteligentné formy života, ktoré našla v okolí svojej základne boli opice, ktoré na čip takmer nereagovali, občas raz za čas sa z nich nejaké slovo vydralo, ale často to bol len šum. Tak ako ich to naučí?

„Vieš, niektoré civilizácie trestajú tak, že ťa zabijú. Ale tá moja trestá tak, že ti nedovolí zomrieť. A dodnes sa bojím nie tak o seba, ale o vás. A hlavne, že si neporozumieme.“

Asorrosa už Leonin príbeh poznal dopodrobna. Často sa o tom bavili, keď si Leoni stavala ďalekohľad a Asorrosa vyrábal šperky pre leonické ženy. Vedel, že Leoni potrestali za niečo, čo nespáchala a proste ju vyhodili z planéty. Na súde sa nemohla ani poriadne obhájiť a už sa ocitla uväznená v dočasnom väzení pre ľudí s rovnakým trestom ako ona. Tí dostanú do tela čip, ktorý je nezničiteľný, neustále nahrádza všetky bunky v tele. Je teda pravdou, že už po necelom roku vo väzení sa jej biologicky obnovili všetky bunky v tele – ani jedna bunka už nebola jej, ale vytvorená nezničiteľným čipom. Jej celé telo bolo nahradené novou schránkou, ktorá sa udržiavala v neporušenom stave. A drží, aj keby vstúpila do ohňa. Ale s jej mozgom to spravilo ešte niečo horšie. Zatiaľ čo jej celé telo bolo nezničiteľné, jej mozog bol určitým spôsobom nezničiteľný len parciálne. Prečo tomu bolo tak, pochopila neskôr.

Kým sa vo väzení nazhromaždilo dostatok ľudí, ktorých unesie jedna raketa, strávila v cele dva roky. Počas celého tohto obdobia bola v najprísnejšom väzení. Jedine toto obdobie poskytovalo možnosť, ako z tohto celého vycúvať a nebyť v dosahu čipu. Ak by totiž väzni mali schopnosť nezomrieť už v cele, tak by sa, prirodzene, hned' pokúsili o útek a ten by bol takmer určite úspešný. Takto im ale čipy inštalovali až tesne pred odletom a kym začal účinkovať, boli celý ten čas umiestnení na samotkách s minimom svetla a stojac prikovaní nohami o stenu. Až po tom celom, keď si väzni overili, že ich obete prežijú i haváriu vesmírnej lode a budú putovať beztieľne vesmírom, nahnali ich do samotnej rakety a vystrelili do vesmíru. Väzni už nikdy na planétu nemali vŕaťť. Po asi troch hodinách, keď sa vydýchal vzduch a ľudia sa dusili, napriek tomu, že zomrieť nemohli, raketa s časovačom explodovala a ľudí vystrelila do prázdnego priestoru. Sprostý čip, pomyslela si Leoni v tej chvíli – ten spôsobuje to, že pri

akomkoľvek diskomforte spustí samoopravné systémy, ktoré jej neumožnia zomrieť ani pri takto šialenom výbuchu. Cítila len teplo na koži a potom už len samotu v prázdnom priestore vesmíru bez možnosti ním plachtiť. Bežný človek len tak vo vesmíre neprežije ani minútu, ale Leoni už bola nečlovek, už bola plne z nesmrteľného biologického materiálu s vopred určeným časom, kedy vypovie službu. A teraz ma čaká najhorší trest zo všetkých – niektorí dostali len 30 rokov nesmrteľnosti, čo sa nezdá mnoho, ale 30 rokov ABSOLÚTNEJ NIČOTY, keď len plávaš vo vesmíre, cítis niečo na koži, vidíš letmé svetlo z dopadajúcich hviezd, ktorých poloha sa nemení, počuješ nejaký zvuk, veľmi tlmený, akoby precestoval celé miliardy svetelných rokov, chvíľami pokojný, chvíľami desivý, naruší tvoju osobnosť natoľko, že sa človek zblázni. Teraz pochopila, prečo na mozog nebol aplikovaný čip rovnakým spôsobom – to bola hlavná zložka jej trestu – cítila svoj mozog, ktorý schválne neopravoval duševný stav, iba ho utlmoval. Takže človek bol konštantne roky v stave, kedy už-už mal naprosto zošaliet a prestať vnímať svet okolo seba, ale bolo to čakanie na Godota. Takže vystrelený človek v kozme, oslobodený od nedostatkov jeho pôvodného mäkkého tela, no nemohúci sa z tohto stavu dostať, dostávajúci depresie a úzkostné stavy, nie zriedka i myšlienky na samovraždu, ktorá nebola možná. A Leonin trest dosiahol výšku 5000 rokov!

Asorrosa mal sprvoti problém to celé nejako stráviť, ale Leoni si všimla, že udalosti, ktorým nerozumie, sa ani nesnaží pochopiť. V podstate to, paradoxne, dávalo väčšiu logiku, než by sa snažil pochopiť úplne všetkému, zjednodušoval si jej príbeh, aby pochopil jej úplnú pointu.

„Vyhodili ma z planéty. Netuším, koľko som bola preč, ale pochopila som obľudnosť svojho trestu. Je to akoby ťa zakopali pod zem s tým rozdielom, že nemôžeš zomrieť a tak len čakáš. A čakáš. A stále čakáš. A čip má naprogramovanú dĺžku svojho života, ktorý je zhodný s dĺžkou tvojho trestu.“

„A ako si sa dostala vlastne sem?“

„Neviem. Mala som prosté šťastie. Ale nie je pravda, že som sa nemohla tam hore ovládať. Mohla som aspoň rukami a nohami trochu trepotáť

ako taký motýľ a tak si zmeniť svoju polohu. Nespočetne ráz som videla svoju planétu a pýtala som sa – čo som vám spravila, že ste ma takto potrestali – snažila som sa aj meditovať, vnímať samú seba, občas sa mi to i darilo a dosiahla som pokoj, ale nikdy som nedostala odpovede na moje otázky. Ale prečo som tu, sa pýtaš a ja ti odpoviem – naše planéty sú si susedné. Masa tvojej planéty začala na mňa pôsobiť a tak ma zachytila ako svoju obežnicu a potom ma prijala do náručia.“

„Myslíš tak, ako keď zo stromu hodím kameň?“

„Si mûdry. Áno tak.“

„Ale ja neviem, čo to spôsobuje.“

„Nepotrebuješ to vedieť. Ber to ako fakt. Niektoré predmety sú k tvojej planéte blízko a tak ich prijme. Niektoré sú ďaleko a tak nikdy nepadnú.“

„Dobre, chápem. Verím ti.“

„To bolo pre mňa požehnanie. Znova byť na planéte, aj keď pre mňa cudzej. Ale niečo nové zažiť a nebyť stále v tom jednotvárnom „neživote“. Ale ja neviem, ako dlho to trvalo, neviem si spomenúť, čas som vôbec nevnímala, určite som tam hore pobudla niekoľko generácií. Nevieš, čo to s človekom spraví. A ani bežný človek na mojej planéte to nepochopí.“

„To bol veľmi veľký trest. Neviem si predstaviť, ako niekto môže druhému takto ubližovať.“

„Ale ani tu sa mi neviodilo o nič lepšie. Najskôr som sa snažila postaviť si nejaký vznášač, ktorý by ma dostał naspať, ale postavila som len tento škaredý voz, ktorý teraz aj tak neletí. Mala som všetok čas sveta, aby som sa mu venovala. Dokázala som po čase syntetizovať i palivo. Ja neviem, koľko to mohlo trvať, stopäťdesiat rokov, neviem. Za celý ten čas som nikoho nestretla. Ani jednej živej duše. A potom mohutné záplavy mi zničili moju celú prácu a výroba paliva bola v čudu. Nemala som ani chuť v tom ďalej pokračovať a len som tak tam stála a sledovala tú skazu, vôbec som nič necítila, iba horkosť v ústach. Tak som si povedala, že sa tomu čipu vzopriem. Skúšala som sa hodíť z útesu – prebrala som sa trochu ospalá na zemi v rokline a vstala som akoby nič. Dokonca som sa snažila sama upáliť – ale reflexy mi predsa len neumožňovali ostávať v plameňoch, kde by som zvládla stráviť i deň. Skúšala som sa utopiť, pričom som si priviazala o nohu najťažší kameň, ktorý som

zvládla uniesť, aby som sa nemohla vynoriť na hladinu – bola som pod vodou takmer tri dni, kedy som zvažovala, ako prekabátiť samotný čip, ktorý nie a nie vysadiť. Proste ma držal pri živote, nech sa dialo čokoľvek a vypne sa až po určitom čase. Ale ja neviem kedy. Dostala som trest 5000 rokov, ale koľko som si z neho odpykala, to fakt netuším.“

Asorrosa sa ďalej bezcieľne hral s náramkom: „Ako vieš o tom, že tu bude skaza? Nič také sa nedeje. Kamene sú ďaleko. Chápem, že tu žiješ strašne dlho, ale ako to môžeš vedieť presne?“

Leoni na neho žmurmala, ale Asorrosa znova z nej vycítil niekoľkostoročnú samotu: „Pozrela som sa na oblohu. Keď som stvorila môj voz a palivovú stanicu, mala som stále priveľa času, aby som si nezostrojila i ďalekohľad. A tam som to videla. Veľký kameň. Ten sa rozbije na veľký počet malých žeravých kameňov, ale i tie budú dostatočne veľké na to, že keď spadnú, premenia naše mesto a polia na zhorenisko.“

„Ako to vieš? Videla si to?“

„Videla som ten kameň. A blíži sa. Tak ako ja kedysi k tejto planéte. Ale je veľký. Omnoho väčší ako ja. Nebyť toho, že som nesmrteľná, zhorela by som. Aj on zhorí, ale veľa malých kameňov tu dopadne. Už celý čas, čo som padala na túto planétu, ma nasledoval, osvetlený vzdialenými galaxiami. Až tu som si spočítala, či a kedy spadne.“

Pripadalo jej to veľmi obtiažne hovoriť tak jednoducho, ale chcela, aby Asorrosa pochopil magnitúdu hroziacej katastrofy.

(-4-)

Ubiehal deň za dňom. Leoni spolu s ďalšími vypratali asi tri staré kamenné vilky, ktoré boli vybavené prístrojmi, ktoré podľa Leoni neboli už potrebné alebo dokonca už ani funkčné. Tam sa zabývali miestni a začali si tam zariadovať, akoby sem prišli na týždňový výlet. Zaujímavé, pomyslela si Leoni. Dotiahnu to vysoko, len nech ich naučím robiť s týmito technologickými hračkami, čo tu mám. Najprv sa im snažila vysvetliť aspoň princíp jednotlivých prístrojov. Dnešným kolonistom už nič vysvetľovať nemusela. Predtým však jej pokusy bývali často márne a tak dostala nápad. Prikázala

svojimi novopečeným kolonistom vyrobiť si hlinené tabuľky. Vedeli to už, ale príliš ich nepoužívali a ani nechápali, načo im budú. Keď ich mali hotové, čo zabralo niekoľko dní, lebo tabuliek chcela Leoni veľa a tie sa potrebovali ohriať na ohni v peci. Naučila ich asi desať jednoduchých symbolov a každého si osobne preskúšala, aby ovládal perfektne ich poradie, na ktorom sa dohodli. Nikto nič nechápal, ale čo Leoni imponovalo, bol ten fakt, že jej plne dôverovali.

A potom začal proces výroby. Leoni na voľajaký prístroj zavesila asi štyri tabuľky s vyrytými „číslami“ od jeden do štyri. A potom predviedla činnosť stroja. Tabuľka jeden – vezmeš tento kus dreva – tabuľka dva – posunieš ho sem, presne podľa rysky – tabuľka tri – roztočíš toto koleso nohou a prilož drevo sem. Neboj sa toho zvuku a pilín – tabuľka štyri – otoč ho a krok tri urob znova. Potom to drevo polož na hromádku. Takto naučila domorodcov vykonávať pásovú výrobu, pričom nikto ani nevedel, čo robí, ale veľmi ich to bavilo a pretekali sa v tom, kto bude nie rýchlejší, ale lepší. Takýchto prístrojov tu Leoni mala hned niekoľko. Dnes už tabuľky nepotrebovali. Niektoré z prístrojov boli jednoduché, obsluhovali sa ručnou silou páky, najčastejšie kľukou. Zložitejšie, ako napríklad sústruh a píla potrebovali energiu. A Leoni mala svoj generátor elektriny. Ani Aukea elektrine nikdy nepoznával a Asorrosa síce princípu, ako vzniká tiež nerozumel, elektrinu bral ako dar od Leoni a veľmi si ju za to cítil. A potom tu boli kovy, ktoré jeho predkovia videli prvý raz v živote.

„Tabuľkovou metódou“ ich naučila spracovávať kovy a zliatiny a z nich vyrábať nástroje, ktoré boli oveľa silnejšie a pevnejšie, než mali doteraz. Vyrobila im meč, do ktorého zasadila jantárový kamienok. Klamala. Vyrobila si ho už dávno, ale jej napokon nebol veľmi platný a len tak sa tu povaloval. Jeden z mužov menom Loiaka si ho poťažkal ako prvý a potom keď si ho vyskúšali i iní, ho už z rúk nepustil. A stal sa neohrozeným bojovníkom a strážcom Technologického mestečka. Dnes už zvládnu miestni vrobiť i tak prepracované výrobky bežnej spotreby, na ktoré Leoni už i zabudla, že existujú. A potom prešli k optickým prístrojom. Vreckovému ďalekohľadu,

ktorý zaujal najmä deti, tých starších zaujal ten najväčší z nich. Leoni na ňom pracovala päťdesiat rokov – veľmi krásny vesmírny ďalekohľad, dokonca s hľadáčikom. To bolo na Asorrosových predkov priveľa a často sa im z použitia tohto prístroja zatočila hlava. Približovať tej stroj príliš veľmi nevedel, neboli príliš silný, ale vedel zobraziť hviezdy jasnejšie a planéte veľmi zreteľnejšie, než voľným okom. A overila si, že tá planétka je stále tam, kde pred sto rokmi. Ale potom sa zahľadela na popísané nepravidelné listy papierov, popísaných výpočtami a vzorcami. Vedela, že čochvíľa narazí.

(-5-)

Leoni bola na planéte tak dlho, že zvládla s leonickou kultúrou výrobu papiera, jednoduchých pomôcok, zaviedla sem nie príliš spoľahlivý zdroj energie, zvládla výrobu optických prístrojov, začali spolu ťažiť horniny a vyrábať prírodné materiály, podarilo sa im zostaviť prototyp vesmírneho korábu, ktoré ale ešte nikdy neletelo. Na jedného človeka toho dokázala naoko veľa, ale na svoju prácu nebola príliš hrdá. Všetko zvládla, ale akosi nič poriadne nefungovalo. Verila, že jej kolónia bude jej aspoň oporou a naučí ju také veci, o ktorých ani len nechyrovala.

Týždeň míňal týždeň a Leoni bola čoraz nepokojnejšia. Vedela, že už im neostáva veľa času. Bola však s progresom svojich zverencov veľmi spokojná. Dvaja chlapci zvládali ťažbu základných hornín, ženy sa starali o jedlo a poriadok, deti sa buď priúčali remeslu alebo sa hrali a ostatní muži usilovne vyrábali súčiastky do vesmírneho korábu bez toho, aby si to uvedomovali. Mesto medzičasom žilo svojim spokojným životom ľudí bronzovej kultúry. Stále pomerne jednoduchý, ale už i celkom vyspelý. Jeden z miestnych mudrcov veľmi dobre Leoni porozumel v jej myšlienkových pochodoch a tak začal doučovať i ostatných. Neskôr založil univerzitu. O jedlo nûdza nebola, pretože nedaleko boli polia, obhospodarované strojmi, ktoré boli privyspelé na túto dobu. Všade bolo počuť kravy a kačky, najčastejšie domestikované zvieratá hned po psoch. Leoni medzitým spojazdnila ďalšie prístroje, ktoré nefungovali bez elektriny a naznačila, že sa práve

budú snažiť postaviť novú palivovú stanicu. Jej zstrojenie bude trvať najdlhšie zo všetkých súčasných projektov a sama Leoni vedela, že to je prakticky neuskutočniteľný plán. Aj samej by to trvalo aspoň tristo rokov a miestni sú sice šikovní, ale väčšina nemá prehľad o tom, čo robia a Leoni im to ani nevysvetlí. Popri tomu sa venujú remeslám, takže zamestnaní sú až-až. Ale musia sa o to pokúsiť. Život tu možno zanedlho zanikne a ani ona sa ani nedostane späť na svoju planétu, aby jej tam jej vlastní obyvatelia pomohli s jej čipom.

Ešte sa ani nedostali k stavbe základov pre budúcu stavbu a už jedného dňa pri padajúcim slnku za obzore si Leoni nemohla nevšimnúť ostrý hlas jedného z detí. Nemalo meno, ale každý ho volal Otomao, bolo to asi trojročné dievčatko, ktoré teraz ukazovalo prstom na oblohu. Niečoho si všimlo. Leoni premkol strach. Snáď už nadišiel čas. Mrkla pohľadom na oblohu a niečo na nej jasne žiarilo, bolo to jasnejšie než hviezdy, ktoré sa ešte len teraz začali ukazovať na oblohe. Čo tam vidíš? Podišla k nej a milo sa na ňu usmiala. Vzala ju do náručia a vravela jej, nech jej ukáže to, čo vidí na oblohe. Potom sa zadívala smerom, kam dievčatko ukázalo prstom. Hned k nim pristúpil Asorrosa a ďalší najbližší, tiež očami hypnotizujúc oblohu. Leoni nosila svoju vreckovú verziu vesmírneho ďalekohľadu stále pri sebe, obávajúc sa času, kedy príde skaza. Poriadne zaostriala, a to až tak, že na okamih sa jej samotný vesmírny ďalekohľad zdal priveľký a nemotorný. Vedľ týmto vreckovým dovidí ďalej. Skúmala to, čo sa na oblohe dialo a všímala si, že jas toho objektu sa stále zvyšuje. Pozrela tým smerom.

A potom pochopila. Položila dievčatko späť na zem. To nie. Tá planétka narazila nie sem, ale do cesty sa jej postavila iná planéta – tá, na ktorej dvadsať rokov sama žila, kým ju neodsúdili na večný život a nevystrelili do vesmíru. Práve si uvedomila, že už niet cesty späť. Je možno jedinou žijúcou osobu svojho druhu na cudzej planéte v bronzovej dobe s ešte stále nie starovekou kultúrou. Už jej nikto nepomôže s jej čipom. Ale zato už nepotrebuje túto stanicu ani dostavať, pretože paradoxne jej vlastná planéta sa stala obeťou tej planétky, ktorú sledovala toľké roky a až

tu vypočítala jej kolíznu dráhu. Nerátala však s polohou planét voči Slnku a už vôbec nie so svojou rodnou. Rátala správne, ale zdalo sa jej, že oba planéty boli práve v konjukcii. Ach jaj.

Ďalekohľad jej vypadol z rúk. Ostatní sa dívali striedavo na úkaz na oblohe a striedavo na Leoni, čakali, čo sa bude diať. Leoni chvíľami stála a spracúvala úkaz na oblohe. Nemožnosť návratu a fakt, že táto planéta bola napokon zachránená od dopadu planétky a že tá jej padla za obeť, ju naprosto ohromil. Pochopila nezmyselnosť sveta a jej postavenia v ňom. Už sa na rodný Mars nikdy nepozrie. A ani miestni. A všetci tu ostanú. Na perách jej najskôr hral príjemný úsmev, ako Asorrosa správne pochopil, čistý a priamo od srdca. A potom prešiel do úškrnu. Potom do smiechu. A smiala sa. Na plné hrdlo. Tak dobre do srdca a zároveň od žiaľu sa ešte nesmiala. Až po chvíli cítila, ako ju bolí bránica, ktorú necítila stovky rokov. Zopár ľudí stálo okolo nej a ak doteraz nechápali, čo robia, aj keď boli očividne zapálení pre nové veci, teraz dočista nechápali tomu, čo sa deje.

Pánov dar (Sandalpunk)

(-1-)

To ticho po bitke už dobre poznal. Vysilený, no stále nažive, sa postavil do pozoru Hermogénes, jeden z najlepších vojakov Galaktického impéria Galantheanos, len čo sa znova poriadne zhlboka nadýchol a zistil, že mu nohy a telo ešte stále slúžia. Kvapkal z neho pot bojovníka a krv jeho nepriateľov. Jeho štít bol na nerozoznanie od jeho stavu pred bitkou. Nielen, že bol umostený, zaprášený a plný krvi, ale bol i vcelku dorezaný a poškodený natol'ko, že opraviť ho nemá prakticky zmysel. A už len aby mu niekto na krk položil vavrínový veniec ako pravému olympijskému víťazovi. Zúčastnil sa toľkých bojov za Impérium, že ich i prestal počítať, ale po tejto, kde ešte len po druhý raz zvládol vládnuť svojej vlastnej légii a to natol'ko efektne, že z nej prišlo o život snáď len tisíc a takmer prehratú vojnú zvrátili v prospech Impéria – sa teraz bude radiť medzi tých vyvolených. Dokázal to ako relatívny ucháň, lebo

vedenie vlastnej légii sa v Impériu väčšinou dáva do rúk starším a o dosť skúsenejším veliteľom.

Radostný povyk jeho légie znamenal víťazstvo Impéria a porážky Gelónu, s ktorým bojovali už vyše desaťročie. A samotný Gelón je odtiaľto len deň pomalého klusu na koni, pol dňa, ak by mali kone oceľové, o tie ale v bitke prišli. Hermogénes tušil, že pred bránami Gelónu zvedú možno ešte jednu bitku i keď generál Cheladón mu to osobne neodporúčal. Ale čo nie je zakázané, smie sa, povedal vtedy pri vtedajšej porade generálov a veliteľov Hermogénes a generál mu radil, aby svojou prehnanou statočnosťou radšej neplytval.

„Veliteľ? Pošlem spoj do Galanthey?“

„Galanthea počká. Ty počkáš. Ideme smer Gelón.“

„Veliteľ, sme vysilení a nevládni. Ďalšiu bitku takto neznesieme.“

„Gelónčania už zajtra budú vedieť, že prehrali. Ich spoj už určite vyrazil na cesty. Gelón padne. Nikto ho nebude brániť.“

„Veliteľ, rozumiem.“

„Po ceste máme ešte zopár dedín. Tam založíme tábor a odtiaľ sa vyberieme na Gelón. Dáme sa do poriadku a zajtra vkročíme do mesta.“

„V poriadku, veliteľ.“

Galanthea je hlavným mestom Impéria, ohromnej galactickej ríše, rozpínajúcej sa na troch galaktických svetoch, jedine Galanthea mohla odolať vplyvu susedných veľmocí a poraziť ich na hlavu. Obsadila sektor Alfa, kde postupne zabrala Demokratos, Sidan, Seleme a Chariton. A teraz i Gelón. Najmä sidanskí pastieri sa bránili viac než ktokoľvek iný, ale oproti božským zbraniam galantejským napokon nemali šance a ich bohovia sa im otočili chrbotom. I výprava na Gelón sa spočiatku zdala ako zbytočný risk. Ich vzdušné lode boli sice lepšie vybavené a ich božské zbrane presnejšie i tak sa napokon musel Hermogénes vziať časti vzdušného loďstva a pokračovať po starom, po pevnine. Ale Gelón už teraz ďaleko neboli a zrejme ak ho teraz dobijú a pošle svoj spoj priamo do Galanthey, nejaké vzdušné lode im Galanthea rada poskytne na presun domov. I sám Hádes musel mať radosť po dnešnej dobre zvládnutej bitke pri Gelóne.

Galantejské vojsko sa napokon postupne zgrupovalo na pahorku za bitkou, kde teraz ležalo bezmála desaťsíc mŕtvych. Obraz nemej skazy a míťvolného zápachu sa šíril bezstromovými planinami na mile ďaleko. Zrejme však neprežil nikto z veliteľov, len samotný Hermogénes. Takže z tejto stotiny prežili viacerí, no pridali sa i ostatní pod inými veliteľmi a tak Hermogénes práve vládol vyše päťstot vojakom, ktorí takto sformovali päť stotín, ale každej jednej velil Hermogénes. Ostalo im asi stopäťdesiat koní a tridsať balíst. Stále dosť na to, aby pred bránami Gelónu stále vyzerali ako schopné vojsko, i keď menšieho počtu, ale ich božské bleskové meče, luki a kuše, ktoré nemajú v galaxii páru, Gelónčanom dostatočne naženú strach. Len čo ráno Apolón znova osvetlil nebeské hviezdy, vybrali sa galantejské vojská priamo k bránam Gelónu. Na ich prekvapenie bolo už z diaľky vidieť, že je brána otvorená a že ich tam nečakajú žiadne dodatočné boje. Hermogénes mal teda pravdu, Gelón sa vzdal. A ľudia sa promenádovali i pred bránami a očakávali triumfálny príchod galantejských vojsk. Hermogénes však nebola ako ostatní galantejskí velitelia, ktorí by takýto úkaz interpretovali ako akt poníženia a ešte by v Gelóne vyvolali krvavý vodopád. Hned' nariadil svojim poddôstojníkom, ktorých menoval len dočasne, nech za žiadnu cenu nevojdú do mesta ako lupiči a podpaľači. Galantejské vojská nemusia všade všetko plieniť, kohokoľvek zabiť alebo čokoľvek zničiť. Všetko sa dá vyriešiť i pokojnou cestou. Nie však v prípade, ak by na nich mešťania zaútočili. Ak sa rozhodli brániť mesto tou včerajšou bitkou, dobre. Hermogénes sa s nikým nemaznal. Tí ľudia bránili Gelón. Ale čo tí ľudia v meste, ktorí tam ostali? Vari sa niečim previnili? Nech sa však neopovážia zdvihnuť proti nemu zbrane. To potom už žiadnen Gelón na mape nebude.

Z tvári ľudí sa zračili útrapy, nepokoj a ponurá atmosféra. Hermogénes ako prvý podšiel k vojsku, ktoré bránilo mesto. Odlišovali sa od tých včerajších vojsk, toto bolo zrejme skôr personálne vojsko gelónskeho cisára. Hermogénes zoskočil z koňa a podšiel k veliteľovi vojska.

„Gratulujem, veliteľ Hermogénes. Dobyli ste mesto.“

„Uvidím i cteného gelónskeho cisára?“

„Veľa Gelónčanov rýchlo opustilo mesto, len čo sa dozvedelo o našej porážke.“

„Vidím, že sa nás stále bojíte,“ predniesol Hermogénes nahlas, aby ho počuli všetci v jeho blízkom okolí, „ale čo sa stalo, stalo sa. Prichádzame do mesta ako víťazi, ale budeme sa správať čestne k obyvateľom Gelónu. Nemôžeme predsa len tak bezhlavo plieniť a ničiť tak krásne mesto.“

„Prejavili ste nám priveľkú úctu, veliteľ! Aké záruky však dávate obyvateľom Gelónu, že...“

„Že sa budú riadiť mojimi slovami? Hrdelnú. Ktokoľvek z mojich vojakov zradí moje slovo bude vojakom mŕtvym.“

Takto Hermogénes slávne dobyl Gelón a so svojim vojskom vkročil do mesta. Nečakal, že sa k nemu budú miestni správať dobre, ale ani on prílišným sympatiám nedával priestor. Spravil to, čo mohol a keď odošle spoj do Galanthey, za všetko ostatné už on nezodpovedá.

(-2-)

Cisár Xentokrates obdaroval veliteľa Hermogéna tak, ako bolo v Galanthei zvykom – granátovým jablkom. Priamo od cisára to znamenalo preukázanie najvyššej pocty, ktorú mohol veliteľ stotiny dostať. Takmer to znamenalo povýšenie do cisárskej kráľovskej stráže. Hermogénes však už dávnejšie cisárovi naznačil, že i keď by to znamenalo poctu, radšej by sa venoval dobytiu ďalších území, miesto toho, aby ostával neustále v Galanthei. Samozrejme ho cisár hned' pokarhal za to, že si svojho cisára neváži a Hermogénes na to už nijako reagovať nemohol. Ale čo, v Galanthei predsa vládne cisár a nie on. A ktorý iný cisár ako Xentokrates by mohol vládnúť ešte ďalších desať rokov? Už teraz mal tesne po päťdesiatke, ale odkedy pri dobíjaní Sidanu spadol z koňa, viac sa na bojisko nepodíval.

Hermogénes sa ustato napokon dovliekol do svojho domu, ktorý neoplýval takou krásou ako cisárov hrad a bieleho mramoru mal na ňom len štipku. Vedel, že si cisár musí vážiť jeho vojenské umenie viac, než len granátovým jablkom. Dlho jeho a možno i jeho ženu Eukleiu v tejto štvrti Galanthei nenechá. Eukleia nebola veľmi rozumná

žena, mala vrodenú psychickú poruchu, ale zato bola oddaná a verná. Nelúbil ju však. Nedokázala mu porodiť mužského potomka a nie zriedka jej to vyčítal. Miesto toho sa však dočkal dcérky Eurymony, ktorú však nadovšetko miloval a nepretržite chránil. Eukleia dokonca v spoločnej domácnosti ani nežila, často sa vplyvom svojej vrodenej vady nedokázala vrátiť domov. Tak potom len zahla kamsi na čašu dobrého vína a tam už i prespala. Eurymona mala dvanásť rokov a bolo to zvedavé dievča, ktoré sa dokonca na svoju matku ani neponášala, vždy viac inklinovalo k otcovi, ktorý ho naučil šermovať a neskôr prihlásil do školy vzdušných letiek, napriek tomu, že dievčatá sa do tejto školy hlásit nesmeli. Teda presnejšie, mohli, ale museli byť z dobrej rodiny. A Hermogénes mal viac než dobré postavenie. Teraz sa však jeho postavenie ešte naisto ešte zlepší.

Hermogénes mal takmer štyridsať rokov, ale bol stále plný života, i keď si začínal pripúštať, že za svojim cieľom sa rozbehol veľmi neskoro a dokonca po poslednej bitke o Gelón mal len šťastie, ktoré tak dlho nutne potreboval. Sedel len tak doma, keď ho prekvapila Eurymona. Na sebe mala tuniku, ktorú jej zakázal nosiť, pretože jej bola v jeho očiach „veľká, nemotorná a ešte ľa robí staršou“, ale vedľ pre dievčatá v jej veku platí, že budú svojim autoritám občas odporovať a tak len prevrátil očami a zapochyboval o svojich rodičovských schopnostiach.

„Eurymonka moja, tak som rád, že ľa vidím!“

„Ja teba tiež, ocko!“ a hodila sa mu do náručia. Vždy ju učil, aby neverila ani svojmu vlastnému otcovi, ale Eurymona k nemu cítila tak obrovskú príťažlivú silu, že mu sama odvetila, že to bude asi jediná vec, ktorú nedokáže. Ale inak rozumné dievča.

„Neviem si predstaviť, žeby ľa tam zabili.“

„Vedľ pozri, nezabili. A ako v škole?“

„Ide mi to veľmi dobre! V letke som jednou z najlepších!“

„To rád počujem.“

„Oci, ale prečo nechceš, aby som ostala pri šerme? Vedľ vieš, že som porážala i chlapcov!“

„Ja viem, moja. Ale šerm už dnes nie je tak dôležitý, odkedy máme letky.“

„Ja viem. Ale moje kamarátky majú také obyčajnejšie záľuby. Hrajú na lýru, spievajú a učia sa variť.“

„Lenže ty nie si len tak obyčajné dievča. Si moja dcéra!“

Tú formulku veľmi rád používal. Eurymone to stačilo, i keď si Hermogénes uvedomuje, že čochvíľa jej takáto odpoved' stačiť nebude. Ale čo ak predsa zomrie a dievča sa bude musieť postarať o seba samo? U mamy sa veľa porozumenia nedočká.

„Ale aj ja viem variť!“

„Ja viem, že vieš!“

Občas sa takto doberali a to dávalo Hermogenovi radosť do života. V poslednom období ale umožnil svojej dcére voľnejší život, i keď prízvukoval, že jej výcvik sa neskončil a že jej neposednosti neostanú nepotrestané.

Eurymona však náhle zosmutnela a prisadla si k otcovi. „Aké to tam bolo?“ opýtala sa vecne.

„Prežil som a neurobil som nič, za čo ponesiem zodpovednosť. Dobyl som Gelón a akiste nás čakajú teraz skvelé časy, Eurymona. Už teraz vidím pred očami takú hromádku zlatých drachiem, že sa v nej budeš môcť schovať!“

„Áno, oci. Ale bude to znamenať, že budem mať novú mamu?“

To bola na Hermogena trochu detinská otázka, ktorú nečakal. Potom sa ale rozosmial: „Vari sa toho bojíš?“

„Nie, práve naopak. Budem rada za novú mamu!“ Nebol veľmi nadšený, že si s Eukleiou nerozumel, ale vedľ čo, určite ho prestahujú bližšie cisárovnu hradu a tam si nájde novú ženu. Takú, ktorá sa bude dobre starať o neho a jeho dcéru. Hlavne musí nájsť takú ženu, ktorej dokáže vysvetliť to, čo dcére tají od jej narodenia.

(-3-)

Mal pravdu. Cisár ho povýšil priamo do velenia jeho osobnej stráže. Bola to veľká, preveliká udalosť a po nej honosná hostina. Hermogénes ziaril šťastím, jeho dcéra sa dočkala takisto obrovského uznania, keď ju spoznávali poprední mestskí staršinovia a chválili ju za posledné výkony vo vzdušných silách. Hermogénes dokonca dostal i nové chlamys, ktoré bolo ušité len

pre neho, veliteľa cisárskych vojsk. Bola to krásna chlamyda z ušľachtilej bavlny v žltej farbe, určite zdobená i zlatom, ako nosievajú i miestni herci, ale s mohutnou sponou, na ktorej sa jasne vynímalala jeho nová hodnosť.

Hostina bola vydarená a Hermogénes zrejme našiel i ženu, ktorej by mohol dôverovať. Na večierku odmietol takmer všetky ženy, z ktorých vycítil, že ho chcú len pre jeho nové postavenie. Kastalia bola však iná. Tak trochu tajomná, no krásna žena v rozpuku. Mala asi o desať rokov menej, ale jedným pohľadom dokázala Hermogéna očariť. Mala veľké čierne oči s hustými mihalnicami a jej pohľad vyžaroval tak upokojujúci, no akiste žiariaci pokoj. Hermogénes bol nadšený, keďže si výborne rozumela i s Eurymonou. Zrejme našiel presne tú, ktorú hľadal. V ich dlhých rozhovoroch sa dozvedel, že prišla z dobytých území Sidanu. Hermogénes sa na ňu zahľadel priezračným pohľadom a hned' na mieste ju pobozkal. Kastalia sa čudovala, prečo Hermogénes, vždy skôr puritán, ako ho poznali v hlavnom meste, sa takto odhodlal dôverovať pre neho stále neznámej žene. A keď ju doviedol do jeho nového domu, ktorý bol snáď sedem ráz väčší než ten, v ktorom bývali, a to priamo do spálne, nemohla si robiť ilúzie.

Avšak Hermogénes hlavu nestratil. Práve naopak. Noc zahalila hlavné mesto Impérie a pri splne sa na balkóne v teplú letnú noc dívali na nezemerateľnú veľkosť mesta, ktoré akoby sa zdalo, mu ležalo pri nohách. Kastalia sa sice sprvotí obávala, že ju Hermogénes zneužije, celú hostinu totiž pôsobil rozhodne a chlapsky. Ale dial sa presný opak. Možno tu Kastalia by bola i povoľnejšia, ale Hermogénes mal s ňou rozhodne iné plány.

„Si Sidáčanka.“

„Áno. Pôvodom. Ale naši ľudia už spadajú pod Impérium. Vyše dvadsať rokov. Záleží na tom?“

„Práveže záleží, Kastalia.“

Chvíľami bol ticho, ale potom sa náhle akoby rozsypal a Kastalia sa ho pokúšala utešiť. Hermogénes bol zronený.

„Nikto to nevie, ale ja som Sidánčan, rovnako ako ty.“

„Znova sa pýtam, záleží na tom?“

Hermogénes odniekal' znova nadobudol silu a vážne jej odvetil: „Celý ten čas, kedy bojujem po boku cisára Xentokrata, viem, prečo to robím. Vtedy, keď obsadil Sidán, bol som tam.“

„Vážne?“ neznelo to pochybovačne.

„A videl som, ako plenia celý Sidán. Mal som štyroch súrodencov. Sám som na vlastné oči videl, ako ich zabili vojaci Galanthey. A potom mojich rodičov. Bránili ma do poslednej chvíľky. Obom zočal hlavu samotný cisár Xentokrates.“

Kastalia zaúpela. Teraz je v pasci. Hermogéna sa teda nezbaví, keďže jej povedal to, čo podľa svojich slov ani vlastnej dcére ešte nepovedal.

„Otec strážil zlatú pokladnicu Sidánu. Pribehol som mu na pomoc, ale už bolo neskoro. Videl som, ako ho cisár usmrtil. A potom sa s jeho jednotkou rozbehli po mne. Ich som sa zbavil a keď sa na mňa vyrútil sám cisár na koni, podložil som za seba natiahnutý povraz, ktorý koňa podrazil a cisára z neho zhodil.“

„Takže preto sa odvtedy cisár už neukázal na bojisku...“

„Presne odvtedy. Netúžim po ničom inom, ako po odplate.“

Kastalia si všimla, ako zaťaľ ruku v päť. Pokúsila sa na neho zostra: „A to tak, že sa mu dostaneš až takto blízko? Čo si vlastne dokázal? Aby ťa povýšil a ty si ho potom zabil? Uvedomuješ si, že potom budeš najväčším zradcom a štvancom Impéria?!“

„Samoarezume. Ale nepomstiť moju rodinu, to by mi ani boh Zeus neodpustil. Skôr či neskôr k tomu musí prísť.“

„A čo Eurymona? Čo bude s ňou, na to si nemyslel?!“

„Myslel. Čo myslíš, prečo som ju učil šermu? A prečo jej platím drahú školu vzdušných síl? Ak ukoristí jednu z našich vzdušných lodí, ku ktorým má prístup teraz ako veliteľka svojej letky, zvládne ujsť. A ty s ňou.“

Kastalia si uvedomila, že teraz už niet cesty späť. Ale ak Hermogénes tak myslí na svoju dcéru a plánuje ju ochrániť, upokojila sa. Napokon ved' ak sa za Hermogéna predsa len vydá, dostane sa k veľkému bohatstvu, k nevlastnej dcére, s ktorou si dobre rozumie a zrejme i k poriadnomu chlapovi, ktorý ju bude robiť šťastnou, kým sa

nerozhodne pomstiť svoju rodinu. A len čo nad svojou budúcnosťou takto ticho zauvažovala, Hermogénes sa k nej otočil s úsmevom a potom jej milo odvetil: „Ak pristaneš a staneš sa mojom ženou, budeš žiť v blahobytie. Moja pomsta je však bližšie ako kedykoľvek predtým, i keď musím naplánovať celý jej priebeh a to ešte trochu potrvá. Dovtedy však budeš žiť po mojom boku a budem si ľa hýčkať, čo ty na to?“

Nemohla mu odolať. Bol to chlap na pohľadanie a v jeho postavení bude i ona váženou v spoločnosti. A len čo mu slúbila, že to, čo sa dozvedela, nikomu neprezradí, sotil ju na posteľ a napokon sa dočkala tých pikantností, ktoré vysvetľovalo Hermogénovo predošlé správanie.

(-4-)

Hermogénes vstal zo svojej posteľe skôr, než obyčajne. Už rok vo svojej funkcií sa ani len zamak nedostal bližšie svojmu cielu a dnes sa k nemu asi tiež príliš nedostane a to ho nesmierne hnevalo. Ale len čo vyrazil do ulíc Galanthey a na tržnici si kúpil vznešenejší pári kožených sandálov. Bežne ho jeho podriadení podpichovali, prečo sa vôbec vtiera medzi dav v meste, keď si napríklad tie sandále môže nechať vyrobiť na mieru, ale Hermogénes tam chodil len z jedného dôvodu – vidieť JU. Nie žeby Kastalii zahýbal, bola to svedomitá žena s vyberanými mravmi, ktorú miloval, ale táto žena – mladá kráska Kosmogéna – z nej bol priam očarený. Dával si chvíľami na ňu pozor, niekto mu ju totiž mohol podsunúť ako pascu, možno niekto vie o jeho plánoch, i keď od tej noci ubehol už rok a odvtedy na túto tému s nikým ani len okrajovo neprehovoril. Kosmogéna bola mladá dáma s krásnymi zelenými očkami a zmyselným závojom mihalníc, ktoré podčiarkovali jej nehu a ženskosť. Jej hnedé vlasy po prsia nie zriedka zakrývali jej bezchybnú tváričku s občasným rumencom, ktorý akoby patril len Hermogenovi. Usmievala sa tak nežne a sladko, že Hermogénes vždy keď ju videl, musel nasucho preglgnúť a držať sa svojich mravov, pretože takúto krásku chcel nielen ľubiť, ale vlastniť. Premkol ho tak silný majetnícky pocit, že by nikomu nedovolil sa k nej ani len priblížiť, ani len osloviť. Mala by patriť len Hermogenovi. Prehovoril s ňou ale len

málokedy. Bál sa, že to celé je len na neho nastražená pasca. Ale napokon si uvedomil, že ho nijako nenasleduje a ani príliš nevšíma. Skôr je to Hermogénes, ktorý za ňou chodí a neustále ju pozoruje. Niečo v nej je, len keby vedel čo.

Ďalšie dni, ktoré nepriniesli takmer nič. Mal pravdu, že jeho nové postavenie je viac o velení, než o boji. Nie zriedka sa zúčastňoval filozofických poriad a neustálych kolotočov možno naoko zbytočných nácvikov. Galanthea však napriek tomu, že bola výbojná vo svojich vojnách, nemala veľa nepriateľov. Posledné zosadenie cisára zažila táto ríša pred sto rokmi a odvtedy sa nik neodvážil na cisára ani len zdvihnuť ruku. Hermogénes však vedel, že toto obdobie ukončí. Potreboval si naštudovať cisárove bežné denné zvyky, aby zistil, kedy by mohol byť najlepší čas zaútočiť. Úplne najlepšie by bolo, aby si záverečné finále nechal zoči-voči. Chce vidieť, ako cisár stráca život a vnútorné tekutiny ostrím jeho meča.

Na druhej strane do svojich plánov nechcel zahrnúť nikoho iného. Obával sa možnej zrady a tak o jeho pláne nevedel nik, len jeho žena Kastalia. Avšak problémom bol ten fakt, ak by sa rozhadol zabiť cisára hned tu a teraz, nebude mať príležitosť zachrániť Eurymonu a Kastaliu. A zrejme už nikdy neuvidí Kosmogénu. Ak by si svoj plán pripravil tak dokonale, žeby na neho nepadlo ani len to jedno podozrenie... A potom zneistel. Kosmogéna zrazu preťala Hermogéna ľadovým pohľadom. Bol i tak nežný a vrúcný, až zneistel. A vybrala sa priamo za ním. Nasucho prehlitol, zrejme ho odhalila, netušil však ako.

„Krásny deň, pán generál,“ och, ten jej úžasný medový hlások. Ako je možné, že v meste existuje takýto anjel?

„Krásny deň i vám, vznešená Kosmogéna.“

„Vari je cisár v bezpečí, keď tu neustále sledíte?“

„Samozrejme, že je. Ako veliteľ mám určité povinnosti, ale ved' viete – človek v mojom postavení si môže dovoliť, aby jeho prácu vykonával niekto iný.“

Usmiala sa a sklopila oči k zemi. Mal chuť sa vyfliaskať za to, že taký muž ako on sa pri nej roztápa ako sviečka.

„Nášho cisára si nesmierne vážim. A vás tiež.“

Kam tým smeruje?

Zrazu sa v jej dlani ukázal akýsi prsteň. Netušil, čo je zač, vyzeral zlatý a mohutný, isto nepatril tejto slečne.

„Niečo pre vás mám,“ znova sa dievčensky usmiala a ukázala mu prsteň v dlani. Pokúsil sa odvrknúť, že o žiadne dary nestojí, ale nejakou zvláštnou silou ho ten prsteň príťahoval. Dokonca mal akiste pocit, že ho už niekde videl. Na vonkajšej strane si až teraz všimol jemné trojuholníkové zárezy, aké boli typické... pre... sidánsku kultúru!

Oblial ho pot a zmíkol. Kosmogéna to zbadala a nežne sa zasmiala tak, že na chvíľku ukázala svoje biele zúbky.

„Pre šťastie. Ved' sama vidím, ako sa vám páči.“ A potom mu vzala obe ruky a do ich dlaní vložila prsteň. Potom mu dlane zavrela. Znova sa bezprostredne usmiala a otočila sa mu chrbotom, pričom pohyb jej vlasov znova prikoval Hermogena na mieste. Jej posledný úsmev a potom jej nebolo. Stratila sa v dave. A keď sa Hermegénes spämäťal, v dave ju nemohol ani nájsť. Tak počkať, dnes som víno ešte nepil, tak prečo mám takéto výjav? Pokúsil sa očami hľadať krásnu Kosmogénu i na miestach, kde pravidelne sedávala a tiež i do davu, v ktorom sa stratila. Nevedel ju nájsť. Toto je viac než podivné. Roztvoril dlane svojich rúk. Predstavy to neboli, sidánsky prsteň sa mu skvel v dlaniach.

(-5-)

Cisár Xentokratos bol dnes v zlej nálade, ako už i posledné mesiace. Ale vždy si nechal poradiť vo vážnych veciach, nebol to taký tyran, ako sa mohlo na prvý pohľad zdať. Galanthea prosperovala a ľudom sa vodilo dobre. Iba boli neustále vo vojne. Ale ľudia si na večnú vojnú zvykli a považovali ju za súčasť ich dobrého života. Často sa však stávalo, že najmä bojaschopní muži sa nechávali zmrzačiť, len aby nešli do vojen. A cisár teda zvolal svojich konzulov a ministrov, aby sa k tomu vyjadrili. Po triumfe v Gelóne mali vojská mierny prestoj, neviedli zatiaľ žiadnu vojnu, iba si uchovávali svoj status a zväčšovali svoj vplyv v Gelóne. Ale mužov zrazu chýbalo a takmer každý desiaty chlap je dnes bez nohy alebo ruky, niektorí i horšie.

„Navrhujem, aby sme úplne znížili nároky pre mužov, ktorí by mohli bojovať. No a čo, že nemá ruku alebo nohu?“ namietal konzul Kineas, ktorý bol najväčším odporcom tých „večných sťažovateľov“ a najradšej by snáď povolal do boja i ženy i deti.

„Nie, o to vôbec nejde. Potrebujeme tých ľudí tu. Ved' aj tak tí ľudia môžu slúžiť armáde, len nie s božskými zbraňami v ruke.“

„Áno, budú nosiť spoje a poslov. Na takéto záležitosti toľko ľudí nepotrebujeme!“ trval konzul na svojom.

Cisár sa pridal a nevrlým hlasom precedil: „Ja by som takým mužom odobral vôbec členstvo vôbec sa zdržiavať v hlavnom meste. Galanthea by mala byť plná života a nie plná kripov.“

„Dovolím si namietať,“ opáčil Hermogénes, „a divím sa, že taký názor ešte nepadol, ale... ak si nemôžeme dovoliť viac mužov, čo tak viac letiek alebo oceľových koní?“

„Letky predsa riadia muži. Teda ak samozrejme nepočítame tvoju dcéru, Hermogénes!“

Znelo to ako výčitka a Hermogénes i konzuli to takto pochopili. Na chvíľu bolo ticho, ale Hermogénes sa nedal odbiť: „A čo tak vymyslieť systém, aby sa letky riadili sami? Alebo oceľové kone?“

„Ste blázon, Hermogenés,“ namietal konzul Naucydes, pričom ale neprispel žiadnym konštruktívnym návrhom do diskusie. Chvíľami sa Hermogénes zmieňoval o akomsi filozofovi Keleosovi, ktorý je už blízko k akémusi mechanizmu, filozofickému nástroju – čosi ako mraku vedomostí, ktorý ak by vedel postaviť a skonštruovať, vedel by letky a oceľové kone riadiť akoby na diaľku. V tejto technológii sa nevyzná, ale ak by samotný stroj dokázal postaviť, potreboval by sice energiu, ktorá sama postačí na pohon celej desatinky oceľových koní, ale údajne by dokázala viesť sto takýchto koní. Cisár neboli veľmi nadšený, ale vyzeral, že inú možnosť nemá a tak mu poručil, aby mu hned' zajtra toho filozofa Keleosa doviedol na hrad. Ale nech prinesie so sebou niečo na ukážku, aby svoje tvrdenia mohol podložiť. Na jeho tvrdenia sa pozrie staršina filozofov. Konzuli sa ešte hádali na tom, že i keď je teraz trochu pokoj, nemali by dávať priestor nepodloženým teóriám

a radšej investovať do zaužívaných vecí, na čo konzul Naucydes, doteraz skôr tichý, prehlásil: „Vážení konzuli, usúdil som, že má generál Hermogénes pravdu. Ved' len naše nové inovácie nám umožnili vybudovať našu ríšu. Musíme vnímať vecí novými očami – pokrokom, ktorý sa nedá zastaviť.“ Hermogénes bol rád, že dostał na svoju stranu cisára a dokonca i aspoň jedného konzula. Jeho plán je tak ešte bližšie k realizácii ako kedykoľvek predtým a to ho tešilo. Škoda, že sa zajtrajška cisár Xentokratos už nedočká. Ked' konzuli odchádzali, cisár vyhlásil, že je stále chorý a že ho bolí hlava. Chce byť sám a to hned. Hermogénes presne vedel, že k tomu nastane čas. Sám totiž jeho stav vyvolal veľmi jemným jedom, ktorý nezabíjal, iba omamoval a vyvolal akoby len miernu horúčku a bolesti hlavy. Cisár o ničom netušil a dokonca ani to služobníctvo, ktoré mu dennodenne nosievalo hrozno a čašu vína.

Spokojný so svojimi krokmi k personálnej vendete sa zastavil doma a niečo málo zjedol. Potreboval ísť hned teraz za konzulom Naucydom. Ten takisto nič netuší, akú obrovitú úlohu bude hrať v jeho pláne. Naucydes sa venoval prepisovaniu galantejských knižníc, často vytváral kópie dôležitých dokumentov a občas pripravoval ostatným konzulom ich rečnícke prejavy. Hermogénes vedel, kde sa bežne zdržiava a tak navštívil knižnicu, ktorá bola takmer pri mestských hradbách. Tam sa občas zjavoval i on, aby si u okolia vytvoril alibi, že dnes tam takisto nie je náhodne, ale že je pravidelným návštevníkom knižnice. Sám Naucydes ho tam často vídal, ale Hermogénes využil faktu, že si vždycky od konzula nechával dostatočný odstup. Má to celé premyslené.

Vošiel do knižnice a vypožičal si knihu prírodovedca Protogéna. Veľmi pekne dokázal opisovať miestne rastlinstvo a živočíšstvo, dokonca sa snažil trochu fušovať do remesla i astronómom, ale nie z fyzikálneho, skôr biologického aspektu. Začítal sa do knihy, ale dnes sa mu písmanká neposlúšne mihal pred očami a nechceli sa nechať prečítať. Chvíľami si hľadal miesto na sedenie, keď uvidel Naucyda. V knižnici bolo samozrejme naprosté ticho a tak sa len priblížil ku konzulovi a opýtal sa ho, na čom teraz pracuje a odpoved' už

nedostal. Priložil mu sidanský prsteň priamo na zadnú stranu krku a chvíľu ho tam podržal. Keď si bol istý, že je Naucydes jeho, prsteň mu nasadil na prstenník ľavej ruky. Naucydes nereagoval. Hermogénes sa znova rozhliadol a teraz si vybral miesto na sedenie a pokračoval v čítaní Protogéna. Naucydes vstal, napravil si prsteň, nechal svoje veci v knižnici a v pokoji odišiel. Namieril si to priamo k cisárskemu palácu. Stráž ho ani neregistrovala, konzula dobre poznala a najdôležitejší cisárovi ľudia sa bežne prechádzali hradbami bez toho, aby museli okom zavadiť o stráž, ktorej velil Hermogénes. Naucydes si našiel svoju cestu. Dobre poznal hrad a tak vedel, ako sa dostať priamo do cisárovej komnaty bez toho, aby ho niekto spozoroval. Čím bol bližšie svojmu cieľu, tým väčší rumenec cítil v lícach, ale žiadnen zbytočný tlak. Pomaličky otvoril nezamknutú cisárovu komnatu. Bol rád, že ju ako posledný nikto nezamkol. Všetko ide ako po masle. A teraz už bol len maličký kúsok od cisárovej posteľe. Cisár Xentokratos spal. Musí ho prebudiť, aby zistil, čo sa to vôkol neho bude diať.

A už bol priamo pri jeho posteli. Chcel, aby posledná vec, ktorú uvidí, bol Hermogénes a preto si sňal prsteň z ľavej ruky a prehodil si ho na pravú. Musel to však vykonáť veľmi rýchlo, inak sa všetko môže rozplynúť. Podarilo sa. Touto zmenou sa konzul Naucydes premenil na Hermogena a schvatol cisára priamo okolo krku. Ten rýchlo otvoril oči a chvíľu chrčal, sám bol prekvapený tým, čo sa deje.

„Cisár Xentokratos! Týmto sa ja, Hermogénes zo Sidánu, priamo pred bohom Diom, mstím za zločiny, ktoré si spáchal na Sidáne! Vzal si mi celú rodinu a všetko, čo som kedy miloval. Za tieto zločiny ťa zbabím života!“

Cisár chrčal ďalej a Hermogénes vycítil z jeho očí naprostú hrôzu. Vyzeralo to tak, že si cisár spomenul na toho mladíka, ktorého naháňal na koni a na jeho pád, ktorý mu vzal možnosť páchať ďalšie zverské skutky. Potom sa z jeho očí zračilo zúfalstvo, keď zistil, že ten mladík celý ten čas bojoval po jeho boku a bol mu oddaným veliteľom armády, ktorú viedol k úspechom na bojisku len preto, aby sa dočkal tohto momentu a svojej odvety. Kiežby to odhalil skôr, ako sa mu

Hermogenova dýka, ktorú sám cisár ukoristil zo Sidánu, s trojuholníkovými zárezmi, dostávala do jeho tela. Potom sa z jeho čí zračila nemohúcnosť čokoľvek spraviť, keď sa Hermogenova ruka oddialila od jeho krku a umožnila mu dýchať len preto, aby bol o sekundu na to prebodnutý menšou dýkou priamo do čela. A cisár Xentokratos žil potom ešte asi sedem sekúnd.

Hermogénes nechal všetko tak, podíval sa na mŕtveho cisára, skontroloval precíznosť svojej práce a potom si rýchlo prehodil sidanský prsteň na prstenník ľavej ruky. Odišiel tým istými dverami ako prišiel. Už sa nezakrádal. Zastavil sa ešte pri prameni v Naucydovej pracovni, kde si umyl zo seba všetku krv. Pomaly vyšiel z hradu a namieril si to do knižnice. Našiel svoje telo na tom istom mieste, kde ho zanechal a prsteň mu vopchal do dlane. Hermogénes sa zdal byť trochu neochotný, ale prsteň si vzal a schoval si ho. Naucydes, ešte kým bol v Hermogenovej moci sa znova posadil na svoje miesto a chvíľu si študoval svoje poznámky. Výborne, pomyslel si Hermogénes, kým ešte chvíľu vládol Naucydovým telom, zvládol som svoj plán dokonale a neohrozil som ani seba, ani svoju ženu a dcérku. Možno tým utrpí moja povest, že som cisára neochránil, ale Galanthea mi už viac ublížiť nedokáže.

Olovený Pes (Feudalpunk)

(-1-)

Baavgai sa spokojne usadil na svojom koženom kresle, ktoré často nazýval svojim trónom. Bol nadmieru spokojný, že ho khüslen povýšil na toto nové miesto. Teraz mohol úradovať celej oblasti a byť ešte k tomu významným enkhtörom. Baavgai už bol z tej druhej sorty Novomongolov a na svojich predkov sa už príliš nepodobal. Títo boli už dávno spletení s mestnými ľuďmi a už sa viac podobali im, ako prapôvodcom, ktorí ešte žijú v jurtách doma v Mongolsku. Dokonca sa sám za Mongola ani nepovažoval, narodil sa a vyrastal už tu v Európe. Dokonca už slovo Mongol strácalo akoby na nejakej dôležitosti. Veď načo sa takto archaicky nazývame, keď sme dobyli celú Európu a už nikde nejestvuje žiadny človek, ktorý by nemal mongolskú krv? Napadlo

ho, že ostatne u ich najväčších rivalov – Číňanov – existuje podobná paralela. Len málokto si spomenie, že najpočetnejšou skupinou Číňanov je Han.

Bol nadšený i zo svojej vernej üilchlegch, priradili mu nejakú Katy, krásnu miestnu okaňu. Baavgai neboli ako niektorí shugamovia v okolí, večne ponižujúci miestnych a správajúcich sa tak, akoby im všetko patrilo. Nie žeby to nebola pravda, ale často svoje üilchlegch ponižovali alebo nebudaj znásilňovali. Veď čo presne robia vládcovia, keď dobyjú novú zem? Vydrankajú ju do poslednej ženy. Baavgai ale medzi miestnymi žil, síce si navykol na panskejšie a lepšie zaobchádzanie, ale stále mal veľa pochopenia a súdnosti. A Katy bola ozaj prekrásna miestna žena, ktorá bola zrejme zvyknutá na miestne mravy, i keď sa javila podriadene voči Baavgaiovi a on jej zopár ráz povedal, „nech pri ňom stojí a pekne sa usmieva“, keď jej nemal čo na starosť uložiť. Bol však veľmi prívetivý a Katy mu do i do očí povedala, že je rada, že slúži práve Baavgaovi. I on bol rád. Zvládala mongolčinu slovom i písmom a to je pomerne zriedkavé – na ženu. Dnes mal na práci väčšinou len nejaké drobnosti, asi zo desať listín. Riešil väčšinou pozemkové spory, ale nie zriedka sa pustil i do tých spoločenských. Baavgai pracoval ako shüükhees gaduur khün, teda človek, ktoré rieši mimosúdne procesy, respektíve, je tým prvým, za kým ľudia chodia, kým sa ešte spor nedostal na súd. Baavgai sa sám potom na základe faktov rozhodol, či ten-ktorý problém posunie vyššiemu úradníkovi, či nie.

Mongolská Európa bola akýmsi mixom medzi kultúrou Mongolov z ázijských stepí a tou miestnou, európskou. Samým Mongolom, keď sem prišli, sa tieto kraje tak zapáčili, že čo vyplienili a zotročili, potom postupne obnovovali. Takže i miestne hrady a zámky (síce niektoré po prestavaní už zmenili trochu architektonický štýl) prežili mongolské nájazdy a boli viac než len obyčajnými panstvami. Blížil sa rok 862 po Čingischánovi a v miestnej komunite vládol chán Yertöntsiin a ako sa zdalo, nie veľmi úspešne – vládol pomerne tvrdou rukou a už nemal veľa protivníkov. Niektorí pozomierali zvláštnou smrťou, niektorých dal zlikvidovať. Koľko ráz

i Katy naznačila, ako sa im zle žije v ich meste a že chán sa snaží upevniť svoju silu vojnou proti chánovi Amgalnovi na juhu, už si vraj i armádu pripravuje. A odviedli veľa mužov i z ich rodného mesta. Napriek tomu sa ale chán Yertöntsiin tešil pomerne veľkej obľube. Nie však v oblasti, kde slúžil Baavgai. V meste stál na vysokom brale chánov hrad a koľko ráz šiel okolo Baavgaia a zadíval sa naň, už nepočítal. Vždy si predstavil hrad ako nedobytný moloch moci, veď tie hrubé múry nepostavili len pre okrasu.

Dnes riešil pozemkovú reformu. Rytieri si môžu ponechať svoje územie i v prípade, že stratia dediča a pôdu tak môže zdobiť i jeho dcéra, ak nejakú má. Prirodzene, že v miestnych šľachtických kruhoch o tom nebolo a niet ani reči, rytieri a šľachtici stále považovali ženy za „rodičky svojich synov“ a za nič viac. Čarodejnictvo sa stále zrejme praktizovalo, keďže popravy a pálenie čarodejníc bežali plným prúdom. Sama Katy bola už tri razy väznená a bolo jej nespočetne krát ubližované. Ale sama sa na tom dnes smeje, že ešte nikto sa nikdy tri razy nedostal zo spárov inkvizítorov. Kto to zvládne čoby len raz, tak to je považované za zázrak, málokto totiž dokáže svoju nevinu.

Baavgai si upil z vínej čaše a na dnes už s listinami skončil. Hodil brko na stôl, ktorý mávali miestni Mongoli vždy umiestnené kratšou stranou k sebe a vždy v 40° uhle dohora. Nôžky stola boli teda najkratšie pri základni. Listiny boli písané už sice zmodernizovanou mongolčinou, no stále sa písalo zhora nadol. Vždy sa mu lepšie písalo na zemi ako pri stole, ale čo už, kým mu sem nikto neprinesie kníhtlač, ktorú mohli mať len vyšší úradníci, bude si musieť vystačiť s tým, čo má.

Zrazu sa objavila Katy odniekial' z kuchyne. Vždy nosievala tradičnejšie šaty, i keď mongolské prvky na nich boli tiež jasne definovateľné, ale dnes vyzerala k zakusnutiu. Už jej niečo chcel na tú tému povedať a mierne sa zabaviť, ale Katy ho predbehla a rýdzou mongolčinou, ktorá ale z jej úst neznala tak ľubozvučne, sucho poznamenala: „Dnes umrel said Oyuun. Utomil sa, keď bol na rybačke.“

„Vážne?“

„Veru tak. Našli ho v jazere. Ale načo tam vôbec liezol? Mal tam predsa hodíť návnadu a nie seba!“ Baavgaia sa nad jej humorom pousmial. Niekto iný by ju za to vytrestal.

„Hm, to teda znie, že chán bude musieť za neho hľadať nahradu.“

„To bude musieť. Teraz ale v týchto časoch umrie práve said vojny.“

„Kam tým mieriš?“ znova by ju niekto iný za jej otvorenosť potrestal. Nie však Baavgaia.

„To viete, Baavgaia, ľudia sú frustrovaní. Veľa z nich narukuje a nechce sa im. Dlhú žili v mieri. A mnohí sa sťažujú, že prestupujú na mieste, že sa nikam ako spoločnosť neposúvame.“

„To možno myslia v dobrom,“ utrúsil Baavgaia. „Od obdobia veľkého Chána sme nezaznamenali priveľký pokrok, to uznávam. Ved' ani tú kníhtlač mi sem nemôžu dať! Ale čo, nech využívajú nové vynálezy tí, ktorí s tým vedia pracovať.“

„Ľudia od rána do večera drú na poliach. A načo vlastne? Aby im to miestny said vzal, preto.“

To už bolo opovážlivé. Ale Baavgaia sa nehneval, vždy bol viac na strane bežných ľudí, medzi ktorými vyrastal a vždy si dovolil tak trochu rebelovať. Iba Katy uzemnil, že sice s ňou súhlasí, ale o tých témach sa s ním v práci nemá čo baviť. Katy sa hned tvárla, že sa nič nestalo. Rozumná žena.

(-2-)

Baavgaia mával voľné nedele až od obedu. Často chodieval aktívne zápasiať v štýle bökh, aký zvykli Mongoli po stáročia učiť už svoje trojročné deti. Málokedy však vyhral, pretože nemal vypilovanú techniku a často ho vylúčili zo zápasu, pretože ňou často porušoval pravidlá. Nie vedome, ale pri jeho snažení sa o čo najčistejšiu hru ho hravo každý súper porazil. Iba raz a jediný raz vydržal v ringu vyše dvadsať minút, keďže zápas bökh nemá ohraničený čas. Voľaktorí veľmi dobrí zápasníci vedia v ringu bojovať i hodiny. Súboj je však stále podobným rituálom ako kedysi, na to si nikdy nezvyklo, nemal také ladné pohyby. Koľko ráz už ale po zápase šiel protivníkovi pod jeho pravú pažu s rozviazanou vestou, si už nepamätať. V poslednom čase ho už i chrbát začal bolievať a začalo mu praskať pod lopatkou. Veru, nie je to

šport pre ľahké váhy, najmä keď v tomto štýle nejestvujú žiadne váhové limity. A Baavgai bol vždy tak trochu atletickejší typ, ale často mal problémy so získavaním hmotnosti a nemal telesnú konštrukciu na silový šport. Aj keď nechcel, vždy si vedel odniesť nejaké to ľahšie zranenie. To bude určite jeho problémami s chrboticou.

Ale na druhú stranu, pri bojoch stále išlo hlavne o socializovanie sa Mongolov, ktorí boli kade-tade roztrúsení po stepiach, dnes to už tak problém nie je, ale socializovať sa je nutné, človek rozoberie s priateľmi, ale i dôležitými ľuďmi veľa záležitostí. I dnes sa stretol s Gankhuyagom Ariunboldom, miestnym náčelníkom chánovej ochranky. Je to veľmi dôležitý človek a Baavgai je rád, že ho pozná, vedel by mu i vybaviť možno nejaké povýšenie. Je to ohromný chlap, takmer dvojmetrový obor s obrovskou silou. A Baavgai práve oddychoval sediac na tráve, dnes bolo na apríl výnimočne teplo a tak sa ich vedenie rozhodlo konečne uskutočňovať zápasy vonku, kde to malo vždy o niečo lepší punc, než v studených chránoch. Gankhuyag si sadol vedľa neho a chvíľa pozorovali ostatných, potom sa nahol k Baavgaiovi: „Bol som tam, keď vylovili telo saida Oyuuna. Mám pocit, že sa neutopil, ale že bol do vody zatiahnutý a potom uškrtený.“

„Odkiaľ ste si taký istý?“ opýtal sa Baavgai.

„Mal nejaké iné podliatiny po tele. A dokonca mal nejako poškodený i konečník. Naozaj nevieme, čo sa tam stalo, ale chánovi lekári vylúčili, žeby mal said nejaké problémy s konečníkom, vyzeralo to, akoby mu ho niekto rozpáral.“

„Hm. Takže si myslia, že to bola vražda.“

„I ja si to myslím. A určite to bude mať na svedomí Olovený Pes.“

„Ale no tak, sami dobre viete, že Olovený Pes je len mýtus.“

Náčelník sa teraz pohodlnnejšie usadil a z reči jeho tela Baavgai vytušil, že teraz mu bude veľmi dlho omieľať tú samú pesničku: „Obaja vieme, že v miestnej komunite to vrie. Ľudia sú nespokojní, musia bojovať na fronte a ešte ich skosil minuloročný mor a my sme s tým nič neurobili. Veľa z tých nespratníkov úbožiakov, čo sa ani mongolsky nevedia naučiť, nieto ešte písat,“

už zistilo, že z vrchnosti na mor nikto nezomrel a tušia, že liek máme len my. Hospodárom sa nedarí, nie je dostatok jedla. Tak začínajú pomaly riediť i naše rady. Chcú zo sveta zniesť všetkých, o ktorých si myslia, že im ubližujú.“

„Ale vedť to by stačilo zmocniť sa chánovho hradu a bolo by.“

„Myslíte? Ten je dobre strážený a sami dobre viete, že chán nemá toľko moci, ako vysokopostavená šľachta, ktorá za neho rozhoduje. Zosadnutie chána by nič nevyriešilo, čo s tými všetkými ostatnými? Saidi sú tí, na ktorých stojí moc. Said vojny už nežije, said bezpečnosti je tiež po smrti a tiež i said zahraničných záležitostí.“

„Aj ten?“

„Áno. Dnes som sa dozvedel o nehode v Altinbaku. Nieko zaútočil na tú dedinu, naprsto ju vyplienil a občanov buď zabili alebo odviedli do otroctva.“

„Ale také veci sa dejú denne.“

„Ale niekto šiel po saidovi úmyselne. Nikto netušil, že sa said schováva práve tam. Už asi týždeň pred svojou smrťou varoval, že niekto po ňom ide a tak sa schoval tak, že o ňom nikto nevedel. Ale niekto predsa len.“

„Altinbak je tu za kopcami. Myslíte, že pôjdu i po nás?“

„Po vás určite nie. Vy sa snažíte byť nestranný a vo svojej podstate pomáhate tým úbožiakom. Ale riadite sa zákonmi, ktoré sú dané vyššou vrstvou, takže ste tak nejak na pomedzí. Ale nie, na vás určite nezaútočia, to môžete byť pokojný. Ja na svojom poste si tak istý byť nemôžem.“

„Ale čo s tým všetkým má Olovený Pes?“

„V tom je ten háčik. Said ten nájazd, pravdepodobne krymských Tatárov, prežil. Zomrel zrejme o hodinu neskôr. Nieko mu uťal hlavu tak hladko, ako sa len dalo. To bol Olovený Pes, určite. Presne rovnako zahynul i rytier z Malmedy, ktorý bol naklonený chánovi. Jednoducho, Olovený Pes sa snaží zbaviť chána, ale najskôr ho chce oslabiť tým, že skosí všetkých jeho prívržencov.“

„To sú príliš trúfalé tvrdenia, ak sa neurazíte. Olovený Pes po sebe nikdy nezanechal jedinú stopu, nie je možné, aby ho niekto dolapil.“

„Ak zajtra zomriem, tak budete určite presvedčení!“ zvýšil hlas náčelník.

„To som rozhodne nepovedal. Iba sa domnievam, že zbytočne preháňate.“

„Uvidíme. Ale my ani nemáme hybné páky na toho Oloveného Psa. Mali by sme založiť žoldniersku radu, ktorá pôjde po krku len a len jemu.“

„Nemusíte mi teraz vyzrádzať žiadne tajomstvá.“

„Myslím, že sa o tom má dozvedieť každý. Aby si svoj prípadný útok Olovený Pes radšej premyslel.“

„Ak je ozajstný a tak dobrý, ako mi o ňom hovoríte, určite si to premyslí.“

Chvíľu ešte pokračovali v rozhovore, ale Baavgai sa ďalej o Oloveného Psa nezaujímal. Samozrejme že vedel, že chán nevládne chudobe, ale svojim vlastným záujmom a tak na tom nevidel nič zlého. Šľachta neustále utláčala svojich poddaných, tak prečo by sa mali bežní ľudia stále čudovať, že im niekto nevládne? Zvládli by si vládnuť sami? Vylúčené.

(-3-)

Poobede sa zastavil aj na strelnici a vypožičal si koňa, skvelého, ale za vypožičanie stále lacnejšieho, než by si ho kúpil on sám a staral sa oňho. Baavgai bol znamenitý strelec a dnes si svoju mušku vcelku i potvrdil na miniturnaji, ktorý tam dnes usporadúvali. Skončil len tesne druhý, keď zo sedla koňa zostrelil štyridsať z päťdesiat terčov. Ale priznal, že nie je celkom vo forme a pretekať sa s mládežou, ktorá sa to ešte len učí, mu neprišlo až tak fér. Koňa nikdy nevlastnil, nemal tú potrebu, zvlášť vtedy, keď voľajaky špecialista-vynálezca prišiel na spôsob, ako osedlať koňa s väčším nákladom bez toho, aby to koňa až tak príliš zaťažovalo. Vymyslel akýsi novodobý hintov, kde sa v poriadku zmestí i dvadsať ľudí a ten hintov postavil na drevené línie popri cestách. Vždycky sa na tej trase vykopali akési dva kanáliky, po ktorých táto drezina šla. Stačil tak len jeden pohonič a hintov, kde sa viezlo zopár ľudí v určených kanálikoch. Bolo to sice výrazne pomalšie, než by si zaklusal sám s koňom, ale znova – viezli sa tam nie zriedka i celkom dôležití pasažieri a tak Baavgai znova a znova dostával možnosti rozprestrieť si sieť známostí. Sama Katy mu to poradila, aby to začal využívať a zatiaľ sa mu to celkom vyplácalo. Spoznal tam i baróna von Mährena, s ktorým neskôr uskutočnil zopár

výhodných obchodov so surovou oceľou. Meče a kopije sú potrebné v každom období. Klasické stredoeurópske meče mu vždy prišli trochu neohrabané a hlavne nepraktické – sú určené na boj zblízka. Na boj z diaľky boli predsa lukostrelci a tí mongolskí mali vždy presnú mušku. Ale i štíty sú veľmi dôležité a práve na ich výrobe barón zbohatol a mohol si dovoliť vlastné panstvo a svojich poddaných, ktorí mu vyrábali oceľ. V podstate sa stal priekopníkom obchodovania, pretože výprodukoval čosi, čo nemohol spotrebovať. Jeden, maximálne tak dva štíty na človeka postačia. Áno, i o bežných drotároch a olejkároch sa hovorí ako o obchodníkoch a kupcoch, ale barón nakupuje a predáva v takých množstvách, ktoré bežný kupec vymení alebo predá za celý rok. Barón to zvládne za jediný deň. Predstavil mu i jednu zo svojich „liniek“, ako to nazval. Človek tam posúval so samými pákami a drevené a železné stroje vykonávali prácu tri razy rýchlejšie, než ľudia. A vraj nemáme žiadny pokrok, pomyslel si Baavgai spokojne.

Baavgai sa znova usalašil vo svojom sídle, len čo sa okúpal a chvíľami ešte pracoval. Nezaoberal sa však so svojou prácou, ale tak spomenúc na baróna si uvedomil, že mu dlží ešte nejaké ekonomicke dopočty, ktoré mali predikovať zisk alebo stratu. A k takému výpočtu dostał i krásny zväzok, vytlačený na kníhtlači. A teraz bude počítať až do večera, kým to nebude mať hotové a za dobre odvedenú prácu ho barón štedro odmení.

Na druhý deň ráno sa prebral do slnečného rána. Znova sa okúpal a pretrel si zuby bieliacou maštoou. Málokto si udržiaval zuby čisté viac než on. Dnes sa znova pohrúži do svojej práce a možno dôjde i barón po výsledky jeho práce. Nestihol ju ale dorobiť celú, pretože mu nevychádzali všetky výpočty, ale i tak to hlavné stihol a dnes to stačí len prepísať do účtovnej knihy, ktorú mu založil. Už mal vyše dvadsať strán a zostávalo mu už len zopár drobných výpočtov. So všetkým bol nakoniec hotový ešte pred obedom. Poobede sa u neho zastavil občan Musela, miestny, ktorý si u neho istý čas požičal nejaké peniaze, aby si kúpil pôdu, peniaze mu bol vrátiť, ale so smútkom v hlase mu oznámil, že ostal bezzemkom, pretože cena

pozemku, ktorý chcel zrazu razantne vystúpila do šialených výšin. Ked' sa Baavgai opýtal, či nevie, prečo cena tak vzrástla, odvetil: „Slúžil som na Južných poliach yazguurtanovi Batbayarovovi, ale toho dnes niekto zabil, nikto nevie, kto to bol. Jeho pozemky zdedil nový yazguurtan Ganbold a ten je snáď ešte horší, hned' navýšil cenu pozemkov tristo ráz. Asi sa budem musieť zbaliť a vyraziť do sveta. Čo iné sa už len dá?“

„Hm, a ako to, že nikto nevie, kto zabil yazguurtana?“

„Veru je to tak. Jeden deň ste tu a druhý deň už nie.“

Baavgai sa poobhliadol po Katy. Sedela za vedľajším stolom pri stene a prepisovala jeho výpočty do účtovnej knihy. Vyzerala byť zabratá do práce.

„Ráno sme ho našli so šípom v hrudi. Ale ten šíp – ten vám bol nejaký ťažký, akoby olovený, ten by d'aleko nedoletel.“

A je to tu. Olovený šíp. Žeby poznámka o Olovenom Psovi? Stopy po sebe nenechával, ale tie olovené šípy by predsa len nimi mohli byť. Ale nie pri všetkých neobjasnených vraždách sa spomínali. Aj medzi miestnymi bol Olovený Pes považovaný za mýtus. Predsa len to skúsil.

„Olovený šíp, vrvávite.“

„No asi, neviem presne.“

„A viete, komu sa hovorí v týchto končinách Olovený?“

Musela bol chvíľu ticho, ale potom sa zaškeril: „Snáď si nemyslíte, že to bol Olovený Pes. To je predsa mýtus.“

„Iba sa pýtam. V posledom čase zomrelo priveľa ľudí spriaznených chánovi.“

„No ak je to tak,“ dôrazne načal Musela, „nech potom Olovený Pes zbaví života i nového yazguurtana, ten je mu naprosto oddaný! A na nás je horší ako na psov!“

Po odchode Muselu nemohol Baavgai odolať, aby sa na Oloveného Psa neopýtal Katy. Tá však zdvorilo namietla, že súhlasí s občanom Muselom, že Olovený Pes nejestvuje. Ale pripomenula, že nálada v spoločnosti je naozaj zlá, že ľudia začínajú rebelovať viac ako za ostatné mesiace a tak sa tým zabitiam ani príliš nečuduje. Hovorila však pokojne a bez väčších emócií.

„Ak by aj Olovený Pes existoval, určite nás dvoch ušetrí,“ dovolila si jemný úsmev, ktorý Baavgai tak miloval. Mala stále takú jemnú nežnú ženskost' mladých dievčat, ktoré sú niekedy príliš naivné, ale Katy sa vedela i dobre rozčúliť a Baavgai jej to toleroval. Ale veľa z jeho známych dôležitých ľudí zase sotva tolerovalo ten fakt, že si vôbec do svojej pracovne dotiahol ženu, i keď vzdelanú a poctívú. Katy sa na chvíľu vytratila, aby sa neskôr vrátila so šálkou čaju, o ktorý Baavgai ani nežiadal, ale len čo ju zbadal, ako sa k nemu blíži s nežným úsmevom a šálkou čaju, hned' naň dostal chut'. Katy vedela robiť úžasné čaje. Dávala si záležať, aby jej zmes sypaného čaju chutil najlepšie ako mohol. A s kúskom medu, máty a sladkého drievka, to bolo to najlepšie, čo jej šikovné ruky ponúkali. Nie zriedka si na tomto špeciálnom čaji pochutnala i návšteva jeho skromnej kancelárie a vždy ho vychválili do nebies. Podľakoval sa jej a mohol ju na dnes už omilostiť z práce a mohla ísť pokojne domov, nebývala však d'aleko, pretože sa necítila v meste bezpečne. O Olovenom Psovi sa ale takmer nikdy nezmienila, keďže verila, že nejestvuje, ale bála sa konzekvencií, ktoré môžu nastať v prípade, že sa situácia v meste ešte viac zhorší.

(-4-)

Barón napokon dorazil neskoro večer, keď Baavgai dokončil všetky výpočty a vložil ich do účtovnej knihy tesne potom, čo poslal Katy domov. Medzitým študoval nové vedecké poznatky z listov, ktoré mu chodievali nepravidelne, často sice len raz za mesiac, ale boli obdobia, kedy i tri mesiace žiadne listy nevychádzali. Písalo sa v nich o vynájdení akéhosi stroja, na ktorý človek potrebuje ovládať špecifický jazyk, ale údajne dokáže všetko, čo mu človek poručí. V listoch bol i náčrt takého prístroja – samé ozubené kolieska, páky a kadejaké zvláštnosti. Už si chcel zhasiť svietnik, keď pri otváraní dvier zazvonil zvonček a dnu vošiel barón. Baavgai vstal a kým barónovi odložil kabát, tak ešte ohňom zo svietnika zapálil petrolejovú lampa, ktorá sa rýchlo rozohnila a zaplavila svetlicu priezračným svetlom.

„Ešte ste o tom nepočuli?! Niekoľko po nás všetkých ide! Zase niekto zabil dôležitých ľudí, to aby človek si nebol istý, či vôbec vyjšť na ulicu!“

„Kto to je tentoraz?“ chladne sa opýtal Baavgai. Barón bol očividne prestrašený a mierne vyvedený z mery, keď videl takmer nulovú Baavgaiovu reakciu. „Gankhuyag, náčelník, veľké zviera.“ To už Baavgaia zneistilo a srdce mu začalo rýchlo biť.

„Len včera sme zápasili.“

„No a dnes je pod zemou, vidíte?! No čo sa tu ešte môže stať? Aj ľudia sa už o tom dozvedeli a v uliciach oslavujú. No hrôza niečo, musíme niečo spraviť, zachrániť sa!“

„Myslite si, že ste v nebezpečenstve? Ale ja vám s tým rozhodne nepomôžem. S čím pomôcť viem, sú počty,“ a ukázal mu na prstom na účtovnú knihu.

Barón bol chvíľu ticho, ale Baavgai videl, že to v ňom kypí. Preto radšej vstal a samotnú knihu vzal do rúk a nahnúc sa cez stôl mu ju podal. Barón kypel ďalej: „Vy si myslíte, že ste v bezpečí, ale to sa hrozne mýlite! Môžem celú tú knihu roztrhať, bola by mi na figu, ak by som zajtra ostal nikde ležať s vykrvácanou hruďou!“ Bol očividne nahnevaný hlavne preto, lebo ak by ho ozaj niekto zabil, dediť po ňom nemá kto a ľudia mu majetok určite vyrabujú. Ale upokojil sa, podľakoval, vystríhal Baavgaia, nech má oči na stopkách, vzal si kabát a odišiel. Mešec zlatiek mu nechal na stole, no bol očividne podráždený. Baavgai si vzdychol. Snáď ho nerozčúlil jeho chladným postojom. Ale čo iné mohol robiť? Ved' on je len mimosúdny znalec a ovláda dobre počty, občas ľuďom i požičia nejaké peniaze, čo on môže spraviť pre bezpečnosť svojich známych? Ale keď je už i náčelník po smrti, tak kto bude ďalší? A kedy to vôbec bolo? Dnes? A ako je možné, že to barón vie tak skoro?

Tú noc spal veľmi nepokojne. Snívalo sa mu s náčelníkom, ktorý ho obviňoval, že ho Baavgai neochránil. Čo som ale mal robiť, ohradzoval sa Baavgai vo sne, ja som len malá ryba a o politike a dôležitých ľuďoch veľa neviem. Áno, mám nejaké kontakty, ale to tí dôležitejší odo mňa majú ešte viac! A na druhý deň sa prebudil do strašného rána. Zobudil ho huriavk zvonku, veľa roľníkov a jednoduchých ľudí s mečmi, kopijami a vidlami sa hrnuli na strážcov miestnej pokladnice. Kone sa plašili, sedliaci mlátili okolo seba hlava-nehlava a rytieri v žiarivých zbrojoch a niektorí i mongolskí

s lukmi a šípmi likvidovali jedného po druhom. Len čo sa situácia upokojila a sedliaci zistili, že nemajú šancu, sa po uliciach začalo šepkať, že inde v lokalite sú tiež takto podobné nepokoje, voľakde sa chystala i vzbura priamo proti chánovi. Ten medzitým vyhlásil výnimočný stav a nikto nesmel vyjsť na ulicu. Keď sa Baavgai vypytoval, čo spôsobilo, že sa prijali takéto opatrenia, jeden z občanov mu zahľásil, že našli mŕtveho priamo Tölöölögcha, po chánovi najvyššieho predstaviteľa lokality, jeho pravú ruku. A čo je na tom najšialenejšie, jeho telo našli akoby symbolicky, bez pravej ruky a hlavy. To už bol znak, že sa ozaj chystá niečo preveľké.

„Ved' Zástupca mal snáď ešte väčšiu ochranku ako sám chán!“ poznamenal jeden zo sedliakov, dlhobradatý starý pán, len čo rytieri na koňoch začali odháňať obyvateľov mesta z ulíc. „To bude spiknutie zvnútra vládnucej triedy, to vám poviem! Čo už my poddaní?! Ako sa len môžeme priblížiť k takému veľkomožnému pánovi?“

A tak Baavgai zaliezol späť do svojho sídla. Dnes zrejme nemôže očakávať nejakú návštevu, iba ak s povolením a tie teraz bohviektu vydáva. Možno len rytieri na koňoch šípom priamo do hrude. Katy ho už čakala, celkom prestrašená. Stihla sa dostať do práce predtým, než sa odohralo to divadlo vonku.

„Áh, tu ste, Baavgai! Viete, čo sa stalo?“

„Zabili Zástupcu.“

„Vážne?“ vyzerala, že ju táto správa dokonca i potešila, čo Baavgai pobádal a hned' ju jedným dychom upozornil, aby si svoje rebelantské reči nechala pre seba. Nebol príliš nadšený zo stanného práva, najmä, ak začnú hľadať vinníka.

„Ale to je výborná správa!“

„Ozaj chceš teraz vyjsť von a bojovať? Neblázni, tu sa postav ku mne a pekne sa usmievaj.“

„Máte pravdu, Baavgai, nechala som sa trocha uniesť, odpustte mi to. Som len slabá žena, čo už by som ja robila vonku...“ nevinne sa usmiala, vedomá si svojho prešľapu, „ak vyjdem von, tak si na čelo nakreslím veľký červený terčík.“

„Správne. Takže sa pomaly pustíme do dlho odkladanej práce. Dnes sotva niekto príde, iba tak chánova personálna zbrojná stráž.“

„Hm, dlho odkladaná práca... to myslíte archív, že je tak?“

„Áno, a hlavne sa zdrž komentárov na moju predchádzajúcu silu, ktorá to nestihla spraviť.“

Katy bola okázalá, no veľmi rozumná žena, nechcela sa za každú cenu vzpriečiť, i keď vedela, že má pravdu. A tak sa celý deň motali po ohromnom archíve, v ktorom bola zima ako vo vínnej pivnici. Baavgai väčšinou vyberal spisy, ktoré už boli neplatné a tie hádzal do krbu, ktorý po rokoch znova ožil žiarivým plameňom a aspoň trochu otepil celú kamennú miestnosť archívu a priniesol jej i svetlo nádeje, že sa v nej konečne po rokoch uprace. Baavgai sa takejto práce nebál a už vôbec nie výšok tak ako Katy. Preto liezol po rebríku hore-dole, niektoré zväzky starostlivo Katy podával do rúk, iné vyhodil dole ako smeti so slovami, že to už sú smeti. Ale Katy musela uznať, že Baavgai je na ňu stále až príliš milý. Občasný treskot dosiek s listinami teraz už nulovej ceny sa šíril priestormi archívu z vysokých regálov a Baavgai vždy upozornil svoju podriadenú i na ten zvuk a i na miesto, kam tie dosky poletia.

Večer boli obaja veľmi zničení, no stihli viac, než si obaja pôvodne mysleli a oslavili to dvojitým čajom a spoločnou večerou. Katy sa zlakla, len čo niekto zabúchal na dvere. Baavgai jej poručil, aby šla otvoriť. Je dosť pravdepodobné, že o zákazníka určite nepôjde. A mal pravdu. Dnu dorazili asi štyria rytieri v plnej zbroji a hned' sa obrátili na Baavgaia, Katy si vôbec nevšímajúc: „Je tu všetko v poriadku?“

„V najlepšom,“ zahľásil Baavgai, i na svoje pomery trochu priškrteným hlasom.

„Ak sa momentálne nachádzate mimo svojho bydliska, máte teraz šancu sa dostať domov. Večer a v noci bude zákaz vychádzania. Cez deň bude život plynúť v meste ako doteraz. Ale len čo sa zošerí, začne platiť stanné právo. Je to jasné?“

„Samozrejme.“

„Dobre, tak ste tu doma, alebo nie?“

„Ja bývam na hornom podlaží. Tuto moja podriadená býva asi tak tristo stôp odziaľto.“

„Dobre. Vy môžete ísť. Ale len domov a nikam inam,“ poručil jej kapitán ostro.

„Rozumiem,“ odpovedala miernym tónom.

A Baavgai osirel, len čo sa rytieri trochu porozhliadali po jeho pracovni, akoby čosi hľadali. Baavgai len pokorne stál a na nič sa nepýtal. Potom odišli aj s Katy, ktorú odprevadili domov. To sa teda dejú veci. Sadol si znova za stôl a začítal sa do vedeckých listín. V nich sa písalo a akýchsi samohybných pancierových kočoch, ktoré by sa mohli už čo nevidieť použiť na bojisku. Nikde sa ale nedočítal o princípe toho samohybného pohonu. To pôjde ten stroj sám? Alebo mu to niekto nariadi? Aj tie stroje v barónom vlastnených dielňach predsa ešte nie sú samohybné, človek ich musí nejako riadiť. A potom sa neho prišla akási storočná únava a zamyslel sa nad vecami, ktoré si predstavoval iba vo svojich snoch. Že zostrojil pravý lietajúci stroj, veľkého šarkana na princípe teplého vzduchu. Ale nevedel si ani za nič spomenúť, ako vôbec do takého šarkana dostane taký teplý vzduch. Ved' tam hore je určite zima a duje tam silný vietor. Veda dobre vie, že teplý vzduch stúpa nahor, tak prečo tak jednoduchý princíp lietajúcich šarkanov ešte nikto nezostrojil? Ak by vzal do neho akýsi kozub, alebo piecku, stačilo by to? Alebo vo vzduchu lietajú len veci ľahšie ako vzduch? To predsa nejde, i tie obyčajné vtáky sú ľahšie ako vzduch a predsa lietajú. Naozaj je to také ľahké? Ale ak by to i nebolo také ľahké, aké uplatnenie by to malo? Áno, človek vždy chcel vedieť lietať, ale je to naozaj iba o tom, splniť si detský sen? Alebo sa to dá na niečo i použiť? Ako tak v hlate prepočítaval, určite by taký šarkan nešiel rýchlejšie ako takých povedzme desať uzlov. Ved' i na koni je v cieli rýchlejšie! Ale zase ten šarkan môže ísť takto neustále, zatiaľ čo s koňom si musí robiť hlavne na dlhších cestách prestávky a nedajbože sú v ceste hory... ked' ho táto práca prestane baviť, určite raz zostrojí takéhoto šarkana, ved' matematiku ovláda dobre, tak prečo by sa o to nepokúsil?

(-5-)

Ďalšie dni sa vliekli tak pomaly, ako len mohli. Baavgai sa ale minimálne do obeda nemohol sťažovať na nedostatok práce. Zopár ľudí sa i pod vplyvom nepriaznivej situácie stále neprestali kmotriť ohľadom majetku a tak Baavgai vyjednával mier medzi znepriateľenými stranami,

často v rámci jedného rodu. Ľudia sa vždy budú pre majetok kmotriť v akejkoľvek dobe. Baavgai často žartoval, že bude vždy zamestnaný, pokial budú na zemi žiť ľudia a že má podobne zaistené povolanie ako hrobár samotný. Poobede už väčšinou Baavgai ostával sám, i Katy odporučil, aby chodievala len na polovičný úvázok, kým sa situácia neupokojojí. A keďže sa končil mesiac, dostala i mesec zlatiek, na čo Katy sucho poznamenala, že sa jej zdá ľažší ako zvyčajne. Baavgai s humorom jeho vlastným len odvetil, že mu tak nezištne pomáha a nepýta sa zbytočnosti a neodvráva, svoju prácu si splní do bodky a pridá i niečo navýše, tak i to spravil i Baavgai v tej chvíli. A všimol si, že sa jej oči sice zaleskli, ale znova ako i toľko ráz – podľakovala a odišla. Baavgai bol nadšený. Nechcel, aby sa Katy ponižovala tak, ako to robievali ostatné ženy. Pokorne prijala pochvalu, obaja si toho boli vedomí. Zachovala sa profesionálne.

Týždeň sa minul s týždňom a situácia sa pomaly dostávala do svojich normálnych koľají. Ľudia sa sice stále dosť búrili, zopár saidov už bolo nahradených menej aktívnymi voči vojne, otvorené vystupovali voči chánovi a jeho neoblomnej chuti rozprášiť susedné vojská, čo sa mu podľa posledných správ akosi nedarilo a preto ešte viac začal i samotných ľudí štvať proti jeho nepriateľovi. Ale situácia sa napriek tomu začala trochu zlepšovať. Tým sa myslí, že sa mnoho poddaných začalo prikláňať na jeho stranu a začali ho podporovať. Odpoveď na seba nedala dlho čakať. Generál Baatarkhuu, ktorý velil Južným silám, no nikdy nevystrčil nos zo svojho sídla, ktoré bolo tak ďaleko od miest stretu vojsk, ako sa len dalo, bol popravený zaživa pri masovom zhromaždení, ktoré sám zvolal. Odniekiaľ zaletel šíp priamo jeho smerom a nikto nevedel, kto ho vyslal a kto za tým všetkým bol. Vraha ako inak, nikdy nenašli. Medzi ľuďmi sa znova povrávalo, že ten šíp vyzerá inak, že mohol byť pokojne i kovový alebo olovený. A tak sa mýtus Oloveného Psa, nezastaviteľného miestneho ochrancu, ktorý radradom likvidoval všetkých veľkomožných, stal realitou. Už si nikto nekládol otázku, či existuje. Každý vedel, že je dokonca v meste. A že sa teraz niekde určite skrýva.

Po tomto monštruóznom poprasku, ktorého boli svedkami stovky ľudí, sa ale na prekvapenie všetkých, nediali veľké procesie. Povrávalo sa, že rytieri a chánova ochranka teraz chodia inkognito a zatýkajú kohokoľvek, kto im príde čo i len trocha podozrivý. I na Baavgaia občas takto zazerali tváre, ktoré nikdy nevidel, ale Baavgai sa ich nebál. Vedel, že on má čisté svedomie, i keď ho trochu hrýzol ten fakt, že sám nie je pravoverným chánovým stúpencom. Ale ak sa chcel zachrániť od žalára, zmenil radšej svoju rétoriku a tak nariadil i Katy.

Raz sa stalo, že prišla do práce neskoro. Ospravedlňovala sa, že sa musela postarať o chorú susedu, samotársku postaršiu ženu, ktorá ochorela a nemohla sa pohnúť z posteľ. Katy je naozaj anjelik! Čo však prišlo Baavgaiovi divné, že sa Katy veľmi rýchlo presunula do umývarne a bola tam nezvykle dlho. Zrejme sa potrebovala len umyť a ktovie, či sa nebála, že tú chorobu chytí, nebodal prenesie i na Baavgaia. Deň prebehol ako tie predošlé, ľudí v Baavgaiovom sídle znova pomenej, ale už mohli chodiť kedykoľvek, na koľkú sa u neho ohlásili. V ten istý deň zabili rovno starosta, ktorý asi týždeň dozadu vyhlásil, že ak to bude nutné, pošle na bitku každého jedného muža. Chystala sa totiž veľká, možno i rozhodujúca bitka a podľa predpokladov, miestny chán už prehrával a zdalo sa, že už mu došli vojaci. A tak i starosta sa pobral za svojimi pravovernými a to rovno pod čiernu zem. Zrejme toto bláznovstvo nemá konca. Baavgai sa už-už začal obávať, že i on pôjde bojovať a to nie chlap proti chlapovi, ale vo vojsko proti vojsku, kde sa nehrá čistými kartami.

Nastala nedele a obaja mali dnes pracovať len do obeda, tak ako vždy, potom si totiž šiel Baavgai trochu zaklusať a zastrieľať na terče, prípadne sa ešte podozvedať nové informácie od svojich známostí na zápasoch v štýle bökh, keď ale k nemu pristúpila Katy. Bežne sa o takom čase už chystala na odchod, no tentoraz stála pri jeho stole nepohnute a pokorne čakala, kedy sa jej ujde trochu Baavgaiovej pozornosti. Nemohol si nechať ujsť ten trochu potmehúdsky a šibalský úsmev na jej tvári.

„Tak čo máš dnes na pláne, Katy? Je nedele a poobede.“

„Rada by som vás pozvala do mesta.“

Usmial sa.

„Hm, má ten tvoj úsmev nejaký dôvod?“

„Určite má, pán Baavgai. Niečo vám chcem ukázať.“

Bola tajuplná a vtedy toho veľa nepovie. Baavgai tieto jej výkyvy v správaní občas spozoroval. Zdalo sa mu, že by si s ním Katy možno i vyrazila na romantickú prechádzku, ale vedela o postavení ženy v spoločnosti a preto sa o nič nepokúsila. Ale teraz... nevedel jej odolať a nemohol to tiež už dlhšie tajíť. S malou dušičkou sa vybrali smerom do mesta. Katy bola spočiatku trochu vyhýbavá v odpovediach, ale znova sa bavili v čisto pracovnom duchu. Keď už ale Baavgaiovi došla trpezlivosť, mierne sa na ňu usmial, no potom vážne prehovoril: „No tak, Katy, viem, že len zahováraš. Už som sa podozvedal všetko o tvojich susedoch a susedkách. Ak mi chceš niečo povedať, čo si nemohla u mňa v pracovni, tak von s tým.“

Zapýrila sa, ale potom sa mu zahľadela do očí tak ako nikdy predtým. A dostał akýsi neurčitý strach. Z tej nevinnej tváričky sa zrazu stala rozhodná žena, ktorá sa uprene dívala do Baaggaiovej tváre a jeho už takmer európskych očí. Ukázala mu hore na bralo, kde stál vysoký pevný hrad a na ňom sídlil sám chán. Áno, ten hrad dobre poznám, stojí tu už stáročia, tak o čo tej žene ide?

„Ja viem, že vám a jedine vám môžem dôverovať. Ste mi spriaznený ako nikto iný. Správate sa ku mne tak, ako by som ani nebola žena, ako taký odpad, ako to už inde býva. Som vám podriadená, to áno, ale vy si ma vážite a dôverujete mi.“

„No samozrejme, Katy. Kam by sme sa to dopracovali, keby sme si neverili. Ved' sme obaja ľudia z mäsa a kostí,“ ale trochu sa mu nepáčilo, akým smerom sa vybral tento ich rozhovor. Ale predtým, než si stihol uvedomiť, že sa dejte niečo, čo bolo takmer neuveriteľné – že žena ide vyznať lásku mužovi – sa Katy znova usmiala a pobavene ukázala na lavičku pod nimi. Z nej bol dobrý výhľad priamo na hrad, keď sa človek pohodlne oprel.

„Máte možnosť byť súčasťou histórie. Aký je to pocit?“ začala, akoby nič.

Baavgai bol v pomykove a v ňom sa varil guláš protichodných pocitov.

„Čo tým sleduješ, Katy?“

„Stačí len byť pokojný a sledovať hrad.“

Baavgai poslúchol a vzápäť to oľutoval. Zrazu sa zboku hradnej steny vyvalila mohutná ohnívá guľa a takmer hned' na to sa stena zrútila. Zvuk výbuchu prišiel o necelé dve sekundy na to a bol to ohlušujúci treskot, ktorý ešte nikto v histórii nepočul. A všetci, ktorí sa v tom čase nachádzali v osudnej časti hradu, ten zvuk počuli ako svoj posledný v živote. Katy sa na Baaggai podívala chladným pohľadom, nie však takým, ktorý by zabíjal. Ihrala v nej akási nespútanosť, čosi, čo Baaggai ihneď pochopil. Bol si temer istý, že len pri Katy teraz dokáže byť v bezpečí. Akože si to vôbec nikdy nevšimol? Ale kto mu to môže dávať za vinu? Ako... ako len mohla... a ako to celé dokázala? Ten chaos, ktorý nastal, bola zrejme najväčšia paráda a zároveň derniéra Oloveného Psa. Po ďalších mohutných výbuchoch podobného kalibru sa Katy veselo postavila a v pozadí s hradom v plameňoch ponúkla ruku Baaggaiovi a pošepkala: „Teraz sa budú diať nepekné veci. Podme radšej do bezpečia.“

Ozveny (Clockpunk)

(-1-)

Meccanica grande. Zozbieranl asi šesťstotisíc prevodníkov a koliesok, precízne vyrobených benátskymi, milánskymi, ale i mníchovskými mechanikmi. Meščan Fridrich von Villingen sa díval na prevodné kolieska svojou špeciálnou čelovkou, ktorá okrem svetla poskytovala i desať zväčšovacích sklíčok. Mal šikovné ruky a ručná práca mu vždy šla. Z prevodníkových ozubených koliesok dokázal vyrobiť dokonca bicykel, ktorý nepotreboval veľa sily na roztočenie kolies. Fridrich vždy rád hovoril, že ak by mal dostatočné množstvo prevodov a dostatočne veľké ozubené kolieska, zrejme by dokázal s tým bicyklom i vzlietnuť. Je pravdou, že je sice konštruktérom zatial najrýchlejšieho bicykla Nemeckej ríše, ale tento prototyp bol priveľmi zraniteľný. Nie žeby bol chabej konštrukcie, to nie, iba niektoré prevody za vplyvom krútiaceho momentu príliš zahriali

a potom sa ľahšie ohýbali a strácali svoj tvar. Dokonca pri pokuse o rýchlosný rekord sa niektoré ozubené kolieska zvarili dokopy, také obrovské teplo generovali. A zopár z koliesok pri tomto pokuse boli už hladké a prišli o svoje ozubené časti.

Vedel, že jeho práca na svojich úžasných vreckových hodinkách ešte nie je u konca, ak ale budú jeho výpočty v poriadku a pridá do nich svoje dynamko, tieto hodinky budú slúžiť tisíc rokov. Trochu sa ale obával, pretože to svoje dynamko málinko vylepšil o horúci kov, ktorý roztavil na svojej piecke a pri roztavení mu do toho spadol zlatý prášok, ktorý používal na rozprášenie zlatého pokryvu, ktorým boli jeho hodinky tak preslávené. Trblietal sa totiž na svetle ako hviezdičky na oblohe. Nebol si istý, či ten zlatý prášok nezníži účinnosť dynama. Zrazu započul nejaký buchot. No tak to znamená „hned' všetko pust' z ruky“, povedal si a zavzdychal. To bude jeho služobná, Hilda. Už ju mal vyhodiť dávno, ale boli priatelia s jej otcom a ten sa zaprosil, nech Hildu zamestná. Fridrich bol mäkkýš a tak mu neodporoval. Ved' ju tak trochu i ľutoval. Bola veľmi naviazaná na svoju nebohú mamičku, ktorá len minulý rok zomrela na týfus. Roztvorila dvere na jeho pracovni. „Preboha živého, oni tu majú ale tmu! Naozaj k tomu nepotrebujujú nejaké sviečky?“ zahorekovala miesto pozdravu. Fridrich bol ale milej povahy, zdvorilo sa pozdravil a odvetil, že na stôl, kde pracuje, mu svieti odraz so Slnečnej kupoly a tak vidí každý detail svojej práce.

„Och, ako im závidím, oni dokážu vytvoriť niečo tak krásne a úžasné!“ Niekoľko jej dosť zle rozumel, hovorila totiž výrazne tvrdým prízvukom, asi odniekal zo Štetína, bola to jednoduchá žena, sice výborná gazdiná a kuchárka, ale inak si dosť dôkladne rozmyslela, komu dôverovať. Fridrich bol určite jednou z tých osôb, pozná ju totiž od batoháča. Napriek tomu, že je už rodená Mníchovčanka, doma sa hovorilo takmer vždy prusky a tak trochu švédskej. Napriek tomu, že nemecky hovorila plynulo, svojho domovského prízvuku sa nezbavila, dlho žila medzi chudobnými, negramotnými sedliakmi.

Zahľadel sa na Hildu mierne vyčítavo a v očiach sa mu zračila otázka, čo potrebuje a prečo

ho vyrušila. Hilda si tárala svoje a metlou zametala prach z drevenej podlahy.

„To im poviem, keby ja som mala tak dobré oči ako oni... a to sú o toľko starší... neberú to ako urážku, to im lichotím, ved' majú skoro päťdesiat a mnohí si už vo ich veku do hrobu líhajú...“ a prežehnala sa. „Ale nie tie pochabé potkany! Zase sa tu objavili! Veruže ani neviem odkiaľ! Stačí, že im naše žito zavonia v almare a hned' sú tam. A ako sa množia! Vždy hovoríme, že tie tvory musíme zniest zo sveta, ved' z nich ani len úžitok nie je. No ved' povedia sami!“

„Ale Hilda, ved' vy predsa nemáte rada všetky zvieratá...“ snažil sa uvoľnil svoju chyžnú od svojich problémov a jemne sa usmial, znova si založiac čelovku.

„Ale kdeže, veľactený pán! Ja sa štítim len takých, čo sa len tak všade poneviera a neporiadok robia, oni vedia. Ako pán Stimmrichovi, pán veľkourodzení. Oni majú na to ľudí, oni vedia. Veľactenosť má celý zástup posluhovačov, čo sa im sa o poľovnícke psy starajú. Oni si len smotanu zlízu a tie psy sú ako sa hovorí – vo svojom živle – ked' sú pri nich na poľovačke. Ale mimo toho... ! To oni nevideli, aké to sú neporiadne a hlučné psiská. Len nech si ich oni zavrú do klietok a bude pokoj na celej ulici!“

„Ale viete, že vlastnia polovicu Mníchova. Takých ľudí sa patrí rešpektovať.“

Hilda ale odložila metlu nabok a prívetivo sa sa na Fridricha usmiala: „A že tie ich hodinky z nich robia boháča, nie je tak? Už teraz si žijú lepšie ako my bedári. Už len by chýbal, aby hodinky samotnej cisárovnej panej boli zostavili... ! Tá ich zlatom odmení a môžu miesto vody víno piť! Ale sľúbia mi, že na poľovačky si budú brať psov z klietok, ja po nich ich tie bobky zametať nebudem!“

Fridrich sa v duchu karhal za to, že prv Hildu nechcel zamestnať. Ved' by sa sám unudil k smrti: „Určite si dám pozor, Hilda, na to vezmite jed.“

Plesla sa dlaňou po čele: „Ved' práve, jed! Oni sú tak múdri, odpustia mi! Ved' ja som sa ich prišla opýtať o ten jed. Na potkany, pravdaže. Ktorýže to vy donášate, čo ich tak dobre kántril?“

„Ale kdeže, Hilda. Jedy už nie sú potrebné. Ten prípravok od mešťana Tymmersa, chod'te si

vypýtať od neho. Dá vám ho i bez peňazí, voľačo mi dlhuje z minulosti a zaviazal sa mi, že môžem jeho služby využiť aj zadarmo.“

„A čože je to za psinu?“

„On už bude vedieť.“

„Ale keď to nekántri potkany, tak čo to robí?“

„Tým potkanom to chutí. Poriadne priberú a kocúri od Metternichov ich požerú.“

Rozžiarila sa jej tvár a potom sa zachichotala. Hned' ale zvážnala: „Nemali by ste byť až tak taký humanista, to im ja hovorím! Tie zvery, to sú hotové predĺžené ruky diabla. Ale veruže tak najedená by som i ja umrieť chcela!“ S hurónskym smiechom opustila jeho pracovňu.

Ešte dobre, že sa dnes nezmienila o jej početných intímnych vzťahoch, ach jaj, kol'ko táto žena dokázala o tom hovoriť. Ale Fridrich si sťažovať nemohol. Prostoreká sice Hilda bola, ale nikdy nemal problémy s tým, že niečo nie je upratané alebo niečo odfláknuté. Takže jej tieto výstrelky toleroval. Ako vravel, inde v blízkom okolí by aj tak nenašiel niekoho, kto by mu obriadil hospodárstvo, najmä ked' sa teraz venuje hodinárstvu a ide mu to tak od ruky. A najmä po jeho poslednom objave. Hodinky potrebovali už len poriadne natiahnuť a šliapali by tisíc rokov, ale po trošku alchymistickej práci dokázal vyrobiť niečo, čo nevedel, čo vlastne je. Skombinoval zopár šedivých kamienkov spred ulice s tým, čo našiel v baniach Messel. Meštan Hummels, ktorý sa venoval paleontológií, tam objavil zopár kostených pozostatkov prastarých koní, hadov a zopár ďalších fosilií vtákov. Síce sa tu dodnes ťaží najmä železná ruda, istá časť baní bola nepreskúmaná a zavalená. A odtiaľ mu doniesol ten kameň. Jagal sa dozelená v prítmí a na slnku dožľta. Určite má nejakú Božiu moc, povedal meštan a Fridrich si ho od neho kúpil. Ani vtedy ale nevedel, načo ho presne využije. Ale zistil to len nedávno. Mal na stole rozrobený mechanizmus obyčajných malých vreckových hodiniek so skleneným viečkom. Ešte ani neboli natiahnuté a naolejované a v blízkosti toho už skombinovaného kamienka sa mechanizmus sám roztočil a prestal, až keď kamienok od nich odsunul. Prekvapilo ho to a trochu ten kamienok študoval, ale nevedel prísť na to, prečo spôsoboval samospustenie

mechanizmu. Ak je však pravda, že zrejme nejako poháňa mechanizmus, znamená to, že žiadne naťahovanie ani nebude nutné. Ktohovie, dokedy by tento mechanizmus dokázal bežať neprestajne? A tak si pre seba zostavil tieto vreckové hodinky s rímskymi číslami po obvode so zlatým rytmom a tiež i zlatými ručičkami. Mal prístup aj k vzácnym zafírom, ktoré mu meštan predal po tom, čo sa v baniach Messel vo väčších hĺbkach začali ťažiť. A zafírové sklíčko na hodinkách, to je už niečo extra. A samozrejmostou bolo zlaté viečko s emblémom, ktoré si dal zhotoviť na mieru a čiernym razením do neho vpáliť. Vždy sa mu páčila kombinácia zlatej s čiernou, predmet vždy vyzeral pompézne, luxusne a príťažlivovo. Každý jeden detail a ozdobné rytie a každý jeden ornament spracovával ako najlepšie vedel, nemohol sa však kútikom duše dočkať tej chvíle, kedy bude mechanizmus pripravený a kedy vloží do neho samotný zelenohnedý kamienok, ktorý by sa majestátne vynímal na priamke medzi stredom mechanizmu a rímskou číslicou dva. Zmes kamienkov zbrúsil a opracoval tak, aby do toho otvoru krásne vpadol.

(-2-)

Pracoval až do večera. Nechcel sa nechať príliš vyrušovať okolitým svetom, chcel to dnes dokončiť. Ak by sa mu podarilo tieto hodinky dokončiť bez akéhokoľvek dynama, bol by to určite prvý exemplár svojho druhu. Možno si ho dá patentovať alebo s ním rovno pôjde medzi elitu a bude zbierať stávky na to, kol'ko rokov tieto hodinky pobežia bez problémov. Už finišoval leštenie každého jedného zvaru, každého kolieska a každého kovového kúsku na hodinkách. Len viečko leštil asi hodinu, kým sa blýskalo ako zrkadlo. Čím dlhšie svoje hodinky dokončoval, tým viac sa mu páčili. Nadobúdali svoj výzor, ale i akúsi vnútornú silu, ktorú zatiaľ nevedel popísať. Nikdy nemal sklon k prečítaniu svojich skúseností, ale každý jeden pohľad na tieto vreckové hodinky mu dával pocit, že tieto hodinky sú a budú legendárne!

Posledné prípravy, skrášľovanie vzorov a dolaďovanie spojov a už si do pinzety vzal ten magický kamienok. Schovával ho v nerozbitnej

sklenenej škatuľke trochu ďalej od všetkých ozubených koliesok, aby ich neroztočil. Prezieravo prehodil ručičky mimo miesta, kam má kamienok zapadnúť, ak by sa mechanizmus znova chcel sám od seba roztočiť. A už sa blížil k záveru – v pinzete držiac kamienok pár centimetrov od hodiniek sa najskôr prežehnal a potom prvý raz započul tikanie hodiniek bez dynama – a to ešte kamienok nebol fyzickou súčasťou mechanizmu. Tikali hlbokým, majestátnym tónom, ktorý dal tušiť vycibrenú kvalitu ozubených koliesok. Jemne a čo najopatrnejšie založil kamienok presne na svoje miesto. Zapadol tam tak, akoby bol jeho súčasťou už tisícky rokov. Sklíčko však ešte na chvíľu vybral a zatesnil kamienok do mechanizmu bez akéhokoľvek lepu alebo zvaru. Potom založil sklíčko naspäť. Hodinky boli hotové.

Nahromadený pocit radosti bránil Fridrichovi cítiť akúkoľvek únavu z dlhej, precíznej práce. Dnes si však už môže dovoliť plne oddychovať. Zaslúži si to. Nastavil hodinky na presný čas, ktorý mu ukazovali jeho osobné vreckové hodinky, bez ktorých odmietol čo i len von na ulicu vyjsť. Tri štvrtne na osem večer. Čas ísť spať a cez noc nechal oba hodinky vedľa seba na stole. Chcel si preveriť, či tie nové hodinky sú rovnako presné, ako jeho staré, ale už reštaurované, od jeho starého otca.

Ráno vstal dosť zavčasu, ešte len sa brieždilo. Hilda už zariadovala hospodárstvo a veselo si spievala ľudové nôty. Vstal z perín a nemohol sa dočkať toho momentu, kedy si pôjde obzrieť hodinky a porovnať ich čas so svojimi, ktoré bežali veľmi presne, dokonca to dokázal vypočítať. Ako je rok dlhý, tak sa mýlili o tri sekundy. Preto ho najskôr mierne znepokojilo, potom poriadne podráždilo, keď hodinky na svojom mieste neboli. Ved' ešte nemám deravú pamäť, viem predsa, kam som ich dal, zaúpel Fridrich, stojac pri stole a prstom a ukazovákom si prechádzajúc po hustých, tvarovaných čiernych fúzoch. Hilda bude určite niečo vedieť. Vstáva výrazne skôr a určite vie, čo sa s nimi stalo. Vyšiel teda z komôrky, vzal si na hlavu klobúk a vyrázel k prieskumu. Na november už bola pomerne zima takto zrána, ale Hilda sa zimy nebála a z

neďalekého jarku práve vyberala vedro s vodou a chystala sa prať posteľnú bielizeň.

„Daj Pán Boh dobrého rána, Hilda!“

„Dobré ráno, urodzený pán Fridrich!“ veselo sa mu odzdravia a už-už chcela spustiť svoj vodopád slov, keď ju Fridrich prerušil: „Čo sa stalo s tými hodinkami, na ktorých som včera robil? Dal som ich na stôl hned' naľavo od dverí.“

„Ach tie. Detiská od Ruprechta sa tu ukázali a tak som im dala kus syra. Chvíľu sa ponevierať na prídomí, možno ich oni vzali.“

No to som práve potreboval, v duchu zanadával Fridrich. Ale skôr, než začal uvažovať o tom, že dnes možno mešťana Ruprechta pôjde navštíviť, sa Hilda obrátila k nemu čelom i s vedrom plným vody a pokračovala: „Ale že tu vrieskali, len čo je pravda. Ale potom išli k tej tej vašej lipe, oni vedia. A odvtedy sú asi ešte tam. A zrejme ich zaujali, sú tam ticho ani vši pod chrastou.“

Dobre, tak navštívim tie decká, povedal si Fridrich a podčakoval sa Hilde. Vošiel naspäť do predsiene, pričom nechtiac stúpil na zmetený prach, na ktorý Hilda bud' zabudla, alebo ešte nestihla vymiestiť. Z almary si vzal svoju vestu a vybral sa k lipe.

Lipa bola stará. Mala istotne vyše dvesto rokov. Má na ňu ľažké spomienky. Bolo to miesto častých rodinných stretnutí a vždy ho premkol strach z minulosti, keď sa k tej lipe blížil. Veril, že tam niekde je akási zázračná moc, ktorá prinavracia staré spomienky. Často si na svoju rodinu nespomíнал. Ale pri tej lipe... mal pocit, že sa presunul v čase a znova bol tým istým malým deckom, ako tie, ktoré tam videl i teraz. A videl sa v nich. Ale niečo nebolo v poriadku. Ruprechtové deti vždy liezli hore-dole po stromoch a šantili sa. Dnes však našiel všetky tri hore v korune stromu, podozrivo tichučko sa rozprávali a nehýrili prílišnou aktivitou.

„Nazdar, decká!“ familiárne sa im pozdravil a opýtal sa, čo práve robia. Dvaja chlapci, dvojčičky Samuel a Matthias sa na seba ako správne dvojčičky podobali, ale ich rodičia sa zhodli na tom, aby ich synovia nenosili rovnaké oblečenie, aby ich ľahšie spoznali. Obaja mali desať rokov. Ruprechtových dcéra Olívia mala šesť a bolo to krásne blondavé dievčatko s anjelským úsmevom. Už v šiestich však oboch chlapcov hravo v lezení na strom porážala.

Tých to chytilo len rok dozadu, vždycky sa radšej hrávali s drevenými postavičkami a tvorili si vlastné divadelné predstavenia.

„Ahoj, pán Fridrich!“ všetky deti sa mu smelo pozdravili, ale zdalo sa, že majú lepšiu zábavku, ako sa baviť s urodzeným pánom meščanom a znova sa všetky dívali jedným smerom. Iste majú dobré oči, niečo v diaľke vidia, čo ich naplno zaujalo a upútalo. „Čože tam vidíte?“

Chlapci sa ďalej snažili podívať do diaľky a len Olívia sa otočila na konári k Fridrichovi a zakričala mu: „Vidíme príšery, pán Fridrich.“

No tak moment.

„Aké príšery, Olívia?“

„Také veľké zelené. Papajú listy.“

Ach, tá detská predstavivosť, utrúsil Fridrich a opýtal sa detí na zlato-čierne vreckové hodinky, ktoré položil na stôl vo svojej komôrke.

„Máme ich my tu hore,“ zanôtil Matthias a ďalej sa díval do diaľky.

Už ich chcel obvinitiť z krádeže, keď druhý chlapec, Samuel vravel: „Vylezte k nám hore, pán Fridrich. Vieme, že liezť viete. Neobanujete.“

(-3-)

Čo to tárajú? Snažil sa im dohovoriť i mierne pohroziť, ale začalo ho mierne znepokojovať, ako bežne neposedné deti, sú dnes tak pokojné a pozorné. A trochu tajomné. Tak dobre, presvedčili ste ma, povedal si Fridrich pre seba a začal liezť. Bola to stará lipa, vysoká bezmála 35 viedenských stôp a Fridrich na svoj vek stále dostatočne zdatný, aby vedel za deťmi vyliezť hore. Ale zrazu sa začalo diať niečo neslýchané. Stačilo vyjsť do výšky asi piatich viedenských stôp a keď sa zadíval na nejaký vyšší konár, ktorého by sa mohol chytiť, prestával spoznávať svet okolo seba. Zem akoby zhnedla a domy už nebolo vidieť. Ešte takto desať viedenských stôp a som pri nich, povedal si. Ale čím vyššie liezol, tým sa musel viac zastavovať. Nie preto, že nevládal, práve naopak, ale akoby sa každou výškovou stopou menil obraz vôkol. Domky zmizli, niektoré zrazu vyzerali veľmi bedársky a potom sa dostal na úroveň, z ktorej by za bežných podmienok dovidel až do Mníchova, asi tak pol rakúskej míle. Ale mesto bolo iné. Akési menšie a akosi staršie. Tam, kde dnes stáli

meštianske štvrtle, nebolo nič, len pole. A potom ešte o stopu vyššie. A mesto za znova ešte viac scvrklo pred jeho očami. Rieka Isar a mestské opevnenie zrazu vystúpili do popredia, ale nepamätať sa, žeby rieka bola v tom istom koryte, ako ju videl tentoraz. A potom, to už bol takmer pri deťoch – Mníchov ako mesto úplne zmizlo. A nebolo ani chýru, ani slychu ani o opevnení, rovina a pahorkatiny sa ale prakticky nezmenili, iba zo zeleneli. Čo sa to, dopekla, deje? A už bol pri deťoch, ktoré mu už robili miesto pri nich. A tu sledovali obrovské dinosaury, ktoré sa pokojne pasú na mieste súčasného Mníchova.

„Na čo sa to práve pozeráme?“

„Mysleli sme, že vy to istotne budete vedieť.“

„Odkedy ste tu?“

„Chvíľku sme boli u vás a tete Hilde.“

„A vzali ste mi hodinky.“

„Áno. Sú prekrásne,“ nadhodil Matthias.

„Ale viete, že nemáte cudzím ľuďom veci.“

„Ale vy nie ste cudzí, pán Fridrich.“

„Pre vás určite nie, ale nemáte nikomu, ani znáym brat' ich veci bez ich vedomia. Je to jasné?“

„Jasné, pán Fridrich.“

„A viete nám povedať, čo sa to s Mníchovom stalo? Naprostu zmizlo,“ starostlivo sa opýtala Olívia. Trochu ráčkovala.

„To neviem, vidím to prvý raz.“

„Myslite si, že to preto, že tu máme hodinky so sebou?“

„Predtým ste to teda nevideli.“

Všetky deti záporne pokývali hlavou.

„Dobre. Tak mi vráťte hodinky a pôjdem s nimi dole. Uvidíme, či sa niečo zmení, dobre?“

„Dobre,“ súhlasili deti.

A tak mu tie hodinky vrátili v rovnakom stave, v akom ich nechal na stole včera. Slabotikali, napriek tomu, že to bolo fyzikálne nemožné, ale to hlavne vďaka tomu kamienku. Na ceste dole sa prežehnal a pomaly zliezal konár po konári. Ešte bol na dosah detí, keď sa očividne znepokojili. Keď sa Fridrich obrátil ich smerom a opýtal sa, čo sa deje, všetky tri deti sa začali prekrikovať a potom sa utíšili, keď im Fridrich posunkom ukázal, že im nič nerozumel. Slova sa chopil Samuel: „Tie zvery zmizli! Sú fuč.“

„Dajte mi sekundu,“ zavelil Fridrich a vybral sa naspäť k nim. A ako sa usadil, dinosaury sa vrátili. Ale obraz bol o čosi inší. Tie stromy boli na inom mieste, ako predtým a i dinosaury sa zmenili. Zopár z nich lietalo v kružniciach niekde v diaľke a potom sa ozval ryk toho najväčšieho z najväčších, ale nikde ho nebolo vidieť. Deti sa preľakli a chceli rýchlo zo stromu dole, ale Fridrich ich zadržal, aby ešte chvíľu ostali a Samuelovi pomohol, pretože pri jeho úniku sa zachytil nohou o konár. Ryk znel ozaj reálne, akoby kdesi v neexistujúcom Mníchove ozaj strašil veľký šupinatý dravec. Ryk sa ozval ešte raz a teraz už Fridrich sám uznal, že je čas ísť. A tak inštruoval deti, aby pomaly zliezali lipou dole a všímali si okolie. Len čo to dopovedal a začal tiež klesať, veci sa znova menili. Mníchov znova vyrástol akoby z ničoho a potom sa menil a modernizoval. Samuel zastal.

„Čo vidíš?“ opýtal sa Fridrich.

„Mníchov horí!“

A naozaj. Mníchov, znova o niečo modernejší a viac rozprestrený do šírky, horel. Plápolal. Chvíľu sa zastavili a dívali sa na tú skazu. Fridrich ale deti upozornil, aby nezabudli na to, že to sú len ich spoločné predstavy, že to neodráža skutočnosť. Čierne stĺpce dymu sa vznášali okolím a kumulovali sa do tmavého oblaku pár a uhoľného dymu. Ale len čo sa pohľadu nasýtili, zliezli trocha nižšie a už sa Mníchov podobal na súčasné poľnohospodárske a remeselné mesto.

(-4-)

Fridrich nevedel, čo robiť. Na jeden strane bol celkom rád, že sa niečo podobné stalo, na druhú vlastne, že to nemá ani žiadne využitie. A čo na tom, že keď človek vylezie na tú lipu, vidí minulosť Mníchova? Vari pomôže skorigovať históriu? Nevedel príšť ani na to, aký súvis majú samotné hodinky s lipou a minulosťou. Je to to, čo ho na tej lipe tak fascinovalo? Niečo v nej driemalo a v spojení s hodinkami spustilo tie výjavy z minulosti? Ak by aj, má cenu to ďalej skúmať? Možno je lepšie brať to jednoducho ako fakt a nepýtať sa.

Bol v Schemnitzi. Jeho dávny priateľ Markus Adenauer býval v starovekom mestečku v Hornom Uhorsku, asi tak 28 uhorských mil' od

Pressburgu. Kedysi tam pomáhal zostrojavať banské stroje, ale po niekoľkých nezdaroch sa nakoniec uskromnil na konštruovanie menších banských meracích strojov s hromadou ozubených koliesok. Dá sa teda povedať, že s Fridrichom sa teda dali viac na jemnú mechaniku, než na tú ťažkú. V Schemnitzi pred tridsiatimi rokmi študoval na miestnej univerzite i samotný Fridrich a tak bol rád, že toto „strieborné mesto“ znova videl. Do mesta prišiel večer. Privítalo ho chladné a studené, hmlisté počasie, tak typické pre toto starobylé mestečko v horách. Ak mu niekto vie pomôcť s hodinkami, tak to bude jedine on. I jemu sa niečo podobné podarilo, i keď to možno nebolo až tak ohromujúce. Markus Adenauer len prednedávnom zostrojil akýsi zvláštny optický stroj, ktorý dizajnoval spoločne s miestnymi rezbármami a tak i príťažlivovo vyzeral. Akýmsi novým spôsobom rezal sklo a dokázal pomocou neho pozorovať predmety s veľkým priblížením. Veľmi to zaujalo miestnych biológov, ktorým stroj často požičiaval a oni sa išli od nadšenia zblázníť, keď pod optiku umiestnili pre obyčajného človeka len obyčajný list zo stromu, no oni v tom videli niečo, čo potom naznamenávali ťukaním do písacích strojov a kreslením na papier. Boli to zjavky, neviditeľné voľným okom. Dá sa povedať, že Schemnitz sa stalo dôležitým mestom pre vývoj optických prístrojov a dokonca i miesto veľkých biologických objavov. I to prináša rok 2033.

Mesto vyzerala stále rovnako, ako si ho pamätał. Človek v tomto meste sa často poriadne zapotí, kým tieto kopce zdolá. Už vopred si dojednal schôdzku u Markusa, určite si list od svojho dávneho priateľa už dávno prečítal. Býval v centre, nie však úplne až pri morovom stípe, ale povyše trotuáru. To je miesto, kde je chodník výrazne vyvýšený nad cestou. I teraz sa tam nachádzali malé kaviarničky a butiky, zásobované konskými povozmi. Práve míňal zamestnaných ľudí, ktorí práve dodávali do jedného z týchto obchodíkov, presnejšie pohostinstiev, sudy piva. Práve v tomto pohostinstve už mal Markus čakať. Vošiel dnu. Prekvapilo ho príjemné teplé prostredie, voňavé od kvalitného tabaku. Bolo to fajčiarske pohostinstvo pre páнов. Hrala jemná klavírna hudba a chlapí, väčšinou starší, niektorí

s dôstojníckymi rovnošatami sa náramne bavili. Poniektorí, zrejme úspešní obchodníci, len tak posedávali a prejednávali obchody. Markus si Fridricha hned' všimol a vstal zo svojho stola, aby upútal na seba pozornosť. Zvitali sa, potriasi si rukami a Markus mu ponúkol stoličku, aby si jeho starý priateľ mohol pokojne sadnúť a oddýchnuť od neustáleho stúpania hore kopcom.

„Ani neviete, ako som rád, že sa znova vidíme, starý priateľ,“ začal diskusiu viditeľne očarený Markus.

„Vidím, že sa máte vcelku dobre, vyzeráte mladšie.“

„To veru áno. Môj mikroskop mi zarába viac, než som očakával.“

„Tak ste to pomenovali, mikroskop?“

„Veru tak. Biológom sa to slovo zapáčilo. Mikro – teda niečo maličké, neviditeľné a skopia – teda pozorovanie alebo videnie. Ja si to často prekladám ako „umenie vidieť“. Je to ozaj prelom. Nechám si to patentovať a ešte len potom budem bohatý!“

„To ma veľmi teší. Očividne sa vám podaril prelom. Ved' o tom ste snívali už odkedy sme spolu odpromovali.“

Chvíľami spomínali na dobré časy. Markus bol očividne veľmi vrúcný a charizmatický človek, od radosti ponúkol, že si môže pokojne objednať z menu nejaké to fajčivo, rád ho zaplatí. Ved' sa patrí nejako pohostič dátvneho priateľa. Chvíľami bafali z kvalitného tabaku, keď Markus naznačil, aby Fridrich predostrel dôvod jeho vzácnnej návštavy.

„Bol som trochu zdržanlivý v liste, za to sa ospravedlňujem. V živote sú určité veci, na ktoré sa oplatí čakať,“ nepriamo tým narážal i na Markusov úspech a ten uznanivo prikyvoval. Bez úvodu, len tak vytiahol svoje zázračné vreckové hodinky na stôl. Markus sa najskôr zadíval na Fridricha, potom na hodinky, požiadal, aby si ich mohol poťažkať a študovať. Na to si vzal monoklové sklíčko a prezeral si ich.

„Naozaj skvelá remeselná práca, pán Fridrich. To vyzerá ako zafírové sklíčko. U nás sa ani nedá zohnať. Tak počkať...“

„Už je to na prvý pohľad jasné, je tak?“

Markus sa zádumčivo a prekvapene pozrel na Fridricha a potom znova na hodinky, ktoré prevracal v rukách, potom priložil k uchu.

„Nemajú hodinový strojček.“

„Ale idú. A ukazujú presný čas.“

„Veru tak. To sa vám teda naozaj podarilo! Ako ste to dokázali?“

„Myslím, že to je len jedna stránka veci. Myslím, že to, čo vám teraz poviem, bude ešte neuveriteľnejšie.“

(-5-)

Hned' druhý deň ráno stáli na vrchole Scharffenbergu a obaja sa dívali dole do mesta, ktoré sa priamo pred nimi menilo. Od starovekého mestečka, až po to praveké a potom hned' na vrchole kopca sa to celé naprosto zmenilo a kotlina, v ktorej sa mesto nachádzalo, sa akoby sama zázračne zahádzala horou hliny a mesto zmizlo, miesto neho bol len obrovský kopec, z ktorého stekala láva.

„Už ste videli Etnu? To je sopka v Itálii. Zrejme toto celé údolie vzniklo tým, že celá táto hora vybuchla a nechala za sebou kráter, do ktorého naši predkovia postavili toto mesto.“

Markus bol celú cestu prekvapivo ticho, nevedel sa vynadívať na to všetko, čo ho obkolesovalo. Videl, ako mesto napadli husiti, ako stavali morový stíp, ako na súčasnom mieste mali svoje chatrče možno snáď predkovia Keltov. Ak niečo hovoril, skôr jachtal.

„Tieto hodinky nám ukazujú minulosť s každou výškovou stopou. Neviem, ako je to možné, ale takmer zaručene je to tým kamienkom v ňom.“

Markus takmer nedýchal a pozoroval vrch sopky. Hore bola zrejme plochá ako stolová hora a vychádzali z nej pary. „To je predsa nemožné.“

„Nie? Ak zlezieme dole a vyjdeme nazad hore, ale bez hodiniek, uvidíme normálny zjav mesta.“

„Ale ako... ako je to, dopekla, možné?“

„Možno vy budete vedieť lepšie. Apropo, odkedy je mesto oslobodené od Uhrov a žijú tu len poctiví Nemci, myslím, že tu poletovali i balóny, nemám pravdu?“

„Veru tak. Ale vrátili sa. Je tomu asi zo desať rokov, čo vojaci mušketami občasne ostreľovali tie balóny z oblohy. Čo myslíte, že tam robili?“

„Hm, nech robili čokoľvek, možno si mapovali terén na prípadný nový útok. Ale iné som chcel. Ak by sme sa dostali do takého balónu a šli ešte vyššie, čo by sme podľa vás videli?“

Markus Adenauer sa na chvíľu zamyslel a potom nadhodil: „Tu možno nič, keďže tu akoby história začína touto sopkou. Ale možno inde na svete by sme toho videli viac.“

„To zaiste. Doma v Mnichove mi stačila obyčajná lípa, aby som videl praveké jaštery.“

„Praveké jaštery, hovoríte?!“

„Veru tak. Myslím, že už i poznáte dôvod, prečo som vám niečo podobné nepísal do listu.“

„A podľa všetkého, nebolo to len touto jednou lípou.“

„To určite nie. Cestou sem som si podobné javy prezeral aj inde a videl som mestá a ich história. Naozaj neskutočné. Videl som horiace mestá, vojny a potom i tie prajaštery. Ale možno to rozlúsknete so mnou – nie vždy to fungovalo. Čažko sa mi o tom hovorí, ale akoby, akoby tie hodinky cítili prítomnosť ducha, viete.“

„Takže nie vždy fungovali?“

„Nie vždy. Jediné, čo som si všimol bolo, že tieto zjavy fungovali vždy, keď som myšiel na niekoho z minulosti. Takmer vždy.“

„A na koho ste vtedy myšeli?“

„Na otca. Máme na neho rozporuplné spomienky. Viete, že spomienky boli s rodičmi takmer vždy len krásne, ale ako človek starne, vníma veci trochu inak? Takže i tie pekné spomienky časom mohli zhorknúť. A len vtedy som vnímal tieto zjavu.“

„To mi predsa nedáva logiku. Na koho potom mohli myšieť tie deti, s ktorými ste sedeli na strome?“

„Presne, to je jediný raz, čo sa to nejako nezhodovalo. Teda ja som na svojho otca myšiel i vtedy, ale deti tam predsa boli už skôr a tie zjavu videli. Na koho si mohli spomenúť v ich zatiaľ krátkom živôtiku? Majú stále oboch rodičov živých a zdravých.“

„Možno to rozriešenie tkvie v niečom inom, pán Fridrich. Detská fantázia je vždy tak trochu iná, možno myšeli na niečo iné a vnímali niečo iné. Mali ste nejaké ďalšie pokusy i s inými deťmi?“

„To veru nie.“

„Možno je to tým. Ale je pravda, že i ja som niečo cítil. Určitú nostalgiu. Ale to bude tým, že sme predsa len starí kamaráti a vnímame samých seba tak ako pred rokmi.“

Chvíľami sa dívali na schemnitzký stratovulkán, keď Fridrich naznačil, že tu asi viac toho neuvidia a tak sa rozhodli zísť dole do mesta. Znova videli, ako sa mesto modernizuje a sopka ustúpila. Samotnú erupciu nevideli. Ale tu zrazu Markus Adenauer, ktorý nasledoval Fridricha dole strmým kopcom zastavil pri najnižšej kaplnke, z ktorej vyvieraťa voda. Fridrich sa pomyslel, že sa bud' chce napiť alebo prežehnať a tak mu nechal čas. Ale on tam len stál ako prikovaný.

„Markus?“

Markusove živé oči dostali akúsi šedivú farbu: „A skúsili ste to i naopak?“

Fridrich sa vrátil k Markusovi a opýtal sa ho, ako to myšiel.

„Skúsili ste ísť i do hlbín?“

„Nie. Ved' odtiaľ nemám výhľad na žiadne mesto.“

„Prednedávnom sa tu nedaleko zrútil strop bane. Nikto sa nezranil, ale na tom mieste je určite poriadna jama.“

„To je asi pravda, ale z tej jamy nezbadáme nič.“

„Možno sa mylím, Fridrich. Ak je vaša téza dobrá, možno bude stačiť, aby v tej jame bol len jeden človek. Ak ten druhý bude poblízku a pokúsi sa spomenúť si na niečo z minulosti, uvidí budúcnosť.“

V prospech ľudstva (Steampunk)

(-1-)

Krásna štvrt', pomyslel si Lysander Harry Parsons, len čo vystúpil z omnibusu, smerujúceho z Hampdonu. Cestoval ešte s tromi spolucestujúcimi, avšak tí smerujú až do Marshey Barns. Na predmestí Hampdonu a na farme v Greensmoore strávil celé svoje detstvo. Dnes však dorazil do najväčšieho mesta britskej ríše Wilmingtonu, stojaceho približne dvadsať mil od Londýna. Za tridsať rokov sa možno s Londýnom spoja a vytvoria nové supermesto. Wilmington pritom ešte pred dvadsiatimi rokmi vôbec

neexistoval. Pozemok pri Londýne kúpil ctihodný pán Clarence Lazarus Wilmington a ten začal s absolútou prestavbou londýnskeho vidieka. Lysander si pamätal, aké obrie zmeny postretli britskú spoločnosť v roku 2084 – všetko sa neuveriteľne zväčšovalo, pribúdali podniky, komíny dymili všade navôkol, rozmohol sa systém drožiek a omnibusov a pribúdali skvelé vynálezy – sám si pamätal, ako po štvrtnej svetovej vojne ostalo mnoho vojakov bez nohy a bez ruky. Ale vďaka nádherným kovovým pozláteným protézam s množstvom ozubených koliesok, ktoré zostrojil Leslie Emory Dauphin môžu títo veteráni žiť plnohodnotný život. Sám strávil rok na vojne, nedostal sa sice do prvých línií, ale pocítil, čo to znamená vojna. Parnými lokomotívami poväčšine odmínovali mosty a priesmyky. Pár ráz to nevyšlo a zažil už zopár blízkych výbuchov. Tie nové vynálezy, ktoré vlaky bežne výbuchmi úplne zničili, boli hrozné. Volali ich míny. Netušil, koľko pušného prachu do nich nepriatelia umiestnili, ale rachot to bol vždy poriadny.

Už je však tri roky pokoj v celej povojsnej Európe. Ktosi predpovedal akúsi priemyselnú revolúciu, ale to snáď mali len halucinácie. Čo by sa zmenilo po päťdesiatročnej vojne v Európe? Len lepšie zbrane. Ešte za Viktóriu II. sa Wilmington stal najväčším mestom britskej ríše, ale rovnako ako i jej nasledovník, Jakub II., naň nepekne zazerali zo svojho sídla vo Westminsteri a nepovažovali Wilmington za nejak dôležitý. To sú tí Londýňania, neuveriteľne sebeckí a bezohľadní. Nie žeby neboli naklonení moderným technológiám, to veru nie, ale nechcú stratíť opraty moci v Britskej ríši. Londýn je však starobylé mesto a jeho prestavba na moderné mesto bude miestnych určite niečo stáť. Wilmington je však postavený na zelenej lúke so širokými bulvármami parízskeho typu. Takto pojme omnoho viac omnibusov, kočiarov a kočov, ťahaných koňmi po kovových tratiach na pevnom povrchu mesta. Takto sa zaručí plynulosť cesty, kočiar sa kĺže po koľajach a cestujúci už necítia každý kameň na ceste, ako pri ceste klasickými drožkami. Avšak s koňmi je vždy tak trochu problém. Ak majú skúseného pohoniča, správajú sa dobre a spoľahlivo, ak je pohonič trošku viac agresívny

alebo nebodaj naliatý vo whisky, kone erdžia a často znečistujú trate svojimi exkrementmi viac, než je potreba. Vo Wilmingtone sa tento problém za pár rokov stane minulosťou. Niektoré koľajové linky sú nahradené krásnou kabínkou, kde sa vojde asi dvadsať cestujúcich a vpredu to beží bud' na klasický parný stroj, alebo po novom na stlačenú paru. Pár liniek dokonca vyskúšalo jednokoľajku, pričom samotná stlačená para už tiekla priamo v koľaji, ktorá sa podobala skôr kovovej rúre, po ktorom sa hladko pohybuje omnibus, ktorý si túto energiu ťahá do stroja podľa potreby.

A presne kvôli tomu by Londýn musel investovať do koľajovej dopravy. Jeho úzke uličky sú preplnené kočmi a kočiarmi, kde nejestvujú pravidlá a tak sa často stáva, že je doprava strašne pomalá, lebo kone musia davom ľudí neraz kľučkovať. Wilmington modernizuje svoju dopravu tak, že ako prvý na svete začal používať signalizácie. Je to jednoduchá drevená rampa, ktorá je napájaná stlačeným vzduchom kdesi pod cestou, je však riadená výpravcom, ktorý stojí na zastávke omnibusu a sám vydáva tieto pokyny pákou pri svojej bûdke. Je to už nové, moderné mesto s priemyselnou oblasťou Willows, kde sa spracúva železná ruda a uhlie. Veľké parné závody v Tarbourne Parku sa starajú o zásobovanie energiou. A štvrt' Kemmering Street vo východnej časti Wilmingtonu má potenciál stať sa vilovou štvrtou. A tu bude bývať nádejný bankár Lysander Harry Parsons.

(-2-)

Kemmering Street žiaril ako za bežných horúcich letných dní, keď kukučkové hodiny oznámili šesť hodín večer. Obloha sa zafarbiла do oranžovej farby a iba parný vlak do Londýna svojim čiernym dymom narušil túto scenériu predmestia Wilmingtonu. Lysander sa už udomácnil vo svojom dome. Už za necelý rok si môže dovoliť dom rozšírovať. V práci sa mu darí, dokonca z partie desiatich bankárov, ktoré National Reserve Bank of Wilmington naberala v apríli, práve on vykazuje najväčšie zisky. Je to určite jeho pozitívnym prístupom k životu a veselou povahou. Vie sa so zákazníkmi krásne porozprávať, uvoľnene a s empatiou. Chápe, že

najväčšou devízou banky je udržiavanie vernosti zákazníkom. Musí mu rozumieť a pochopiť ho. Zákazník musí banke dôverovať. A on to plne chápal. Vedľie nie zriedka išlo o neprijemné a zložité životné situácie alebo vyšší obnos peňazí. Zákazníci nie zriedka chodili do banky utrápení, pretože stratili nejaké úspory pri zlom podnikaní alebo potrebovali peniaze na rozbeh biznisu. Neobchádzali ho i postaršie ženy v bavlnených blúzach a sukniach, ktoré žiadali o pôžičku pre svoje deti na štúdium alebo nebodaj vybrať svoje úspory kvôli úmrtniu blízkeho.

Lysander pôsobil vždy profesionálne, nie však chladne. Robil si svoju prácu akoby to bolo poslanie. Dopodrobna všetkým, i tým menej chápavým alebo negramotným, vysvetlil princípy ich produktov a nie zriedka videl, ako často bežní, umazaní roľníci a baníci, odchádzali s úsmevom na perách s vkladnou knižkou a pretlačenou sumou ich zárobkov. Pár ráz ale obslúžil i takých, ktorí očakávali niečo iné. Ako to, že mi dávate nejakú hlúpu knižku s nejakými symbolmi, keď som vám dal peniaze? Lysander ale nikdy na zákazníka hlas nezvýšil, dokonca si nikdy k sebe nezavolal skúsenejšieho kolegu, ktorý by to vyriešil k spokojnosti klienta. Lysander bol profesorský, ale snažil sa empaticky pristupovať k problémom. Kolegovia mu to i občas vytýkali. Zopár roľníkov, ktorí hovorili cornwallským prízvukom, boli pologramotní a vrcholne nevychovaní s nevyberavým slovníkom. Ako s takýmito klientmi chce niekto v tvídovom saku a s vyberanou angličtinou pristupovať? Lysander sa odviazal. Spomenul si na svoje detstvo, kde takýchto napohľad ozembuchov, stretával každý deň pred krčmou U Strelca na vidieku v Hampdone. Vysvetľoval im všetko najjednoduchšie, ako sa dalo, vystupoval ako úplný prostáčik, až sa mu jeho uhladený výzor vôbec nehodil k jeho správaniu. Ale dostał, čo potreboval. Snažil sa im prispôsobiť.

Lysander bol prísny abstinent. Rum ani whisky si nedal nikdy, víno pil len raz. To bolo na jednej slávnosti asi pred tromi rokmi. Ono to ani nebola slávnosť, skôr vernisáž, kde sa prezentovali domáce prístroje budúcnosti. Obdivoval komplexné mechanické hodiny, plné ozubených kolies, ktoré ozdobným písmom dokonca na extra

ciferníku ukazovali súčasnú polohu slnka na oblohe. Plášť bol celý drevený a ručičky z pozláteného kovu. A vedľa obdivoval bronzové sošky, dekorácie. Často s indickými, egyptskými ale i staroanglickými umeleckými rytinami. Veľmi často boli i kovové, pozlátené, zinkované, ale i striebriaté. Horúce železo, prístroj na vyravnávanie pokrčeného oblečenia. Sotva sa dotkol skrutiek na otvore, keď začul: „Tento stroj bude raz v každej domácnosti.“

„Čo to je?“ opýtal sa akejsi slečny. Bola celá v čiernom, s decentným klobúkom a silnými okuliarmi.

„Toto je zatiaľ len prototyp železinky, pracuje na uhlie.“

„Vyzerá ako kus odrezaného kruhového koláča. Akurát má rukoväť.“

Zasmiala sa. „Už žiadna pokrčená látka. Horúcim vzduchom sa napríklad ľanová košeľa krásne vynárovná. Nielen že takto vyzerá lepšie, ale teplom odstráni všetky neviditeľné baktérie.“

„Úžasné.“

Dnes už jednu takúto žehličku vlastnil a sledoval, ako z miestneho aerodrómu vylietavajú pomaly, no o to majestátnejšie, teplovzdušné balóny do rôznych kútov Britskej ríše. Vyzerali úchvatne – zdobené geometrickými útvarmi a ornamentmi, kráľovsky modré, vínovovočervené, i bronzové a zlaté. A až hore, k oblakom! A následne sa k oblakom vzniesli i vajcovité vzducholode. Je úžasné, ako niečo takto ťažké dokáže vôbec vzlietnuť a z tej výšky pozorovať mesto ako jednu skladačku, kde sú i budovy zrazu také maličké. Ale netrvalo dlho a zrazu sa objavili i drevené lietadlá, ktoré vznášané vztlakom letia k oblohe. Že majú motor, prezradil hukot rotujúcich vrtulí. Len blízko jeho nového bydliska kedysi stáli tri letiská. Avšak dnes je potreba väčších lietadiel a je dokonca možné, že i vzducholode o niečo málo porastú, aby sa listové zásielky dostali rýchlejšie k svojim adresátom.

Vkročil domov a drevené dvere zaprasťali. Už ich musí vymeniť. A pohľadom z okna opäť častoval pohľadom Wilmington. Aj západom slnka, ale i nedalekými továrnami, sa mesto sfarbiло do horčicovohnedej. Dostal chuť na Mazawatee čaj. A tak si dal dole kabát, vymenil si košeľu a traky

zahodil do almary, nikdy ich príliš rád nenosil. Odložil si aj vestu a kým nakládol drevo do piecky a ten sa rozohrial, očistil si topánky a pripravil ich na ďalší deň. Vzal si kovovú panvičku a odlial si vodu z fľaše, ktorú si prezieravo naplnil zo studne spred banky. Postavil teda kanvičku s vodou a nasypal si do kovového sitka čaj. Zalial si čaj a vybral si dnešný výtlačok Timesov. Cez deň sa plne sústredil na prácu a tak opomínal dianie vo svete. Zásadne si to nechával až po práci doma pri čaji. No dnes sa dostal sotva cez úvodník a k prvej správe dňa, keď započul v predsiene akési známe šuchotanie a potom akoby niečo padlo na drevenú podlahu. Žeby sa pošta nosievala i tak neskoro večer? To musia byť nejaké zvláštne maniere. Alebo si proste poštár po robote všimol, že si v aktovke zabudol nejaký list a tak ho rýchlo ešte cez priezor strčil dnu. Bolo to podivné, ale nič nezvyčajné. A tak vstal z kresla a od čaju.

List našiel na zemi. Bola to hnedastá podlhovastá obálka, vyzerala trochu menšia, ako bývalo zvykom. Nevenoval listu ani pohľad a otvoril dvere priamo na ulicu. Iba erdžanie koní a kočov. A zopár ľudí. A žiadnen poštár.

Zaujímavé.

Zavrel dvere a vzal si list do ruky.

Priamo v predsiene otvoril obálku kratšou stranou. Bola zalepená akýmsi lepom, nie klasicky voskom. Otvoril obálku.

Bol to hnedastý list. Nedozvedel sa, od koho ho dostal. Stálo tam strohé: „Zajtra budeš mať veľmi dobrý deň, dostaneš sa k balíku peňazí. Avšak si daj pozor na obed a nevyber si kuracie stehno, miesto neho si radšej daj čínsku kačicu. Vyhneš sa tým zdravotným problémom.“

Veľmi čudesný list. Možno ani neboli adresovaný jemu. Nechal ho na nízkej skrinke, kde si ukladal malé zbytočné nepotrebnosti. Tento list šou určite bol.

(-3-)

Dnešný deň sa mu zdal trochu nudný a vliekol sa. Ľudia príliš nechodili. Už sa zdalo, že má vkladnú knižku temer každý v okolí a nepotrebuje žiadne bankové služby. Čo bolo veľmi zvláštne, ale vedľ predsa od poslednej recesie ubehlo už zopár rokov a teraz nastala hojnosť

takmer všetkého. A to sa banke príliš nepáčilo, keď si ľudia nepotrebuju požičiavať. Začul voľačo také už od svojho nadriadeného, keď si vypočul náhodou jeden z jeho rozhovorov s hostami z Londýna, Birminghamu, ale i Paríža alebo Mníchova. Práve mnichovská burza je znepokojená nízkymi ziskami tamojších bank a navrhli zvýšiť poplatky za vedenia vkladov do bank. Prípadne, ale to si Lysander mohol pokojne i domyslieť, keďže neoplýval úplne všetkými znalosťami a nemal ten širší pohľad na trhy, že sa plánuje zvoziť celý trh a radili predať všetky svoje akcie. Lysander investoval do akcií polovicu svojho majetku. Trhy rapídne stúpali a tak sa tešil, že bohatne len tak, pasívne. Aj dnes mal na pláne navštíviť svojho brokeru, tak ako vždy raz mesačne, ten mu telegraficky pošle stav jeho účtu. Minulý mesiac zarobil závratných osem percent, to bol zatiaľ najúspešnejší mesiac pre neho ako investora, odkedy začal.

A tak počas trochu hluchého obdobia tesne pred obedom si našiel tri minúty, aby si vyhradil firemný telefón a po vložení mince do jeho priezoru a dvoch otočeniach kľukou sa spojil so svojim brokerom. Nezáväzne spolu chvíľu rozprávali a medzitým si už broker vyžiadal telegramom údaje pre investora Lysandra Parsons. Broker bol väčšinou málo zhovorčívý, ale teraz prejavil o jeho osobu väčší záujem a sám Lysander zistil, že dnes pôsobil očividne uvoľnenejším dojmom. Zložil a postavil sa vedľa telegrafovi, z ktorého o tri minúty už vyťahoval súpis. Už to bol klasický papier, žiadne hlúpe telegrafické značky, ktoré nikdy nerád lúštil. Telegrafická tlač už dokázala vytlačiť prenesené písmená v reálnom tvare, nie pomocou bodiek a čiar alebo signálov, jednoducho mu to začalo vypisovať písmenká. Tlač trvala asi päť minút. Ani dovtedy nik neprišiel. Už sa mal pomaličky zbierať na obed, keď tlač skončila. Vzal si papier do ruky. Neočakával zázraky, pretože Symmonds&Preston hlásili určité problémové dodávky bavlny z Ruskej ríše a tak vedel, že tiež po štrajku v Tabríze sa ich akcie určite prepadli. Výsledok ho však neuveriteľne prekvapil. Jeho portfólio je cennejšie o rovných 24%! To je vyšše desaťtisíc libier!

To nečakal. Áno, Symmonds&Preston klesli, ale akcie ostatných firiem išli závratne hore. Úžasné! Takže k platu necelých tritisíc libier sa naozaj dostal k poriadnemu balíku peňazí, presne ako udával ten zvláštny list. Úsmev sa mu ihal na tvári, keď zašiel do jedálne, kde dostal na výber tri hlavné jedlá. A obe jedlá, spomínané v liste, tam boli. Zaujímavé. Zrejme má ten list v čomsi predsa len pravdu, pomyslel si. Na chvíľu sa zamyslel, ale napokon si predsa len vzal menu číslo dva: čínsku kačicu. Bola výborná. Po obede ľudia konečne začali trochu prúdiť do banky. Väčšinou samá rutina, nič zložité. Ale všimol si, že jeho traja kolegovia z jeho sekcie viditeľne zbledli. Jeden z nich to často otáčal na toaletu, druhý sa vypýtal domov a toho tretieho si brali až záchranári, pretože sa sťažoval na silné bolesti brucha.

„Čo ste jedli?“ opýtali sa ho zdravotníci s červenými krížmi na oblekoch.

„To, čo asi každý tu: kuracie stehno.“

Do záverečnej prišlo nevoľno ešte ďalším trom. Všetci si dali na obed kuracie stehno. Lysander bol prekvapený a už netajil mierne rozhorčenie a nepohodu. Čo bol ten list zač? Ak si zopakuje presne takú istú rutinu ako včera, dostane druhý taký list?

Nemohol si to overiť. Kolegovia ho zavolali na biliard. Nebol príliš veľkým fanúšikom kulečníka, ale aspoň si mohol kúpiť poriadne cigary a pofajčievať pri hre. Zavolal ešte svojmu brokerovi a odkázal mu, že hned' zajtra, nech v jeho mene predá tri najvýkonnejšie akcie, vezme si svoju províziu a potom nech zvyšok rozdelí na dve polovice. Jednu nech zainvestuje do Symmonds&Preston a druhú polovicu nech mu pripraví v hotovosti. Pôjde si po plody svojej práce.

Na prekvapenie svoje i kolegov sa mu darilo i v biliarde. Dva razy prehral len o päť bodov, inak si pripísal tri výhry, z toho jednu dominantnú. Hral s kolegami z práce a tiež i s párom známymi. Večer, už značne unavený, vošiel domov do predsiene a tam na neho čakal už druhý list. Odložil si cylinder na nemého sluhu a najsikr trochu s rešpektom, no potom so zvedavosťou vzal list zo zeme. Vyzeral úplne rovnako ako ten včerajší, no dnes na ňom stálo: „Zajtra máš príležitosť sa zoznámiť so slečnou Elise. Vôbec sa toho nezľakni, bud' k nej

pozorný a daj jej kamélie. Pozvi ju na kamilkový čaj.“

Ostal trochu v pomykove, ale nakoniec si povedal, že možno ten prvý list a všetky tie zaujímavé náhody, boli presne tým – náhodami.

Na druhý deň vstal sa svoje vlastné prekvapenie nezvyčajne skoro a keďže sa už nemal v pláne príliš vyvaľovať na posteli, obliekol sa a šiel do práce o vyše polhodinu skôr. Akoby odniekadal na ulici zbadal kvetinárku, ktorá predávala kvety na pojazdnom drevenom vozíku. Včera tam určite nebola. Ale Lysander na včerajší list nemusel ani pomyslieť, bežne sem totiž chodievajú kočovníci z rôznych častí Anglicka a predávajú rôzny tovar, od obuvi cez čaj a koláče, až po kvetiny. A potom ju zbadal. Práve vystupovala z omnibusu. Panička, dáma. Blond kučeravé vlasy, začesané vysoko dohora, dívala sa do vreckových hodiniek v zlatej farbe, krásne strieborné šaty, zdobené perlami a v krinolíne na nej vyzerali viac než úchvatne. Roztiahla si slnečník a vybrała sa práve Lysandrovým smerom. Až teraz si všimol jej ešte mladú pôvabnú ženskosť, určite ešte nemala dvadsať.

Lysander chvíľu stál a díval sa na ňu, nechcel byť však príliš nápadný a tak sa vzchopil a povedal si, že to nejako vydrží a skúsi okolo nej prejsť bez toho, aby si všimla jeho rumenec. Už boli blízko seba, Lysander sa ju snažil nevnímať, ale teraz ona sa zahľadela na upraveného, čiernovlasého fešáka a nevšimla si veľký kameň na prašnej ceste a zle stúpila. Lysander zareagoval bleskovo a zachytil ju v páde. Dokelu, to mi ten list robí naschvál, povedal si. Ešte keď zistí, že sa naozaj volá Elise, tak už si nájdem toho človeka, čo mi posiela tie listy.

„Och, som to ja ale nešika,“ ozvala sa príjemným, ešte stále dievčensky pôsobiacim hlasom.

„Musíte sa dívať na cestu, madam.“

„To zaiste, d'akujem vám, mladý pán.“

Zdalo sa, že je po všetkom, no Lysander nemal pravdu. Predstavila sa ako Elise a opýtala sa ho, kde je v tejto štvrti banka, pretože si má vyzdvihnuť nejaké dôležité spisy, ktoré zanechal jej nebohý otec. Toto už nemôže byť náhoda, dokelu. A teraz je Lysander nútény ísť s Elise do banky, kde pracuje a dokonca okolo kvetinového stánku!

Objasnil jej, že to narazila na toho pravého, na čo sa ona zmyselne usmiala a mal pocit, že na neho žmurkla a voviedla ho do pomykova. Rýchlo dodal, že on v tej banke pracuje. Zahral to ako-tak do autu. Najskôr si pomyslel, že ho vlastne nič nezaväzuje, aby jej tie kamélie naozaj kúpil, ten list to len odporúčal, ale napokon sa prekonal a taktne jej predsa len tie kamélie kúpil.

„Ako viete, že mám kamélie veľmi rada?“

„Všetky ženy ich predsa majú rady.“

Voviedol ju do banky, zatial' čo ona zo svojej koženej náprsnej tašky vytiahla akýsi pokrčený formulár. Ten udával miesto v sejfe, kde sú jej dokumenty uložené. Bezpečnostní však chodia do práce trochu neskôr a tak ju usadil k svojmu stolu. V tejto dobe je bežné, že banka sa snaží čo najviac svojich klientov upokojiť a navodiť správnu atmosféru, preto tam je často vidieť i posluhovačov. Prinesú kávu, čaj, nie zriedka i malý koláčik. Správajú sa úctivo a sú vždy upravení. A tak si nechal Lysander jedného zavolať a prikázal mu, aby doniesol čaj. Chvíľami sa rozprávali, teda Lysander nechal skôr rozprávať Elise. Bola trochu nesvoja, jej otec totiž býval v tejto štvrti a síce zomrel už dávnejšie, preto nebola oblečená celá v čiernom, no dokument, ktorý Lysanderovi ukázala, dokazoval, že až po uplynutí troch rokoch môže ísť do banky po zmienené dokumenty. Svojim trom synom a dcére nechal nejaké dedičstvo plus nejaké dokumenty, medzi ktorými je i závet a pravdepodobne i nejaké jeho osobné veci. Nechal ju vyliat si srdce. Z melódie jej hlasu a jej vystupovania sa zdala ako jemná žena, ale zrejme veľmi ľahko ovplyvniteľná a zraniteľná. Medzitým prišiel posluhovač.

„Mám rada kamilkový čaj.“

Fakt doniesol kamilkový, Lysander sa už začal trocha potiť, ale zvládal to.

Len čo prišli bezpečnostní, upovedomil ich a poslal Elise za nimi. Pôjdu do sejfu v podzemí, ktorý je chránený šesťnásobným zámkom s obrími železnými ozubenými kolesami a precíznym mechanizmom, ktorý sa otvorí až po vložení troch kľúčov. Lysander medzitým zvládol vybaviť záležitosť ešte jedného roľníka, ktorý si potreboval vybrať tridsať libier a potom už videl Elise, ako odchádza dvermi banky. Tak predsa len sa ten list

mýlil. Čoho sa nemal báť? A niečo spravil zle? Alebo si zle vyložil obsah listu? Napokon si uvedomil, že to všetko sú len náhody. A nič iné. Len náhody.

(-4-)

Listy chodili každý deň. Vždy mu nejakým spôsobom načreli do jeho budúcnosti, pripravovali ho na zlé dni, navrhovali odporúčané postupy, ktoré nie vždy dodržal, preto sa niektoré proroctvá ani nevyplnili, ale po asi mesiaci „odoberania“ týchto listov už naozaj tomu chcel prísť na koreň. Kto tak presne vie odhadnúť budúnosť jedného človeka? Áno, dnes je technológia vyspelá, dokonca sa zdá, že telegrafy a elektrina už budú za desať rokov v každej domácnosti, ale predsa len: niekto zrejme má nejaký prístroj na predpovedanie budúcnosti?! To je predsa nemožné!

Opatrne sa asi po dvoch týždňoch na to opýtal svojho najbližšieho priateľa doktora Petra Johnsona, čo si o tom myslí. Doniesol mu tri exempláre listov, ktoré dostával a ubezpečil ho, že ak taký list dostane a bude sa podľa neho riadiť, vyplní sa všetko, čo na ňom stojí.

„A nezdá sa ti to príliš zvláštne? Nepotrebuješ pomoc?“

„Ved' preto som prišiel s tým za tebou. Tento list napríklad hovoril, že sa stretnem s Elise. Vyplnilo sa z neho všetko, ale mal som pocit, že nie, lebo som si namýšľal, že ju pozvem na večeru napríklad. To sa tam ale nespomína. Takže som od listu chcel viac, ako som dostal.“

„A tú Elise si videl i potom?“

„Samořejme. O tri dni mi prišiel list, aby som ju niekam pozval a navrhlo mi to to nové kino, kde sa premietajú filmy. Vieš to, kde sa premieta na štyri steny.“

„Áno, bol som tam so ženou. A čo ty, spravil si to?“

„Nie, chcel som sa vzpriečiť tomu listu. Pozval som ju na večeru. Vyzerala znudene a potom niekam odbehla a už som ju nevidel.“

Peter sa zasmial: „Ty to so ženami nevieš.“

„Na druhý deň mi prišiel list, že to mám skúsiť napraviť a že ma teraz stretne ona a ja sa mám opýtať, či už bola v kine.“

„A výsledok?“

„Boli sme v kine a bola nadšená.“

„Ja ti neviem, Lysander, to ešte nič nedokazuje.“

„Už len čakám na list, kedy ju mám požiadat o ruku.“

Listy chodili sice každý deň, no nie v rovnakú hodinu. Jeden deň si Lysander povedal, že jeden víkendový deň strávi na stoličke pred dverami. Vždy tie listy akoby prišli v jeho neprítomnosti, alebo sa iba zjavili na zemi. A keď sa bude na tie dvere dostatočne dlho pozerať, určite toho človeka nájde. Okolo obeda ho bralo už kúsok do spania a ledva mal oči otvorené. Trochu nepozornosti, jemne zaspal a keď sa prebral, už bol list na zemi. V iný deň dokonca zalepil poštové dvierka na dverách, aby sa neotvárali a list bol i tak na zemi. Asi ho ten niekto prestrčil popod dvere. Už naozaj nevedel, ako prísť na toho šibala, ktorý sa s ním takto hrá. S Elise boli už viac než len dobrí priatelia a už si to s ňou nechcel nijako pokaziť, preto dodržiaval pokyny aspoň s ňou. Niekoľko razy ale naoko dosť zbytočné, napríklad: „Dívaj sa dobre pod nohy a zabrániš zakopnutiu.“ To vážne? To predsa vie i bez listu. Na tú radu sa teda právoplatne vykašľal a napokon predsa len zakopol o väčší kameň na ceste. Už by mohli konečne nejako spevniť tie cesty! Nech vymyslia nejaké železné cesty alebo kieho, aby v takto rozvinutej spoločnosti ešte neboli spevnené cesty bežnosťou?

Už to vzdával. Toto je tridsiaty tretí list. Dokedy ešte? Posledné dve úplne ignoroval, pretože sa Elise netýkali. Stále nezistil, kto ich posiela a to sa pýtal i na miestnej pošte, kde ho mali za hlupáka. Povedal si, že už tie listy čítať nebude, teda, prečíta si ich, ale už sa nimi riadiť nebude a nebude si to ani nijak vsugerúvať, aby splnil tých párriadkov. Ak tento nebude o Elise, už ho rovno vydodí, pomyslel si. Odtrhol obálku už po tridsiaty tretí raz a lístok v ňom sa javil o niečo menší ako bežne. Stálo tam na ňom niečo, čo ho oblialo potom a na chvíľu zatajil dych, tep sa zrýchlił, dokonca mal na moment pocit, že nevie, ako sa volá. Obsahom listu bola len jediná veta veľkým tlačeným písmom: „IHNEĎ OPUSTI MESTO A BEŽ AKO O ŽIVOT!!!“

(-5-)

Ako Lysander nasadol do omnibusu, kde si kúpil lístok na najvzdialenejšiu možnú zastávku od

Wilmingtonu, snažil sa ešte ako-tak držať emócie na uzde. Nebolo sice vylúčené, žeby sa list nebol mylíl, ale nebol si istý ničím. Teraz nič neradil, neodporúčal. Iba upozornil na akési riziko, pravdepodobne kataklizmatických rozmerov. Zatial' sa nič nedialo, ale nemohol si byť istý vôbec ničím. Od zastávky Rouge Bridge už pôjde pešo. Kam, nebolo mu jasné, hlavné je, že opustil mesto.

A čo teraz? Vystúpil na konečnej sám a bola to prestupná na konskú železnici do Londýna. Ani tam by sa teraz necítil bezpečne. Ale stále mu nešlo do hlavy, ako ten niekto bol stále o krok vpred a stále vedel, čo sa udeje na druhý deň. Dokonca ten posledný deň nedefinoval, že sa to udeje zajtra. Bolo to tak naliehavé, že Lysander ufrnkol z Wilmingtonu hned' ešte ten večer. A teraz sa už pomaly stmievalo, v Rouge Bridge sú len polia s pšenicou a tá zastávka vlaku a ešte samozrejme križovatka ktoviekam, určite do Londýna, ale ostatné určite smerovali do Readingu, Guilfordu a Watfordu. Nikde ani živej nohy a slnko už bolo takmer za obzorom. Nevedel si predstaviť, čo by sa takého mohlo práve teraz diať vo Wilmingtone.

A potom zrazu sa to zrejme začalo diať. Na východnom obzore sa začalo čosi jagáť. Zošerilo sa, no stále videl v diaľke nejakú siluetu čohosi. Bolo to však tak ďaleko, že nevedel odhadnúť rozmery tej veci. Ale mal ostrý zrak a tak to ďalej sledoval. Silueta sa začala rozpadať a pomaly si začal všímať, že doteraz to bola len jedna veľká machuľa, teraz už videl, že sa rozdelila na niekoľko menších, ale prevažovala jedna veľká. A stále sa približovali. Čo to je? Nevyzeralo to na žiadne jemu známe lietadlo. Vyzeralo to na nejaké obrie monštrum, vták alebo diabol. Tá veľká vec sa blížila o niečo pomalšie, ale Lysander videl jeho zvláštne plochý spodok, akoby podstavu. A tie menšie po bokoch sa rýchlo približovali. A čo to nevidel? Pretrel si oči. To sú... to sú... to...

Po oblohe, akoby po mori plávali škunre alebo možno presnejšie klipry s vysokými sťažňami, na ktorých plápolala nejaká zástava, detaily zatiaľ nevidel. Vyzerali to ako bojové lode kráľovského loďstva, len tri razy väčšie a plávali v mrakoch, pre Kristove rany! Zrazu sa z oboch škunrov vyvalil čierny dym, zrejme šli na uhlie. Približovali sa a vyzerali zlovestne. Už spoznával

detaile a obrys hodín, ktoré sa k nemu blížili. Boli obití pancierom, v okrúhlych oknách sa svietilo, na ľavoboku mali umiestnené akési priesvitné barely s modrou tekutinou neznámeho obsahu. Dlhé a štíhle lode s množstvom plachiet na štyroch stážnoch sa stále rýchlo blížili. Kto dokáže postaviť čosi takéto? Určite vyzerajú rýchlejšie, než súčasné pozemské parníky a zrejme konštruktéri týchto lietajúcich lodí určite vyriešili i večný problém parníkov a teda ich často vyšiu nosnosť ako bežných kliprí, pretože toto monštrum nieslo nie jeden, ale rovno dva tie veľké barely, mali ich po oboch stranách. A už boli veľmi blízko. Bližšie plával trojsťažník s priečnymi plachtami. Zadný stážeň mal vratiplachtu. Na palube zdá sa, nikto neboli, ale to by dávalo logiku, pri tých rýchlosťach, aké toto plavidlo dosahuje, by nikto nevydržal stáť pokojne v oblakoch, rýchlosť lodí si dovolil odhadnúť asi na sto uzlov, ale určite sa mýlil, nič rýchlejšie jakživ nevidel. A teraz preleteli priamo nad ním. V tom úžase ani nevedel odhadnúť ich výšku, ale povedal by, že sa držali trochu nad nízkou kopovitou oblačnosťou. Spodok lodí však bol úplne plochý a akoby nejak zvláštne zahnutý dozadu, možno preto dosahuje tak vysokú rýchlosť. Po vode teda asi neplávajú, sú primárne určené na lietanie. Nabrali smer Wilmington. A tá plochá vec sa blížila o niečo pomalšie. Ale keď to Lysander zbadal, hned pochopil prečo. To, čo videl, nevedel vôbec pochopiť. To bolo... to bolo...

Pomaly sa k nemu blížilo celé mesto s komínmi, kamennými mostmi a výškovými budovami, celé LIETAJÚCE MESTO! Impozantnosť mesta mu dodávala jeho šialená jednofarebnosť, všetky budovy, mosty a veže stáli akoby odeté do bronzovej farby. Obria budova, pripomínajúcu Hagiu Sofiu, len s obrími ozubenými kolesami ako ozdobami na priečeli, by sa v každom modernom meste vynímala ako obelisk súčasnej generácie. Mesto plávalo nad ním a už tam videl i observatórium, z komínov sa rinul čierny dym, dokonca až teraz videl, že spodok mesta nie je hladký, ale sú na ňom výstupky, z ktorých sa tiež dymí, ale len občas, akoby to boli priemyselné komíny obrátené naopak, ale dymilo sa z nich akoby normálnym smerom, nevedel to pochopiť. Akoby celé mesto stálo na plochom

motore, ktorý si vydychoval prieduchmi na jeho spodnej strane.

Nerozumel celému tomuto surrealistickejmu výjavu. Ak sú to nepriatelia, akým spôsobom nás takto predbehli v technológiách?! Ved' tu sa ešte len uvažovalo o zavedení dôležitej elektrickej energie do každej domácnosti, parníky začali byť čoraz oblúbenejšie, viac než konská železnica, nikto nedokáže lietať v oblakoch, okrem tých šťastných, čo si to môžu vyskúšať vo vzducholodiach a vzdušných balónoch, ved' tie sú predsa ľahšie ako vzduch, ale toto, preboha?! Ved' taká loď nemá ako lietať v oblakoch, je predsa ťažká, veľmi ťažká! Počul zvuk akýchsi motorov. To tie lode, v zadných častiach mali rýchlo sa pohybujúce lopatky, niečo ako plaváky, ale určite ich zmysel je celkom iný. Nevedel, čo robiť. List mu vravel, aby ušiel z Wilmingtonu a utekal ako o život. Ušiel, ale čo teraz? Čo bude s mestom? A čo bude s ním? Teraz mal sto chutí radšej ostať vo Wilmingtone a tam upovedomiť miestnych na túto hrozbu, o ktorej on niečo tušil.

Započul akýsi nový zvuk, akoby okolo neho preletela tenisová loptička a potom už len obrovský náraz, ktorý temer trhal zem. Zvuk však neboli nejak príliš znateľný, ale pôdu to poriadne poškodilo. Akoby sa zo zeme zniesla obria zlatá guľa a plnou silou narazila do zeme. Lysander mal pocit, že ho odhadí až niekam do blízkych krovín, čo sa ale nestalo. Guľa vyzerala tiež opláštená pancierom, s okrúhlym okienkom a akoby celá zo zlata. Mala na sebe nezvyčajné, no majestátne kovové ornamenty, ktoré vídal na priečeliach dôležitých budov vo Wilmingtone.

Odniekiaľ zozadu zrazu vyšla nevysoká útla osôbka. Zbadala vydeseného Lysandra a podišla k nemu. Nemohol vôbec túto osobu porovnať s nikým, koho stretol. Vyzývavo sa postavila a premeriavala si ho. Bolo to dievča s akýmsi potmehúdskym lišiackym úsmevom s nezvyčajne purpurovo-fialovými vlasmi, ktoré jej nesiahali ešte po plecia a viali vo vetre. Jazdecké okuliare s kovovými remienkami si sňala z očí a dala ich do vlasov. Vyžarovala z nej neuveriteľná ženskosť, podporená nepuristickými šatami, ktoré ju tesne obopínali a neskrývali jej nohy od kolien vyššie.

„Aha, tak tu si. Naskoč,“ povedala mu, akoby ho poznala už snáď tisíc rokov. Lysander však stál a díval sa úplne všade, kam mohol, obdivoval ju, jej mladé neskrývané telo a tú guľu, v ktorej sa zniesla z neba. Niečo zamrmlal, bol úplne vydesený. Dievča to pobádalo a šlo k nemu. Vyzývavo pritom vrtela bokmi. Tvárla sa, akoby si vôbec nevšímal, ako ju Lysander hltá očami. Až teraz si všimol, že má dievča jednu ruku nahradenú kovovou protézou s ozubenými kolesami pripevnenou k plecu.

„Nemáme čas. Než prídu do Wilmingtonu, musíme tam už byť a odraziť ich útok,“ naliehala na neho. Opäť bol Lysander pasívny a snažil sa všetko sprocesovať v hlave a očividne sa mu to nedarilo. Zakrútila s očami: „Prečo ja vždy musím pracovať s takýmito typmi?“ položila si rečnícku otázku a s rovnakým lišiackym úškľabkom ho tou protézou chytila tak mocne, až mal Lysander pocit, že mu zlomí ruku. Bola to ozaj šialená a krásna žena, akoby ani nie z tejto planéty.

Teraz boli pri sebe tak blízko, že Lysander zacítil jej vôňu. Voňala po magnóliách, vedel si dokonca tú vôňu aj predstaviť.

„Ty si mi posielala tie listy? Prečo?“

„Aké listy? Podľme už, musíme zachrániť tvoje mesto, je tak? A to nezvládneme, ak sa tu budeme takto zdržiavať. Ak chceš prežiť, podľ so mnou, ak nie, ostať si tu.“

„Idem... idem s tebou.“

Lysander pomaly začal chytať farbu a prichádzal k sebe. Amazonka mu ukázala, aby si nastúpil do gule. Z druhej strany boli totiž i oválne dvere. Vzniesli sa do vzduchu, pričom so sebou znova vzali asi aj dobrý meter kubický pôdy zeme, ktorá znova začala pršať späť na zem a pekelnou rýchlosťou sa vzduchom presúvali smerom k Wilmingtonu. Lysander neboli nikdy tak vydesený ako teraz, ale s tou amazonkou, ktorá vyzerala, že mestá zachraňuje každý deň, sa cítil akosi zvláštne bezpečne a o Wilmington sa nebál, aj keď nevedel, čo za kataklizma sa tam práve chystá.

Juro sa nachádzal na lietadlovej vzducholodi do Levoče. Už dlho sa na bývalé Horné zeme nedíval takto zvrchu. Potreboval teraz odpočinok, pretože tam v Levoči ho čaká ten niekto – ten, ktorého ešte stále nezlapali. Číhal si noviny, v ktorých písali, že zbojnictvo prežíva už len a len vďaka nemu – novodobému Jánošíkovi. Volal sa všelijako, dokonca sa ozývali i hlasy, že nie je odtiaľ, až odniekial od srbských hraníc, kde pomáhal slovenským ľuďom tam vo Vojvodine. Karabregović. A či mu vedeli meno? A či je od nás? Nik nevedel. I historky sa o ňom povrávali, že sa obránil voči žandárom, čo na neho páli ostrými zbraňami, len obyčajnou čierrou tužkou. A že keď po jednom ju hodil a tomu až spadla mušketa, veru, že sa zlakol. Ten Karabregović tam len tak stál zlovestne v tme a žandári si na neho už ani netrúfli. Juro Belica tomu veriť nemohol. Ved' ani bájny Juro Jánošík pred štyristo rokmi neboli takto ospevovaný a preklínany – tento novodobý Jánošík má veruže v sebe voľajakú čarodejnícku silu, vravievali.

Ako novinár Slovenských novín nemohol zanechať remesla ani na veľkej lietadlovej vzducholodi, poháňanej horúcim vzduchom. Na nedostatok pohodlia sa stále sťažoval nemohol, ostatne to bola jedna z najväčších a najluxusnejších vzducholodí v Európe. Slovensko sa stále bratríčkovalo s českými zemiami, niekdajší spoločný štát od Ašu po Rachov sa dnes rozprestieral medzi najväčšími mestami susedných štátov. Dnes sa sice už oba štáty rozdelili, no len v tom najlepšom. České štyri zemie siahali až po Lipsko, hlavný štát Lužic, na juh hranica viedla východne od Norimberka a na juh po Kremeš nad Dunajom. Na severe sa české Slezsko ľahalo až po Vroclav a Katovice. Slovensko si polepšilo tiež. Slovákom po vojne patril už Nový Sanč, na východe Rachov a Satmár, na juhu Miškovec a Svätý Ondrej pri Pešťbudíne, od Rakúšanov vybojovali aspoň územie od Prešporka po Parné (Parndorf). Veru tak. Takto sa Slováci s Čechmi podelili o novozískané územia po výhre v druhej

vojne pred už skoro pätnástimi rokmi a oba krajinu zmenili sa na európske mocnosti.

A práve od toho času sa od Srb ľahol Vojvodinou a Hungáriou Karabregović. Voľakto len letmo naznačil, že mohol byť nespokojný z izolácie Vojvodiny, ktorú si uzurpovali Srbi po veľkých bitkách s Hungárm a Rumunmi. Ale ved' beda, beda, Hungári Slovákov k Pešťbudínu nepustili a tak sa stiahli nazad. A možno len Karabregović chcel na Slovensko, ktoré má v Európe rešpekt. Len či i svojich druhov so sebou bral, to veru nikto netušil. Že so svojou družbou chodievali po hungárskejch pánoch a zbíjali a zbíjali. A čo nazbíjali, poslali po posloch katedate, dobrým Slovákom, často na Dolnú Zem, ale čím bližšie bol už hranicami Slovenska, tak aj tam. V Slovenských Ďarmotách vrazil sám holými rukami okradol celý svadobný sprievod. A lučenskí páni ohlásili akéhosi chlapíka, ktorý ich okradol a tí páni sekera po ňom hodili. Jedna by sa i trafil, ale vrazil na svoje oči videli, ako sa ten chlap bleskovo otočil a letiacu sekera vo vzduchu zachytil. No dačo neuveriteľné. Kdesi od Levoče hlásili pánové celkom opačného chlapka – vrazil sa predstavil ako gelnický pán horníkov, v tvídu oblečeného a americkým prízvukom hovoriaceho. Nuž a potom sa im mestská truhlica vyprázdnila znenazdajky. A po gelnickom pánovi horníkov nebolo ani chýru ani slychu. I Amerikánci sa často na Karabregovića vypytovali – typicky americky, akoby oni by to lepšie zvládli – ba čo vy jedného zlodejčka dolapíť neviete? Ale na také listy a všetečné otázky slovenská strana vždy len laxne odpovedala, že sa o stratách na životoch zatial nevie, ktoré by Karabregović dokázal spáchať, čo sa nedá hovoriť o tamojších gangoch mafiánov. Aspoň potom Amerikánci na chvíľu stíhli. Ale ved' čo, ak tu máme niekoho, čo bohatým berie a chudobným dáva, hned' ľahko zľudovie. A ešte keď je takým majstrom v prevliekaní sa, no dokážete chytiť takého vagabunda? Ale! Akéhože vagabunda! To veru nie je, iba si myslí, že on je zákon.

Juro práve dokončoval článok, ktorý zajtra vydá v Slovenských novinách. Bol jedným z tých, ktorý tú robotu mali v láske, i keď radšej sa hral na detektívku. Veľa priamych dôkazov priamo z prípadov okolo Karabregovića nebolo, ale

v začiatkoch svojej kariéry si prišiel na svoje. Ako vojnový reportár bol všade tam, kde spojené československé vojská víťazili, po vojne sa do politikov pustil a veľa z nich z prania špinavých peňazí usvedčil. Mal povest človeka, ktorý svoje dielo vždy dokončí. Často pracoval v utajení a s veľkým klobúkom na hlave, aby ho nejakí tí páni náhodou nepoznali. Už sa vznášali nad Levočou, ktorú nebolo odtiaľ kvôli oblakom priveľmi vidieť. Od reproduktorov sa zahlásilo povinné hlásenie Pristávame a ľudia sa pomaly trmácali do svojich kójí, aby sa zbalili a pripravili na výstup na pevnú zem. Všade kopec mužov v sakách a paličkami, niektorí s dáždnikmi – hlásali zlé počasie, ale nakoniec sa vzducholodź zniesla na zem sice v zatienenej oblohe, ale bez kvapky dažďa.

(-2-)

Z gramofónu sa ozýval nežný hlas oblúbenej speváčky Dáši Jaruškovie, keď Juro vošiel do džezového baru na Hrdličovej ulici v Levoči. Nechal si vziať sako a vypýtal si tabak do pipky. Juro už neboli najmladší, veď mu ľahalo na šesťdesiat a cítil, že vyriešiť prípady okolo Karabregovića je to, čím zavŕší svoju úspešnú, vyše tridsaťročnú kariéru. Ale určite teraz potrebuje rozprestrieť krídla informátorov. On už sám na to stačíť nebude ako kedysi, rád by sa pobral dôchodok si užiť. Dnes tu mal schôdzku s dôležitým pánom Makovicom, ktorému patria slnečné elektrárne pri Spišskej Sobote. Ten totiž povolal Jura, aby sa z Užhorodu doplavil sem vzducholodzą. Je to už dlho, čo nebolo o Karabregovićovi nič počuť, ale teraz toto echo s nadšením privítal. Tibor Makovica, silný pán s monoklom a cylindrom ho už vŕtal od stola s borovičkou v ruke. Slovač sa nezaprie! I borovička sa dá užiť umne a s noblesou.

„Tak ste tu, pán Belica z ďalekého Užhorodu!

„Pán Boh daj zdravia a dobrý deň, pán Makovica! Nie žeby mi bolo vo vašej ctenej prítomnosti nejak otupno, ale sám dobre viete, že rád prechádzam priamo k reči.“

„Viem. Nepýtate sa na veci, ktoré i tak mnoho ľudí potom zabudne a vyslovujú ich len zo slušnosti. Ale čože je to za slušnosť, keď sa len pretvarujeme?“

Hned' si zavolal o ďalšiu borovičku pre Jura a iný sluha mu medzitým doniesol želaný tabak. Podnik to bol dobrý a hlavne útulný a diskrétny. O takej hodine už prestávali dávať denné menu a štamgasti pomaly odchádzali. Večer tu ale bude plno.

„Len nedávno sme vám prešli na zahrievanie oleja do strojov na ovládanie slnečných dosiek. To je vám vecička – ohrejeme olej, následkom tepla sa vyparuje voda a tá poháňa dynamo, ktoré teraz otáčajú dosky podľa slnka a my tak získame viac energie. Ale nie zadlho nám všetok olej zmizol. Všimli sme si, že ho v dedine mávajú akosi veľa a všetci sa akosi zarputilo držali myšlienky, že dedinou prešiel nejaký obchodník a ten olej im predal. Či to nie je zverstvo, takto pánom klamať?! Sami si ním kúria a nám ho isto ten Kara... Kara dačo odtiahol!“

„Ale ako by to zvládol?“

„Ved' práve preto si myslíme, že to bol on! To bolo sedemtisíc amerických galónov, čo nám zvýšilo a chceli sme ich použiť na budúci mesiac. Teraz nemáme nič a naše zisky sú minimálne! Vari ten človek kradne i tomu, kto im elektriku dodáva?“

„Komu prosím dodávate elektriku?“ opýtal sa Juro, bafiac z pipky. Makovica sa uškrnul a chvíľu bol ticho. Potom sa poškrabal po hlave a pripomenal. „No dobre, tým prašívcom v dedine ju nedodávame. Máme ale iný plán. Ale to tu nemôžem hovoriť.“

„Prečo nie? Ved' som prišiel len kvôli vám. Museli ste si byť vedomý toho, že mi musíte povedať toho najviac, čo viete.“

„Dobre, poviem vám to, ale sľúbte mi, že sa tam pôjdeme spolu pozrieť, teraz len poviem, že to dodávame jednej dôležitej fabrike.“

„Dobre. S tým môžeme ďalej pracovať. A... ehm, to je všetko? Stratený olej?“

„Stratený už dávno nie je, prašív dedinčania ho už určite spotrebovali a my dostaneme nový. Ale mám veľkú, veľkú...veľkú informáciu, že určite Karabregovič pobýva teraz v Levoči.“

„To mi je jasné, to ste mi už hovorili. Preto som tu. Iba sa pýtam: Odkiaľ takú informáciu máte? Vždy, keď som sa stretol s niekým, kto hovoril, že určite vie, kde je, takmer vždy sa Karabregovič záhadne stratil.“

„Teraz nie! Sme mu na stope. Videli ho pracovníci mojej elektrárne. Teda, presnejšie nie jeho, ale popis sedí na niektorých z jeho čeľadníkov.“

„Tak dobre. Kam teda pôjdeme?“

„Na okraj Soboty, tam máme našu elektráreň. Ale hlavne potom musíme pod Kriváň, tam je tá fabrika, o ktorej nemôžem priveľmi hovoriť.“

(-3-)

Tibor Makovica zaviedol Jura do mesta pod Kriváňom. Bolo takým miestnym tajomnom, že Slováci pod Kriváňom celé novodobé mesto postavili. Veru tak, pod bájnym Kriváňom je celé mesto! A i tak ho volajú – Nové Mesto pod Kriváňom. Je to vlastne obrovský podzemný komplex budov s priemyslom. Komíny boli výrazne nižšie ako na povrchu, ale ústili veľkým sopúchom kamsi hore. Takto za vojny maskovali Kriváň za sopku. Hlúpy nápad, ale zrejme nikto nepohol mozgom tak úpenlivu, aby prišiel na to, že v jadrových pohoriach sopky nie sú. Na spodnejších podlažiach sa nachádzali obrie hangáry pre vzducholode, iste teraz použité pre čokoľvek iné. Ale aeroplán a aerodróny tu stále boli, dnes zmenené na trhovištia s miestnymi potravinami, ktoré si vypestovali v podzemných záhradách, ktoré už z diaľky bolo vidieť ako obrími zrkadlami smerujú i to málo slnečných lúčov na ich polička. Kedysi to bolo horšie, ked' sa museli schovávať, teraz je im v tomto supermodernom meste hej!

Nasadli do miestneho taxíka, žltej kraksne na indukovaný prúd. Šla ľahko a potichučky. Voviedli ich na bulvár, námestie tol'ké, než to košické. Vyzeralo, že v meste majú požiarnici nácvik, horelo akési priečelie drevnej budovy podoprené trámami a chabou konštrukciou. Hasiči sa vznášali na osobných lietačoch a s hadicami v rukách kropili maketu budovy živou vodou. Miestnym Novomešťanom tu nič nechýbalo – temer každý tretí človek si mohol kúpiť elektrické auto na indukovaný prúd, mestom sa v päťmetrovej výške vznášal oceľový vlečný vlak v trubici, nesúci poštu z jedného konca mesta na druhý šiniac sa obrovskou rýchlosťou. Ešte nad tou trubicou sa vznášali osobné lietadlá na poloautomatický pohon ovládané vysokou štíhlou

palicou, zakončenou na jej konci guľou, aby sa dala lepšie do ruky ulapiť. Niekde bolo ešte vidieť, ako na vozoch a autách nosia uhlie, ale čoraz viac sa do popredia tlačí energia elektrická.

„Nikdy som v Novom Meste nebola. Je to úžasné, ozajstné ľudské mravenisko!“ pozastavil sa úžasom opantaný Juro Belica.

„A čoby len ľudským, i technickým mraveniskom, pán Belica,“ zakontroval mu Makovica.

Ale zrazu, beda, beda preveliká! Celé mesto sa samo od seba ponorilo do úplnej tmy! Miestni boli od energie závislí a ich svetlá sa nikdy nezhasínali. Pravda, kto mal auto, prípadne šiel vlakom alebo lietačom, ten aspoň niečo videl. Ale tá tma bola takmer nepreniknuteľná a ľudia začali panikáriť. Mnohí sa radšej schovali z ulíc, najmä do obchodíkov alebo kaviarničiek. Taxík slabo osvetľoval kužeľmi reflektorov úzke pásy popred auto, keď sa Juro Belica rozhodol, že nedôjdu na miesto očakávanej schôdzky, no taxikárovi zaplatil plnú sumu, na ktorej sa dohodli vopred.

„Čože sa tu tu deje? Je to bežné?“

„To veru nie. Pokial' ma pamäť nebalamúti, stalo sa to len raz, aj to tu nastálo ešte nik neprebýval.“

„Vari len vám dakto vašu elektráreň neošmekol, pán Makovica.“

„No ten by uvidel!“ nahnevane odpovedal Makovica.

Ale čo potom nastalo, to nech ani nikto vedieť nechce ani jedným okom zahliadnuť! Mestom sa začalšíriť príšerný zápach, akoby si nikto z celého mesta ráno zuby umyť nestihol. Juro Belica si na voľačo také spomenul, že svedectvá takého charakteru má vo svojich zložkách. Karabregovič je tu! Ale prečo takto okázalo? Hned' i odpoved' dostał. Ten zápach nebola Karabregovičov, ale akýchsi neľudí, ktorí sa začali zhľukovať na uliciach a voľačo si šomrali, takmer popiskovali. Belica i Makovica zahli do kaviarne, kde sa práve svetlo zapálilo. „Rýchlo zhasťte!“ poručil Juro Belica barmanovi. Zrejme si šli na vlastný pohon, ale teraz bude lepšie, ak ostanú všetci potichu vo svojich úkrytoch a odsledujú, čo sa to vonku deje. Už nebolo na uliciach ani nohy, i požiarnici oheň urýchlene zahasili a schovali sa. Mužíci zelení, tak vysokí ako osemročné dieťa, obsadili ulice Nového Mesta pod Kriváňom. Nikto tomu nerozumel a o

takých stvoreniah ani nechyroval. Ich šomranie prerástlo do úplného kriku a vresku, neľudské pazvuky sa im drali z hlasiviek.

A zrazu tam stál on, Karabregovič. Každý vedel, že je to on, aj keď bolo prítmie, ale osvetlilo ho žlté svetlo z ledabolo zaparkovaného auta. Najprv stál chrbotom. Mal na sebe dlhočiný čierny plášť a klobúk. V rukách držal meč, alebo kopiju, nech to bolo čokoľvek, jemne sa to ligotalo vlastným svetlom. Vyzeralo to ako bežná palica, ale pri tom lesku sa javila ako pokrivená, akoby do nej vošiel blesk i tak striebristo žiarila.

„Prišli ste si po mňa?!“ zakričal na stvorenia Karabregovič. Otočil hlavu smerom k stvorám. Juro zatajil dych a pán Makovica by sa radšej ani nedíval. Juro vedel, že síce toho človeka chce dolapiť celé Slovensko, ale zrejme nebude môcť. Mužíci sa s krikom a vreskom rozbehli k nemu. A Karabregovič rovno na nich. Ulice Nového Mesta pod Kriváňom sa nepravidelne ožarovalo silným bielym svetlom z Karabregovičovej palice – zrejme nejakého pableskového meča, ktorým kántril tie nestvory. Boli v ohromnej presile, ale Karabregovič, stále sám (zrejme žiadnych čeladníkov si sem nepriviezol), len kántril. Rýchlo sa dokázal presúvať z miesta na miesto, s ľahkosťou uštedrovať údery a kopance tým mužíkom a neraz i s otočkou zmečovať nepriateľa. Tí sa bránili skôr vlastnými zbraňami, ktoré strieľali svetlo (to by mohol Juro Belica odprisať na hrob svojej matky, že presne toto videl), ale ani raz sa Karabregoviča nedotkli. Práve naopak, desiatky a desiatky krvácali modrou spenenou krvou po uliciach Nového Mesta. Naprosté besnenie vonku Karabregovič zvládal s akousi noblesou a umom. Jeho bojový štýl sa podobal ázijskému drakovi, no skombinovaný s nejakým sčasti samurajským, sčasti gréckorímskym štýlom. Nie raz odzbrojil mužíkov kopom s otočkou a potom si ho vzal na plecia a rozšmelcoval ho vlastnou váhou, keď sa hodil na zem. Naprosté muky neznámych mužíkov sa však skončili tak rýchlo, ako sa začali, keď v okolí stále stojaceho Karabregoviča nebolo jedno jediné telo živé.

Zrazu sa nahodila i elektrika a bolo počuť ďaleké škrekotanie, ako zvyšky votrelcov odplávali na akomsi lietajúcim tanieri?! To už Juro Belica

nemohol ani zamak poprieť, že videl nie zemských ľudí! Ako prvý vystrelil von od ulice. Brána zacvendžala, keď Juro buchol s dverami. Stále bol pokoj, na uliciach až temer mŕtvy. Ulice Nového Mesta boli ozdobené modrozelenou čvargou. Ak by mal Juro Belica pochop pre túto mimozemskú rasu, určite by sa mu nevoľno spravilo, keď videl takýto masaker.

„Karabregović!“ zakričal na neho. Ostal stáť a mihol okom na starého Jura Belicu. Išiel z neho strach alebo skôr vnútorná sila?

„Čo sa to tu, pre Kristove rany, stalo?!”

Karabregović stále nehybný, no pohol hlavou smerom k svojej palici – zbrani. Bola jasne modrá od krvi tých monštier.

„Nesnažte sa ma zastaviť.“

„To by som si ani omylom nedovolil! Ale viete, že ste najhladanejší človek v Európe? I ja po vás idem a chcem sa s vami pozhvárať.“

Karabregović urobil krok dopredu, ale Juro sa ho očividne nebál. Ale z jeho jasných modrých očí a neostrihanej brady sršala akási ohromná sila neskrotných barbarov.

„Variže nevidíte, čomu čelíme? Ak sa nenájde nikto, kto Aramorov zastaví, pôjdu si i po vás. A už sa nebudeť môcť schovať nikam.“

„Ale čo tie krádeže na spôsob Jánošika? Bohatým brať a chudobným dávať?“

Neodpovedal. Zrazu pustil na zem svoju palicu či meč, rozpažil ruky, akoby tým gestom chcel povedať „A čo s tým mám ja?“ a z rukávov sa mu začali sypať zlaté slovenské dukáty. A nejako priveľa. A stále. A neprestali, kým ich odhadom nebolo tak tisíc.

„Ak vám na nich tak záleží, berte si ich.“

(-4-)

Nie len že sa Juro Belica nedostal ku Karabregovićovi bližšie, lebo hľadiac na dve kôpky mincí mu ešte rezonovala jeho veta v ušiach a len čo spadla posledná minca, po Karabregovićovi zrazu ani chýru, ani slychu. Akoby tu ani nikdy neboli. To nemôže byť človek, zahundral si sám pre seba Belica, ak má takúto zbraň, zmláti tu stovky neľudí a potom mu z dlhých rukávov akoby nič padali zlaté dukáty? A teraz si Juro Belica uvedomil, prečo tohto človeka neradno zastaviť.

Pretože to ani nie je človek, je to možno potomok nejakého slávneho, no zabudnutého slovanského božstva, ktorý sa nedá zastaviť, kým neporazí svojich nepriateľov. Ale keď dodnes sa nedá presne určiť, či niekomu z ľudí ublížil na tele, nehovoriac, že týchto neľudí kántri jedna radosť, možno on nie je tým zlým hrdinom.

Ludia pomaly vychádzali zo svojich úkrytov a príliš sa neľudom nepribližovali, čo sa nedalo povedať o sanitároch a lekároch. Pomôcť im samozrejme nemohli, ale určite ich zaujala anatómia ich tiel, ktoré nikdy nevideli. Veru, niektoré zelené duše tu ležali tak na franforec, že sa nedalo ani určiť, ako mohli tí neboráci vyzeráť. Ale zrejme títo lekári na niečo už prídú. Alebo si zavolajú pomoc zvonku. To sa zrejme neutají, aj keď sa to stalo na takomto niekedy tak utajovanom mieste.

Juro Belica len sedel na lavičke pred kaviarňou obďaleč a díval sa na tú skazu. Život sa vrátil do normálu, i keď nie najnormálnejšie sa javilo čistenie ulíc od modrozelenej peny. Telá mužíkov naložili na Tatrovku a kamsi hlbšie do mesta sa stratili. Potom sa ozval poplach a ľudia sa bud' schovali alebo rozľahovali masívne dáždniky. To je neškodný modrý poplach, za chvíľu tu pod Kriváňom spustia umelý dážď, aby zmyl modrozelené škvarky zo stien a chodníkov. A i Juro Belica sa schoval dnu. Poriadil si tabak do fajky a zasadol si nazad dnu do kaviarne. Pán Makovica sa radšej stratil a išiel sa pozrieť na svoju slnečnú elektráreň. Letmo Belicovi naznačil, že po týchto udalostiach mení plány a ide späť do Soboty, ak by ho hľadal. Belica ale len chvíľu uvažoval, čo podnikne. Tabakom si dodával silu do ďalšej práce. Musí nájsť Karabregoviča. Ak nájde zelených mužíkov, určite nájde i Karabregoviča. Ale kam by mohli ísť tito neľudia? Odkiaľ prišli a čo chcú? A odkiaľ prišiel Karabregović a aký je jeho zámer? Tažko povedať, či sa k tým zlodejstvám priznal, na tých dukátoch nie je napísané, komu patrili. Možno je niečo veľmi cenné i tu, v Novom Meste pod Kriváňom, ale ved' tu je všetko cenné! Teda pre nás, ľudí.

Ako novinár by mohol zistiť nejaké informácie o telách tých vecí, ale taká expertíza bude zrejme dlho trvať a on sa tým zaoberať

nemôže. Môže si tu povolať nejakých svojich učňov, aby pre Slovenské noviny vytriasli z doktorov nejaké informácie. Áno, to bude dobrý nápad. On by sa mohol radšej vrhnúť do sledovania tých mužíkov. Ale ako na nich? Potrebuje šoféra a nejaké auto na indukovaný prúd. Len čo si poriadne potiahol z fajky a prišiel na to, čo je potrebné spraviť, zaplatil ešte dukát za použitie telefónu a nechal si po seba zavolať svojich učňov, ktorých nasmeroval do nemocnice v Novom Meste pod Kriváňom a snažil sa im vysvetliť situáciu. Potom zložil slúchadlo, vzal si svoj kabát, zaplatil za tabak, dal si na hlavu klobúk a vybral sa expresom von z mesta, kde nasadol na vlak do Levoče. Teraz ide navštíviť priamo slnečnú elektráreň pána Makovicu. Vlak to bol veľmi pohodlný, nie ako kedysi, keď sa zameriaval na to, kto prepraví viac cestujúcich. Vlaková spoločnosť, ktorú využíval on, bola súkromná a elitná. Po nastúpení človek ani nevedel, že je vo vlaku. Všade koberce s nízkym vlasom a orientálnymi motívmi a kreslá, ktoré boli nasmerované oproti sebe po stranach vozňov. Prirodzene, že sa vo vlakoch smelo fajčiť a veselo konverzovať s ostatnými cestujúcimi. Pravý raj pre pôžitkára. Sluhovia občas doniesli noviny alebo rum, často dávali vedieť o zastávkach a prípadných prestupoch na „bežnejšie“ spoje.

Ocitol sa v dobrej spoločnosti. Dal si priniesť rum a účet, kde mu zaúčtovali rovno i cestu do Levoče. Bavil sa s bankárom, jeho ženou a tromi obchodníkmi. Jeden z nich ho spoznal a potriásol mu rukou ešte predtým, než si sadol do kresla.

„Už ste na stope Karabregovičovi?“ vypytoval sa Dionýz Pohlmann, vedúci železiarní, ten pokračoval až do Košíc.

„Samozrejme. Mal som na neho trochu i šťastie. Ale zatial vám podrobnosti nemôžem vyzvoniť, sám ešte nemám žiadne závery.“

„Ten chlap ma okradol o päťsto zlatiek,“ hrubým hlasom ako jeho cigara zakontroval bankár Adam Porasta. „Nestydatý človek to je. Čo je to už za svet, kde človeka okradnú o ľažko zarobené peniaze?“

„Rozhodne sme na prvých stránkach novín, čo vy na to poviete?“ ten vedúci železiarní sa nechcel nechať odbiť. Jurovi mu na ňom niečo vadilo –

možno to pásikaté tvídové sako, určite jeho najlepšie, ale svetlé farby sa nosievali v lete a nie teraz na prelome jesene a zimy, i keď bolo na jeseň neobvyklo teplé počasie.

„Nie som si istý, či Slovensko stojí o takto negatívnu reputáciu v zahraničí,“ nepriamo odpovedal.

„Negatívna reputácia, stále je to reputácia! Nikto na nás takto nezabudne, ak viete, o čom hovoríme. Len o hlupákoch a podriadených sa nikde nepíše. Musí nás byť vidno vo svete, rozumiete?“

Len čo to dopovedal, zrazu sa vlak akosi zakolísal a neplánovane na malú vzdialenosť zabrzdil, potom pokračoval ďalej. Bankár len pomedzi zuby precedil, „nech s tým vlakom nejdú ako s hnojom“ a potom sa situácia upokojila, kým sa neukázal sluha, ktorý ohlásil zastávku Levoča. Potom pristúpil k Jurovi a len mu vystavil potvrdenku. Juro sa rozlúčil a vystúpil. Ale len čo sa vlak chcel pohnúť, už znova zacítil ten neuveriteľný zápach. Tak a znova tu sú! A Karabregovič tu bude tiež!

(-5-)

Ale to, čoho bol svedkom v najbližších okamihov, na to sa už pripraviť nestihol. Ešte pred tým lietajúcim tanierom sa ukázali akési roboty. Mechanickí alebo kovoví ľudia, namôjveru! A blížili sa vo formácii na čele s ním. Karabregovič. Znova vo svojom dlhom kabáte a akousi kapucňou, aby mu nebolo vidieť oči. A až potom Juro započul šum motorov lietajúceho taniera a potom i to ich typické šomranie. Lietajúci tanier! Namôjveru! A Karabregovič sa teraz vyzbrojil akýmisi robotmi! Ale Juro Belica sa ďalej obzeral a všímal si okolie a snažil sa predstaviť si to, čo sa na Levočských Lúkach práve zomelie. Ale len čo stratil z dohľadu Karabregoviča, zrazu ho niekto chytí za rameno. Juro sa vyľakal, keď zistil, že to je Karabregovič. Ved' len teraz ho videl tak tridsať metrov od neho a nevidel, žeby sa k nemu blížil. Ako čistý prízrak.

„Mali by ste sa skryť,“ pokojne prehovoril Karabregovič.

„Čo sa tu ide diať?“

„Už sem prišli. Aramorovia. Chcú nás okradnúť o našu planétu. A my im ju nedáme.“

„Odkiaľ to viete?“

„Povedali mi to.“

„A načo ste potrebovali naše peniaze, olej a všetko cenné?“

„Okradol som tých, ktorí na to mali, aby som zabránil okradnutiu našej planéty,“ mrazivo odvetil a zrazu ho už nebolo. Lenže teraz sa rozbehol smerom k novodobému bojisku a začal znova atakovať tých neľudí, ktorí sa do neho hned pustili. A tí zaútočili i na robotov, ktorí ich zase poslali na zem silnými elektrickými výbojmi na zem. Zrejme i oni teda neboli imúnni voči elektrike. Ako sa bitka stupňovala na zemi, tak sa i k nebu vznášali letky lietajúcich tanierov a dokonca i ich protivníkov! Zrejme Karabregovič kradol materiál na stavbu svojich vlastných bombardérov, dočerta! Všetky lietadlá strieľali svetlú, niektoré boli pozlátené a tieto, ako Juro odsledoval, odrážali ten typ svetla od ich lietajúcich tanierov. Teda sa javili ako nezostreliteľné. Zrejme prišiel na to, že pozlakovanie lietadiel odráža to ich svetlo.

Bitka na zemi kulminovala. Juro si najprv ani nevšimol, že Karabregovič pri svojom odchode zapichol nejakú vlajku do zeme, asi tri metre od miesta, kde stál. Bola textilná, ale na nej sa javili nejaké pravzrástne znaky, geometrické symboly a dokonca malé dierky. Nevedel, čo tá vlajka znamená, ale dovtípil sa, keď sa nejakí zblúdili neľudia dostali nebezpečne blízko jeho stanovišta. Obzreli si ho, potom sa pozreli na vlajku pri ňom zapichnutú a šli späť k robotom, Jura si ďalej nevšímajúc. Zrejme Karabregovič odhalil i ich jazyk alebo zvyklosť, zrejme označil vlajkou Jura pre tých neľudí ako nezávislého pozorovateľa, teda nie ciel, po ktorom by mali ísť. Takže zrejme i títo neľudia majú nejaké zásady vojnovej stratégie a nestrieľajú len tak ledabolo na všetko, čo sa v okolí hýbe.

A tak mohol Juro sledovať túto medziplanetárnu bitku bez toho, aby sa mu niečo stalo. Sledoval, ako sa Karabregovič a roboti vyporiadavajú s mužíkmi na zemi a ako po sebe strieľajú i lietadlá. Potom oni priviezli ľahké mechanizmy – voľačo ako tanky, na ktoré i Karabregovičovi ľudia odpovedali svojimi tankmi. Nikdy nič také šialené nevidel. Karabregovičov meč znova ožaroval celé priestranstvo bitky

zábleskmi svojho pableskového meča. Možno i ten odniekal ukradol, alebo si ho dokázal sám nejako zbastliť? Pri tom človeku sa to nedalo určiť.

Bitka trvala asi tri štvrté hodiny. Najskôr sa zdalo, že ľudia prehrávajú, Aramorovia zničili štyroch robotov a už tam ostal len jeden jediný, keď tu z ničoho nič sa začal rinúť z lesov prud kričiacich bojovníkov. Ľudia, pozemšťania, ozbrojení mečmi, bodákmi, strelnými zbraňami, niektorí i na koňoch, čo sa ale Jurovi nezdalo príliš praktické, všetci v zbrojoch, helmách a štítoch. Hovorili južansky i slovensky. A tí sa pridali ku Karabregovičovi, ktorý stále rovnako obratne kántril Aramorov ako len vedel. Ako pravý veľký bojovník. Ľudia sa k nemu pridali a začali strieľať. Vždy si dávali pozor, aby nemierili na Karabregoviča. To bola ich prvá línia. Len málo Aramorov sa cez ňu dostalo, pretože ľudia boli so zbraňami neomylní i na diaľku, i na blízko. A keď sa i dostali cez prvú líniu, ľudia ich tam potom rozsekali mečmi, sekerami i nožmi. Aramorovia takto ľahko stratili prevahu svojich svetelných zbraní, ktoré využívali temer všetci a málokto sa spoliehal na niečo iné. Ich tanky boli nemotorné a zbytočné na bojisku, najmä keď ich ostreľovali ľudské zlaté stíhačky, len čo ich zbadali. Nezmohli takmer nič. Boli zle vybavení a zrejme i poriadne v radoch preriedení. A podcenili nás na celej čiare!

A potom nastalo niečo veľmi veľmi čudné. Aramorovia sa zrazu stiahli a vytvorili akýsi šík. I ľudia prestali bojovať. Ich lietadlá klesli na zem, naše lietadlá klesli na zem. Ukázal sa akýsi veľký povoz, samohybný, samočinný. Vystúpil z neho Aramor. Sám. Bol vyšší ako všetci ostatní a čosi ukazoval. Karabregovič s mečom v ruke podišiel k nemu a zrejme sa o niečom bavili, ale z tej diaľky Juro Belica nevedel identifikovať o čom. Ale javilo sa to ako aramorská porážka, dokonca by si vedel predstaviť, že rovno ich kapitulácia. Juro sa odvážil vziať si svoju vlajku, ktorá ho chránila ako nevojenský ciel a podišiel k nim. Karabregovič nejavil žiadne znaky únavy ani diskomfortu. Ale bol väzne ranený i na tvári a mal čo robiť, aby mohol rovno stáť.

„Tak som vám vybojoval slobodu. Teraz ma idete zatknuť?“ stratil svoju chladnosť a v tvári očervenel.

Aramorovia sa už nezdržiavali, každý z nich ukázal ľuďom akési gesto a potom nasadali o ďalších lietajúcich tanierov, ktoré si zrejme zavolali na únik z tejto planéty.

„Vy ste nás zachránili pred neľuďmi. Neviem, ako sme takéto niečo mohli prehliadať.“

„A čo si myslíte, kto vám dal tie všetky technológie, ktoré dnes máte? Vlaky v prieľahdých trubiciach, lietadlové vzducholode?“

„Snáď nie oni.“

„Práve oni. Ale to by ste o tom ako reportár mali o niečom vedieť.“

„To veru neviem, prisahám vám.“

„A že kto koho okráda...“

Výhodu má neznámy (Dieselpunk)

(-1-)

Opäť obyčajný deň, ako iný – Adno Treisleinn vstal, umyl si zuby, bez raňajok a bez rozlúčky so svojou o rok mladšou manželkou sa už tiesnil vo vlaku do Peršinova. Mal bežný plakkínsky život, chodil jednoducho z práce rovno domov a v podstate sám svoj život označoval ako nudný. Občas si s Erike niekom zašli, ale ich vzťah pomaly vyhasínal a tak sa Adno pomaly začal pripravovať na samotu. Ale veď i tak mu tá cundra zahne, len čo sa on na sekundu otočí zadom. V prvý rok vzťahu si už-už myšiel, že našiel ženu svojich snov. Krásnu, milú a priateľskú ženu, ktorá mu bola naviac oddaná. Avšak po roku zistil, že to celé hrala. V peršinovskej raketovej základni dokázal zarobiť celkom slušnú čiastku a to ona dobre vedela. Sladké časy randenia sa skončili a v manželstve si Adna začala čoraz menej vážiť. Zaskočilo ho to, ale nechal to tak, stále ju miloval. Aj tie dve zahnutia jej odpustil. Ale potom sa na ňu vôbec nemohol spoľahnúť – začala piť, jej krásu sa vytratila a Adno bol sklamaný, že jej nevedel pomôcť. A ona si ani nechcela nechať pomôcť. A potom akoby omladla o desať rokov. Nie však v dobrom slova zmysle. Akoby nevedela, čo chce,

bola impulzívnejšia ako šiestačka na základnej, robila neuveriteľné veci, pridala sa do nejakej sekty a Adna začala desiť. Vtedy si proste povedal, že toto asi nie je žena, s ktorou by chcel vychovávať potomkov.

Adno bol adoptovaný a tak si už robil plány, ako po šichte pôjde pozrieť svojich náhradných rodičov. V Plakkínsku po poslednej vojne boli siroty celkom bežným javom a tak sa Adno vo svojich tridsiatich vôbec necítil osamotený. Práve naopak, dokonca ani nepátral po svojich biologických rodičoch. O otcovi mal nejaké hmlisté predstavy, o mame ani len tie. Ale náhradní rodičia mu predsa len boli bližší, i keď svojim skutočným ďakoval za život. To im uprieť nemohol.

Venoval sa opravám vesmírnych lodí. Vo svojich tridsiatich bol už značne dobrým konštruktérom a samotný šéf raketárne do budúcnosti počíta, že sa Adno Treisleinn stane vedúcim svojho úseku. Poväčšine sa venoval rutinným opravám motorov na báze bezodporových turbodúchadiel, už si pomaly trúfal i na warpowé, ale tam potrebuje ešte siahodlhé prednášky z fyziky a aspoň tri roky občasných opráv ako nižší asistent, kym získa skúsenosti. Ale mal tú prácu vcelku rád. Zamestnávala ho naplno, Plakkínsko sa totiž z poslednej vojny spamätnalo veľmi rýchlo, najmä vďaka technologickému pokroku a špičkovým technológiám v oblasti zdravotníctva. Dokonca dokáže teraz z vojny na iných planétach profitovať. Pokial' sa v Deltasource nezlepší situácia a nevyjasnia sa dohodou zmluvy s ich odvekými rivalmi z Mantózskej federácie, môže dôjsť k plnej invázii do Deltasource a to môže znamenať vojnu. Plakkínsku je bližšia spolupráca s Deltasource, i keď nie sú súčasťou ich štruktúr, už im zopár bojových stíhačov poslali.

Dnes má na stole vorkitný motor. To je nadelenie, pomyslel si, to je presne z tých typov, ktoré používajú na Deltasource, ale u nás v Plakkínsku sme také nevyrobili už vyše desaťročie. Adno sa však v takom motore vyznal, i keď mal v priemere šesť metrov, jeho oddelenie malo ešte nejaké náhradné diely a keby i nie, nie je problém, aby si ich nechal vyrobiť na mieru. Zavolal si svojich kolegov a tí mu zreverovali súčasný stav motora a jeho problémy. Fúzny

reaktor je mŕtvy a dréky po bokoch sú úplne ošúchané a nekonajú si svoju prácu. Zasvetil si baterkou do vnútra cylindrického otvoru v jednej z beroziek. Lopatky vrtúľ sú tiež opotrebované, tieto musia celkom jasne dole a v ostatných otvoroch bola situácia veľmi podobná. Jeden z kolegov mu doniesol i tablet, kam si stiahol informácie o motore. Slúžil už siedmym rokom a v oprave bol iba raz. Takže generálka.

Doobeda stihol s kolegami motor zavesiť „na háky“ a potom sa v ňom vrtali – obrazne i reálne. Tento zložitý mechanizmus tak skoro nepoletí, ten dotyčný si na ten motor bude musieť asi týždeň počkať. Určite si vyhradí celé dva pracovné dni na jeho preskúšanie v skúšobni, kde ho kompletne pretestujú a podrobia asi trom desiatkam takzvaných post-testov.

Veľmi sa tešil na obed. Skvelé ražniči na kajenský spôsob s homármami Rukamado, žlto sfarbenými geneticky upravenými homármami, krížených s krabmi. A naozaj sa i vydaril, bol chutný a veľmi jemne chrumkavý a nie tak, že mal pocit, žeby jedol niečo živé. Obed je predsa najdôležitejší bod dňa, ktorý si nemôže odoprieť. Poobede nechal vykonať zopár testov, pretože napriek novým súčiastkam vrčal akosi nepravidelne a Adno nemal potuchy prečo. Akoby sa zle zahrieval druhý fénix, pretože výkon motora je asi o polovicu slabší, ako by mal byť podľa prepočtov. Alebo je problém niekde v sieťovaní ešte pred fénixom. Zistiť závadu mu ešte potrvá, ale poobede si už robil plány na večer a tak ešte spustil zopár rutinných testov, ktoré ale žiaľ nepotvrdili ani jednu tézu, ktorú mal. Takže prejde sieťovanie ešte raz. Ale už nie dnes.

Prezliekol sa a vyšiel pred budovu. Auto nemal a tak ho čakalo asi desať minút chôdze na metro a potom na vlakovú stanicu. Metro bolo plné, ale mal kde sedieť. Čosi ho však zaujalo. Už pred raketárňou si všimol akési dievča, ktoré, ako mal pocit, ho sledovalo, priam špehovalo. Mohlo mať tak devätnásť, malo dlhé čierne vlasy a veľké čierne pozorné oči. Určite celkom pohľadná slečna, ale znepokojovalo ho, že ju nikdy nevidel a dokonca vystúpila na rovnakej zastávke ako on. Vždy sa držala asi dvadsať metrov od neho. Stalkerka?

Sledovala ho aj na pešej ceste domov a to bolo ešte viac znepokojujúce. Potreboval sa prezliecť, umyť a ísť za rodičmi, ale teraz si nie je istý, čo sa deje. A tak asi sto metrov od dverí na bytovke zastavil a obzrel sa dozadu. Slečna sa teraz nesnažila nijak schovať a pokračovala za ním. Stále sa približovala a už-už sa chcel pozdraviť a opýtať sa, čo potrebuje, keď sa ozvala ona ako prvá, pozdravila sa a jej tvár sa rozjasnila.

„Určite ste to vy...“

„Môžem sa opýtať, s kým hovorím?“

„Moje meno je Saïge. A vy musíte byť Adno Treisleinn, je tak?“

„Odkiaľ ma poznáte?“

„Moje meno je Saïge Treisleinn, som tvoja sesternica.“

Adno si najskôr myslel, že žartuje a na chvíľu skamenel.

„To som rada, že som ťa našla, musíme sa o niečom veľmi vážnom pozahovárať. Ale rozhodne sa o tom nemôžem s tebou baviť tu. Potrebujeme súkromie. To, čo ti poviem, sa ti asi nebude páčiť, ale ani nevieš, ako dlho som ťa zháňala a ako dôležitý si.“

(-2-)

Adno netušil, že to, čo započuje, bude mať ďalekosiahle následky na jeho život. Saïge len jemne naznačil, aby na neho počkala. Netušil, či má sesternicu pustiť k sebe domov. Napriek tomu všetkému jej zatiaľ príliš neveril. Prikyyla a opýtala sa, či vie o nejakom dobre zašitom mieste, vraj i ona sa radšej niekde schová, ale bude sa dívať na dvere bytovky a keď bude Adno znova vychádzať von, ona si ho znova nájde. Prečo toľko tajnostkárstva a opatrnosti? Veľmi ľažko si odfúkol, keď zamkol vchodové dvere na byte. A moje dnešné plány sú v riti, pomysel si. Ešte že má sklony k silnejším výrazom iba v duchu, keď otvoril ústa, vždy radšej predtým popremýšľal. Rozhodol sa, že svojim rodičom radšej ani nedá vedieť, kde je, iste by vyzvedali. Erike doma nebola, ako obvykle. Umyl sa a prezliekol. Nevedel, či toto celé nie je nejaká pasca a či ho náhodou nechce niekto nalákať do nekalostí. Ale ak by mi niekto kládol pascu pod nohy s nejakou pohľadnou slečnou, tá by predsa nevravela, že je moja pokrvná

príbuzná. Alebo sa mýlim? Jeho zmysly pracovali na sto percent a mal pocit, že i teraz ho niekto sleduje. Ale tak nejak iným spôsobom.

Vyšiel von a Saïge si ho po desiatich sekundách našla a opýtala sa ho, kam pôjdu. Adno len naznačil, že tam bude bezpečne. Netušil, čo sa deje. Ale hádam to bude všetko v poriadku. Pozval ju na večeru, pričom dôstojne odmietla, ale Adno ju presvedčil, že účet vyrovná. Bola to miestna reštaurácia, trochu väčšia, než bývajú v okolí, o to plnejšia.

„Nikto nás tu nebude počuť?“

„Sotva. Majú tam biliardový stôl a hudbu celkom nahlas. Ak by sme šli na rande, určite by to som miesto nevybral.“

Saïge bola trochu prekvapená z Adnovej priamočiarosti, ale prikývla s úsmevom. „U vás sa nesmú sobásiť súrodenci medzi sebou, je tak?“

„A kto by to robil?“

„Dostaneme sa k tomu.“

Začal šípiť problémy.

Mal pravdu. Reštaurácia bola neformálna, hlučná a plná ľudí. Bol to presne ten typ reštaurácie, kam si chodia po práci ľudia trochu hlučne odpočinúť. Kamsi z druhej miestnosti sa ozývalo rinčanie gulí na biliardovom stole a hlasný smiech. Niekoľko totiž úplne pokazil úder. V hlavnej miestnosti stalo asi osem veľkých drevených stolov pre väčšie skupiny a približne rovnaký počet menejmiestnych posedení.

Saïge nástojila na mieste úplne v rohu, aby mohla sledovať okolie. Už ho trochu s tou prehnanej opatrnosťou unavovala, ale on sám mal srdce snáď až na obežnej dráhe, ako si nebol istý ničím.

Sadli si a Adno sa díval do menu.

Saïge chvíľami mlčala a obzerala sa vokol seba.

Adno mlčky zahliadal na slečnu a potom nezúčastnene i na okolie.

Stále sa dívala vokol seba.

To ju ten krk z toho otáčania ešte nebolí?

Čašník prišiel skoro a Adno objednal dvakrát ľahký šalát s plakkínskymi haluškami „nadivoko.“

Saïge neodporovala.

Dali si doniest i kávičku. Saïge si vypýtala i mlieko.

„Tak spust.“

Adno sa javil, že je rozhodný a pokojný. Ale pociťoval akúsi ťažobu a potreboval sa jej striať. A ten niekto, kto sedí oproti, mu pomôže sa jej zbaviť.

(-3-)

Saïge mu podala akýsi papier. Bol tmavý a bolo na ňom biele písmo. Už na prvý pohľad sa zdal podivný. Ak je to nejaký oficiálny dokument, tak rozhodne nie je plakkínsky. „Čo to je?“ opýtal sa Adno zatiaľ bez toho, aby si jeho obsah čo i len letmo prehliadol.

„Sú to DNA testy. Jednak preukazujú, že sme v príbuzenskom vzťahu a jednako popisujú tvojich biologických rodičov.“

Ak by Adno mal niečo v rukách, určite by to pustil. Teraz sa jeho vnútorný pokoj zosypal a mal čo robiť, aby to nedal príliš najavo. Sprvoti nehľadel na ten dokument príliš dôveryhodne, no Saïgine slová v ňom vzbudili záujem. Vzal si dokument do ruky a snažil sa niečo z neho prečítať. Hm, je písaný plakkínčinou. A udáva sa tu, že testy boli vykonané v akejsi súkromnej spoločnosti v Peršinove. Udané vzorky bla bla bla, potvrdzujú na 99%, že sekvencia oboch DNA udáva príbuzenské vzťah bla bla bla. A potom...

„No... tak počkať.“

Saïge ho taktnie nechala chvíľu spracovávať novonadobudnuté informácie. Tvárla sa, že sa díva do menu.

„To... predsa... to je vylúčené. Ja tých ľudí ani nepoznám.“

„Ved' si ani nemohol. Musela sa ľa vzdať. Inak konáť ani nemohla.“

„Kto? Moja mama?“

„Áno. Aby som to celé ujasnila: V Zuple vládol kráľ Manu I., tvoj otec. Ten si vzal za ženu grófku z Trusany Dianu – twoju mamu. Spolu vládli sotva tri roky, keď si sa narodil ty. Avšak nedlho potom sa v Zuple rozmohli protimonarchistické nálady zo susedného Goldstonu. Tam vyhrali nacionalisti a poštvali si proti sebe viac než polovicu obyvateľov Zuply. Tých v podstate magorili nesprávnymi a schválne prekrútenými správami o tvojich rodičoch a ekonomike Zuply. Za necelý rok bola vzbura na spadnutie. Kráľ vedel, že sa proti sile nacionalistov nemôže viac brániť. Prišiel

s nápadom, že svojho jedného syna zachránia pred istou smrťou a dajú ho spriazneným ľuďom Zuply – aby sa vedelo – nimi neboli tvoji adoptívni rodičia. Títo ďa vychovávali len krátko a potom i oni boli nútene poslať ďa k iným – tvojim súčasným adoptívnym rodičom. Priznávam, že to celé bol trochu zmätok, ale hlavné je to, že ďa zachránili.“

Adno stále pochyboval, ale predsa tento dokument to potvrdzuje. Saïge mu odniekial podala iný dokument.

„Čo sa stalo s mojimi pravými rodičmi?“ opýtal sa Adno, pričom i Saïge mala pocit, že mu hlas akosi zhrubol.

„Asi týždeň na to, keď ďa dali spriaznencom, nacionalisti prepadli hrad. Už boli primocní, všelijakými ľahmi obalamutili služobníctvo a tak si kráľ Manu nemohol byť istý, že ho niekto nezradí. Ale krátko nato prepadli hrad a ten sa dlho bránil. Kráľovná Diana ušla podzemnými chodbami a skryla sa, kráľ padol.“

„A čo je tento papier zač? Zupliansky nehovorím.“

„Preto je preložený tu.“

Saïge tasila odniekial jeden papier za druhým. „Iba aby si videl, že toto je originál, ktorý ďa právoplatne menuje kráľom Zuply. Potvrdzuje to pečať s holografickými prvkami, nikto iný taký v Zuple nemá a pokial viem, nedá sa nijak sfalšovať. No a druhý dokument je v podstate to isté, len je preložený do plakkínčiny, to je už kópia, ktorá však má rovnakú pečať.“

„A teda ty si ma prišla informovať, že som vlastne kráľom Zuply?“

„Legitímnym nástupcom. Tvoj otec mal brata. A ten sa zo Zuply vytratil ešte skôr, než ktokoľvek mohol tušiť, čo sa udeje. Ja som sa narodila už neskôr, keď už boli pri moci fašisti.“

ČOŽE? Ale no tak, teraz si na tutovku vymýšľa! Kráľ Zuply, holografická pečať, fašisti a vedomosť o nejakých rodičoch a úplne inom osude obyčajného človeka menom Adno Treisleinn nemohol stráviť. Keď obom doniesli večeru, chutnalo jedlo už ani nemal. Saïge však očividne chutilo a Adno sa zatial svojho šalátu ani nedotkol, čítal a nechápal.

„Ako to, fašisti?“

„No ozajstný fašisti. Ako na Zemi. Počul si o Mussolinim alebo Hitlerovi?“

„Matne.“

„Našťastie odvtedy už bol len nejaký ruský, ale na jeho meno si nespomeniem teraz. Normálne nacisti, fašisti, absolutisti. Kontrolujú absolútne všetko. Ničia, vraždia i svojich a všetkých nezuplianov šikanujú a chcú ich vidieť povešaných. No absolútna hrôza, nikdy by som si nemyslela, že niečo také uvidím. Keď vládol tvoj tatko, bola veľká kríza. Ale on za to nemohol. Jednoducho sa zvezla ekonomika kvôli tomu, že si ľudia veľa požičali, nedokázali to splácať a bankám sa minuli dlhopisy. O tej kríze neviem veľa. Ale hlad, nepokoje a dokonca i územné nároky iných štátov len vznecujú nacionalizmus. A ten sa, žiaľ, dotkol i Zuply. Na jej území žije veľká goldstonská menšina. A zvyšok sa dá domysliť. História sa opakuje...“ sentimentálne si usrkla z kávy, hľadiac na hráčov biliardu.

(-4-)

Adno nemohol uveriť, čo vidí. Zástupy goldstonských ozbrojených jednotiek, mašírujúcich cez mesto a dávajúcich akýsi pozdrav. Nebolo to hajlovanie v pozemskom zmysle slova, ale určite to znamenalo to isté. Najskôr salutovanie pravou rukou a potom jej priloženie krížom cez hrud' k ľavému plecu. Nevidel, koho tak zdravia. Ľudia očividne zdravili vojakov rovnakým spôsobom. Všade hrala hudba vojenského orchestra, celým námestím sa vinuli vlajky nie Zuply s dvomi ozubenými kolesami, ale goldstonskými. Čierna, zlatá a biela. Ako iný druh nacistov, u všetkých bohov... a ešte k tomu tá celková ponurá atmosféra, otrsas, človeku sa ježili chlpy. Zupla bola očividne zaostalejšou krajinou ako Plakkínsko, veď museli prejsť vyše tri slnečné sústavy, než sa dopravili na planétu Berzerka, kde zjavne ešte nepoznajú nič lepšie než nový druh spaľovacieho motora – na benzín! A nad hlavami videl Adno čosi, čo sa podobalo na druh vzducholode, avšak vyzerala o niečo sofistikovanejšie ako pozemské, ale zase omnoho menej majestátne, najmä keď po celej jej obvode viseli nad celou tou masou ľudí neskryté bomby, ktoré mohli byť kedykoľvek zhodené na dav

v prípade, žeby sa niečo zomlelo. Neuveriteľné, tu dostáva slovné spojenie „Damoklov meč“ úplne nový význam...

Nemohol sa tam ďalej dívať. Bol by príliš viditeľný. Zamieril k vedľajšej ulici. Bol to široký bulvár s nadzemnou železnicou. Ani tam sa ale v bezpečí necítil. Videl tam robotov, respektívne skôr mechanické oceľové celotelové exoskelety, ktoré budili strach. Vojak v ňom mal prístup k veľkému arzenálu zbraní od revolverov, cez rotačné guľomety a ručnému granátometu, umiestnenom na pravom pleci. A odniekial z diaľky videl ďalší zástup ľudí. Niesli zlaté a červené vlajky. Spočítal ich na stovky. Tak toto je stratené.

Zašiel do bočnej uličky. Plagáty tankov, vojakov a vodcu všade, kam oko dovidelo. Vojak s plynovou maskou na tvári. Toto je zlý sen. Odniekial akýsi krik. Policajt, zrejme tajný, pokrikoval na niekoho. Niečo zo zuplianskeho jazyka už dokázal vyrozumieť i bez jazykového čipu, ale i tak si ho pre istotu nasadil. Ako vždy ho trochu pod uchom uštipol, ale už si nejak na to zvykol. Hnus. Človek s počítačovými čipmi z nového sveta má čeliť tomuto šiaLENSTVU, vytrhnutého zo stránok dejepisu? Ale napriek všetkým podobnostiam s ním a obdobím štyridsiatych rokov dvadsiateho storočia na planéte Zem, bolo toto istým spôsobom iné, nevedel si to vysvetliť.

„Váž slová, ty prašivý Deltan!“ kričal tajný na chudáka v otrhanej košeli, ktorá kedysi mohla byť biela. Ešte raz mu šľahol po tvári obuškom a chudák bezvládny sa váľal v mláke. Okoloidúci sa museli tváriť, že sa ich to netýka, vyzerali zdesení a snažili sa zrýchliť krok, aby neboli ďalší na rade. Samozrejme nemôže sa len tak legitimovať ako právoplatný nástupník trónu, keď trón oficiálne nejestvuje a vládnu takéto monštrá. „Už pred rokom sme mali šancu vás všetkých zabiť, Deltania.“ A pľuvol na neho.

To je zlý sen hádam, pomyslel si Adno, neveriacky krútiac hlavou. To je odporné. Ani sám nevedel, či má reálne chuť vládnuť tomuto svetu. Monarchia je zaručene mŕtva i keď údajne nie je všetkému koniec. Saïge mu totiž načrela čosi z dejín Zuply a naznačila, že monarchia na papieri

stále existuje a oficiálne zvrhnutá nie je i keď kráľovská rodina reálne nevládne a je schovaná v azyle a nemôže vládnuť ani odtiaľ. No je to dosť zamotané, lenže v konečnom dôsledku, čo odo mňa vlastne Saïge očakáva? Splnil ten šiaLENÝ plán, čo mi predostrela? To je predsa totálna samovražda a to nemá budúcnosť. Najmä ak je pravda, že Goldstone ako mocensky silnejší, v podstate okupant Zuply, sa chystá na plnú inváziu goldstonských vojsk sem. Toto divadlo dnes, je to, čo to má reprezentovať – divadlo.

Adno nerozumel ničomu, čo videl. Tým ľuďom, Deltanom, ktorí museli na odevi nosiť akúsi nášivku, symbol, ktorému nerozumel. Vyzeralo to ako nejaký nápis a pod ním čosi ako symbol hada s nejakými zadnými končatinami? Tak sa mu to javilo. Oproti maširovali Deltania v sprivede ozbrojených vojakov Goldstonu. Niesli ručné kopacie nástroje, lopaty a zopár z nich – s menším odstupom vzadu – ľahali pred sebou fúriky. Zašli kamsi do bočnej uličky. Až teraz si Adno všimol načarbanú ceduľu na priečelí prvého domu v uličke – Deltské geto II.

(-5-)

Našiel Toria, presne tam, kde podľa plánu mal. Miesto lavičky na námestí ho však našiel v nedalekom bare, v podstate krčmy. A tam pomaly popíjal tmavé goldstonské pivo. Vyzeral utrápený a znechutený. Ale na druhej strane sa zdalo, že Adna očakával. Nebolo tam veľa ľudí, no zdalo sa, že i tí, ktorí tu ešte ostali, spracovávali udalosti posledných dní v Zuple. I barman nezaujato čistil pult a tváril sa, že tam ani nie je. Je to Deltan. Zaujímavé, že ho ešte miestna garnitúra nevyhodila odtiaľto.

Adno sa snažil vyzerat nenápadne, dokonca si mysel, že ho každý sleduje a vie, čo je zač. Bez akéhokoľvek ostychu si sadol k stolu, kde popíjal Torio, hodiac na stôl zlatku. Dohodnutý signál. Torio sa však ani nepohol. Bud rezignoval, alebo to len dokonale hrá.

„Torio Recla.“

„Ja vás poznám. Prišli ste ma zatknuť?“

„Tak to ma potom nepoznáte. Potrebujeme vás.“

„Určite?“

„Samozrejme. Nerád o tom hovorím, pretože teraz je ľažké komukolvek veriť.“

„To áno, chápem. Ale ak máte v pláne presne to, čo máte, myslíte, že sa tým niečo vyriesí?“

Adno spozornel. Možno s tým nemal vôbec nikdy vyrukovať.

„Vari viete niečo viac ako ja?“

„Samozrejme. Viem, čo sa stane a napriek tomu, že som vám chcel prv pomôcť, tak teraz by som vás rád varoval: Neroalte to.“

„Musí predsa existovať cesta...“

„Určite je. Ale je tu jeden problém.“

Torio si vypýtal ešte jedno pivo a to za zlatku, ktorú na stôl položil Adno. Keď dostal svoje pivo, Adno už mu v tvári videl, že na dnešnú akciu je nepoužiteľný.

„Ak to zvládnete, čo potom? Máte vôbec predstavu o tom, že náš svet už nemá šancu? Goldstone proti vám použije i atómové zbrane. Videli ste ich niekedy? To, čo dokážu, je neuveriteľné. Sám som slúžil v námorníctve a oni nám tú ozrutu ukázali. Naživo som to samozrejme videl len z obrovskej diaľky a samotnú explóziu nie, ved' to by mi vypálilo oči. Ale reálne som tam bol.“

„Tuším si to predstaviť. Ale tie nepoužijú. Nie je to...“

„Taktické? Myslíte si, že Goldstončania takto uvažujú? To ich potom vôbec nepoznáte.“

„Dobre, tak nechod'me toľko okolo horúcej kaše. Povedzte mi o tom probléme.“

„Problém je ten, že si títo ľudia v tejto opresii už zvykli žiť. Áno, snívajú o tom, že sa raz osloboodia, ale čo potom? To si naozaj neviem predstaviť. Veľa ľudí zo Zuply si zvykli natol'ko, že si iné predstaviť ani nedokážu a dokonca schvaľujú tie zverstvá, čo páchajú Goldstončania. Getá, vraždy za velezradu už len tým, že prehnete noviny s Vodcom a postupné vymieranie našej kultúry.“

„Preto má zmysel bojať.“

„Už nie Adno. Prehrali sme.“

Znel rozhodne. Nezdalo sa, žeby to z neho hovorilo to pivo. Bol očividne nešťastný a zlomený, áno, zlomený, to je to správne slovo.

„Ak sa vám to podarí, viete, čo to budú za čistky? Zrazu sa svetonázor kompletne zmení a zomrú ďalšie tisícky ľudí len preto, že kolaborovali

s Goldstonom? Niektorí vedome a niektorí len preto, aby mali pokoj.“

„Pre mňa i za mňa, nech to trvá i ďalších tridsať rokov! Za pravdu a slobodu sa musí bojať! Kto si neváži svoju slobodu, ten si ju ani nezaslúži!“

Adno nemal najmenšiu chuť strácať čas so zlomeným človekom. Určite si to toho zažil dosť. Ale možno je to kolaborant. Nahol sa bližšie k nemu a podíval sa mu do červenej tváre, rozpálenej od nekvalitného piva.

„Ja som tu panovníkom, rozumiete? Aj keď ma nikto neuznáva, legitímne som stále vládcom Zuply. A tak si ju môžem zobrať bez opýtania.“

„Nepoznáte ju. Zupla už zabudla na svojich bývalých pánov. Vari chcete znova vzkriesiť monarchiu? Za nej sme sa mali snáď ešte horšie, kráľ Adno.“

Vytušil, že si ho len doberá a oslovenie neznelo úctivo, skôr ľahostajne.

„Pokojne Zuple vládnite. Ale už tu nenájdete veľkú opozíciu.“

A namieril na neho zbraň.

Kolaborant.

Deltan za pultom vytasil trojhlavňovú brokovnicu, dvadsať kíl železa s plným zásobníkom, ktorá nablízko trhá mäso. A priblížil sa k stolu. Bežne by sa opýtal, čo by si dali na pitie alebo jedenie, no teraz sa nezdá, žeby niesol polievku na servírovacom pulte. Adno sa však vôbec nezľakol.

„Hm, zdá sa, že som spadol do prieasti. Čo si vy myslíte, že som s týmto nerátal?“

Dlho sa nič nedialo.

Krčma bola zrazu prekvapujúco prázdna.

Všetci traja si vymieňali chladné pohľady.

„Žil som spokojný život u seba v Plakkínsku, stovky parsekov odtiaľ. O nejakej diere v tejto časti vesmíru som ani nechyroval. A zrazu som tu. A záleží mi na vás.“

Obaja na neho stále mierili zbrane a tvári sa už menej drsne.

„Ale ak dokážem zmeniť budúcnosť tohto národa, tak prečo to neurobiť? Vari sa chcete klaňať niekomu silnejšiemu? Tak teda do toho!“

Napätie by sa dalo krájať.

Adno akoby samotný strach prekryl čímsi, čo doteraz takmer nikdy necítil.

„Tak strieľajte! Na čo čakáte?“

Barman nevydržal a vystrelil.

Adno sa ale stratil. Akoby v tejto miestnosti nikdy neboli býval. Ozval sa rachot a odrazené broky trafili oboch. Toria do krku a barmana do hlavy. Barman bol namieste mŕtvy. Stál príliš blízko a šialený rozptyl zbrane ho zabil. Torio mal len škrabance od šrapnelov, ale nešlo mu do hlavy, čo sa práve stalo. Po Adnovi ostal len čierny dym, ktorý sa v mieste, kde sedel, vznášal asi sotva desať sekúnd. A potom jeho mŕtve telo na zemi. Torio však pochopil. To bol ten tajný projekt, ktorý mu pred ním zatajili. Okultný kruh Plakkínska. Adno Treisleinn je len vidina. Nikto. Vzkriesenie panovníckeho rodu. V Plakkínsku čiernu mágiu zrejme používajú na dennom poriadku. A teraz rozložia súčasný stav! Osloboďteľov z Goldstonu vníma ako okupantov. To Plakkínčania sú tí zlí! To oni potrebujú osloboodiť! Teraz nás ohrozia. Prosím Vodca, zbab nás tejto pliagy, ktorá zničí najprv Zuplu a potom i Goldstone!

„Nacisti posraní,“ to bola jediná vec, ktorá sa Adnovi v nečlovečej podobe mihala hlavou, keď smeroval rýchlejšie než chôdzou do nového tela priamo na Treisleinnský hrad – to staré mu zabil barman. „Hlupáci zaostalí. Ešteže mi na to skočili, keď veria somarinám.“

Primalá planéta (Raypunk)

(-1-)

Nikdy som takúto planétu nevidel. Už sme sice leteli i cez zmrznuté pustiny a aj okolo horúcich kamenných planét vo vývoji, okolo plynných obrov s vysokou rotačnou energiou, ale toto bolo niečo zvláštne. Áno, zase jedna z tých mladých horúcich planét, ale na tejto sa napodiv dalo žiť. Teoreticky. Byť zmetený horúcou lávou? Načo? Posielajú tam iba roboty, sú sice trochu neohrabané, ale pre zber materiálov postačia. Planéta sa nazýva Hwartaa, je asi o 10% menej hmotná ako Zem a od nej je o vyše polovicu mladšia. Samozrejme, že sa tam nedalo žiť bez skafandra, tak som to mysel, ale teoreticky tam vieme postaviť čokoľvek od jednoduchých príbytkov s kolobehom vody až po obrie kamenné štruktúry. V jaskyniach sa príliš žiť nedá. Je tam šialené teplo a podľa všetkého tam žijú len

chacharity – malé zvedavé jaštery, ktoré preukazujú malé známky inteligencie. Sú prispôsobené nízkemu objemu vzduchu v miestnej atmosfére a vysokým teplotám.

Pristál som tu včera a zoznámil sa s miestnymi, ak sa to dá tak povedať. Planéta je obývaná inteligentnými zvermi, ktorí ale komunikujú neľudskou rečou, ale aspoň sú vzpriamení a ich mozog je asi o polovicu menší než náš. Zrejme ich čaká ešte veľmi dlhá evolučná cesta. Sprvoti, keď nás zbadali, sa báli oni nás viac, ako my ich. Neskôr sa ukázali aj iné prvky ich osobnosti – vedeli bojovať s oštepmi s hrotmi, silnejšími než ostrie kameňa, ale i keď niektorí by sa s nami i pustili do pasovačky, veľa rezistencie neprejavovali, čo nám v podstate vyhovovalo. Nemali sme dôvod napadnúť ich, vyzerali relatívne bezbranní, bolo by zbytočné viesť proti nim nejaké boje. Chceli sme nadviazať kontakt, boli trochu uzavretejší, ale nakoniec sme našli spoločnú reč a spriateliili sme sa s nimi. Neskôr sa nám začali vysmievať, teda nie nám, ale našim skafandrom, vyzerali sme v ich očiach údajne vtipne. Uchvátili ich najmä guľové sklenené helmy na našich skafandroch. Smiali sa nám, že nemôžeme dýchať miestny vzduch. Popravde, na štyri minúty by to človek zvládol, ale nadýchal by sa sírnatých a uhličitých plynov.

Nás zaujímali neuveriteľné zásoby fosforečnanov, hliníka, uránu, síry a ďalších minerálov, z ktorých aj vďaka miestnym zásobám tinéru, si dokážeme vytvoriť superverzie, teda odolnejšie a kujnejšie verzie kovov a nekovov. Ropné produkty z miestnych hornín by znamenali revolúciu na Zemi. Superasfalt, ktorý sa nezničí za tisíc rokov? Úžasné nekorodujúce železo? Všetko je tu možné. Pôvodne sme plánovali si tu založiť mesto, ale nakoniec tu ostali len tri vesmírne stanice na povrchu a supervýťah najmä na presun minerálov na vesmírnu stanicu vo výške desať kilometrov nad povrhom. Tam som sa mal presunúť. Bola to v podstate placka s kupolou, ponášajúcou sa na ľudské predstavy o UFO.

Naši geológovia zbežne zistili, že miestne jadro planéty vykazuje extrémnu nestabilitu, dosahuje dvojnásobné hodnoty teplote zemského jadra a môže sa rozpadnúť. Nie som geológ, takže

neviem, o čom točili. Ale my sme sa sem zastavili hlavne doplniť suroviny, urobiť si krátku zastávku pred tým, než sa vydáme do väčších hlbín našej Galaxie.

Vysadili ma na UFE. Na moje prekvapenie tam ale bolo pomerne málo ľudí, čo si pamätam, tak ich tam vždy bolo dosť. Dnes ale moje kroky smerovali rovno k veliteľovi, admirálovi Rodgersovi. Pako najväčšieho rangu. Pod väčším podrazákom som ešte nikdy neslúžil. Ale úloha je úloha a splniť sa musí. I keď ten pako mi takmer dva razy zničil kariéru. Tento úbožiak sa stal admirálom, aby mohol buzerovať každého a permanentne. I teraz mi mal zadať úlohu, kvôli ktorej som tu. Dúfam, že to bude znova jedna z tých samovražedných, tie mám rád. Smrti sa nebojím, verím totiž na magický kryštál Koora, ktorý sme našli na planéte Fias II. Máme podozrenie, že navracia život mŕtвym do vzdialosti tristo parsekov, čo táto diabolská planéta s červeným zore do bodky spĺňala.

Admirál sa postojačky díval z panoramatického okna na práve vybuchujúcu sopku, ktorá zahalila nebo prachom a popolčekom, nebola to silná explózia, človek si na tie otrasy tu po čase zvykne. Bol to statný muž v žltom skafandri bez helmy, akoby si na toto stretnutie odbehol z niečoho dôležitejšieho. „Tak ste tu, podplukovník Keita.“

Ten má oči i na zadku.

„Podplukovník Aboubakar Keita, pane.“

„Nechajte si to salutovanie a oficiálnosti. Zdá sa, že čelíme čomusi veľkému.“

„Čomu pane?“

Otočil sa. Zatváril sa neurčito a zohol sa k svojmu stolíku a vybral starobylú krabičku. Tú otvoril a ponúkol ma cigarou. Zdvorilo som odmietol, ale nanútil mi ju. Sám mi dokonca i zapálil. Nechcel som pôsobiť ako bábovka a tak som si poriadne šlukol. Bola výborná.

„Tak, medzi nami, černochmi, je to predsa jedno, nie kámo?“ začal priateľsky. Nemal som rád tieto jeho kvázipriateľské reči. V getu život nebol ľahký a vypracovať sa hore sa dalo jedine jeho opustením. Nevedel som, čo je jedno a tak som mlčal.

„Ste pôvodom z Mali, však?“

„Rodený. Ale od siedmich som žil v USA.“

„Super. A viete, čo v oboch krajinách v komunitách, v akých sme vyrastali my, prekvitalo?“

Vedel som, ale nechal som ho hovoriť.

„Pokojne odpovedzte. Viem, že ste bystrý, vidím vám to z očí.“

To je pako.

„Drogy, zbrane, ženy...“

„Presne tak. Našli sme medzi našimi ľuďmi tam na povrchu tikordát psychotalasínu. Je to v podstate miesta forma drogy, nejaký uhľovodík miestnych fosforečnanov. V malých dávkach je neškodný, ale keď si ho dá človek za dve lyžice do čaju alebo nedajbože, kávy, prichádzajú halucinácie a človek má pocit, že je nie v siedmom, ale sedemdesiatom nebi. Chápete, čo tým chcem povedať?“

„Verím, že mi to objasníte, pane.“

„Vedel som to. Dlhodobá konzumácia škodí, tých ľudí musíme poslať späť na Zem na odvykaciu kúru, pričom sami nevieme, či sa z toho dokážu vyliečiť. Za posledný mesiac sme takto stratili troch veľmi dobrých ľudí. Mám pocit, že nám niekto podstrkuje tú špinavosť, aby nás zradil.“

„Špión?“

„Možno. Ale možno je v tom niečo viac. Často sa s tým podpultovo obchoduje na miestnom čiernom trhu medzi Tabarmi a zrejme sa na nás chystajú, alebo niečo. Potrebujem, aby ste vystopovali toho, kto nám to podsúva. Máme pocit, že vieme, kto to je, iba ho potrebujeme dostať pri číne a chytiť ho. Doteraz sa nám to ale nepodarilo. Máme totiž tušenie, že má krytie. Možno je to organizovaná skupina. Ak je tomu tak, potrebujeme vedieť, čo na nás Tabarvia skúšajú.“

(-2-)

Tabarský trh. Nedá sa tu však byť inkognito, keďže my ľudia musíme mať skafandre a sme rozlíšiteľní. Tabarskú reč som študoval asi rok, kým som sa ňou naučil rozprávať, ale nebolo to nič ďažké, ich slovná zásoba je pomerne chudobná a veľa slov sa opakuje, iba ich je potrebné prednieť inou intonáciou. Tváril som sa dôležito, Tabarvia na mňa hľadeli svojimi veľkými očami a dvojitou bradou, niečo si šeptali. Dal som sa s jedným obchodníkom do reči. Ďažko je sa dívať

na tie stvorenia, ktoré vyzerali ako roztopený cínový človečik s hrbom. Vravel, že predáva miestne uroberi, to sú také šaty pre miestne príšery. A tie ich strihy, no preboha. Ale vyzeral priateľský, no z obavy, že patrolujem po niečom, mi ponúkol koláčik šairi.

Veľa nízkych roztopených telíčok. Ľudí by bolo značne vidieť a zdalo sa, že nikde nie sú. Zašiel som trochu mimo hlavný trh, aby som sledoval prichádzajúcich a odchádzajúcich. Tí budú hlavnou vôdkou, pretože tí sa môžu nepozorovane dostať medzi ľudí, najbližšie bola totiž stanica Théta a to sotva kilometer. A tam som mal namierené. Tváril som sa, že som z Théty, admirál mi zabezpečil i skafander s tým gréckym písmenom na chrbte a tak som bol jedným z nich. Čakanie na nejakého Tabara, ktorý by mi ponúkol tú drogu, bolo márne a tak som z trhu šiel po svojich. Aj tak mi dochádzal kyslík v bombe.

Zrazu mi okolo skafandra preletel purpurový záblesk laserovej pištole. Nieko po mne začal strieľať! Hned' som tasil tú svoju a otočil sa. Bol to nejaký Tabar so zbraňou. Ešte tak tri razy vystrelil, ale netrafil, vedel som sa tým projektilom uhnúť. Hodil som sa na zem a vystrelil i ja. Túto laserovú šou si všimli aj Tabari na trhu, i ľudia v Théte. Medzi domorodcami prepukla panika a rozutekali sa na všetky strany kričiac, priam hulákajúc. To sú tak neohrabané tvory! Ale ten Tabar, keď zistil, ako ho zradila jeho muška, začal utekať ako človek! Miestni nie sú dobrí bežci, často si pomáhajú štvornožky, ale tento nie. A prchal ďalej. Vystrelil som. Ale iba preto, aby som si zmeral vzdialenosť. Ak zaberiem, stihнем ho dobehnuť. Iba čo som si všimol, že jeho laserová zbraň mala na hlavni akýsi fialový pásik, nikdy som také čosi nevidel.

A tak sme utekali. Nemal som ale priveľa kyslíku v bombe a tak som to musel vzdať a vrátiť sa na Thétu. Využil to, zmrd jeden.

„Čo sa to tam stalo?“ oslovil ma jeden z našich ľudí, ktorý opustil Thétu a prišiel za mnou.

„Vystrelil po mne. Musím naspať, dochádza mi štava.“

V protitlakovej a vyvažovacej miestnosti som sa dal dokopy a vošiel som do Théty. Hned' bolo pri mne tak zo desať ľudí v odľahčených

skafandroch proti žiareniu. Aj keď sme boli pod kupolou, miestne žiarenie je šialené.

„Zmrd, ušiel mi.“

„Ale prečo po tebe strieľal?“ opýtal sa doktor McKenzie, ako som si prečítal z menovky.

„Asi ma vystopoval.“

„Ako?“

„Ľudia, viem, že je vás tu asi tristo, ale nie som z Théty. Prišiel som sem objasniť to, kto si tu dáva tiko.“

„Psychotalasín?“

„Ten.“

Spozorneli, ale boli uzrozumení so skutočnosťou.

„Je pravdou, že sme museli troch ľudí poslať späť na Zem a nevieme, či sa nám vrátia.“

„O to nejde. Tí traja sú len za posledný mesiac. Pramálo ma zaujímajú. Potrebujem zabrániť tomu, aby ich nasledovali ďalší.“

„Doktor!“ ozval sa nieči hlas odniekial.

Doniesli sem jedného úbožiaka. Úsmev na tvári ako mesiačik na hnoji, nereagoval ani na kývanie rukou pred očami, ani na preblesk, ani na hučanie do ucha. Bol v limbe, totálne.

„Bohatstvo. Takže štvrtý. Takýmto tempom mi zo základne zmiznú všetci ľudia!“ zahorekoval doktor.

„Človeče, to chce rozvahu. Vieme, kam zdrhal ten prešibanec, čo po mne strieľal?“

„Teraz už nie.“

Zahrešil som.

„Tak prehľadajme celú Thétu a nájdime tú sračku, ktorú si tento úbožiak dal a zničte ju.“

Zohnal som desať dobrovoľníkov, často veteránov, ktorí sa neboja prežiť miestne podmienky s laserovou zbraňou na pleci. Nie žeby sme sa Tabarov báli, ale istota je istota. A zbraň sa v takýchto podmienkach vždy hodí, planéta nie je príliš preskúmaná, možno na jej druhej strane existujú ďalšie inteligentné tvory, ktoré sú imúnne voči bláznivým teplotám, ktoré tu panujú. Možno majú i nejakú letku, ktorá by nás prišla navštíviť, človek nikdy nevie.

Ľudia vyzerali schopne a snažili sa so mnou prečesávať okolie. Dvaja boli kus za nami a niesli kyslíkové bomby. Vplyvom menšej gravitácie planéty mohli pokojne vláčiť i ľahšie bomby. Ale to iba pre prípad núdze. Pomaly sme sa blížili nehostinným kamenným terénom, kde sa všetko

zdá rovnaké. Bolo rozumné vyjsť teraz v noci, kedy teplota sice klesla pod bod mrazu, ale isto lepšie ako drôtom do oka. Zrejme má táto planéta nejakú regulačnú vrstvu, vedľa toho tu je prosté kamenná púšť bez vegetácie, malo tu byť výrazne chladnejšie. Šli sme vedľa seba s asi päťmetrovými rozostupmi. Po stranách ostreľovači s infračervenými laserovými puškami, ostatní s bežnými, niektorí so zbraňami so vyššou priebojnou silou.

„Kapitán, zaznamenávam pohyb na tretej hodine,“ to bol jeden zo starších, Mitch. Obzrel som sa. Ostat stáť a puškou mieril na cieľ. Nechal som mu chvíľu, kým zistil, že to je vegetácia. Áno, prešli sme asi desať kilometrov a dostali sme sa do polopúštnej oblasti, kde rástli stromy prapodivných tvarov s dlhými, zašpicatenými listami. Kde-tu sa nejaký menší stromček ukázal, ale im sme sa vyhýbali, ako sme mohli. Miestni hovorili, že v nich žijú čarodejní balabiti a tí sa bránia svetelnými dýkami, keď sa človek priblíži k ich stromčekom. Balabitov sme aj kvôli tomu ešte nikdy nespozorovali na tejto sopečnej planéte.

Nad južným obzorom sa náhle rozvidnelo a o tri minúty na to sme počuli mohutný rachot bublajúcej lávy. Ach, čert aby vzal túto sprostú planétu a i ten fakt, že musím pátrať po nejakom šibnutom Tabarovi s fialovým pásikom na zbrani, ktorý ma určite mal na muške a sledoval ma, kým si nezmyslel, že ma odstráni. Sám určite to tiko odniekial berie a predáva ho ľuďom. Strácal som vieri, že ho nájdeme. Ale Gama je od nás vzdialenosť necelé tri kilometre a tam sa už tiež našli ľudia, ktorí museli na Zem z toho istého dôvodu, ako tí z Théty. Ostatne, v týchto skafandroch a menšej gravitácii človek prejde viac kilometrov bez viditeľnejšej únavy.

Našli sme len zopár dier v zemi, kde sa schovávali miestne jašterice tiriw. Sú občas nebezpečné, lebo sa hýbu strašne potichu a niekedy ani neviete, že im nechtiac stúpite na chvost. To sa na vás potom pustia všetci tiriwovia z okolia a neskutočne silne hryzú. AJ CEZ SKAFANDER. Hrôza, človeče. Problémy sa nám však vyhli a bezpečne sme dorazili do Gamy, kde nás už čakala hŕstka ľudí. Vydal som povel, aby zohnali desať ľudí z Gamy a nech sú do dvoch

hodín pripravení, že s nimi sa vyberiem do Théty. Takto sa budeme striedať, zatiaľ čo Théťania chvíľu pobudnú v Game, kým sa nevrátim. Ja si však odpočiniem a trochu zdriemnem. Je možné, že ak sa vrátim do Théty, pošlem miesto mňa niekoho iného, vyspím sa a budem vykonávať detektívnu činnosť priamo v Théte, zatiaľ čo hliadky sa budú striedať medzi obomi stanicami. My už toho tabarského priebojníka v streľbe na pohyblivý terč už nájdeme.

Chcel som mať pokoj a zažiadal som si, aby ma v kóji na Game nikto nerušil. Spánok prišiel, bol som unavený, a potom rýchlo odišiel, ako keby si človek nastavil vnútorné hodiny čo najpresnejšie. Zbožňujem presnosť, precíznosť a spoločnosť. Akákoľvek nedokonalosť ma hnevá od kosti. Teraz som vyfasoval, zdá sa, i zopár zelenáčov. Boli však dostatočne odhodlaní a pušky v rukách držali pevne a ich výraz v tvári nenaznačoval akékoľvek vnútorné pochybnosti. Zrejme cvičení vojaci, ako sa patrí, iba prvý raz v poriadnej akcii. No, akcii. Nič sme zatiaľ zvláštneho nespozorovali i na ceste späť do Théty. Prvé kilometre ubiehali rýchlo, potom sa Gregor, jeden z tých vzadu s náhradnými bombami, potkol a spadol. Postavil sa a pokračoval. Inak sa naozaj nič nedialo, ale nervy sme mali našponované ako guma na trenkách. Ostražito sme pozorovali okolie a snažili sa zachytiť akúkoľvek zvláštnosť.

(-3-)

A tá nás čakala v siedmom kilometri na púšti. „Kapitán, na piatej hodine sa niečo zablyslo. Niečo tam je. Zatiaľ je to stacionárne.“

„Zastaviť.“

Všetci si vypli vysielačky a obzerali sa vôkol seba. Pokyn prehovoriť mal iba ten, kto si zapol vysielačku. A teda nikto okrem stopára, ktorý mi hlásil tieto zmeny.

„Dobre, čo vidíte Steve?“

„Kapitán, znova sa to zablyslo. Zapínam infračervené videnie. Hm, neemituje to teplo, ale vidím tam niečo elipsovitého tvaru.“

„Dobre. Zapnite si všetci vysielačky. Idem to obzriť. Kapitán bude Steve Jebrinski. Ak sa do desiatich minút nevrátim, pokračujte do Théty.“

„Ale kapitán, nemyslíte, žeby sme to mali íť preskúmať aspoň dvač?“

Táto opovážlivosť ma mierne iritovala.

„Negatívne, Harry. Musím sa na to íť pozrieť osobne. Ak to bude nejaký optický klam alebo miestna forma nebezpečnej zábavy, tak použijem laserovú pištol.“

Vycítil som, že nikto sa príliš nehlásil na misiu obzriete si to čudo, tak som šiel sám. Harry to i tak povedal s takých chvením v hlase, že som vedel, že bud' je posraný až za ušami, alebo to povedal len tak do vetra, aby boli všetci spokojní a šiel podľa protokolu. A koho to zaujíma? Len sa všetko náramne zbytočne zdrží a nedostaneme sa nikam. Podišiel som k tomu predmetu. Vyzeralo to ako nejaké zrkadlo. A doriti. „Posádka, všetci ku mne!“ zavelil som. Netrvalo im ani minútu, aby tu všetci boli.

„Viete, čo to je?“

„Nemám poňatia,“ znova sa mu triasol hlas.

Bolo to vysoké asi ako klasické ľudské dvere, do ktorých sa dostane i dvojmetrový obor. Vznášali sa jemne v priestore a ako si overil jeden z našej crew, zdalo sa, že nie sú priestorové. „Zdá sa, že tej veci chýba hlbka. Je to proste zavesená elipsa v priestore.“

„Zrejme nejaký portál.“

„Čo by tu robil a pre koho by bol určený? A videli sme už niekedy niečo také?“ Trochu sa zablysol a mal som pocit, že som v ňom na mikrosekundu videl svoj zrkadlový obraz.

„Idem dnu.“

Jeden z crew ma chytil za zápästie. „Kapitán, zdá sa mi, že príliš riskujete. Nie som si istý, či je toto ten správny prístup.

Opovážlivosť tejto posádky ma vytáčala.

Tak som mlčky vzal jeden poriadny balvan a hodil ho do elipsy. Zmizol. Stratil a ani nevypadol z druhej strany. Ostal tam, v tej elipse.

„Dobre, kameň sa tam teda dostal. Dobre, ak nechcete, aby som tam šiel sám, chce sa ešte niekto pripojiť? Všetci, ktorí sem nepôjdu, budú chvíľu stáť na tomto mieste, ktoré označia bôjkou, poriadne ju zapichnite do zeme. Zaznačte si toto miesto, ostaňte tu desať minút, potom postupujte k Théte. Ja uvidím, čo nájdem na druhej strane, nech je to čokoľvek.“

„Nemali by sme počkať na...“

„Nemali. Povedzte im, čo tu je a pošlite ich sem. Nemám čas strácať čas. Ak sa niečo poserie, zlíznem si to ja a iba ja.“

Už som zápasil s dračími pazúrmi na planéte Hugiaz, osloboďil som Meonotov z opresie vesmírnych jašteričích ľudí, nejaký portál ma predsa nezastaví. Ved' už nie veľa lávy pretečie na tejto planéte a budeme mať podobnú, ak nie lepšiu technológiu na teleportovanie. Nikto sa nehlásil. Výborne. Tak je to znova na mne. Zopakoval som im pokyny, čo majú robiť, ale hlavne, nech sa v poriadku dostanú k Théte. Ak by som sa pridlho nevracal, môžu sem poslať nejakých vedcov, aby zistili, do čoho som to vošiel. Ale hlavne, nech sa dostanú v poriadku k Théte! To bolo hlavné.

Vošiel som dnu. Nijak zvlášť som sa necítil, iba to bol taký pocit, ako keby ste v skafandri vošli do tmavej miestnosti, na zemi sú porozhadzované nejaké plyšové hračky alebo čokoľvek, trochu sa v tom brodíté, keď zrazu vás oslepí farebná hra dlhých, temer nekonečných farebných línii neónových farieb, ktoré sa menia pomaly na kruhy, hviezdice, lichobežníky, svietia, žiaria a máte pocit, akoby ste si sa mi niečo poriadne šľahli do žil. Cípite mierne vibrácie na tele, ale tie príliš nevnímate potom ako vám stúpne adrenalín do úplných výšin, keď neviete, čo vás čaká. Zvuky boli najskôr tiché, skoro nebadateľné, povedal by som, že až podvedome si ich fabrikuje v hlave váš samotný mozog. Potom sa trochu zosilňujú a máte až psychedelický pocit, že niekam padáte. Niečo také, ako keď vám vietor hučí pri ušiach a ovalí vás mierna zima.

Hwartaa sa mi zmenila priamo pred nosom. Zrazu to bol temný svet, kde to ale žilo. Ocitol som sa na nejakom brale, práve začalo svitať a ukazoval sa mi pre očami nový svet. Dlhočizné a vysokánske ihlanovité štruktúry zaplavili celý horizont. Bolo to obrovské, mimozemsky vyzerajúce mesto, ktoré sa javilo akoby celé z pieskovca a ílovca s kadejakými amorfnnými textúrami. Jednoliaty megalopolis už z diaľky šumel a mierne žiaril. Takže toto je nejaká paralelná realita tejto sopečnej planéty? Paráda, žiadna sopka v blízkosti, čisté, bezoblačné nebo odhalilo púštne mesto akoby z roku 3000.

„Čau!“

Trochu ma prekvapil tento pozdrav práve vo chvíli, keď som si začal tento trip pomaly užívať. Bežne som nič necítil a bolo tomu i teraz tak. Podobné mesto som videl už i na planéte Oiinokon 5, kde som zbytočne napokon tvrdol asi dva týždne oproti dvom dňom. Otočil som sa napravo a tam niekto sedel na motorke. Mala na hlave helmu a celočiernu kombinézu, ale i z hlasu i z jej postavy som usúdil, že ide o osobu ženského pohlavia. A zdá sa, že ide o pozemšťanku.

„Zdravím. Kde som?“

Dala si dole helmu a poriadne si štýlom metalových kapiel zamávala hlavou. Mala uhlíkovočierne vlasy, ktoré pri svitaní odrážali strieborné odlesky mesta. V tvári ako obrázok, zdalo sa, že sa lišiacky usmieva a je si vedomá svojej krásy.

„To je Hwartaa!“ povedala zmeneným, takmer mužským hlasom. Zrejme som asi mal pochopiť jej narážku na starobyľý film o pozemských spartanoch, ale nevidel som ten film. Temperamentné žieňa to je, zíde sa mi, určite vie niečo o miestnych pomeroch.

„No to viem, tak sa volá táto celá planéta.“

„Prišiel si sem portálom?“

„Zrejme áno.“

Nevšimol som si, že mi hned' začala tykať.

„A všetko v poriadku? Občas je to trochu šantorivé.“

Aké?

„Ja som Viki,“ zišla z motorky a helmu pustila na zem ako rockerka. No asi to tie ženy s tou ich emancipáciou trochu preháňajú, nie je tak?

„Tak počkať, čo si zač, človek?“

„Nie, človeče, Anaximénes z Milétu! Samozrejme, že človek!“

„Odkiaľ taká drzost?“

„Ak hľadáš ženy, ktoré obľastňujú mužov praktikami najrôznejšieho razenia, si na zlej adrese. A nie som ani princeznička, ktorá potrebuje zachrániť zo spárov desaťlavého draka! Som proste Vika a hotovo.“

„Tak počuj, princeznička Viki,“ nepáčil sa mi jej tón a podišiel som k nej. Bola o hlavu nižšia, ale ten pohľad vôbec nezmenila, snažila sa tváriť drsne, zamračila sa a z hustých mihalníc sa jej vytvorili dve vodorovné čiarky, „nemám čas tu

strácať čas. Prišiel som tu skoncovať s dílermi tika, neviem, čo majú za lubom, možno skoncovať s nami na tejto planéte a teraz som zistil, že sú tu nejaké portály! Vysvetlís mi, čo sa tu, doriti, deje?“

Vika mlčala, nemala na to odpoved', i keď som ju oslovil tak, ako to zjavne nemá rada. Pobádala, že som ten dominantný chlap, ktorý si nedáva servítku pred ústa a že vždy docieli to, čo si zmyslí. Stále sa na mňa drsne dívala. Ale videl som v jej hnedých očiach niečo, čo som jej hned' vytasil, aby bolo medzi nami jasno.

„Toto celé je len divadlo, rozumieš? Ja ti predsa nechcem ublížiť. Tváriš sa a správaš sa drsne len preto, že si si určite čímsi preskákala a poriadne ťa to poznačilo. Nič mi nemusíš hovoriť.“

„Tak pozor, vesmírny kovboj, vôbec ma nepoznáš!“

„To nie, ale ved' to z teba srší, ty princeznička v problémoch. Si v nich až po uši!“

„Neudržím sa a potom...!“

„Čo potom? Mám sa báť? Koho?“

„Pozor na jazyk!“

„Dobre, kašlem na to, idem do mesta, a zistím, kto tu farmí tiko a predáva ho nám.“

Nijak rozhorený ani vyvedený z miery proste ignorujem hentú slečnu s motorkou a vybral som sa z brala smerom do mesta. Ak je to schopné mesto, určite sa tam nájde nejaký odvoz, ak bude pýtať peniaze, dostane po hube. Táto Hwartaa mi lezie pomaly, ale isto na nervy a to ich mám len jedny.

„Počkaj, kovboj!“

Otočil som sa na Viku. Haha, jej drsný úškľabok zmizol a teraz sa tvárla ako princeznička. Ech, tie ženy. Mňa si ale takto lacno neobmotajú okolo prsta.

„Myslím, že ti veľa vecí nedochádzza. Možno o tom ani nevieš, ale je to trochu iné, ako sa na prvý pohľad zdá.“

Mal som na jazyku nejakú nemiestnu poznámku, ale napokon som rýchlo pochopil, že nejaký sprievodca v tomto meste sa mi určite hodí.

(-4-)

Zaviedla ma k akémusi staršiemu pánovi. Mal na sebe veľmi zvláštne rúcho, nevyzeralo pozemsky, a okolo krku sa mu vinul akýsi

náhrdeleník s mnohými kamienkami, niektoré sa leskli, iné boli výrazne farebné, iné tmavé. Vyzeral na šamana, ale to sa v týchto končinách nenosí. Zrejme títo ľudia prišli na Hwartuu výrazne skôr pred nami.

„Som vodca miestnych hwartských ľudí, čo potrebuješ, pozemšťan?“

„Ehm, zdravím,“ neoficiálne som sa pozdravil, nepýtajúc sa na miestne zvyky a tradície, nie tak ešte miestnu etiku voči autoritám, „potrebujem vedieť, ako to celé je, pretože mňa poslali na túto planétu, aby som vyriešil problém, že nám niekto trávi ľudí, vyzerá to na Tabarov, ale nemám žiadne dôkazy. Vika mi niečo naznačila, ale vraj sa mám opýtať na to vás.“

„To robíš dobre,“ odvetil ten muž pokojne. Zdalo sa, že ani nečakal, že sa k nemu budem správať úctivo.

„Takže vysvetlite mi, konečne, ako to celé je?“

„Ale samozrejme,“ odvetil muž, ani okom nemihnu. Bol som v nejakom átriu v trónovej miestnosti nejakého zvláštneho zámku. On sedel na tróne držiac žezlo a mapoval ma očami. Cítil som sa ako v Hviezdnych vojnách.

„Ani vaša generácia si nepamätá, ako pred asi 200 rokmi sem pristáli naši a vlastne i vaši predkovia na generačnej lodi Space Horizons. Mali určité problémy s navigáciou a naša planéta ich gravitačne vyhodila z kurzu, museli teda pristáť tu. A chvíľami sa trápili s miestnymi podmienkami, ale zvládli sa adaptovať.“

„Vari pred 200 rokmi bola Hwartaa menej sopečne aktívna?“

„Ale to vôbec nie, kapitán. Bola v podobnom stave ako je teraz. Nestála a sopečne aktívna. Preto si naši predkovia museli posvetiť na miestne nerastné zdroje a nejako sa tu usídliti. Našťastie našli superhmotu, ktorú ked' primiešali do nimi známych substancií, tak sa tieto substancie stali odolnejšími, pevnejšími a kujnejšími, ale to už predsa viete.“

„To viem. A čo bolo ďalej?“

„Máme záznamy, ktoré hovoria o tom, že si vyrobili prvé skafandre, ktoré sa im sice príliš nevydarili, zato ich ale chránili pred miestnymi podmienkami. A netrvalo dlho a spojili superhmotu s miestnymi fosforečnanmi a vytvorili prvé portály. Tie im

umožnili vytvárať alternatívne dimenzie, pravdaže primitívne, ale zato účinné. A postupne ich vylepšovali a vďaka nim sme tak tu živí a zdraví.“

„A čo Tabarovia? Kto to je?“

„Prešlo veľmi veľa rokov. Len málo ľudí poznalo svoje korene a už sa považovali za Hwartanov. Avšak potom ste prišli vy. Veľa ľudí si myslelo, že ste niekto celkom iný, ale len pári z nich vedelo, že ste presne odtiaľ, odkiaľ sme pôvodne i my. My sme sa tu asi zžili s prostredím a chceli sme si ho uchovať pre seba. Preto sme rozhodli o tom, že na povrch sice vyjdeme a zistíme, čo ste zač, ale v inom, tabarskom tele. Chceli sme byť nenápadní, neupozorňovať na seba.“

„Takže ste to celý čas vy. A prečo vlastne?“

„Potrebovali sme uchrániť superhmotu. Hwartaa je sice ním preplnená, ale nemohli sme si dovoliť, aby ste ju začali ťažiť i vy. Ale stalo sa to. Sprvoti sme si mysleli, no vedľa dobre, snáď asi majú i právo superhmotu od nás ťažiť, ale ked' sa k nám dostala informácia, že vy väzníte našich ľudí na povrchu, aby ťažili superhmotu, museli sme niečo urobiť.“

„Dobre, povedzme, že máte pravdu. Kde sú ale tie bane, ako sa tam dostanem, aby som si overil vašu hypotézu?“

„Bane sú na povrchu. Superhmota neexistuje v portálovom meste, iba na povrchu Hwarty. Niečo si vyťažíme a vrátíme sa sem, kde ju spracúvame. Ale v tabarom tele máme isté obmedzenia, s ktorými sme nepočítali, ked' ste prišli. Ale pári našich ľudí z baní ušlo a celé nám to zreferovali. Bane sú na povrchu, určite hľadajte tam.“

„Takže ste začali nás pomaly tráviť?“

„Poznali sme silu psychotalasínu už dlhšie. V malých dávkach sa používa ako antidepresívum a vo vyšších dávkach ako anestetikum. Ale v dávkach, ktoré poskytujeme vašim ľuďom ide o otravu. Liek na ňu nejestvuje, takže môžete úplne liečenie vynechať, účinky psychotalasínu sú však odstranivého rázu. Ak sa s človekom nijako nehýbe, iba sa mu zavedú do žil živiny, za mesiac je zdravý.“

„Takže vy ste vlastne potomkovia pozemšťanov, ktorí pristáli na Hwartee pred dvesto rokmi. Objavili ste tu superhmotu a využívate ju i na tvorbu portálov sem. Ked' sme prišli my, vzali sme vám superhmotu, plus využívame vašich ľudí, aby

nám ju ťažili, zatialčo vy nás pomaly trávite, aby ste sa nás zbavili. Prečo takto prekombinované? Proste vytasme laserové zbrane a podme do vojny!“

„Toho sme sa obávali. Ak by ste nás vyzvali do vojny, prehrali by sme. Vôbec sme nezbrojili. Vedeli sme, že jedného dňa to môže prísť, ale nedúfali sme v to. Preto vám tú drogu predávame. Neverili by ste, koľko si vaši ľudia nechajú zaplatiť. My tieto peniaze využívame prevažne do nášho výskumu zbraní, aby sme osloboďili našich ľudí, v krajnom prípade použili na obranu proti vám.“

Dožral ma, ale držal som sa. Určite sa nejak poistil a nesedel by tu predo mnou ako vrece zemiakov nepripravený, najmä keď videl, že som ozbrojený. Nemal som ale chuť bojovať. Aspoň teraz nie.

„Tak dobre. Nemá cenu teraz tasiť zbrane. Ani my ani vy už nechceme tento problém viac eskalovať. Nikomu by to neprospele. Ale i tak som poriadne nasraný.“

„Ako to? Že prejavujeme vzdorovitosť, keď nás využívate? Vy ste to vyeskalovali až do temer vojnového stavu.“

„Ale prečo takto skryto? Vari máte ešte niečo, čo potrebujete pred nami zatajiť? Hráte sa na dôležitých, pritom ste úplne rovnakí ako my.“

„Váš problém sa vyrieši len vtedy, keď prepustíte našich ľudí. Na superhmote sa dohodnúť s vami vieme.“

„Nejde mi do hlavy, prečo ste tajili, že ste tiež ľudia.“

„Toho sme sa obávali. Máme stále rovnaké kladné i záporné vlastnosti ako vy. A táto planéta je pre nás oboch zrazu primalá.“

„Aha, takže kto chce vojnú? Vraj planéta je primalá, ale „podelíme sa s vami o superhmotu.“ Ako mám tomu celému rozumieť?“

„Niekoľko razy je mûdre nemyslieť. Zariadťte, aby sa naši ľudia vrátili do Portálového mesta a tak vyriešite i problém s psychotalasínom.“

„Vyhŕážate sa mi?“

„Sami by ste mali vedieť, že iba vyjednávam.“

Sprostiak. Ale nebál som sa ho. Iba som vedel, že na to doplatím, ak by som vytasil na neho laserovú zbraň. Odvetil som mu, že nič nesľubujem, ale

poinformujem sa o tom otročení Tabarov na planéte.

Vika ma čakala pred trónovou miestnosťou. Nevyzerala, žeby bola zvedavá, čo sa tam dialo, dokonca som mal pocit, že ju to pramálo zaujímalo.

„Vybavené?“

„Dajme tomu. Musím von z Portálového mesta.“

„Prečo?“

„Musím na povrch. Hodiť reč s admirálom. Zdá sa, že mi nepovedal všetko, čo mal.“

„Čo je to za človeka?“

„V podstate mizera. Človek sa ale k nemu musí správať dobre, kým je jeho veliteľ.“

„Čo ti spravil?“

Miestni majú nejakú prazvláštnu schopnosť čítať z ľudí skryté rany z minulosti.

„Kus buzeranta.“

„Kto je to buzerant?“

„Proste pako. Debil. Ničomník. Velil mi, keď som bol v armáde ešte zelenáč. Niektoré vyššie šarže buzerujú mladých bažantov, lebo sa im chce. Niektorí tak pôsobia iba prvý rok a potom sa k nám správajú úctivo, pretože vedia, aké podlosti nám robili. Ale mysleli to v dobrom, chceli nás zoceliť, pripraviť na najhoršie, keď nás nepriateľ zajme. Ale tento pako, oficiálny pračurák, si to proste užíval a správal sa k nám ako k najväčším nulám, ba šiel až do krajností. Ale s tým sa ti tu nebudem zverovať.“

„Chápem,“ smutne sa na mňa zadívala. Čím som si zaslúžil takéhoto sprievodcu, ktorý vo mne prebúdza moje testosterónové ja?“

„Tak ako sa dostanem odtiaľto?“

Podozrivo mlčala. Už som sa otočil, že sa jej to spýtam ešte raz, možno som si zamrmlal tak popod fúzy, že to nepočula, keď tu zrazu vidím, ako na mňa mieri laserovou zbraňou s fialovým pásikom na hlavni.

„Ty špina!“

(-5-)

Vika na mňa mieri zbraňou, snažím sa ju príliš neprovokovať, aj keď som si nie celkom istý jej úlohou v tejto celej situácii.

„Akáže som ti špina, hm? Čo si myslíš, že ťa tu necháme snoriť teba a tvojich ľudí?“

„Tak hlavne sa upokoj.“

„Ale zaiste,“ ironicky poznamenala a celkom nerušenie zakymácala zbraňou z boka nabok, „nemyslíš si, že ste zašli pridaleko?“

„Azda si nemyslíš, že som to tom väznení vedel. Samozrejme, že mi to ten pako admirál Rodgers nepovedal, určite si mysel, že je zahojený a v poriadku. A že to väznenie je v poriadku. Ale nie je.“

„Neviem, o čom hovoríš.“

Tak moment.

„Podľa toho šamana, či kieho, vy trávite našich ľudí, pretože ich väzníme v baniach, kde ťažia superhmotu.“

„To je hovadina, to ti predsa nepovedal.“

„Presne to mi povedal.“

Zložila zbraň. „Sama som predsa v tých baniach bola. Teda nesfárala som dole, ale zopár ráz som prišla otcovi doniesť obed.“

„Doniesť obed vravíš? A tvoj otec?“

„No je doma, kde by bol? Pracuje v tých baniach každý deň a dostáva týždennú výplatu.“

„Tak ja už potom neviem, kde je pravda.“

Na chvíľu som stratil reč, nie však duchaprítomnosť, stále som si na Viku dával pozor. Pri nej si človek nie je ničím iný. Správa sa príliš nevyspytateľne.

„Podľme za ním. Čo myslíš, ešte stále bude sedieť na tróne?“

„Myslím, že sa na nás vybavil...“

Sotva som to dopovedala už sa vyrazili dvere na trónovej miestnosti a vyšla ochranka. Boli to ľudia s laserovými zbraňami, kopijami a mečmi. A začala sa vesmírna bitka, ktorú som očakával od momentu, odkedy som sem pristál. Vika sa kryla za stenami paláca a ja som sa sunul na druhú stranu koridora, mieriaceho do trónovej miestnosti. Vykukol som zo svojho krytu a asi dvoch som zneškodnil presnou ranou. Všade sa ozýval poznávací zvuk laserovej zbrane, ale tie ich boli akési silnejšie, dokázali odlomiť kus steny a tá sa nebezpečne zahriala natol'ko, že sa človek musel na chvíľu steny nedotýkať a tak strácal svoje krytie. Vybehli na mňa hned dvaja. Jednému som privariel do brucha, prehol sa dopredu a potom som mu lakoťom tresol do temena a skrútil sa na zem, vzal som mu meč, ktorý ani nestihol použiť. Ja som bol

už ale šikovnejší a jeho kolegu som poslal za ním k zemi.

„Snažia sa nás iba spomalíť!“ zakričal som na Viku, ktorá sa stále tiesnila na tom istom mieste. Naštastie vojaci po nej príliš nešli, aj keď i jej krytie bolo poškodené a určite horúce, Vika nebola na stene nalepená, určite ju pánila.

„Ako to nás?! Neviem, čo si im spravil, ale ja s tým nemám do činenia!“

„Tak už máš!“ odpovedal som jej, znova som premohol ďalšieho a ukradol mu jeho laserovú pištoľ. Rýchlo som si ju obzrel. Bol to podobný model ako mám ja, ale padol viac do ruky a hlaveň vyzerala o trochu väčšia. Opatrne som sa pozrel do hlavne, namieril som ústie samozrejme na zem, aby som sa neodpiekol do večných lovísk. Bolo však priezračné, takže som sa na hlaveň díval z druhej strany, nemal by som sa odbachnúť. Videl som cez jeho úzke priezračné hrdlo akýsi modrý záblesk, zrejme je tento laser zosilnený iným typom kryštálu, ako môj a to z neho robí silnejšiu zbraň. Hned som si ho otestoval. Páni, toho posledného oskalpovalo o hlavu a ešte k tomu z poriadnej diaľky! Tak týmto dostať do kečky rozhodne nechceš. To sme teda mali šťastie, že sú tak nemožní.

„Vika, žiješ?“

„Snažím sa.“

„Čo si myslíš, že kráľ spraví? Prečo po nás poslal svoju ochranku?“

„Myslís si, že to viem?“

„A kto tu teraz mieril na mňa zbraňou, ha?“

Teraz nebola taká hrdinka.

„No podľ,“ ponúkol som jej ruku a pomohol som jej vstať, „zrejme vie niečo, čo my ešte nie.“

Povedal som to len tak, aby reč nestála, nemal som najmenšieho tucha, čo sa teraz udeje. Vošli sme do trónovej miestnosti. Odtiaľ sa na nás vovalila ďalšia jednotka vojakov. Ale títo nedostali zbrane, niektorí ju ale okúsili zblízka, keď som na nich strieľal. Stále som mal meč a prehrýzať som sa cez nich statočne. Zvládal som bojovať na viacerých frontoch, do jedného zapichnúť meč, použiť ho ako už neživý štít a laserom zmáriňať ďalšieho. Trvalo mi pár minút, kým všetci ležali na zemi. Ale i ja som celkom schytal a pravé líce som si od nahromadeného adrenalínu ani necítil, dostał

som zopár štedrých úderov. Našťastie som ich rozdal viac ja. Vika sa kryla a príliš mi nepomáhala, iba s hrôzou zisťovala, čo za monštrum v skutočnosti som. A čo čakala, nejakého diplomata – kravaťáka? Chceli ma odpiecť, tak som odpiekol ja ich. Bez lútosti. Nedopadli o nič lepšie ako tie obete, ktoré som už mal na svedomí za celé trvanie môjho doterajšieho života. Má šťastie, že nevidela výsledky mojich predošlých masakov.

Zdalo sa, že kráľ, či šaman, či kieho, unikal smerom do vnútra paláca, prezradili ho vlastní vojací, ktorých posielal. A tak som šiel za ním. Veľa vojakov mu neostalo. Jednému z nebožtíkov som ukradol granát. Ani sa nesnažili vytvárať iné mechanizmy ako my. Akoby niekto ako ja tie granáty ani nevedel použiť. Použil som ho na zástup ďalších vojakov, ktorí sa na mňa vrhli a leteli dole schodmi. Pravda, teraz moje kroky viedli po masívnych schodoch kamsi dole, schody viedli po obvode mohutnej šachty, v ktorej nič nebolo. Dost zlé miesto na prestrelky. Jeden z nich ma trafil do ramena. Teda presnejsie, šuchol. Odniekial sa za mnou zjavila Vika a vidiac, že mám problémy so stabilitou, mi podala ruku. Schody totiž viseli zo steny a nikde neboli žiadne zábradlia. „Tak už mi konečne pomôžeš? Váš kráľ sa snaží zdrhnúť, neviem čo spravil, zatiaľ ma iba oklamal, ale ja to z neho dostanem.“

Mlčky prikývala a už som mal pomocníčku. Poriadne nás zdržiavalí. Často sme museli stáť na mieste alebo sa uhýbať laseru, dole nás však nepustili, hore nad hlavou bolo len jedno podlažie a potom masívna kruhová strecha. „Máš nejaký nápad?“

„Ako veľmi si šialený?“

„Veľmi. Ak prídeš s niečím ozaj smrtonosným, ešte lepšie.“

„Mám pri sebe boropovraz.“

„Čože to?“ takmer som to prepočul, lebo mi zasvištal lúč laseru popri uchu.

„Boropovraz. Vyhodím ho do vzduchu, zachytí sa o strop a potom môžeme navijakom zlanovať až dole.“

„Použila si to niekedy?“

„Používam to vždy, keď sa vymknem z bytu.“

Áno, miestni majú šialene vysoké domy a obytné domy z nejakého posilneného pieskovca, na tom sa to dá otestovať.

„Fajn, tak podme na to.“

Vyzeralo to ako grapler. Vystrelila do stropu, kde sa zachytil tak, až zo stropu padla omietka, alebo čo a potom sa to poriadne prichytilo o strop ešte dodatočnými ramenami graplera.

„Fajn a teraz musíme skočiť. Chvíľami budeme ako na lianách a budeme tak ľahším terčom. Nie však, keď sa o tých dole postaráš.“

Jeden z nich už takmer trafl našu záchrannu v podobe graplera. Skočili sme. Poriadne sme sa kývali zo strany na stranu a tak nás naopak bolo ľahšie trafiť. Ale ja som neminul štyri ciele a Vika už tlačila navijak smerom dole. Išlo to fajn, boli sme dostatočne ľahkí, aby nás ten povraz ľahal dole i bez zbytočného spätného rázu. Bol aj dostatočne dlhý, aby sme posledné pol podlažie už len zoskočili na zem a smerovali k jedinému portálu do veľkej siene, kde stál kráľ a nejaká vesmírna loď, ktorú zdá sa, nevedel spojazdniť.

Vystrelil som do stropu tejto miestnosti, aby som si vynútil pozornosť. Teraz je to tu. Kráľ bol v miestnosti evidentne sám, nikde som nevidel žiadne iné dvere alebo nejakú schovanú falošnú stenu, odkiaľ by sme mohli čakať prekvapenia.

„Muselo to zájsť až sem?“ možno zbytočná otázka, ale mal som overené, že kedykoľvek ju v takejto situácii použijem, môj protivník zneistie a bude sekáť dobrotu. Kráľ sa vzdal akejkoľvek možnosti na odpor a dvihol ruky nad hlavu. To, čo chcel spojazdniť nevyzeralo ako vesmírna loď, skôr ako exoskelet s mnohými hračičkami, ktorými na mňa mohol páliť, úha, dokonca to má i laserové delo! Tri razy väčšie ako tá laserovka, ktorú som tu ukoristil.

„Nemôžeš ma zastreliť.“

„Kto povedal? Nejde o to, že nemôžem, skôr nechcem, kým sa nevyjasní, čo sa tu, do kozmu, deje!“

Kráľ mlčal a díval sa do zeme.

„Tu nejde o drogy. Tu nejde o Tabarov. Tu nejde o nás ani o mňa.“

„Tak potom o čo tu ide?“

Obaja sa zdali byť akosi otopení a znova sa ozvalo štuknutie laserovej zbrane s fialovým pásikom.

„Ide o teba, Aboubakar. Tvoj admirál sa nepotrebuje zbaviť ani drog, ani Tabarov, ani kráľa. Práve naopak, spolupracuje s ním, prichádza si k poriadnemu kšeftu za poriadne prachy a tak môže vyvážať nielen čisté drogy, ale i superhmotu.“ „Zase ty, Vika? No tak, nezachránil som ťa dnes už niekoľko ráz?“ neodpustil som si uštipačnú poznámku.

„Admirál sa potrebuje zbaviť TEBA.“

Chvíľu mi to v hlave šrotovalo, ale stále som neprišiel na to, prečo. „Tak na kieho ďasa ma sem zavolal?“

„Aby ti dal predsa misiu,“ zamiešal sa do toho kráľ, „aby to vyzeralo, že máš niečo riešiť.“

„Rozmýšľajte kus predsa! Nemohol mi to všetko vycengať, aby som všetko vedel a potom...“

Došlo mi. Ten kus pošahaného, pokriveného zmrda, pračuráka. Všetko mi vyklopil, aby ma potom umlčal ako nepohodlného svedka.

„Vedci na tejto planéte už nemajú čo robiť. Potrebujeme sa len zbaviť nepohodlných ľudí a zanechať tu len bane a plantáže. Táto planéta je sama o sebe zlatou baňou. A vďaka nej si začneme podmaňovať planétu po planéte.“

To sa ozvalo z toho exoskeletu. Rozsvietilo sa v ňom a sedel tam ten prazmrd Rodgers.

„O čom to hovoríte?“

„Že sme sedemsto parsekov odtiaľto našli priveľmi inteligentnú civilizáciu, ktorá má také technológie, o ktorých sa nám ani nesnívalo. A tých si podriadime a ich technológie si vezmeme. A ja, admirál Teddy R. Rodgers budem hrdinom, ktorý pozemšťanov priviedie do Zlatého veku. A nebude to podplukovník Keita, ktorý sa záhadne stratil na planéte Hwartaa.“

„Vždy ste boli čurák, viete o tom?“

Nadýchol som sa a pári ráz som na ten exoskelet vystrelil. Toto nebude prechádzka ružovou záhradou, poraziť tohto idiota v poriadnom exoskelete, napecchovaným všemožnými zbraňami, ktoré ma odpravia, ani nebudem vedieť kedy. Rozbehol som sa čo najďalej do nejakého krytu a potom začal po mne strieľať laserom. Naprsto mi zničil krytie a dobreže ma nespálil tým teplom. Vystrelil som ešte zo štyridsať ráz priamo do helmy, ale zdala sa nezraniteľná. Ukryl som sa inde. Bol to ľažký súper. Už na mňa

letel plameňomet. Kus mi chytilo skafander, ale podarilo sa mi toho ohňa zbaviť. Teraz na mňa letelo pár stovák nábojov z rotačného granátu. Hodil som po ňom granát a výbuch ma temer oslebil. Teraz už len využiť moment prekvapenia, nenechať sa streliť a poslať na neho spŕšku z laserovej zbrane. Toto predsa vyhrám.

Ďalšia salva z rotačného guľometu.

Tma.

Záhada ružového mraku (Atompunk)

(-1-)

Michail Žuravlev sedel vo svojom aute s presklenou strechou, aké sa dostali do módy na Zemi v šesťdesiatych rokoch a túto estetiku si konštruktéri zobrali so sebou i na túto planétu. Cez obrie panoramatické predné sklo stlačením gombíka na prístrojovej doske starozelenej farby aktivoval radar, aby vôbec videl pred seba. Viditeľnosť sa totiž poriadne zhoršila. Táto planéta je stále neprebádaná z veľkej časti a to miestne počasie sa vôbec akoby neriadilo fyzikou. Preto bol radar s krištáľovo čistým obrazom nutnosťou. Často za horúceho dňa sa len tak z ničoho nič zotmie a na povrch padne akási ľažká hmla. Vedci si to vysvetľovali akýmisi konvektívnymi prúdmi v atmosfére, síce dýchateľnej pre človeka, ale predsa len dlhšie ako sedem hodín nebolo možné bez tuná vyrobeného vzduchu prežiť. Michail nebol priveľmi naklonenej tejto teórii, ktorú posmešne nazval „vycucanej z prsta“.

Míňal po pravej strane atómový vlak. V podstate vlak s prúdovými motormi. Dokáže vyvinúť rýchlosť až šesťsto kilometrov za päť minút jazdy. Jazdil na špeciálnych koľajach, určených preň. Atómový vlak totiž zastavoval výlučne na troch známych miestach, kde sa už usídli pozemšťania a vytvorili kolónie, vzdialené na tisícky kilometrov po nehostinnej púšti. Medzi nimi sa však rozprestierali menšie dedinky a obce, kde sa pilne pracovalo na zúrodenení pôdy a skvalitneniu vzduchu. Stromatolitné osviežovače boli nutnosťou v každej usadlosti. Tie menili nekvalitný vzduch na čistý kyslík, ktorý pomaly menili chemické zloženie atmosféry. I tak potrvá

asi päť rokov, kým sa bude aspoň pomaly podobať tej na Zemi.

Michail si pustil hudbu. Dlhé cesty púšťou boli nudné, najmä v oblasti Teramat, kde posledné dva roky skúmal teplotné výkyvy v miestnej púšti a ich využitiu pre poľnohospodárov. Často zaznamenával vlhkosť a teplotu vzduchu a porovnával ju s výskytmi neobvyklých udalostí. Zažil totiž dve krupobitia na tejto pústi a jednu mohutnú búrku, ktorá naplnila až Hubertovu vádz. Vedci spomenuli, že odkedy sú na tejto planéte merané záznamy, teda asi päťdesiat rokov, tak táto vádzí ešte naplnená vodou nebola. Dnes však smeroval severne od oblasti Megiva, z ktorej hlásia akési podivné úkazy, s ktorými sa ešte nikto nestretol. Údajne sa tam ukazujú zvláštne atmosférické formácie. Niekoľko z tejto oblasti mu poslal i fotografie do tabletu. Je to zaujímavá technológia, akú na Zemi ešte nemajú. V podstate je to obrazovka televízora v plochej verzii, opatrená do dreveného obalu, ktorá sa krásne vojde do ruky. Dokonca jeho rozmetry sú štandardizované a majú i svoje miesto na prístrojovej doske auta, kde môžu slúžiť ako palubný počítač a dokonca navigovať šoféra! Neuveriteľné. Už len aby sa zastavil v servise a nahrali by mu tam nové mapy.

Planéta Maro 15-A bola jedna z tých ľahšie dosiahnutelných fotónovou raketou zo Zeme. Mala ešte dvoch súpútnikov v miniatúrnej slnečnej sústave v hviezdkope v súhviedzí Býka. Pozostávala len z piatich terestrických a dvoch joviálnych planét, pričom tie boli veľmi ďaleko od svojej hviezdy, ďalej ako Neptún v tej našej. Život sa však rozmohol len na Maru 15-A, jeho dve najbližšie planétky s rovnakým názvom i číslom, iba označené písmenami B a C udržovali planétu v stabilnej obežnej dráhe a vyvolávali na nej slapové javy, obdobne ako Mesiac na Zem. B bola menšia, síce málo viditeľná voľným okom, ale zato hmotnejšia ako C, ktorá bola výrazne bližšie a spôsobovala mohutné slapové vlny a časté zatmenia slnka, ktoré trvali i pol hodinu.

Michail bol na planéte asi tri roky a prišlo mu, že za ten čas už spravil toľko meraní, koľko by doma v Kirgizskej socialistickej republike nespravil ani za rok. Aj doma, ale i tu na Maru ho stále vítal s akousi nedôverou, pokladajúc ho za sovietskeho

špióna. On sa len usmial a ukázal im legitimáciu a Zelenú kartičku. Do Kirgizska už chodí len navštíviť rodinu dva razy ročne. Vedľa Sovietsky zväz je aj tak už na pokraji rozpadu. Celý ten blok je len jedna veľká vymyslená a nafúknutá bublina, ktorá chce nejakou konkurovať západným mocnostiam. Predsa ako viete neslodeným opresistickým režimom konkurovať Západu, ktorý vás za ten jeden rok v Rusku predbehne o tri? Len sa pousmial. I naopak však mával problémy. Posledne sa do Kirgizska ani nedostal a skončil dokonca vo vyšetrovacej väzbe. Mal údajne nejaké špiónske vybavenie. Zaostalí Soveti, nikdy nepochopia svet, kym nevyjdú zo svojej škrupinky. Takže na Východe je prozápadný špinavec a na Západe je proruský špinavec. Klasika. To sa za tých sto rokov od postavenia Berlínskeho múru stále nikto nepoučil?

On politiku podľa vlastných slov „ťažko ignoroval“ a venoval sa meteorológií, ktorá ho bavila a zaujímalu. A s objavením Mara sa všetkým vedcom otvorili nekončiace obzory. Zem bola už preskúmaná, ale čo takto tento nový svet? Studené a teplé fronty sa tu prejavujú úplne inak, mraky sú podobné, ale táto planéta má kopec špecifík ako napríklad acetónový dážď. Neskutočné! Alebo mrazy na severnom póle planéty. Podľa výpočtov nejestvuje šanca, aby tam bolo tak chladno, ako počas špecifických stošesťdesiatich hodín v presný čas roka. Bežne je tam mínus tridsať, ale takmer s hodinovou pravidelnosťou je každú jednu otočku okolo Slnka (nikto zatiaľ nevymyslel trefnejší názov pre miestnu životodárnú hviezdu), teda za miestny rok, teplota mínus sedemdesiat stupňov Celzia. A to najzaujímavejšie na tom je to rapídne ochladenie.

(-2-)

Vošiel do Elektrického hotela v centre mesta Tia. Už ked' opúšťal Temeriu z Teramatu a vošiel do Megivy, už sa vôkol rozrastali skôr vyššie stromy a kaktusy zmizli. Podnebie sa z tropického až subtropického menilo do mierneho len na posledných tristo kilometroch jeho cesty. A už i miestne cesty boli plňšie a v lepšom stave. Tu totiž žije viac než polovica pôvodne pozemščanov, teda vyše stotisíc. Ked' zaparkoval pri hoteli,

zaplatil si státie až do ďalšieho dňa, plánoval sa totiž v hoteli vyspať, cesta mu trvala celkovo deväť hodín a to si urobil len jednu prestávku na obed, ktorý mu aj tak príliš nechutil. Už sa pomaly stmievalo. Bol tam na desať krokov od hotela, keď sa automaticky zapli svetlá na priečelí hotela. Bol to krásny hotel v Googie štýle s priečelím plným geometrických útvarov, ktoré pôsobili futuristicky. Do hotela sa človek musel hlásiť vopred, ale ešte ani neotvoril dvere a už z nich ktosi vyšiel. Mala bujné naondulované vlasy, plno mejkapu a vzdušné šaty. Zrejme recepčná. „Dobrý deň, vari ste ma očakávali?“

„Krásny dobrý večer, pán Žuravlev, samozrejme. Vďaka novým technológiám sa mi premieta obraz spred budovy ku mne do kóje a tak viem, kto prichádza.“

„Skvelé.“

Dostal miestnosť s číslom 94 na treťom poschodí a miestny poslíček ho oboznámil s vybavením hotelovej izby. Je plne klimatizovaný s kontrolným panelom, zabudovaným do steny. Na budíkových ukazovateľoch sa ručičkou zobrazovala vonkajšia teplota a tlak vzduchu, tak isto ako na ďalšom páre budíkov i vnútorná teplota a vlhkosť. Izba bola pripravená pre neho vopred a obe ručičky tak boli v zelených sektoroch. Odložil si oblek do skrine a ďalej sledoval náruživého poslíčka, ktorý mu niesol kufre až sem. „V každej hotelovej izbe tejto kategórie máte k dispozícii vlastný laundromat s možnosťou sušenia a samozrejmosťou je elektricky ohrievané sklo zrkadla, ktoré sa nikdy nezahmlí.“

„Začína sa mi to páčiť čoraz viac.“

„A to ste nevideli náš refridžerátor, ktorý sa dá otvárať aj zozadu. Je samozrejme napájaný elektrinou, tak isto ako elektrický gril, ktorý máte v dispozícii na balkóne, respektívne balkónovej terase.“

Dal poslíčkovi nejaké peniaze naviac za jeho výklad, ktorý pôsobil, akoby prišiel do reálneho luxusu. Ten si však zatial ešte dovoliť nemohol. Tam majú také neuveriteľné veci, ako napríklad tablet v kuchyni (presne taký, ako má v aute, len nevyberateľný) a zbierku mikrofilmov, ktoré sa dajú do špeciálneho prístroja, ktorý prečíta vložený mikrofilm a zobrazuje stopäťdesiat nenáročných

receptov na varenie. Samozrejmosťou hotelových izieb vyššieho štandardu je high fidelity set, kde sa vyberajú z drevenej poličky vinylové platne a prehrávajú sa stlačením jedného tlačidla, ako v jukeboxe. Samozrejme, že rovnaký jukebox je i v hotelovom bare, ale prečo nemať svoj vlastný na izbe? Chvíľami si poležal na posteli a až vtedy pocítil, ako skrehnuté svaly má. Pridlho sedel v aute. Nemohol sa však príliš zdržať. Už čo nevidieť mal stretnutie, na ktorom ho miestni trochu spoznajú a vovedú do tajov miestnych meteorologických anomalií. Na chodbe videl rodinku, ktorá sa práve ubytovala o dve izby bližšie k výťahu. Chlapík s prehadzovačkou, jeho žena v červených bodkovaných šatách, ich dcéra, asi trinástročná, v horčicových šatách s mašľou v dlhých kučeravých vlasoch a chlapec asi päťročný s trakmi veselých farieb, majúci na sebe zmenšenú verziu obleku jeho otca. No normálne podarená rodinka, presne ako z komerčných reklám. Na perách sa mu hral príjemný úsmev. Poslíček bol nadšený z toho, kolkých ľudí dnes ubytoval. Idylka. Neuveriteľné.

Výťahom sa zviezol na prízemie a vybral sa do hotelového baru, kde hrala moderná hudba, prevzatá zo Zeme, disco. Ono to nebolo celkom bar, respektíve, hlavné átrium bolo barom v pozemskom zmysle slova, pričom ale v obedných hodinách sa tu podávalo denné menu a poobede to slúžilo ako hlavné miesto na stretnutia. Ak mal však niekto dohodnuté stretnutie, alebo iba požadoval trochu súkromia, odobral sa do jednej z desiatich súkromných kójí oddelených iba korálkovým závesom, kde mali prístup na určitý čas len objednaní hostia a personál samozrejme.

A tak sa na bare opýtal príjemnej ženy s hnédymi hustými vlasmi, kde je objednaný istý pán Josh Haynes a že on má prístup k tej istej kójí, v ktorej sa majú stretnúť. Žena vyzerala tak na štyridsať, ale sršala z nej dievčenská energia. Možno má dvadsať, ale táto dnešná móda z nich robí štyridsiatničky. Dovolil si trochu i zaflirtovať, na čo ona sklopila zrak a očividne sa začervenalá. Michail bol vždy lámač ženských sŕdc. Nevadilo jej to, dokonca by si dovolil poznamenať, že jej jeho lichôtky imponovali.

Josh Haynes bol miestny podnikateľ, no hlavne kandidát na vedúceho projektu, ktorý má za úlohu objasniť miestne zvláštnosti, kvôli ktorým je Michail Žuravlev na planéte Maro. Mal napojenia na dôležitých ľudí a hned' ako Michail prišiel, pozdravil sa a len čo mu potriásol rukou, všimol si v kóji ešte jedného muža. Josh mu ho predstavil ako stavbyvedúceho na projekte, ktorý financuje. „To je ten človek, o ktorom som vám hovoril do picture-phone. Sám tie veci zažil a potrebujeme zistiť, čo sa to vlastne vôkol nás deje.“

Muž sa predstavil ako Henry Alesini. Bol to mužný chlap, zrejme typ stavbyvedúceho, ktorý sa púšťa i do ľažkej pracovnej činnosti.

„Tak mi to popíšte, čo sa dialo.“

Henry bol zjavne rozrušený, ale nateraz pokojný: „Boli sme na stavbe už vyše štyridsať dní a prekvapilo nás stabilné počasie, ktoré nám umožnilo pracovať i nadčasy a tak sme stihli toho viac. Ak trochu poznáte Tiu, tak viete, že na juhu máme Manamatské vrchy a práve v nich staviamе náš hotel, ktorý bude slúžiť okoliu, kde máme v pláne vybudovať lyžiarsky svah, ktorý budeme umelo zasnežovať. Ale potom asi zo tri dni pršalo a tak sme toho veľa nespravili, až na štvrtý deň, keď sa vyčasilo. V ten deň sa nám stratila takmer celá jedna šichta.“

„Ako to, stratila?“

„Ja som na stavbe ten deň nebola. Mám totiž viacero skupín po meste. Zavolali mi, aby som hned' čo najrýchlejšie prišiel. S druhou šichtou sme sa teda vybrali k priesmyku, kde ich videli naposledy zostávajúci chlapi z danej šichty. Obloha sa rozjasnila, ale nemohli sme si nevšimnúť divné, ružovkasté mraky. Keď sa do nich oprelo slnko, mali sme pocit, že to ani nie sú mraky, ale niečo hustejšie. A akosi sa to divne striebrilo.“

„Ako?“

„Ja neviem, akoby z neho padali konfety alebo niečo také. Bolo to veľmi čudné. Vybrali sme sa teda tam a keď sme ta prišli, nebolo to ďalej ako na tristo metrov od staveniska, mrak zmizol, strácal farbu a akoby sa rozpadol.“

„Našli ste vašich mužov?“

„Našli sme ich obďaleč. Ale prečakli sme sa ako nikto nikdy. Všetci ležali tvárou nahor a vyzerali... hrozivo.“

Začal pociťovať, že Henrymu sa o tom hovorí ľažko. „Všetci prezili, iba boli asi pol dňa v akomsi zvláštnom tranze. Pokožka na tvári im úplne zhnedla a stmaľa tak, že ste nevideli ani kus tváre. Proste si predstavte moju tvár, ktorá je pokrytá čímsi hnedým, tak hustým a tmavým, že vidíte len jej obrys a siahá to až na krk. Čiže hlavu bez tváre. A potom si predstavte, že jediné, čo vidíte, že mám otvorené pravé oko. Aby nevyschlo od nežmurkania, tak im doktori doň kvapkali nejaké kvapky. Bolo to desivé. Potom sa im koža zosvetľovala a prichádzali k sebe. A čo je najzaujímavejšie, všetci boli pri vedomí, iba nevnímali. Vedeli, že sme ich našli, kriesili, aj o doktoroch vedeli. A všetci niečo cítili. Akúsi prázdnnotu, ale nejako zvláštne inú. Nikto to doteraz nepopísal. Tomu pocitu dali meno bezmordnosť.“

(-3-)

Toto nemá cenu. Michail znova len bezradne pustil papier z nameranými hodnotami ombrografu na zem. Len ranná rosa. Už znova asi deviaty deň za sebou. Takéto nulové údaje čakal skôr z oblasti Teramat, tu sa zdá, že je teplé mierne pásmo a nečakal, že tu bude tak arídne. Alebo je niečo nie v poriadku s vlhkostou vzduchu? Ani slnečná aktivita nejavila žiadne podivnosti. Ako sem prišiel na okraj Manamatských hôr, nič zvláštne sa nestalo. Panuje tu veľmi zvláštne konštantné počasie, čo by v takto kontrastnom regióne nebola nikdy očakávala. Ale čo, toto nie je Zem a tak tu nič nemusí platiť. Meteorologické príručky, ktoré sa nemuseli prepisovať každým rokom, boli stále ešte v dotlači.

Dal si ešte jeden sawdust, ale vedel, že už by mal čo nevidieť radšej zbehnúť do Reštaurácie u Valisa, kde na neho čochvíľa bude čakať kvalitne opečený jarvam, miestna ryba, ktorá chutí úchvatne. K tomu ešte šalát z miestnych surovín a ak sa podarí, dá si ešte jeden obed zabaliť a poslať na hotelovú izbu. Teraz, keď si spomenul na jedlo, zistil, že je vlastne i celkom hladný. Postavil sa zo svojho kresla. Pripadalo mu veľmi pohodlné, ale zdalo sa mu, že sedí príliš nízko a keďže mal vyložené nohy na stole, tie mu stípli a tak sa postavil veľmi nešikovne a ešte chvíľami cítil

v oboch chodidlách mrvčenie. Kreslo malo futuristický tvar a pastelové farby presne ako na Zemi. Atómové hodiny v minimalistickom bauhaus štýle, poznačenom Googie štýle ukazovali 2::1. Nikdy presne nepochopil miestne meranie času. Jeho náramkové hodiny ukazovali 12:11. Žeby nejaký skrátený zápis? To sa mu nezdalo. Vedľ predsa o týždeň, keď sa pozrie znova na hodinky v presne ten istý čas, tak bude vonku tma. Hodinky nosieval už zo zvyku a nie kvôli času.

Chvíľami sa akoby nezainteresované prechádzal po svetlej pracovni, kde mal prístup k mikrofilmom z predchádzajúcich dní. Analógové kamery mali slabé rozlíšenie a vychádzajúce obrázky z nich boli značne zrnité, ale v tejto atmosfére sa sprvotí rátalo s tým, že vôbec nebudú fungovať. Sú tu totiž i sopky, ktoré vyvrhujú značné množstvo rádioaktivity, ktorá sa občas dostáva do atmosféry. Ale vedľ žijeme v atómovom veku preboha, keď vieme rozbiť atóm, tak dokážeme predsa všetko! Uranity ľahké z blízkosti už troch sopiač a na ochranu ľudí boli vymyslené i protiatómové bezpilotné zariadenia, ktoré absorbuju určité množstvo žiarenia a dokážu ich buď využiť na dobitie vlastných batérií alebo si nejakú energiu schovajú do zásobníkov. Miestni dokonca vyvinuli akýsi prístroj, ktorý volajú „nežiarič“. Je vybavený ôsmimi teleskopickými anténami, medzi ktoré sa rozvinie látka z protirádioaktívnej substancie. Táto vecička, namontovaná na bezpilotnom lietadle dokáže efektívne odcloniť rádioaktívne lúče od ľudských obydlí. Často sa však s rastúcou rádioaktivitou pokazí a keď rádioaktivita značne poklesne na priateľné hodnoty, málokedy sa zavrie. Pokazí sa mu mechanizmus. Potom je potrebné iba pristáť zo strojom a z úctivej vzdialenosťi ho poriadne vykúpať vo vode, ktorá potom slúži na chladenie boostra v atómových elektrárňach. Majú to poriadne premyslené, len čo je pravda. Dnes nás predsa už nič nezastaví!

Jemne sa zotmelo. Tma nebola príliš badateľná, pokojne to mohlo byť i zatmenie Slnka jedným z mesiacov, miestna meteorológia a kozmonautika prináša denné informácie o zatmeniach mesiacov a Slnka, ich dĺžku a oblasti čiastočného a úplného zatmenia. A na dnes

približne na túto hodinu 2:2:32 (kto sa v tom má vyznať?) hlásili mierne zatmenie. Ak by sa pozrel cez polarizačné sklíčko, vedel by si to hneď ľahko overiť. Nosieval pri sebe vo vrecku silne polarizačné okuliare bez dioptrií, ktoré tu toľko ráz potreboval. Nasadil si ich a veru tak, z miestneho slnka bolo jemne odhryzené, odhadol to tak na dvadsať percent. Ale dnes sa predpokladal len takýto maximálny zákryt. Presne o týždeň tu bude úplné zatmenie, ktoré bude trvať desať minút. Aspoň na to mal tie hodinky. Na Zemi by sa ľudia hneď zhľukli a nadšene to divadlo na oblohe pozorovali. Tu to bolo tak všedné ako napríklad dážď na Zemi.

Pozor! Z ničoho nič sa zrazu vytvorila formácia mračien, ktorá neodpovedala realite. Zdúpnel a hneď ju najprv mlčky pozoroval a potom sa podíval na tlak a vlhkosť vzduchu. Teplota síce trochu klesla, čo sa dalo očakávať, ale zatial nič špeciálne sa nedialo. V podstate nenastal vôbec dôvod, aby sa tieto mraky vôbec vytvorili. Ani radarové snímky neodhalili prísun vlhkejšieho vzduchu. Na prístrojoch sa nič nemenilo, ale mrak stále rásť a ružkovkastel. Takže už sa to deje, pomysel si. Je to prvý raz, čo to sleduje, no nič zvláštne sa zatial nedialo. Južný horizont sa pomaly plnil touto rýchlo sa pohybujúcou masou čohokoľvek, čo sa jemne v odleskoch striebrilo, ale stále to bolo pridaleko na to, aby videl nejakú masu vody padať na zem. Radarové snímky tvrdošijne ukazovali obyčajné mračná a možnosť zrážok. Z čoho, preboha, vedľ vlhkosť vzduchu sa vôbec nezmenila a je na úrovni arídneho subtropického pásma. Aj keby mala nastať aspoň nejaká supercelulárna búrka, na chvíľu by videl zmeny v tlaku i vlhkosti. Takže to, čo vidí, nemusí byť atmosférického pôvodu.

Ružový mrak sa už ďalej nezväčšoval. Všímal si jeho striebriaté okraje, čo znova nebolo nič výnimočné. Takže tento mrak iba okabátil naše prístroje v tom, že tie ukazujú možnosť zrážok, ale voda v tých mrakoch pravdepodobne nie je. Na to by potreboval spektroskop. Kde je? Hneď sa k nemu vybral a na mrak namieril dlhú trubicu spektroskopického prístroja. Na základe odrazeného laserového žiarenia získa informácie o vzdialosti, polohe a keď ešte naň položí

spektrokropický papier, mrak by mu mal odpovedať čiarami, z ktorých zistí, či vodu obsahuje alebo nie.

Mrak sa nachádzal približne štyri kilometre od jeho stanovišta. Hmotnostná analýza ukazuje, že je asi sedemstokrát ľažší ako bežné vodné pary. Čože? To musí byť nejaký omyl snáď. Viac ho prekvapil spektrokropický papier. Bol rovnako prázdný ako keď ho vkladal do spektrografova. No tak toto je naozaj podivné. Poprezeral ešte raz všetky dôležité meteorologické ukazovatele, no zo svojich stálych hodnôt sa pohli iba málo. Následkom zatmenia sa ochladilo asi o dva stupne Celzia, inak nič špeciálne. Keď sa o pár minút znova rozjasní, teplota znova stúpne. Tak čo to, do kelu, je?

A mal pravdu. Akonáhle sa trochu rozvidnelo a i podľa predpovede ustalo zatmenie, ktoré si znova otestoval sklíčkom, mrak sa pomaly rozplynul. Vyzeral, akoby narazil na nejakú neviditeľnú stenu a viac ho vidieť nebolo. Tak moment, žeby to malo istú spojitosť so zatmením? A ak o týždeň tu bude úplné zatmenie? Čo môžeme čakať? Musí sa Henryho spýtať, kedy sa to stalo a či bolo vtedy zatmenie, aj keby iba percentné. Celý miestny týždeň hľadal nejaké informácie o tom mraku. Zdá sa, že po poslednom úkaze neboli nikto zasiahnutý bezmordnosťou. Ako však taký mrak vzniká a aký má zmysel? Aby človek zažil nejaký zvláštny stav, ktorý nevie opísť? Na hodinu a pol si vypožičal dvoch stavbárov od Haynesa, ktorí to zažili. Nevyzerali nijak poznačení, boli to normálni ľudia, trochu sa však štíteli hovoriť o svojom zážitku. Jeden z nich sa to snažil vysvetliť, ale ešte viac sa zamotal do svojich opisov. Je to akoby človek zomrel, aj keď človek vlastne nevie, čo cíti mŕtvy, pretože je už mŕtvy. Na nič nereaguje, nedokáže vnímať okolie, ale vlastne dokáže, pretože si pamätá každú sekundu toho pocitu, stavu alebo javu. Je to akoby ho pohltila nejaká nihilistická bezmocnosť, ale vlastne ani nie, pretože mával halucinácie. Také, ktoré si nepamätať, iba vedel o veciach mimo halucinácií. No prosté hrôza.

Druhý, už na pohľad mocnejší chlap, sa vyjadriť nevedel. Iba zbežne poznamenal, že i keď sa cítil nepohodlne a tiež nejak nihilisticky nijako,

necítil ohrozenie, skôr akési vnútorné vyrovnanie sa so súčasným statusom quo. Ale s akým statusom, to nevedel, či svojim, alebo spoločenským, cítil uvoľnenie z nevedomosti, no pamätať si všetko. Tak čo to vlastne s človekom robí? Možno to naozaj nie je meteorologického pôvodu, ale ktovieakého. Hned' po tomto stretnutí zavolal Haynesovi na picture-phone, aby ho zoznámil s psychológom a ešte doktormi, s ktorými by mohol pracovať.

Haynes sa v tablete v drevenej doske zatváril neurčito a trochu s obavami: „Viete, čo žiadate? Ak chcete s niekým pracovať, aby mu ja neviem, prehnal hlavou MRI alebo magnetickou rezonanciou, tak to bude znamenať, že musíte mať niekoho čerstvo postihnutého.“

„Vraj to nijak neškodí. Človek je síce na polhodinu mimo, ale vyviazne z toho relatívne dobre. A polhodinka, to je presne čas, potrebný na tieto testy.“

Josh sa zatváril starostlivo: „Snáď nechcete niekoho prinútiť, aby šiel priamo do neznámeho mraku.“

„Nie. Pôjdem tam sám.“

„Zbláznili ste sa?!“

„Som predsa vedec, nie? Tí sú vždy trošku vyšinutí. Ale hlavne, zdá sa, že je to bezpečné. A meteorologické ukazovatele som už kontroloval vtedy, keď som ten mrak zahliadol. Zdá sa, že to nie je atmosférického pôvodu.“

„Tak potom sa vám šichta skončí, nie je tak?“

„Ale nemeral som meteorologické hodnoty priamo v mraku.“

„Na to však nepotrebujete ísť priamo tam!“

„To veru nie. Stačil by nejaký diaľkovo riadený robot. Ale na tejto planéte ho proste nemáme. Dodávky viaznu a to úplné zatmenie má nastať už zajtra.“

„Tak si to skúste zariadiť aspoň tak, nech to pocítia stroje a nie vy.“

„Práve na to potrebujem lekárov a psychológov.“

(-4-)

Ešte hodinu. Sedel v kabíne malého vozíčka, ktoré dostal od miestnych meteorológov. Bolo to malé pojazdné dvojmiestne autíčko ľahajúce príves. Tento príves bola dnes jedna prenosná

meteorologická búdka na kolieskach. Satelitné snímky zo samotného eventu dostane až neskôr. Tentoraz však na to neboli sám. Šoféroval pomocník, mladík, aké si ucho, nemal sa príliš veľa pýtať, iba ak to nastane, postarať sa, aby Michail vyliezol z vozíčka a on medzitým pevne utesnil všetky zvary a nasadil si kyslíkovú helmu. Potom sa musí postarať o to, aby stlačením tlačidla odpojil búdku od auta. Michail zapne akumulátor a dá si dole helmu. Keď to celé ustane, môže vystúpiť, vziať so sebou Michaila, pripojiť späťne búdku a ísiť do centrálnej na Vyššom kopci. Odtiaľ to celé monitoruje tím meteorológov. Po tom všetkom sa Michail v tom divnom stave musí urgentne dostať na kliniku, kde ho kompletne vyšetria. Nateraz sa však nebudú snažiť o zastavenie, prerušenie alebo zmiernenie pocitu. Trvá to asi polhodinu pozemského času. Nasadia mu k oku autokvapkadlo, ktoré mu v pravidelných intervaloch bude zvlažovať stále otvorené oko. A potom ho poriadne pretestujú. Čo zistia, to bude rozoberať snáď už tím lekárov.

Michail bol však pokojný a s tým mladým ešte žartoval. Volal sa Clover. Zdal sa nervóznejší, než Michail.

„Clover, prosím ťa, ako sa volá tá kráska, vieš ktorá? Doktorka, sanitárka, ja neviem. Ale dúfam, že ju uvidím zblízka.“

„Myslíte tú najmladšiu?“

„No asi. Tá úžasná dlhovlasá čiernovláska s krásnymi očkami.“

„Ayana. Mne sa zdá akási krehučká, akoby z marcipánu. Možno stačí jedno sprosté slovo a neviem, čo by to s ňou urobilo.“

„Ale no tak určite nie. Priznávam, je to trocha lolitka, ale na druhú stranu, je to doktorka. Teda možno zatiaľ len sanitárka, ale predsa. Doktori predsa musia byť silní ľudia, inak by tú prácu nemohli robiť.“

Nechcel však príliš do mladého Clovera rýpať, sám nemal rád, keď sa ho starší vypytovali na ženy, keď bol v jeho veku.

Chvíľami šli autíčkom mlčky, krúžili len tak okolo a len občas prehodili spolu pári slov. Clovera však zaujímalo, ako má reagovať na jeho zmenenú tvár, keď ho má odtiahnuť späť do auta. Bol mladý, ale zato statný, vedľa amatérsky vzpiera a má ambíciu

v tom pokračovať a ísiť i profesionálnou cestou. Nie príliš ťažkého Kirgiza odtiahne do auta bez väčších problémov.

„Neviem, ale hlavne, sám vieš, čo máš robiť. Určite sa neľakaj, ba sa ma ani nesnaž nijak prebrať, ani na mňa nehovor. Možno to bude vyzerať desivo, ale podľa všetkého sa nebudem môcť príliš hýbať. Len ma odtiahni ako vrece zemiakov a nepýtaj sa nič. Musíš byť ale rýchly. Jednoducho vstaň a nalož ma späť do auta. Ničoho sa neboj.“

Keď si to takto skompletizoval, zažiadalo sa mu vrátiť sa na základňu a nehazardovať takto so svojim životom. „Nezabudni zapnúť trysky pre búdku. Má byť v dvojmetrovej výške.“

„Samozejme. Stlačím to ešte predtým, než vyjedete von.“

„Správne.“

Odparkovali na predom určenom mieste a spojili sa rádiom s tímom meteorológov. Tí formálne poznamenali, že ich počujú dobre a dajú im presné inštrukcie, keď mrak zahliadnu. Michail si bol takmer istý, že mrak bude tak veľký, že môže pokrývať celú oblohu. Dúfal, že veľkosť mraku bude v priamej úmere s percentuálnym zákrytom Slnka. Bol stále pokojný. Sám si hovoril, že nie je čoho báť, vedľa má pri sebe minimálne desať ľudí a ten stav potrvá maximálne desať minút plus asi polhodinu už v základni. Takže mu to veľa života neukrojí. Iba sa obával vzniku toho mraku. To bolo desivejšie ako to, čo ho čakalo. Videl to a prišlo mu to priam až hororové. Ale toho pocitu, nech je to čokoľvek, asi ho to vystraší, to určite, ale v konečnom dôsledku je to odstranivého rázu, takže sa toľko neobával.

Ešte asi päť minút. Obloha sa už pomaly zaťažovala. Celý deň bolo slnečno až horúco. Avšak tak dve hodinky pred zatmením sa začali tvoriť mračná a potom sa obloha zatiahla. Stále však bolo dusno a tak v aute funela klíma, chladila interiér auta na príjemných dvadsať dva stupňov Celzia. Michail si už teraz dal dole helmu a Clover mu uštedril jeden krivý pohľad, ale hned ho zahovoril: „Ste fakt frajer, že do toho idete dobrovoľne.“

„Všetci sa toho bojíte. A pritom sa nie je čoho. Ak by som mal do toho ísiť ako prvý a nevedel, čo ma čaká, zdráhal by som sa. Ale už viem, čo ma tam čaká. Zhruba.“

„Ale ste prvý, ktorý do toho ide dobrovoľne.“

„Tí stavbári boli predo mnou. Mohli sa skryť, no boli zvedaví a tak ostali vonku a mrak si ich našiel.“

„Dobre tak ste prvý, ktorý sám mrak nájde a vstúpi do neho.“

„Ďakujem. Ked' sa z toho dostanem, poviem ti, aké to bolo.“

Chvíľu sa ešte bavili vtipmi o tom, aký život si Michail predstavuje po tejto skúsenosti, keď tu zašumelo rádio a Michail sprvoti nerozumel, čo im povedali a tak sa len obzrel z auta. Tma prichádzala akosi rýchlo a Clover zahlásil, že už musí zapnúť svetlú. Chvíľami bolo ticho a sotva Clover zapol svetlú, meteorológovia sa znova náhľivo ohlásili: „Vidíme, ako sa asi tri kilometre južne od vás tvorí ružový mrak. Otočte sa a uvidíte ho. Zatial' sa príliš nezväčšíl.“ Clover zahlásil do rádia, že rozumie a otočil auto priamo na juh. Cesta tam nebola, ale chvíľami sa trmácali po tráve a jemnom kamení. Auto malo vyšší podvozok a pohon na všetky štyri kolesá, dokonca i oddelený náhon, kedy si človek mohol sám vybrať, ktoré koleso sa pohne nezávisle od ostatných, ak by náhodou zapadli. Clover ale jazdil opatrné a obozretne.

Už ho mali pred sebou. Nebol nejak priveľmi veľký, no pomaličky sa zväčšoval. „O minútu nastane zatmenie. Zastavte na kontrolnom bode Totou, odhadujeme, že mrak sa bude blížiť k nemu.“

Clover spustil trysky a meteorologickú búdku odpojil od auta. Kontrolný bod dosiahli práve včas. Nastalo zatmenie. Mrak sa striebril akosi výraznejšie, než pred týždňom. Občas sa zaleskol, takže i v tej tme ho bolo raz za päť sekúnd dobre vidieť. Neboli to blesky, iba svetelné lúče, ktoré osvetľovali oblohu.

„Tak, milý môj, idem na to. Drž mi palce, aby som tam neostal,“ s úsmevom poznamenal Michail a lišiacky žmurkol na Clovera. Bol sebavedomý ako ešte nikdy.

„Tak pod' vesmírny mrak, ukáž mi svoju silu,“ započul Michaila, keď vystupoval z auta a helmu nechal na sedadle auta.

Clover ho pozoroval. Bolo dosť šero, takže si pomohol diaľkovými svetlami. A ten blázivý mu ukázal ešte palec hore, keď si ľahol na zem tak, aby ho osvetľoval kužel' svetla z auta. Blýskalo sa už takmer každú sekundu. A zrazu akoby nič sa okolie zružovelo, akoby oblasť poznačila piesočná búrka. Clover pocítil tlak na hrudi. Údajne, ak sa poriadne zavrie v aute, nič by nemalo k nemu preniknúť, ale to sa tým okuliarnatým vedcom hovorí, čo keď ho to zmietne tiež? Upokojoval sa tým, že komunikoval so základňou, tí mu predsa ešte zle neporadili.

„Už je vôkol nás ružovo. Stále vidím blesky, ale vyzerá to skôr, akoby na nás niekto mieril pokazenou baterkou. Michaila stále vidím, ako leží tvárou hore a nič sa zatiaľ nedeje. Ja som zatiaľ v norme.“

„Stále na nás hovor, Clover. Ak budeš pol minútu ticho, pochopíme to tak, že ja ty si sa dostal do toho. Neboj sa však, vyšleme po teba záchrannú jednotku, len čo to bude možné.“

„Ďakujem. Och, môj bože...!“

„Co sa deje, Clover, hovor.“

„Už sa to deje. Ja som stále v poriadku, ale Michail... preboha, chýba mu tvár. Je úplne tmavá...“

„Upokoj sa. To je želaný stav. Všetko nám hlás.“

„Mrak sa zväčšíl a zhustol. Zatial' sa mám dobre.“

Nastal čas. Clover sa už posledných päť minút netrpezlivо hmýril na sedadle, mal pocit, že ho snáď bodli osy do zadku, ako tam nevedel vydržať.

„Už je tam desať minút, mrak pomaly ustal, no tak, ja už po neho pojdem!“

„Rozumiem, Clover. Nezabudni si helmu a meteorologickú búdku nechaj tam, kde si ju nechal, dobre? Po ňu si prídu Trent s Lukasom.“

„Fajn. Idem von.“

Otvoril dvere a veľmi rýchlo ich zabuchol. Ak tie strieborné vločky, čo sem padali, spôsobujú ten „želaný stav“ a naveje ich do auta, nebude si môcť odložiť helmu. Nebol si istý, koľko toho svinstva dokáže človek zniest, aby sa nedostal do bezmordnosti. Nestrácal čas a našťastie sa Michail z miesta nepohol, takže k nemu podišiel, poriadne sa vystrašil, no keď si chcel dať zauchu, aby sa

prebral z letargie, trafil iba prilbu. Aj to ale stačilo. Michail nemal tvár. Teda mal, iba bola úplne zahnednutá, akoby to ani neboli človek. Že je pri vedomí, to prezradilo jeho pravé oko, ktoré bolo roztvorené a jeho bielko na tvári, porastenej hnedou masou čohosi, sa zdalo ešte belšie. Ako bolo povedané, nesnažil sa ho nijak preberať, iba si ho vzal na ľavé plece a už sa rútil k autu. Našťastie to bolo len pári krokov a napriek svojej dočasnej záťaži, dokázal bez problémov otvoriť dvere na spolužazdcovej strane a dnu napratať Michailovo nateraz bezvládne telo.

Zavrel dvere a ponáhlal sa k dverám vodiča, tie otvoril a vošiel dnu do auta. Vo svetle žiarivky v aute sa nezadal až tak desivý. Schmatol malú tubičku, ktorú si otvoril už pred dvomi minútami a bez akýchkoľvek okolkov nakydal Michailovi do oka asi šesť kvapiek. Zjavne sa nič nezmenilo, ale určite to bolo dôležité, aby si neprivodil nejaké problémy. Oko sa ani nepohlo, akoby bolo z kameňa. Clover naštartoval a vybral sa čo najrýchlejšie na základňu. Už sa pomaly rozvidnievalo a ružový mrak svietielkoval už len sporadicky. Cez rádio ho základňa pochválila za skvele odvedenú robotu a Clover si vydýchol. Ešte že s ním stále hovorili a držali ho pri zmysloch. Mal totiž srdce až v žalúdku, aj keď navonok to zvládol profesionálne.

Brzdy poriadne zapišťali, keď Clover ani neparkoval, iba čo najrýchlejšie zastavil pri základni. Tam už na Michaila čakali nosidlá na kolieskach a štyria ľudia, zahalení do skafandrov. Nikto si nebol istý, ako veľmi to môže byť prenosné a tak nemohli riskovať. Keď otvoril dvere a dva sanitári vyložili Michaila na posteľ, jeden sa zmohol na nadávku a druhý na „Panebože“. Ale nestrácal čas a Clover v jednom skafandri spoznal Ayanu, keď Michaila nakladali. Chvíľami tam nezainteresované stála a keď už bol Michail naložený, rýchlo mu nasadila autokvapkadlo. Clover ešte chvíľu po tom, čo sanitári vošli do základne, sedel a snažil sa upokojiť.

„Dobrá práca, Clover. Fakt dobrá,“ ozvalo sa z rádia.

„Povedzte mi, kedy môžem von. Necítim žiadne zmeny na svojom správaní a ani na tele.“

„Zrejme to nie je nijak nákarlivé alebo nebezpečné. To sme predpokladali. Môžeš vystúpiť a ísť do základne. Chvíľu ale postoj v predkomore, nech si ťa preskenujeme a dezinfikujeme.“

S úľavou opustil auto, len čo sa trochu upokojil. Teraz je Michail v dobrých rukách a on sa teraz nechá preskenovať a dezinfikovať. Automatické dvere na základni sa pred ním otvorili a on vstúpil dnu. Počkal, nech prejde celotelový sken červeným laserovým lúčom a potom na seba nechal nastrieckať dezinfekciu. Trochu sa ochladil a pozrel do okna napravo v miestnosti. Tam sedela obsluha tohto stroja, ktorá mu ukázala prstom palec hore. To malo ale iný význam, znamenalo to „Všetko prebehlo hladko, môžeš si dať dole skafander.“

Michail sa prebral. „Ahoj, svet,“ zahučal do prázdnego priestoru. Bolela ho hlava najskôr tak, akoby mu ju niekto bol rezal od pravého ucha až k ľavej sánke, potom to na chvíľu prestalo a mraučalo mu v nohách. Prebral ho autokvapkadlo, veľmi nepríjemne a hned sa ho pokúšal dať si dole, ale neúspešne a tak si prikryl oko dlaňou na prvej ruke.

„Dajte mi tú vec dole niekto.“

Pristúpili k nemu tria sanitári. Spoznal tam i Ayanu.

„Je všetko v poriadku, Michail? Vyzeráte na prekvapene dobre,“ podpichol doktor Suchaj.

„Určite lepšie, ako pred polhodinou,“ nedopustil si poznámku Michail.

Doktor mu dal dole autokvapkadlo a opýtal sa ho, ako sa cíti. „Budete sa príliš čudovať, keď poviem, že neviem?“

„Myslím tým, či sa viete postaviť, alebo si aspoň sadnúť.“

„No sadnúť by som si asi zvládol.“

Skontrolovali mu pulz, vzali krv na rozbor a dokonca i stav cukru v tele. „A kedy vám dám moč?“ zažartoval Michail. Doktor Suchaj bol tiež veselej povahy a poznamenal, že možno to ani nebude nutné, keďže je Michail veselý a sice trochu dezorientovaný a zmätený, ale fyzicky vyzeral v poriadku.

„Aké to bolo?“ opýtala sa Ayana. Sprvoti vyzerala ustarostene, ale Michail odvetil, že teraz už dobre, keď ju vidí.

„No tak, usmejte sa, Ayanka. Už cítim, že by som sa vedel i postaviť a trocha sa prešiel. Dlho som ležal. Vy mi povedzte, bol som tu podľa plánu, asi polhodinu?“

„Boli ste tu tri dni. Ako ste hovorili, že zatmenie má vplyv na silu a trvanie toho stavu, tak ste mali pravdu. Plné zatmenie to veľmi znásobilo.“

„Tri dni? To nemôžete myslieť vážne?!“

„Veru tak. Už po dvoch hodinách sme sa vás snažili prebrať, ale všetko bolo márne, tak sme vás len monitorovali a čakali sme. Boli ste v stabilnom stave, tak sme nestrácali nádej, ale čas hral v náš a hlavne váš prospech.“

„Ale čoby, ved' sa cítim v podstate dobre.“

„Žiadne závrate, straty vedomia?“

„Všetko v norme. Cítim sa dobre.“

Neklamal. Ale tri dni? Čo to má, doriti, byť? Len čo to dopovedal, znova mu oťažela hlava, Ayana spozornela, ale vycítila, že Michail je i tak fyzicky v poriadku. Čo nastane teraz...

„Radšej si ale posedzte alebo poležte. Nevieme, aké psychické stavy môžete zažiť. Nikto ešte neboli vystavený bezmordnosti tak dlho. Možno to príde trochu oneskorene...“

A Michail cítil, že sa mu hlava vybrala na okružnú cestu po miestnosti.

„Popíšte mi to,“ počul nejaký iný hlas. Asi psychológ, neboli to Ayanin hlas. Michail si ľahol a zavrel oči.

„Asi mám vidiny.“

„Popisujte.“

„Trochu sa bojím otvoriť oči.“

„Skúste to.“

Silná bolesť hlavy. „Červené mihotajúce sa mraky. Hýbu sa. Je to trochu desivé. Vás ale nevidím.“

Obzeral sa. „Je to hnus.“

„Čo vidíte?“

Michail sa len díval a mlčal s otvorenými očami.

„Je to ako..., ja fakt neviem.“

Znova zatvoril oči a snažil sa to celé pochopiť.

Otvoril oči.

„Zmenilo sa to.“

„Čo sa zmenilo?“

„To... ja neviem.“

Nikam to neviedlo. Michail nedokázal popísť to, čo vidí, iba že sa to menilo. Pocity mal zmiešané. Cítil bezmocnosť, úzkosť, potom čosi ako

Weltschmerz a napokon to prerástlo do povznesenej nálady, potom pocítil závisť a potom tri ďalšie pocity, ktoré nevedel popísť. Ani nevedel, že celý ten čas už bol na magnetickej rezonancii. Doktori s ním stále komunikovali, Michail odpovedal neochotne, spracovával tie podnety. A nechápal. To často opakoval: „Nechápem.“

Hovoril si pre seba, z cesty. Zopár jeho úletov si Ayana poznačila: „Asi to tak bude.“, „Ahoj, Bonzáčik.“, „Nie, už mám všetko nachystané.“, „Liter piva.“, ale najmrazivejšie boli: „Čo si zač?“, „Čo tu robíš?“, „Čo tu robím ja?“, „Kde to som?“, „Vidím ťa. Máš ale rozhnevanú tvár.“

Michail sa znova prebral. Teraz už v sede. Hlavou sa mu mihalo také veci, ktoré stále nevedel popísť. Aby ukázal doktorom, že je v poriadku, rýchlo vstal. Ayana bola k nemu najbližšie a chytla ho za inštinktívne za rameno. Michail však stál pevne nohami na zemi a zdalo sa, akoby sa toto celé nikdy nebolo dialo.

„Je ti dobre?“

„My si už potykali, Ayana?“

„Asi si to nepamätaš, Michail. Nástojil si na tom.“

„Fakt? Tak dobre.“

„Posad' sa, pozriem sa ti do očí.“

„Môžem i ja?“ zavtipkoval.

Na svetlo reagoval dobre, oči mal v poriadku, reflexy v poriadky, vyzeral zdravý. Doktor Roodet mu skontroloval tep a vykonal ešte zopár testov. Michail sice vstal akýsi povznesený, ale a pribúdajúcim časom pripomenul, že sa mu akosi ľahol a zavrel oči.

„Je to, akoby ste sa dozvedeli strašne zlú správu. Ale neviem to pochopiť. Som nejaký skleslý, unavený, viem zrejme niečo, čo by som nemal, ale neviem čo.“

„Ale fyzicky dobre?“

„Mám pocit, že mám studené nohy. Ale to je všetko. Iba cítim nejakú prázdnnotu, niečo ma ľahol. Ja som videl veci, ktoré mi ani psychológ nebude vedieť nijak vedecky podložiť, nie to ešte ja. Ale bolo to niečo veľké. Akoby so mnou niekto hovoril, alebo čo.“

„To ma veľmi zaujíma. Začni. Zatiaľ hovoríš najkonkrétnejšie.“

Refúgium

(Cassettepunk/Formicapunk)

(-1-)

Bol zjavne rozrušený, ale stále pokojný: „Akoby si ma niekto preklepal z každej strany. Neviem to popísť, akoby som bol na vyšetrení, čo som samozrejme bol, ale na nejakom inom. Cítil som sa nahý. Neviem, tăžko sa to popisuje. Akoby... ja neviem... možno to bude znieť divne a pritiahnuté za uši, ale vyzeralo to, ako z tých sci-fi filmov, kedy nejakí ufóni unesú nejakého človeka a potom ho testujú nevedno ako. Jednoducho som cítil, že tie pocity neboli prirodzené, o rozum som neprišiel, ale vlastne prišiel. Dočasne. Nateraz. Požičali si ho.“

„Kto?“

„Tie vidiny. Ale vrátili mi ho. Asi neporušené, no nejako ma to celé poznačilo. A mám pocit, že kedy budem nad tým stále premýšľať, na nič neprídem. Možno keby som sa po čase mohol do toho stavu vrátiť...“

„Neblázni, Michail, veď už teraz sme sa o teba báli.“

„Ja viem. Ale rozmýšľaj so mnou: Síce som ešte nevidel meteorologické údaje, ale mám vnútorný pocit, že z nich by sme i tak nič zvláštne nezistili. Lebo to prichádza len počas zatmení. Túto planétu stále príliš nepoznáme, nevieme, čo nám ponúka a čo pred nami skrýva. Možno je to nejaké ochranné pole pred niečím, alebo ja neviem.“

„Musíš oddychovať, Michail.“

„Áno, musím. Ale nejde mi to do hlavy. Ale ak by to bolo ochranné pole, pred čím by chránilo? Ak by nás tá planéta chcela odtiaľ vykopať, tak by to urobila nejak radikálnejšie, nie takto.“

„No tak, Michail. Si rozrušený.“

„Práve že nie. Som pokojný. Ale rozrušený. Áno. Vlastne áno. Ale počúvaj ma, možno že to bolo predsa len živé. Možno tu na planéte, možno v exosfére. Ja viem, že je to niečo živé. Zrejme je tu niekto, kto s nami chce komunikovať, ale je to úplne mimo naše vnímanie. Možno že to bolo predsa len živé.“

Ešte dnes si pamätám, keď sme s Larrinom prvý raz vošli ešte do starej verzie tohto sveta, aby sme tam inštalovali dvere na spätný návrat do reality, ktorá stojí za prd sloní. Stáli sme pred tými na pohľad klasickými bielymi plastovými dverami, v strede označenými logom spoločnosti: tromi trojuholníkmi a v strede so symbolom červíka s loveckým klobúkom na hlave v strede s nápisom firmy Damari Softwares. Naboku však z nich trčala akási čierna skrinka. Tam sme sa mali s laptopom napojiť a nastaviť hŕbu vecí. Podišiel k nám náš nadriadený. V mladosti holdoval vzpieraniu, preto sa s ním hrať neradno. Iba sme si z neho občas strieľali hľadiac na jeho plešinu. Vždy sme hádali, čo na ňu používa, že sa mu tak leskne. Hodil mi do tváre asi desaťstranový návod ako sprevádzková portál z IS do reálneho sveta. Pregolgol som. Nič iné pri ňom človek ani nestihne. Čítal som si ho. Bol som z toho vedľa ako jedľa, ale kedy nás technici ubezpečili, že môžeme ísť, bol som spokojnejší. Zrejme to už majú pod kontrolou.

Dvaja ďalší technici nám doniesli druhé dvere. S celou výbavou, ktorá zahŕňala stojan plný tri a pol palcových diskiet a počítač s CRT displejom. Počítač stál na kovovom stojane na kolieskach. Aha, takže tieto druhé dvere máme nastaviť, nie tie, pred ktorými stojím! Nedávalo by to zmysel mať tu na to technikov. My sa máme dostať do Ideálneho sveta a tam tie dvere nastaviť. Kedže ešte nejestvuje cesta späť a technici si veľmi neveria, boli sme vybraní my dvaja s Larrinom na túto cestu do IS. Technici otvorili dvere do umelého vesmíru.

Už som tú tmavú chodbu videl aj skôr. Technik tam vstúpil jednou nohou a rozžal dotykovú lampa. Pomohli nám dovliecť tie dvere dnu. Bolo to tăžšie, než sa zdalo. Potom sa vytratili a ostali pri dverách do nášho sveta. My sme sa dostali k tým druhým, do toho druhého sveta. Za nimi ešte nikto nikdy neboli. Museli byť však zatvorené hlavné dvere do nášho vesmíru, inak by sme nevkročili do toho svojho. V podstate, ak

nezapojíme tie dvere, sme stratení v tomto vesmíre. Komunikátory ešte nefungujú. Horibilná demo verzia, hovoril som si. Keď sa takto na 60% budú robiť všetky projekty tejto skorumpovanej firmy, ďaleko veru nedospejeme. Vošli sme dnu ako kanáriky do baníckej šachty. Obom to však nevadilo. Naše životy stoja tak za chleba s maslom, ale obaja sme vtedy uvažovali trochu inak. Vedľa prečo by nám malo vadiť, že sa nebudem môcť dostať z IS, ktorý môže byť podľa nášho gusta?

Technici zavreli dvere do nášho sveta, aby nenastal elektronický prieval a nezmietlo do nášho vesmíru voxely z tohto umelého vesmíru a otvorili sme dvere do Ideálneho sveta 1.0 Bol prekrásny. Podarilo sa to, zvrieskol som a zabudol, že som nechal Larrina tlačiť dvere osamote. Pomohol som mu a už boli dvere priamo pred lúkou, kde na zemi bolo bielou kriedou označené, kde majú stáť. Odistili sme popruhy a Larrin veľmi šikovne zasunul dvere na miesto. Nevšimol som si, že drží kufrík so všetkými potrebami. Otvoril ho a podal mi dátové káble. Dvere sme zapojili presne podľa schémy a už stačilo iba rozbehnuť laptop a pripojiť ho k tej čiernej skrinke. Klávesnica bola pripojená k ľažkému CRT monitoru hranatých tvarov dlhým namotaným káblom, do ktorého som sa temer zamotal, keď som ju rozbaloval. Kým sa rozžala obrazovka s monochromatickým displejom a vektorovou grafikou, obzeral som sa vôkol seba a nemohol uveriť vlastným očiam. Nastavovali sme povolenia, protokoly, inštalovali súvisiace programy na automatický prenos človeka do umelého vesmíru, na osobnú prípadnú samodeštrukciu v prípade núdze, na zjednodušenie príjmu dátových komplexov na prenos ľudského tela, nastavenia presnej polohy portálu v našom inštitúte, načítanie chodby a podobné veci, ktoré si už dnes nepamätam. Celé toto trvalo vyše hodiny.

„Neostaneme tu?“ navrhol mi Larrin.

„Ja by som si teda fakt dal povedať,“ odpovedal som mu na to. Ale najskôr je potreba vyskúšať tie mizerné dvere. Larrin do nich nainštaloval generátor energie a zapol ho. Na ďalšej malej hranatej skrinke na 12 V sa rozsvietila zelená kontrolka. Pracuje v ekologickom móde.

„Si pripravený?“ opýtal sa Larrin.

„Mám to v paži.“

„Ideš prvý?“

„Ani nie.“

„Vďaka za dôveru.“

„Však si to celé nastavil sám.“

„Skúsim to.“

Larrin opatrne otváral dvere, ale akási neznáma sila mu ich znova zabuchla. Začudoval sa, potiahol ich silnejšie, no znova to nešlo.

„Zapoj to ešte raz ku kontrolóru.“

Urobil som tak, nechal to prejsť automatickou kontrolou, počítač zapípal a zelený text na monitore ukazoval ešte zo desať chybových hlásení.

„To je tvoja robota,“ ironicky som mu povedal. Iba pokrčil plecami.

Všetko som nastavil podľa návodu. Čítal som temer každé slovo a ukladal ho do pamäte, hm, kde to len môže byť? Všade samé voloviny, dokonca voľačo také som tam našiel ohľadom odomknutia brány na diaľku alebo pozbavenia ochrany, ale dočerta, kde sú tie veci ohľadom riešenia problémov? Čítam, čítam a konečne nachádzam kapitolu, v ktorej sa píše o riešení problémov. Napísaný návod v klasickom štýle troch stípcov „chyba – stav – riešenie“ mi nakoniec veľmi pomohol a konečne som sa do toho pustil. Asi bol chybný protokol pre nabitie elektronickej hlavice, spúšťacej otváranie dverí, pretože sa zrejme program aretoval na pôvodné výrobné hodnoty pre zatvorené elektronické mračno, pretože Larrin nenastavil správne hodnoty v protokole 1001-4. Protokol som upravil v programovacom jazyku BASIC, všetko svedomito uložil a čakal, čo sa stane. Vtedy som dostal nápad, že si návod nepozorovane ukradnem. Určite sa mi zíde i neskôr, uvažoval som. A tak som nakoniec i urobil. Otvoril som dvere a tentoraz šli celkom ľahko. A celkom nerušene sme obaja prešli späť na druhú stranu. Vystúpili sme z Ideálneho sveta 1.0 a všetko reportovali zvedavým mechanikom a šéfovi, ten zas nemihol ani brvou.

(-2-)

Zvykal som si na IS pomerne dobre spočiatku. Keď som povedal: „/kazete rekórder“, zrazu sa mi na zrenici oka ukázal akýsi polygónový interface, čo ma náramne potešilo. Videl som

okolie v modrej farbe, zameraný v súradnicovej sieti, iba s tým rozdielom, že kde sa na povrchu nachádzala voda, boli na mapke červené fliačiky. Mám zrazu radarové videnie! Trochu zrnité, akoby bolo iba nahraté na VHS kazete, písmo bolo analógové, pre niektorých starších bude určite zle čitateľné, ale to sa časom poddá. Červenou bolo teda označené miesta, kde by som ten kazeták určite položiť nemohol. A tak som si vybral miesto po mojej ľavici a opakoványm príkazom „/kazete rekórder“ sa potom sa mi to videnie vyplo a pred očami som mal akúsi modrú tabuľku s možnosťami. Husté! Rukou som na to siahol a ono tam bolo asi sto možností, akú hudbu chceme mať nahratú a na koľkých kazetách. Fantázia. Tak som tam navyberal nejaké syntáky a poriadne basy, nech sa mi ten dom stavia lepšie. To je senzačné. Dotkol som sa toho prístroja, ktorý sa mi objavil presne na tom mieste, kde som chcel. Stisol som tlačidlo PLAY a otočným gombíkom som pridal hlasitosť. Hlboké basy, poriadna ambiencia a analógové syntáky! To je hudba pre moje uši! Dobrá hi-fi veža! Poviem príkaz „/čips“ a už sa mi pred nosom zobrazí tabuľka, koľko čipsov chceme, vyberiem 300 gramov a ovládačom zapnem televízor v mojom novom príbytku. Na to som ale nepomyslel, že v tomto svete asi nebude žiadna televízna stanica. Dokelu. Časom, keď tu prídu ľudia, založia televízne stanice a potom si budem môcť vybrať, čo chceme sledovať. Spolu súvisiace príkazy sa nachádzali spolu na stránkach Knižky, pekne triedené podľa témy a tak teda neboli problém nejaký nájsť, aj keď sa občas opakovali, hlavne že boli poruke. Takmer po každom vyslovení príkazu sa mi pred očami ukázala tá modrá tabuľka s možnosťami a náhľadom, ako daná vec bude vyzeráť a kde bude umiestnená. Veľmi interaktívne a až detsky jednoduché. Tako som si vydizajnoval celý dom a bol som s ním spokojný. Zatiaľ som si postavil niečo menšie, nepotrebujem nič okázať a aj tak ešte neviem, či mi celá táto maškara nie je na oštaru, keď je všetko zrazu na dosah ruky, stačí iba vyslovíť príkaz a je to.

Použil som príkaz „/gejm konzole“ a akoby z ničoho nič sa mi pred televízorom zobrazila herná konzola. Až som zvrieskol, ako ľahko to

všetko ide. Nikdy som nemal peniaze na novú hernú konzolu a naraz je tu. Príkazom som si vybral najnovšie vydanie hry FC 2050 a o sekundu sa pred stolíkom zobrazila a o ďalšiu sekundu som ju mohol chytiť do ruky. Vybozkával som na titulnej strane Brazíľčana Timea Gónzala a hned som tú originál hru vložil do konzoly. Čo si myslíte, kto tak zanovito trval na tom, aby FC 2050 bola dostupná i v tomto svete? Stálo nás to kopec peňazí, ale vyplatilo sa to. Zapol som tú hru a už som sa nevedel dočkať, ako sa to hrá. Naposledy som hral historickú FC 2039 a už tá sa mi zdala fantastická. FC 2050 prekonala moje očakávania. Tá hra presne vycítila, čo som od nej chcel. Keď som mal loptu a prial som si, aby mi spoluhráč z krídla nabehol napravo, on to naozaj urobil, pričom som nepotreboval nastavovať taktiku. Nastavovanie taktiky bolo telepatické. To isté s brankárom. Keď som nešťastne fauloval a súper zahrával penaltu, telepaticky som poslal brankárovi inštrukcie, kam sa hodíť a tak som to vychytal. Používateľ tejto hry má mať dojem, že každý hráč na ihrisku v jeho tíme je on sám. Dokonca v tejto hre skúšajú i nový mód bez ovládača, iba telepaticky. Ten ma veľmi oslovil, človek ale musel vopred už nastaviť taktiku. Ak som nemal premyslené, čo s loptou urobiť, hráč to urobil podľa taktiky, alebo ani nemusel a niektoré veci bral na seba. Áno, pribudol atribút, kedy hráč má vlastné myslenie a nemusí sa riadiť taktikou, ak si verí. Akurát to ešte má muchy, lebo slabší hráči niekedy volili celkom zlé prihrávky, ktoré sa nerobia ani v prípravke. Ešte sa na tom musí popracovať.

Hral som úžasnú FC 2050 vyše šiestich hodín. Občas som si zaprial príkazom „/orinčlimo“ liter pomarančového džusu, ktorý ale veľmi nechutil, preto som dal príkaz „/rifajnment“ a zadal tam poznámku, aby sa v novej verzii vylepšila chut pomarančového džusu. Šmakoval, akoby ho zo zemi vybrali. Už som ani nepotreboval Knižku. Občas, keď mi hra dlhšie načítavala, stihol som si niečo prečítať, ale i tie príkazy sú celkom jasné, keď človek ovláda celosvetový jazyk.

(-3-)

V tomto Ideálnom svete by malo íst všetko podľa vašich predstáv, ale i keby sme vytvorili milión Ideálnych svetov, všetkým ľuďom nevyhovíeme. Niekedy nevyhovíete ani trom ľuďom a nie hned' tisíckam! A presne v tom tkvie ten problém. Dočerta, asi nás projekt naozaj mal ostať iba pri umelých snoch!

Všetci obedovali, vzduch bol čistý a tak som si potajme kópiou kľúča otvoril dvere a vošiel nepozorované dnu. Zamkol som sa, len čo som zažal svetlo. Prešiel som chodbou, otvoril si dvere, vrátil sa, vypol svetlo a potom ma čakal už iba Ideálny svet. Zatiaľ iba pre mňa. Ocitol som sa na tom istom mieste, kde sme osadili prvý portál. Najskôr bolo potrebné uvedomiť si, čo urobím. Potreboval som plán. A tak som si sadol na zem pod ten dub, ktorý som poklepaním otestoval, či je pravý, zacítil jemné stebielka trávy a začal si čítať pravidlá sveta. Dub mi pri čítaní robil príjemný tieň pred silným slnkom. Cítil som sa ako Kolumbus pri objavovaní Nového sveta. V lesnom bióme som bol druhý raz a tak trochu som sa cítil ako v nejakej pošahanej sandboxovej počítačovej hre, kde môžeš temer všetko. Otvoril som si prefotenú Vreckovú knihu príkazov. Hned' v úvode sa nachádzali nejaké taľafatky o tomto svete, ale mňa zaujala prvá kapitola a to boli Pravidlá. Čítal som v nich, že človek tu nikdy nezomrie rukou iného človeka, pretože všetky príkazy sú prispôsobené tak, aby neohrozili život, bezpečnosť a súkromie druhej osoby. Znamená to teda, že mu môžeš ponúknut' jedlo, čo chceš, čo vytvoríš, ale nesmieš mať napríklad príkaz „/kil (meno)“. Taký príkaz nejestvuje. Príkazy sa zadávajú hlasovo, musia byť zreteľné a majú taký a taký tvar, bla bla bla, nebavilo ma to ďalej čítať. Iba že sa mi ukáže akoby tabuľka pred očami, čo mám nastaviť. A že teleport nie je možný, takže doprava bude problém. Zatiaľ mám iba nohy, takže sa odtiaľ musím pohnúť, nájsť si vhodné miesto pre ubytovanie, hovorím si...

Zobudil som sa rozpleštený nad manuálmi. Zase spomienky. Avšak teraz už zase nejaké nejasné a príliš odtrhnuté od reality. Už ani v časovej následnosti sa mi to nesníva. Raz taký

čas, raz inakší... podíval som sa na manuál. Bol mokrý. Siahol som si spakruky na ústa. Slintám ako mladík na nudapláži. Manuál bol tak mokrý, že som už temer neprečítal ani slovo. Naďťastie, nebol tak dôležitý. Mám tu kopec tých materiálov, knihy, časopisy a manuály s logom Damari Softwares. Červík z loga sa na mňa potmehúdsky usmieva a ja stále nedokážem prísť na to, čo skrýva. Niečo predsa musí existovať. Nehovor mi, že celé dni, ktoré som prelistoval v knižke a díval sa do manuálov, boli zbytočné! Čítal som siahodlhé programovacie postupy, díval sa do grafov, náčrtkov, lúštil napísané programy, zapájal som do toho celý mozog a neraz som pri tej knižke i zaspal ako teraz. Situácia bola už pomerne vážna.

(-4-)

„Asi majú prístup k veľmi delikátnej činnosti. Vedia na istý čas vypnúť pole spravodlivosti. Takže neznali nie sú, pretože majú prístup k hlavným serverom. Musia to byť možno nejakí hackeri, nedajbože, aby to boli ľudia, ktorí sa o chod tých serverov starajú. Robil som tú prácu, takže viem, že bežný človek k nejakým veciam jednoducho prístup nemá. Musí to byť veľmi premyslený ťah tých ľudí. Horšie je, že sme ich ešte nevideli, ani nevieme, kto sú.“

„Tak počkať... ak si to robil, vedel by si to nejako ovplyvniť?“

„Poznať súpera je to najzákladnejšie v boji proti nemu. Predsa nemôže celý svet prispôsobiť sebe.“

„Však my to robíme celý čas.“

„To áno, ale s tým rozdielom, že my nechávame svet, aby slúžil nám. Týmto chlapíkom bude slúžiť nielen svet, ale i my.“

„Sloboda zanikne.“

„Nie. Na papieri nie.“

„Ako to?“

„Budú nám na každom kroku pripomínať, že sme slobodní, ale nebudeme, moja.“

Zapol som si televíziu. Na mojej žene v IS, Vierke, som vôbec nepobádal, žeby ju nejako zaujímal moje reči, ale skôr televízor. Chvíľu som telepaticky prepínal kanály. Človekovi to dá kruto zabrať, než to konečne zafunguje. Potreboval som na to celý deň, aby som sa to naučil. Vierka radšej tlačí tlačidlá na ovládači. Usalašila sa vedľa mňa

a vyložila si oba svoje krásne nahé dlhé nohy na mňa. Nechcel som byť kameň, tak som ich jemne rukou hladil. S Vierkou si užívam krásne dni skvostnej romantiky. Natrafil som na nejakú debatu. Prišlo mi to divné, lebo v Ideálnej televízii som doteraz žiadnu debatu nevidel. Temer ma porazilo. Pravou rukou som rýchlo odstrčil Vierkine nohy dole a bleskovo som vstal, s údivom v tvári a rukami na hlave. Vierka sa až zlakla, ako som vyskočil z gauča a neveriacky hľadel na televízor. Bol tam Larrin!

„...presne, ako vrváte. Ideálny svet potrebuje svojich ochrancov. Viete, že pole spravodlivosti stále nie je stopercentné, dokonca nie sú celkom ucelené pravidlá, podľa ktorých sa má svet správať.“

„Takže tie výpadky poľa...“

„...neboli úmyselné. Pole sme museli nahodiť ručne...“

Vierka celkom zabudla na to, čo som jej hovoril:

„Aha, takže tak to je.“

Vyjavene som sa na ňu pozrel: „Ty si ma nepočúvala! Však on klame, až sa prási!“

Prekvapene sa na mňa pozrela: „To vieš ako rozoznať?“

Vierka bola jednoduchou ženou, takéto veci boli na ňu priveľa. A čo sa týka súčasných technológií, tam tiež nie je doma. Mal som čo robiť, kým som jej vysvetlil, čo je VHS kazeta a ako funguje.

Larrin táral v televízii ďalej. Robil sa veľmi dôležitým. V jeho podaní to vôbec neznelo viero hodne.

„Pole je nestabilné a preto naša skupina žiada celý tento svet, aby ho mohla kontrolovať, vylepšovať a stabilizovať.“

„Určite budeme s tým súhlasit. Hlavne po tragickej zmiznutiach dôležitých ľudí, ktorí sa už údajne nevedia dostať späť k nám...“

„Áno, potrebujeme znova spojazdniť svet pre všetkých. Ideálny svet je ideálny, ale technika je stále príliš pozemská a teda neideálna.“

Bolo mi to jasné. Sadol som si naspať a bol som pevne rozhodnutý, že to tomu Larrinovi vytmaďim. Vierka sa na mňa chutne pozrela a žiadala vysvetlenie.

„To bol ten chlapík, s ktorým som sem prišiel. S ním som nainštaloval prvú bránu, cez ktorú sa sem dostávajú ľudia.“

„A o tom teraz hovoril?“

„Klame. Pole spravodlivosti je nemenné a nemá sa čo zapínať a vypínať. Dokonca i pri opravách má ostať zapnuté. Respektíve sa má vypnúť iba jedna fáza. Pole je ako elektrina. Ak vysadí jedna súčiastka, nevypne sa celé pole, ale iba jeden obvod. Vtedy by sa podľa pravidiel mala celá oblasť uzavrieť, nikto tam nemá prístup, iba opravári z našej firmy.“

„Takže čo z toho vydodzuješ?“

„Že sa možno dal na opačnú skupinu. Je s tými, čo majú prístup k tým údajom.“

„Ale ako môže mať prístup k takým dátam?“

„Rozmýšľam. Pravdu možno nájdem vo svojom svete. To je asi jediná možnosť. Svet je však obrovský, tak tento, tak ten náš. Je to ako hľadať ihlu v kope sena.“

„Tak čo? Vedela by som ti nejako pomôcť? Celkom tomu nerozumiem.“

„Pozri, toto je Ideálny svet, je tak?“

„Áno.“

„Ale čo si miliarda ľudí pomyslí? Čo je ich ideálny svet?“

Rozmýšľala, no dávala mi poväčšine rovnaké odpovede, ktoré som neprijal. „Nie, Vierka, neexistujú iba ľudia, čo chcú iba lásku a mier. Sú ľudia, ktorí chcú moc, bohatstvo, slávu...“

Usmiala sa: „Ale tu? Predsa tu nie je ani jedna minca, ani tu nie je vláda a sláva. Môžeš sa cítiť slávny, len si vyrub zástupy fanúšikov.“

„Nie tak. Počula si, čo hovoril? Tento svet potrebuje ochrancov.“

„Naozaj?“

„Jediní ochrancovia tohto vesmíru sú opravári firmy Damari Softwares.“

„A teda on je tiež opravár?“

„Nezdá sa mi. Spočiatku možno. Teraz iba chystá zámenku, aby sa dostať k moci.“

„Ale ako sa môže dostať k moci tu? Ved’ ti vrvávím, tu nejestvuje ani jedna minca, nič iba príkazy...“

Vtedy mi to trklo. Takže možno viem, čo chystajú, ale prečo? „Príkazy! Minca tu ani nemusí byť! Vieš, koľko existuje použiteľných príkazov?“

„Asi šesťdesiat tisíc.“

Takéto číslo som v hlave nemal. Keď som začínať, bolo ich asi sedemtisíc.

„Čo vieš, možno existujú príkazy, ku ktorým majú prístup iba tí neznámi.“

Vierka sa zháčila: „Tým myslíš, že...“

„Možno,“ povedal som neurčito. „Neviem, či to má súvis s tým, že sa strácajú ľudia, ale...“

Vierka mi skočila do reči: „Počkaj, počkaj, počkaj... hovoril si, že Ideálny svet má byť ideálny pre všetkých?“

„Áno.“

„A ak si jeden povie, že chce mať všade rozmiestnené mikrofóny a všetkých sledovať, môže to urobiť?“

„Nie. Existujú morálne zásady IS, ktoré mu to nedovoľujú.“

„Ale čo ak má k takým príkazom prístup?“

„Také príkazy nejestvujú. Nesmú byť. Sú tabu. Nesmú sa naprogramovať.“

„Ak ešte i k tomu majú prístup?“

„Tak sme v peknej...“

„Nehovor to,“ upozornila ma.

„Ja si skôr myslím, ak majú takúto moc, čisto teoreticky, možno by vedeli zopár príkazov dočasne zablokovať a odblokovať až vtedy, keď niečo splníš.“

„Tomu mám ako chápať?“

„Napríklad, chceš si vyčarovať zemiakové lupienky. Systém ťa upozorní, že si najskôr musíš vyčarovať dva litre limonády tej a tej značky, až potom môžeš mať tie lupienky.“

„Ale veď to je smiešne.“

„Smiešne? V mojej dobe bežná vec. Všade sú reklamy. A to, čo je FREE, nemusí byť vždycky free, respektíve, ani nie je, lebo vždy musíš niečo urobiť, aby si to dostal. Je to marketingový tăh.“

„Ak je to tak, tak ako by im to pomohlo?“

„Nemusí ist' o zisk. Na začiatok celkom postačí, že sa zmenia zásady, ako tento svet funguje. Ty si najprv rozhorčený a hovoríš si, načo mi je taký IS, keď nie je ideálny, ale napokon to prehlneš, lebo doma by si sa musel obliecť a po tie lupienky zájsť do obchodu, a tu si stačí vziať dva litre limonády, no a čo, že takú nepijem a ju vôbec nepotrebujem. Takto IS prestáva byť IS a stáva sa ideálnym pre hentých. A pomaly nám budú takto ukrajovať z našej slobody.“

„Ale čo z toho majú? Však keď je to všetko zadarmo...“

„Nemusí byť. Vymyslia si nejaké peniaze, o tom niet pochýb. Dlho to nevydrží, o tom pochybujem. Ľudia si na peniaze veľmi rýchlo zvykli a už si asi neodvyknú.“

„Ale načo im to bude?“

„Na niečo určite. A práve to musím zistiť. Potrebujem si najprv preštudovať manuály a tú hrubú knižku o IS, čo som ti ukazoval. Ani hentí toho viac nemali a zrejme našli niekde medzeru.“

(-5-)

Z piatich minút, ktoré som Vierke slúbil, bolo pätnásť, kým sme dorazili k tabuľke a dverám, ktoré by sme mohli skúsiť heknúť. Bol som sice zničený ako Drážďany po vojne a Vierka skôr nahnevaná, ale obaja sme boli radi, že sme tu. Aj ja som mal celkom dosť turistiky na dnes. Tabuľka bola z falošného elektronického dreva a na nej stálo „Vstup iba na povolenie“. Trochu divné, keďže tam nebolo ani nohy. Myslel som si, že budú nejaký viac strážené. Vierka položila mikropočítač na zem a ja som začal svoju prácu. Z batohu som vytiahol príručku a vyše desať minút som všetko ladil, zatial' čo Vierka monitorovala okolie. Boli sme celkom vysoko nad mestom, umelo nasadená vegetácia bola už redšia. Za tou tabuľkou boli dvere, vsadené do nejakej skaly. Nebola veľmi mohutná, ale bolo vidieť, akoby tu ani nepatrila, lebo celý tento svet v podstate nedáva zmysel. Všetko je tu divné. Je jasné, že tento svet, čo nemá ešte ani rok, má svoje muchy a bol robený programátormi. Poväčsine.

Podarilo sa to. Počítač totiž zistil, že v blízkom okolí je ochrana dverí typu „Alarm bezpečnosti A“, čo bol len iný pojem pre prototyp bezdrôtovej ochrany určitého priestoru, ktorú keby niekto narušil, avízo o nepovolanom prístupe sa automaticky odošle Orlom – no tej skupine „ochrancov“. A čo je najhoršie, je to tichý alarm. Počítač bol však odpojený od akejkoľvek siete a fungoval na batériu. Naštastie som do batohu umiestnil záložnú batériu a kábel, v prípade, žeby sme mali prístup k elektrickej sieti. A tak som do počítača káblom zasunul kálový terminál a spustil som program stlačením zopár veľkých tlačidiel, do

ktorých som mlátil tak, žeby z nich i strunky povypadávali.

Spolu s Vierkou sme sa priblížili k dverám a ja som stisol kľučku... vyšlo to. Dvere sa temer nehlučne otvorili a my sme vkročili bez teatrálností dnu. Dnu bola taká istá chodba, akú si pamätám. Nebyť elektronického prievalu, bolo by tu niečo vidieť. Zavrel som dvere a poslepiacky hmatal po vypínači.

„No však otvor tie dvere a tak hľadaj spínač,“ upozornila ma Vierka a mne prišlo smiešne. Som kus vola. Z tej rozkoše, čo uvidíme, sa už ponáhľam a robím zo seba retardovaného. Otvoril som dvere. Elektronické svetlo vošlo do chodby a napokon som s úžasom zistil, že som bol od spínača asi päť centimetrov napravo.

„Ešte si to pamätám.“

„No jasné, použil si ho hádam raz.“

Chcel som jej niečo sprosté na to povedať, ale zdržal som sa komentára, radi sa totiž takto podpichujeme. Niekedy inokedy jej to vrátim.

Svetilo staré dobré elektrické svetlo. Aj to mi chýbal. Už si temer ani na žlté svetlo nepamätám. V IS svietia skôr biele žiarovky. Sú hnušne silné, neradno sa na ne ani podívať. Na konci chodby som trasúcou rukou otvoril dvere. Obaja sme ostali užasnutí a ostali sme vo dverách stáť ako z mramoru. Nás svet sa zmenil. Nebol som si istý, či sme doma, na našej Zemi...

Virtualception (Steelpunk)

(-1-)

Obaja sme stáli vo dverách ako obarení a nevedeli sme, čo povedať a či nebyť radšej ticho. Osmelil som sa ja, lebo Vierka sa činu zrejme nechcela chopiť. Vykročil som a neveriacky sa díval vôkol seba. Podíval som sa na zem. Bola začmudená, v niektorých miestach čierna ako popol. Vôkol samé trosky. Toto kedysi bolo mesto. Kam len oko dovidí, všade rozváľané kamenie a zápach čerstvého pušného prachu. Fuj, občas je kdesi v ruinách mestá vidieť biely, občas sivastý dym z už zhasínajúcich plameňov. Nad všetkým sa týčila mohutná, ale zničená stavba. Mala výrazne poškodené podpery, okná nemala a možno by sa dal prečítať nápis na jej priečelí. Predpokladám, že

ide o nejakú budovu múzea, postavenú skôr v renesančnom štýle.

„Kde sme?“ podišla ku mne Vierka. Čo očakávala? Myslel si snáď, že jej odpoviem, keď som v takom šoku?

„To keby som vedel...“ ťažko som hľadal slová. Všetko toto navôkol, celá táto apokalypsa vyzerá ako v Hirošime. Napadlo ma, či nemám pravdu. Síce mám o účinkoch takejto bomby len hmlisté predstavy, bol som takmer skalopevne presvedčený, že by som určite nejakú radiáciu bol zachytil. Nemám však predstavu, ako by sa dala zaznamenať bez prístrojov. Napadlo ma, že taká bomba vyhľadí všetko živé, takže nemali by tu byť ani tie vtáky, ktoré nám letia nad hlavami, ani tie myši, ktoré občas v troskách vidíme a kdesi v diaľke by nebolo počuť cvrčky. Blíži sa totiž nemýletný večer. Bud' sa to stalo už dávnejšie, alebo to neboli ten typ bomby.

„Čo tu vlastne hľadáme?“ opýtala sa Vierka.

„Neviem. Ale to je jedno, či pôjdeme, či ostaneme. Ale tu sa už asi nevrátime.“

„Nedá sa ani zistiť, v ktorej krajine sme?“

„Vari to nie je jedno?“

„Možno.“

„Tak čo?“

„Neviem... toto som teda nečakala.“

Zamyslene sa prechádzala, potom si sadla na nejaké trosky. To boli asi základy bývalého domu.

„Napadlo mi niečo...“

Ani nedozprávala, a tu zrazu som zbadal čosi na oblohe. Jasne to žiarilo. Vyzeralo to ako nejaká napodobenina UFO, či čo. Hviezda to byť nemohla, lebo sa iba zvečerievalo.

„Čo to je?“ ukázal som na to prstom a ona mykla pohľadom na to. Zadívala sa, ale je krátkozraká a vravela, že nič nevidí.

„Tam!“ ukázal som mu na to. Avšak za menej než sekundu sa to akosi zväčšilo a zvýšilo jas natol'ko, že to videla i Vierka. Tá si dala ruku k očiam, aby na to videla a zamyslená mi hovorí: „Aha, tam! Hm, to vyzerá ako nejaké...“

Zas nedopovedala. Za sekundu to bolo už veľké a za ďalšiu sekundu to padlo na mesto s ohromným rachotom a obrovskou ohnivou guľou. Odhodilo nás temer až k dverám a zaťahlo nám v ušiach. To, čo sme videli, bola silná explózia

ktoviečoho a my sme na to neveriacky čučali ako v zlom sne. Guľa odrazu zmizla a nás pochytil obrovský záхват zimy. Instantná zima začala všetko vôkol nás mraziť. Naozaj! Všetky tie ruiny obklopila vrstvička ľadu. Nestihli sme uniknúť, tak rýchlo to k nám priletelo. Najskôr chladný vánok, potom pocit, ako keď vám strelia cez ústa a potom už len zima. Obrovská zima, až prašťali kosti. Drkotali sme zubami a nechceli sme veriť vlastným očiam, čo sa to, doriti, deje?! A my v krátkych tričkách.

„Otvor tie dvere, Milanko, lebo tu pomrzneme!“ Už mi mrzli chlpy na nohách, keď sme sa nahrnuli k tiež určite zamrznutým dverám a horlivu sme ich chceli otvoriť, keď tu na nás niekto zakričal: „Stáť!“

Čo to, doriti, je? Ja som si nevzal žiadne náhradné hnedé trenky. Otočili sme sa s rukami nad hlavou, ale drkotali sme zubami a poskakovali ako tenisti na zápase. Tasil na nás zbraň. Bol to maličký, štúply človečik s batohom na pleciach, v baranici a poriadnom zimnom kabáte a zateplených nohaviciach. Mal v rukách zbraň. Čo to bolo, neviem. Bolo to masívne, obrovské, možno sa tak iba zdalo preto, že on bol taký maličký. Vyzerala, akoby ju ukradol zo sci-fi múzea. Malo to strašidelný futuristický dizajnérsky tvar, ktorý by inak ohromil, ak by to nebola zbraň. Hlaveň bola veľká ako moja päť a hore to malo zo desať gombíkov a akýsi laserový zameriavač. Keď nás však videl ako úbohí sme a hlavne, keď sa podíval na mňa, svoju zbraň temer až gymnasticky zahodil za seba do batohu a ukázal nám, aby sme ho nasledovali, už dosť jemnejšími gestami. Šli sme drkotajúc a skackajúc asi dvadsať metrov za bunker, do ktorého schovali Bránu. Bol tam ďalší menší bunker a tam teplučko a pripravená polievka. Nikto tam sice nebol, takže sme sa cítili celkom v bezpečí a čo bolo najzákladnejšie: bolo tu teplo. Aj keď len taký minimalistický holobunker, ako úkryt to stačilo. Posadali sme si do kruhu ako pri táboráku a on nám priniesol teplé polievky v hrnčekoch a vravel, že do polhodiny už i tak bude vonku znova teplo. Zazipsoval stan, alebo bunker, či čo to vlastne bolo a hned nás neochladzoval ten studený mráz vonku. Izolácia priam dokonalá. Sadol si k nám a predstavil sa podaním ruky: „Volám sa Alcid, teší ma.“

Predstavili sme sa i my a mne bolo hneď jasné, že ma pozná, preto tak reagoval. „Veľmi sa ospravedlňujem za tie neprijemnosti, ale viete, vojak musí byť v strehu vždycky.“

„Plne to chápem,“ začal som. Neprišiel som ešte k sebe, istotne som mal strachom zastretý hlas.

„Hned, keď som vás zočil, Milan, vedel som, že vy nie ste zo Zóny 39.“

„Zóny 39?“

„Susedná zóna. Robí nám stále starosti.“

„Kde vlastne sme?“

„Zóna 40.“

S Vierkou sme sa na seba pozreli ako dvaja geografi. Takýto popis ani jednému z nás nestačil.

„Čo ja viem, niekde na Balkáne, koho to zaujíma,“ vyhŕkol zo seba, „dajte si polievku, kým je teplá, holúbkovia.“

„Prečo neviete? Však viete, že vás sem prevelili, tak svoju polohu predsa musíte vedieť.“

„Mám na starosti toto miesto. Čo viac je potreba vedieť? Mal som iba vyjsť von a zistiť, či raketa dorazila.“

„Raketa?“

„No tá mraziaca.“

Nechápali sme.

„To je preventívna raketa. Dajú sa ňou sice ničiť i mestá, ale my ju používame na zahasenie ohňa.“

Nedalo sa tomu rozumieť a začali sme sa vypytovať, čo sa všetko dialo a dostávali sme všakovaké odpovede, keď nás napokon prerušil a povedal, že nám to vysvetlí, teda aspoň od momentu, kedy sme odišli a požiadali nás, aby sme ho neprerušovali, lebo ako sám povedal: „Potom táram dve na tri a som spletený.“

Polievka bola výborná, kuracia. Ozaj si nepamätám, žeby som niekedy jedol lepšiu. Zima temer prestala a Alcid na chvíľu vstal, aby stlmil kúrenie a znova si k nám sadol. Naozaj, tento stan, aj keď slabovo vybavený, pohodlný je však neuveriteľne. Nezabudol nám pripomenúť, že je rád, že má tak vzácnu návštevu, nadýchol sa a spustil: „Hned, ako sa začali ľudia masívne odchádzať do IS, začali sa i tu na Zemi diať všakovaké veci. Iba zasvätení vedeli, že jediní, ktorí ostali, sú buď blázni, zaslepenci, konspirátori, vysokí politici, vojenskí predstaviteľia alebo cirkev. Títo ostali a chceli si rozdrobiť takto ochudobnenú

planétu o ľudí, ktorých fakticky nepotrebovali. Cirkev chcela ľudí „poľudštiť“, čo sa jej podarilo s najbiednejšími ľuďmi, ktorým znova berie chlieb spred úst. Konšpirátori stále zbytočne presviedčajú ľudí, že to všetko sú len spiknutia vlád sveta, blázni sú radi, že žijú, politici hrajú vojenskú hru, až na to, že to nie je hra a hrá sa s ozajstnými pešiakmi a vojenskí predstaviteľia sú ich hlavnými ľahúňmi. Politici a stratégovia si chceli rozdeliť celú Zem na sféry vplyvu, ale čo myslíte, ako to skončilo? Ono to v podstate stále trvá. Na Zemi existuje vyše 1700 zón, ktoré sa občas zlúčia, občas rozdelia a tak je ľahšé povedať, kto je pod kým velením. Ráno sa prebudíš a už si pod cudzím vplyvom. Ľudia chcú unikať pred tým do IS, ale už sa to nedá a nikto nevie prečo. To je celé.“

„A čo ty Alcid? Komu slúžiš?“ opýtala sa ho Vierka.
„No to je práve v tom celom zaujímavé, d'akujem za konštruktívnu otázku.“

„Mne nedáva logiku, že mi to všetko hovoríš,“ dodal som ja.

(-2-)

Ukázal na mňa ukazovákom ako to robia frajeri v běčkových filmoch. Vycítil som z neho, že som v podstate narazil na tú istú tému, ktorú načala moja žena. „Komu slúžim? A prečo vám to všetko hovorím? Na to sa opýtam ja vás: Ako dlho ste neboli na Zemi? Je to tu poriadne zmenené. Všade vládne polícia a tí si vymysleli robotické náhrady, ktoré patrolujú po uliciach miesto nich. Existuje tu zopár miest, kde sa dá žiť s obtiažami a potom je tu temer rovnako početná skupina ľudí, ktorí brúzdajú medzi mestami a hľadajú, čo by rozobrali a použili.“

„Gangy?“

„Nó, môže to tak vyzeráť, ale v podstate v týchto pustinách je tiež náročné žiť. Je potreba preskúmať každý vrak, všetko kovové splašiť a z toho zmontovať niečo užitočné.“

„A prečo?“

„Nedošlo vám to? V meste sa slobodne žiť nedá. Iba tu v pustinách. A ehm, toto patrolovanie, pri ktorom ste ma zastihli – teda aby som dal pozor na tú mraziacu raketu – je to len vedľajšia robota, za ktorú ma platia tí vyšší nado mnou. Človek nejako

peniaze zarobiť musí. Inak som však častejšie pustovníkom.“

Zbytočne by som opisoval moje skľúčené pocity. To by mohla z nich byť nová knižka. Cítil som, že to naše celé snaženie bolo stvorené presne kvôli tomu, aby si mocní hrali strategickú hru, no bez ľudí, ktorých nepotrebujú. Potreboval by som sa opýtať šéfa Damari Softwares či nemyslel na možné konzekvencie. Ono mu to ani napadnúť nemuselo. Firma vznikla prakticky z ničoho. Ale to „nič“ musí odniekať pochádzať. Čím viac Alcid rozprával, tým viac mi dával za pravdu. Šéf nie je celkom šéf. Iba mu niekto povedal, aby to urobil, zohnal ľudí a odpratal toľko ľudí zo sveta, aby tu mohli rozpútať peklo. Ono vlastne už ako je ľudstvo staré, sa hovorí, píše a traduje o pohromách, ktoré si urobíme v budúcnosti my sami. Nechce sa mi veriť, že to nastalo, priatelia. Jedno mi však nešlo do hlavy: tá zbraň, tá klimatizácia, tá „mraziaca raketa“ a celý tento svet na mňa pôsobí veľmi nereálne, akoby som sa ocitol v nejakom filme.

Vstal som a preskúmal som mapu, ktorá mu tam visela. Názvy v nej nesedeli, ako si pamätam ja, ale z diaľky sa to ozaj podobalo na Balkán. „Moja skupina sa snaží dostať Mostarskú provinciu. Odtiaľ na nás pália z tridsaťdeviatky.“
„A prečo tu?“

„Sú tu hranice predsa. A my sme prednedávnom ešte Mostar mali, ale oni nás vtedy prepadli a vzali si ho.“

„Kde máš zvyšok odpadlíkov?“

„Dorazia. Teda dúfam, ak teda nevychlastali celú rakiju.“

„A prečo vlastne bojujete?“ opýtala sa Vierka. Alcid iba krčil ramenami a nadhodil: „Chceme prežiť. Stali sme sa novodobými pravekými ľuďmi, trochu nomádmi v tom modernom poňatí slova. Aj keď je pravdou, že náš cieľ je trochu ambicioznejší, než len prežitie.“

Nič z toho mi nedávalo zmysel. Mal som pocit, že Alcid tára a ja čakám, kedy sa zobudím, ale zrejme sa to nestane.

„Alcid, počuj, odkiaľ berú ľudia na takéto vojny peniaze? Ekonomika ako počúvam, stojí za hovno.“

„Čoby, klasické ekonomicke obsery. Nieko predstaví nejakú supertechnológiu, nasľubuje

hory-doly, získa miliardy dolárov, neplatí dane a podobné klamstvá. Tá technológia, pravdaže, nefunguje, ved' ani nemá dôvod. Elektrické autá so stonásobnou výdržou batérie? Sračka! Podzemné tunely, ktoré mali vyriešiť dopravné zápchy? Sračka! Kamióny, podobajúce sa na futuristické vibrátory, ktoré v kolóne majú vyššiu účinnosť ako vlak? Sračka! Super duper solárne diaľnice? Sračka na druhú!"

Tak možno takto prišli k peniazom i vývojári Damari Softwares predtým, než sa pustili do práce na IS. Až na to, že ten sa im podaril. Teda možno. „Nedívajte sa tak, neverili by ste, za aké všetky sračky dokážu ľudia dať peniaze...“

Sotva to dopovedal a v diaľke som začul autá. Opatrne som vyšiel zo stanu a obzrel si situáciu vonku. Po mraze ani stopy. „Len sa postavte vedľa mňa a nesnažte sa tváriť nijak nepriateľsky, žiadne prudké pohyby! Budú si myslieť, že ste nepriateľ.“

Boli to buginy, ale i plnohodnotné autá, väčšinou teréniaky, mnoho ráz opravované a zrejme niektoré i poskladané z mnohých dielov. Miestni banditi. Ak by som si predstavil bandu žoldákov niekde v džungli, tak by to boli presne takéto typy. Alcid a Vierka vybehli za mnou vonku a tak sme tam stáli traja ako demboši. Ale chápem, Alcid sa nás chcel zastať. Blízili sa. Že tieto vraky ešte vôbec fungujú, nevychádzal som z údivu. Pozreli sme sa na seba s Vierkou. Vycítil som z nej akýsi vnútorný nepokoj, ktorý som chcel zahnať nejakým jemným gestom, ale rozmyslel som si ho, hentí pankáči by si ho mohli zle vyložiť. Už tasili podobné zbrane, ako mal Alcid, aj keď vyzerali akoby z druhej ruky. Alcid sa však pozdravil zovretím pästi do vzduchu a posádka toho niekdajšieho SUVčka alebo teréniaku, sa mu pozdravila rovnakou mincou. Auto zabrzdilo rovno pred nami a posádka pomaly vystupovala z auta-skladačky. Aj slnko vyšlo spoza mrakov a balkánska púšť sa zdala tak horúca ako mohavská. Ostatné autá v kolóne pokračovali ďalej v ceste, zastavilo len jedno jediné. Jeho posádka bola trojčlenná. Jeden postarší, no veľký a ozrutný hromotík, šofér akoby polovičný, malý, štúply vlasáč s fretčou tvárou a potom jedna kráska s mrazivo vyzerajúcou, no celkom peknou tvárou. Zrejme sa neusmiala roky.

„Nazdar Alcide!“ pozdravil nahlas štúply šofér Alcida a poriadne chlapáčky ho vyobjímal, pričom ho silno tľapol za rameno. „Koho že tu máš dneska?“

Vyzerali sice poriadne drsňácky, ale zrejme sú to dobré povahy, usúdil som neopatrne. Alcid sa zachoval opatrnejšie, keď nás oboch predstavil a prezieravo im zamlčal ten fakt, že som sa podieľal na vývoji IS. Určite by to nepochopili a boli by podozrivavejší.

„Takže vás tiež vyrazili z IS? Super! Koľko ich tam ešte je?“

Musel som hrať túto úlohu. Apropo, inej cesty niet. Naspať sa do IS aj tak nevrátim. A zachcelo sa mi byť trochu viac rebelantským. Vierka mlčala a mal som pocit, že jej sa vývoj udalostí vôbec nepáčil. Ale ani ona nemala na výber. Posunkom som sa jej to snažil naznačiť, ale zrejme nestačil, nikto by ho takto nepochopil.

„Je ich tam ešte dosť.“

„Potrebovali by sme ich tu, nie tam, kde sa len podrobujú nepriateľom! Inak teší ma, ja som William, ale všetci ma volajú Diamantový Billy. Henten kráľ všetkých hromotíkov je Buldozér Alvin a tu máme našu dvornú krásku – Samotárku Kathy. K nej sa nepribližuj, lebo ti potom odrezem ruku!“

„Nemaj boja, Billy, ja mám po bodu svoju ženu Vierku.“

„Aha, takže ste pári! Veruže sa k sebe i hodíte!“ Nevedel som, či si z nás strieľa. Ale to bude asi ten archetyp ukecaného priblhlého týpka, usúdil som. Takže len tára, ale keď príde na lámanie chleba, tak zalezie i do myšacej diery, keby mohol. Tak nejak so v ľuďoch vyznám. Alebo aspoň mám v hlave aspoň stovku archetypov ľudí a práve ten mi na neho proste sedí.

„Viete čo, pomôžte nám s týmto stanom! Naložíme ho hen na auto a dovezieme vás k nám do nášho útulného romantického miestečka a dáme vám lekcie z učebnice správnych nomádov.“

(-3-)

Nie žeby sme nemali na výber. My sme fakt nemali na výber. Kam ísť? Alcid a jeho kumpáni odtiaľto odídu a my dvaja si v tejto pustatine nijak neporadíme ani nevieme, kam máme ísť a o čo

a koho sa oprieť. Takto sa aspoň skúsime miestnych opýtať na okolie, možno nám budú vedieť pomôcť. Vierke sa to spočiatku nezalo, hned' som to na nej videl. Vysvetlím jej to neskôr. Iba som jej venoval chápavý pohľad a ona spoznala, že v súčasnej situácii by nebolo mûdre si postaviť hlavu inak. Vierka nebola nikdy takou emancipovanou, nechala sa mnou viesť. Teda, z jej slov som kedysi dávnejšie vycítil, že to bola žena, ktorá musela staviť na svoje inštinkty a tak bola temer vždy samostatná, ale jej predchádzajúci vzťah ju tak emočne vyčerpal, že je rada, že má po boku práve mňa, niekoho, kto ju bude viesť. Mali sme na túto tému dlhočizné rozhovory a poznal som jej pohnútky.

Zbalili sme stan a pomohli im ho naložiť na auto. Zdal sa väčší, než sa javil, keď bol rozložený, ale napokon sme ho tam napratali. Cestou som konverzoval s Alvinom. Nemal miestny prízvuk. Napriek tomu, že to bol naprataný silák, nebol to ten typ vyhadzovača z baru. Znel ako introvert, ktorý ale v prítomnosti niekoho, komu dôveruje, sa dokáže rozhovoriť. Zoznámil ma s miestom nášho dočasného pobytu, trochu mi priblížil, ako sa veci majú. Ich tábor je na okraji mesta, občas ich tam prídu preveriť miestni policajti, ktorí si tam stále uchovávajú status akých-takých ochrancov zákona. Neviem, prečo tak neznášajú mesto. Z diaľky to vyzeralo ako normálne mesto s výškovými budovami. Na balkánske pomery sa však javilo akosi inak, nejak americky – s mrakodrapmi a širokými diaľnicami. Priblížil mi, že dnes je fakticky jedno, kto kde žije a akým jazykom hovorí. A slovo „Balkán“ vo svojom živote ešte nepočul. Ale naznačil i to, že tam sa už pretechnizovalo takmer všetko, čo mohlo. Policajti na ulici sú už poloroboti, oceľová brutalita vládne miestnej architektúrou. To, že použil tieto slová, mi len potvrdilo, že to má v hlave naozaj dobre poukladané.

Dorazili sme do ich tábora. Život tam plynul akosi svojim tempom. Jedni hrali karty, jedni sa bavili hardrockovou hudbou a hrou na vzdušnú gitaru. Takmer všetci vyzerali akoby sme boli na koncerty punkrockovej kapely. Mužom i ženám zrejme vybuchol fén pri hlave, takmer všetci mali oblečené aspoň niečo kožené. Mullet som tam ale

nevidel ani jeden. Jedna vyzývavá blondína, akoby z obálky časopisu, sediaca obkročmo na motorke, zrejme Harley Davidson, žúvajúc žuvačku si snímala z rúk kožené rukavice. Pozdravila sa nám a pri nej sme i zastavili. „Čau Mary! Dnes ti to znova sekne, kočka!“ nemohol si odpustiť starú otrepanú baliacu hlášku Billy. Zrazu sa začal správať ešte viac uštipačne a nespratnícky, akoby sa jej chcel „frajerským“ správaním nejak zalíškať. Ona sa iba usmiala, hodila na neho potmehúdsky úsmev, pričom žula žuvačku tak, akoby od toho závisel jej život. Nezabudla mu však čosi odvrknúť, ale nerozumel som jej. Zrejme miestny prízvuk, hltala slová jedno za druhým.

V tábore bolo čulo, ale akosi mŕtvo zároveň. Všetci sa čímsi bavili, ale vyzerali unudene. Až na jediného chlapa, ktorý voľačo opravoval na aute. Bol to akiste kedysi športiak, no teraz zo zdvihnutým podvozkom a úpravami, aby mohol zdolávať i ľažký miestny terén. Chlapík ležal pod autom, ktorému chýbalo na prednej náprave ľavé koleso, ktoré sa váľalo obďaleč. Auto stálo zaparkované v tieni pod stanom, bežnou celtovinou, cez ktorú sa nedostanú horúce lúče slnka. V jeho okolí sa skrývali ďalší traja. Všetci s plechovkami v ruke sa náramne bavili anekdotami zo spoločných výprav. Nikto nejavil známky nepriateľstva i keď som si občasné krivé pohľady nemohol nevšimnúť. Ale aspoň nikto Vierke netľapol po zadku. To je predsa moja práca. „Tome! Tak čo, mašina už konečne letí?“ „Ako šarkan. Iba som trafil nejaký kameň a rozbilo to čap, máme ešte dosť náhradných dielov, ale už nebudem tak riskovať,“ ozvalo sa spod auta a potom ten chlapík vyliezol spod auta. No boha! To je Larrin!

Tak to ma zabi tu na mieste a farebne! Ako to je možné?! Ved' to je práve on, čo sa dal k tým tupcom, čo ho vyhodili?

„Larrin, ty zmätku!“

Nikto z miestnych nenosí mullet, a tak sa mi tu ten žobrák len prezradil. Ani len nezapadol medzi ostatných. Chcel som po ňom vyštartovať, ale zastavili ma tí pivochlastači.

„Čo tu robíš, ty šuline? Vari ťa vyhodili z IS?“

„Tak teba som tu nečakal, Milan.“

Larrin zahodil akýsi skrutkovač na zem a ukázal tým chlastačom piva, že nebude potrebovať ochranu.

Všetci sme sa upokojili. Nie však posádka, s ktorou sme prišli. Alvin sa tváril namosúrene a ten fretí muž Billy už na mňa tasil zbraň: „Takže Milan? Ty si teda vytvoril IS? A teraz si tu, čo?! Podrazák.“

Nerozumel som, čo tára. Ved' je to jedno, i Larrin... teda, možno im to nevravel!

„Áno, Milan. I mňa vyhodili.“

Billy zneistel a otočil sa na Larrina: „Ako to?! Ved' Tom...“

„Nevolám sa Tom. Klamal som ti. Ja a on sme tu boli v IS ako prví. Robili sme pre jednu a tú istú firmu. Že je tak, Milan?“

Napätie nepoľavovalo. Všetci sme sa navzájom prebodávali studenými pohľadmi.

„Larrin, vari si ty nič týmto nomádom nevravel?“

„Prečo by som mal? Neznášajú všetko, čo nám prinieslo IS.“

„Takže sme v pasci.“

„Čoby. Som s nimi. A ty si s nimi teraz tiež. Vyhodil som pole spravodlivosti.“

(-4-)

Tento syn hovnoca a lacnej štetky sa mi práve priznal, že sabotoval náš projekt a kompletne ho zničil!

„Kámo, tu nejde o IS. Ide tu o to, že si celý nás projekt vyhodil oknom von. Zradil si. Ale vieš čo, mne je to jedno, ja už i tak pre Damari Softwares nenapíšem ani riadok!“ Dostal som mierny záхват hrdinstva a otočil som sa čelom k nomádom, hrdo gestikujúc: „Koho už zaujíma nejaké to IS-ko? Ved' sa tam už aj tak nikto späť nedostane a chce sa tam ostatne niekomu? Len tam existovať?“

Nomádi však ostali pri svojom tradičnom postoji, ktorý sa ale každou sekundou menil k horšiemu a mal som pocit, že som si svoju situáciu vôbec nezlepšoval. „Len chcem vedieť, prečo si to urobil? Dali sme do toho toľko práce, je to hotové, máme tam spústu ľudí a ty to prosté celé zahodíš? A kvôli čomu? Aby si tu žil v tejto pustatine?“

Larrin sa naroziel od nomádov upokojil a zhlboka sa nadýhol. Nomádi ho zjavne rešpektovali, pretože im ukázali dva prsty na

rukách a ešte jeden neznámy posunok a všetci sa neochotne rozpŕchli a doniesli nám dve plechovice piva. Na Vierku zabudli. Zrejme tu šéfuje samotný Larrin, čo ma dosť prekvapilo, keďže som z rovnakého cesta ako on a mňa nerešpektujú. Ukázal nám, aby sme šli trochu hlbšie do stanu a predpovedal, že dnes bude horúco, tak aby sme sa schovali do tieňa. Úplne vzadu bol malý stolík a pri ňom z dvoch strán drevená lavica. Ako na opekačke. Položil tam obe pivá a všetci traja sme si sadli k stolu. Značka piva mi bola neznáma. Netrpezivo som čakal, čo sa z toho celého vykľuje.

„Videli sme ťa v telke. Hovoril si o tom, ako je potreba nad IS držať ochrannú ruku.“

„To som nebol ja. To bol môj dvojník.“

„Dvojník?“

„No jasné. Teda v IS tomu hovoríme „náhradník“, aby som bol presný.“

„Larrin, sám dobre vieš, že každý môže mať v jeden čas len jedného náhradníka. Ty si ich mal dvoch?“

Vierka nerozumela. Ale v princípe ide o to, že človek si po príchode do IS zvolí seba ako avatara. Ak by sa mu nejako znepáčil, môže si ho vymeniť, ale v jednom čase nemôžu pôvodný s novým avatarom koexistovať. Porušenie pravidiel. Ak by to bolo povolené a mohol to robiť ktokoľvek, nedostaneme do IS toľko ľudí, prenosová rýchlosť a kapacita serverov by nestačila.

„Samořejme, že nie. Iba som kolegu požiadal, aby to vzal za mňa.“

„Takže niekto iný v IS sa vydáva za teba s tvojim vedomím.“

„Presne tak.“

„A prečo?“

Larrin si upil z piva, trochu znervóznel a potom buchol po stole. Vierka sa zľakla.

„Chápeš ma, že som potreboval odtiaľ zmiznúť?! Tlačili na mňa, chcú tam spraviť nejakú sektu alebo čo a ovládnuť celý IS! Chvíľami som s nimi bol. Priznám to, bažil som po moci v IS-ku. Ale tí zmrdi iba využili moje znalosti sveta a potom ma vyhodili.“

„Sám si zmrđ. Prečo si mi to nepovedal skôr?! Nemuseli sme to dotiahnuť až sem.“

„Bolo už prineskoro.“

„Za mojím chrbotom ma takto osrať.“

„Čoby teba. Osral som tam všetkých. A oni potom osrali mňa. Bol som prvým človekom, ktorý bol vyhodený z IS a už sa nemohol späťne pripojiť.“ Bolo mi z neho zle. Vždy mal takéto ambície. Chcel byť niečo extra, niečo špeciál. A potom s ním vydrbali. Ale teraz je to jedno. Teraz je rozmrdaný reálny svet a i ten virtuálny. Sme v pekných hovnách. Nezabudol som tu to povedať. Zatváril sa, akoby mu to už niekto povedal.

„Čo myslíš, že sa teraz dá robiť? Posrali sme to, Milan.“

„Ale poserieme toho viac, keď nič nespravíme, Larrin! Musí voľačo existovať. Počuj, koľko má IS serverov?“

„Teraz? Asi tisíc. Ale začul som niečo, že jedno žezezo môže v budúcnosti simulať viacero kusov žezeza. A nie som si istý, či to tí sektári nechcú začať vyvíjať.“

„Dobre, tam teda nie sme ešte. Čo server, to jedno pripojenie, však? Virtuálne stroje nemáme, ale to nám môže hrať do kariet. Zničíme tie, čo máme a hotovo.“

„To by som nerobil. Nikdy sme IS neodpájali a nevieme, čo to spraví s tými ľuďmi.“

„No dobre, tak rozmyšľaj so mnou. Ak nezničíme servery, tak môžeme predsa vyhodiť ľudí z IS! Vedť tí proste existujú v reálnom svete kdesi tam v meste a sú poschovávaní a pripojení k IS.“

„A čo im povieš? Vytrhneš ich z ich škrupinky dokonalého sveta, aby sa dostali do tohto, ktorý sme domrdali?“

Má pravdu.

Ale niečo spraviť musíme.

Vierka sa sprvoti do našej debata nemiešala, no napokon predsa len prehovorila a dala mi za pravdu: „Inú možnosť nemáme. IS bol určite vytváraný za iným, vyšším úmyslom, ale keď sme proste takí, že každú vec obrátíme proti sebe...“ Väčšinou takto nemudrovala. Chvíľu sme ešte naliehali na Larrina, aby nám s tým pomohol, ale zdalo sa, že i on akoby spohodlnel a zapáčilo sa mu žiť takýto nomádsky život, voľný ako vták. Alebo to celé bol jeho plán. Trochu ma zamrazilo, čo v tomto teple bolo samo o sebe zázrak: „Netajíš nám ty ešte niečo? Že nám v meste hrozí niečo, prečo tam ty nechceš ísť?!"

Už dlhšie som to z neho pozoroval. Nervózne upíjal z piva a začal viac brúzdať po okolí očami a do tých mojich sa pozrel len sporadicky. Ja hovorím, že mám na ľudí čuch! „Ty zmrde, Milan, ty proste vieš.“

„Ja viem. Vyklop to.“

„Ja... neviem, ako to mám celé rozpovedať...“

„Najjednoduchšie, ako vieš,“ podpichla ho Vierka.

Larrin stratil svoj povestný šarm a istotu nemal už dávno. „Je tu niečo, čo som zistil len nedávno. Veruže mi to nedáva spať a nemôžem sa z toho spamätať.“ Miesto toho, aby nám čokoľvek povedal, vytiahol odniekiaľ akési fotografie. Vyzerali, akoby boli fotoné polaroidom, alebo čímsi, mali krásne ostré farby a výborné rozlíšenie. Na nich v spodnom riadku som spoznal klasický VHS font, ktorý býva základom každého časového otlačku fotiek, ale i videí. Sedemnásty marec roku tritisík stojeden. Čo to sú za fotky? Nejaké falošné, vedť to vidím od pohľadu, je predsa rok dvetisíc päťdesiat jeden. Ale to, čo na nich bolo – akísi roboti, veľkí a humanoidní, plní kovu a lesklého titánu s akýmisi možno laserovými zbraňami tlačia do akýchsi dverí ľudí, ktorí majú ruky nad hlavou a vzdávajú sa. Na inej zase vidím, ako robot prigniaľ nejakého človeka k zemi. Ten nejavil žiadne známky života.

„Čo to je?“

„Milan, prosím ťa, toto sú dôkazné fotografie, ktoré boli vyrobené len nedávno. Veril by si tomu? Stretol som sa s tým, kto ich spravil a ten mi vravel veci, ktoré mi nejdú do hlavy.“

„Tak to vyklop.“

Nadýchol sa.

„Náš „reálny svet“ nie je reálny. Je to znova len forma virtuálneho sveta, Milan! Náš ozajstný svet bol celý čas klamom! Toto, čo na tých fotkách vidíš, to je tá pravda!“

„To teda znamená...“

„To znamená, že práve teraz sme stále vo virtuálnom svete! Ale tom prvom.“

„Ako tomu mám ja ako diletant, rozumieť?“ opáčila Vierka. I ona sa v tom strácala a pomaly prichádzala o rozum.

„Holúbkovia moji, pravda je taká, že tento svet a my v ňom sú znova len klamom, ktorý bol vytvorený robotmi našich predkov. A my sme ho

považovali na náš reálny svet, v ktorom sme vymysleli IS. Chápete?“

„Ak je to teda takto, aká je potom realita?“

„Ešte horšia. Tento svet vymysleli roboti pre našich predkov, ktorí sa plavia v generačnej lodi vesmírom.“

„Sračka!“

„Nie je to sračka, Milan.“

„A prečo by to robili?“

„Vidíš tie fotky? Na tej lodi nastala vzbura robotov. A tí nahnali všetkých ľudí do vesmíru, ktorý im vytvorili. A potom sme my chceli všetkých dostať z tohto sveta do IS.“

(-5-)

Takže aby som to celé zhrnul – ľudia našli akúsi planétu, ktorú by mohli kolonizovať a tak si postavili generačnú loď a tú nejak dopravili do kozmu. Doplatali však na to, že vyvíjali nejakých robotov, ktorí potom zdivočeli a ovládli ľudí na tej samotnej lodi. Larrin hovorí, že tento svet, v ktorom žijeme, vymysleli roboti, ale ničím to nepodložil, takže predpovedajme, že nie je jasné, či nápad s virtuálnym svetom bol ich, alebo robotí, ale jedno je isté – loď plachtí kozmom, ľudia sú zrejme v podpalubí, tam sú napojení do virtuálneho sveta, ktorý my považujeme na reálny. A kde sme si my vytvorili ďalší virtuálny svet. Kto by to robil a prečo? A ako na to prišiel Larrin? Mne mlel niečo o robotovi, s ktorým sa máme práve stretnúť, aby nám to objasnil ešte bližšie. Nič mi nedáva logiku a popravde, ani tomu príliš neverím. Vierka je však v akomsi tranze, prestala vnímať svet okolo a len prikyvuje. Opýtal som sa jej, nad čím tam úpenlivo premýšľa, na čo mi odpovedala tak, že to teraz vrta hlavou i mne: „Ak sme si my vytvorili avatara do IS, mohli sme si ho predsa i zmeniť, ale vždy bol iba jeden. Ale naše „reálne“ telo, teda to terajšie moje a twoje je stále rovnaké. Ale ak sme po dlhé storočia v tomto svete, ktorý nie je reálny, tak nás kto reprezentuje v tom svete na tej lodi?“

A má pravdu. Ak je tam človek niekde pripojený k virtuálnemu svetu, ktorý my vnímame ako reálny, tak kto to je? Ved’ človek sa rodí a zomiera. To tam chodia do podpalubia roboti kontrolovať či tam niekto nezomrel a niekto sa

nenarodil? Ale kto by sa narodil, ak sú tam pripojení všetci a nemôže dôjsť k pohlavnému styku? To by potom vysvetľovalo, že roboti našich ľudí potrebujú a umelo ich v tomto stave udržujú. Alebo sú niekde na lodi rebeli? Tá časová následnosť mi robila vrásky na čele, je tam priveľa rokov, aby toto bolo nejak automatizované bez človeka. Vierka ale zašla ešte ďalej. Čo ak všetci ľudia v podpalubí tej lode už nežijú, ale boli nahradení počítačovým programom? A teda sa nebudem môcť vrátiť do našej pôvodnej formy, ak nejakú máme.

Smerovali sme do mesta, ktoré teraz večer pod neónovým svetlom vyzeralo akosi opustene a nejak neživo. Ľudia nejavili známky nejakého diskomfortu. Normálne posedávali na lavičkách v parku, chodili na vychádzky so psami. Nevidel som nič z toho, čo popisovali nomádi. Áno, nejakých robotov som videl, ale nevyzerali nejak nebezpečne a boli skôr nemotorní a určite ani jeden z nich nemal zbraň. Robotických pomocníkov mali i policajti, ale všimol som si, že vždy chodili v sprievode s človekom a nenosili na sebe žiadne hodnosti. Možno si Larrin iba vymýšľa, alebo mu čosi veselé postrčili pod nos nomádi.

„Tak kde je tá tvoja spojka, človeče nešťastný?!“ zapáral som do Larrina. Ten sa tváril stále vázne ako slepák pred operáciou a začal mi vykladať o tom, ako sa ľudia snažili zmeniť rovnováhu na svojej vlastnej lodi.

„Tá spojka, ten robot, mi vravel, že roboti prirodzene vyvinuli hierarchickú štruktúru spoločnosti. Jeden „hlavný“, ktorý riadi troch pod sebou a každý jeden z nich ďalších troch a tak ďalej. Ak ľudia zničili jedného robota na určitom mieste, tak bol automaticky nahradený jedným robotom z nižšieho stupňa. Roboti teda replikovali len ten akoby najspodnejší riadok svojej hierarchie.“

„Ale ako dokáže jeden robot ďalej riadiť i robotov na nižšom stupni?“

„Neviem, nie som robotik. To boli tí ľudia, ktorí tie stroje postavili. Ale celú tú sieť robotov zabezpečili tak, aby bola sieť čo najhomogénnejšia, robot nikdy nepreskočí riadok v hierarchii. Príklad: Robot A velí trom robotom B1, B2 a B3. Tie

velia robotom C1 až C9. Robot z úrovne A sa už nestará o robota z úrovne C.“

„Záleží na tom?“ skúšila Vierka.

„Tak to nadizajnovali. A preto sa snažili odstrániť robota A. Ten mal pridobrú ochranu, tak skúsili napadnúť tri roboty B. Tiež neúspešne. A keby chceli odstrániť ďalší riadok, museli by zničiť robotov už 9.“

„Sračka! To mohli pokojne preťažiť nejakú jednu sieť, keby sa nejako hekli do výrobne robotov, aby jeden mal na starosti robotov viac a tak by sieť spadla.“

„Nespadla – robot bol hned’ nahradený a tá pyramída ostala zachovaná. Nie je to ako pyramída z kariet, že keď odoberieš čo i len jednu kartu zospodu, celé sa to zrúti.“

„Dobre, a čo my teraz, Larrin? Chceme opraviť ten náš IS alebo tento?“

Sotva som to dopovedal a už som v diaľke videl toho robota. Nápadne sa líšil od tých klasických, nemotorných, ktoré som doteraz videl. To bol RoboCop, človeče. Ako človek s nejakou kovovou a titánovou helmou, akurát s priezorom a digitálnou obrazovkou, alebo čo. Ale jeho muskulatúra a oblečenie od hrude dole bola takmer až ľudská, človečia. Akurát mal na nohách akési zariadenia, ktorým som nepochopil.

„Hej, Radiant. Mám tu ľudí, ktorých si potreboval.“

„Potreboval?“ začudovane sa otočila na Larrina Vierka.

„Som. Radiant. Teší. Ma.“

Hovoril tak sekane, ako pravá sekaná.

„Nazdar,“ začal som familiárne, akoby som to stvorenie vídal na ulici častejšie ako vlastné spodky, „vysvetlíš mi ty alebo Larrin, čo za čary tu na nás skúšate? Sám dobre vidím, že ten robot nie je, dopekla, pravý!“

„Nie. Je. Pravý. To. Znamená. Že. Je. Lavý.“

„Zaznamenávam humor, robotom tak neprirodzený!“ podpichol som ho a kopol do holene. Krucinál, Himmelherrgott! Pravý kov. A ním to ani nepohlo. Nebol nejako vysoký. Schytil som mu hlavu a snažil sa z nej sňať tú helmicu. Chvíľu som si s ním zápasil, ale tá helma nepoľavila. Iba čo som sa zbytočne udýchal, umordoval a zničil si palec na ľavej nohe.

Larrin sa nejak zvláštne zatváril a potom sa otočil na Radianta, ktorý tam stál, akoby sa ho to netýkalo: „Dobre, sme traja. Máš nás ako robotov. Dokážeš sa teda infiltrovať späť na lod?“

„Iste. O. To. Mi. Šlo. Vy. Ste. Dobré. Exempláre.“ Vierka si ľažko odfúkla.

„Načo potrebuje práve nás? Podívaj sa, kol’ko tu je ľudí,“ opáčil som.

„Nemám. Čas. Im. To. Vysvetľovať. Larrin. Vás. Už. Oboznámil. S. Plánom.“

„Akým plánom? Iba vravel, ako sa veci majú. Teda asi, ja sám som mu to ešte nezbaštil.“

„Potrebujem ľa, aby si sa mi pozrel na jeden program... no, vlastne, ide o vírus. Ten je ale tam a potrebujem zdatného programátora, ktorý by to skontroloval, preskúšal a vylepšil. Nie je to ešte hotové. Musíme tú pyramídu kompletne zničiť od základov.“

„A ako?“

„No, ide o to, že ten vírus by mal prepísati konfiguráciu zopár robotom tak, aby si každý jeden o sebe mysel, že sú typu A, teda budú všetci vládnúť a môžu si navzájom prekázať. Program robotov spadne.“

„Si myslíš, že som spadol z hrušky? Taký program len presunie robotov o úrovne inam, ale potom by sa zákonite mohlo stať, že tá kategória A bude mať, ja neviem, šesť členov, tak si zvolia robota, ktorý im bude šéfovať.“

„Na úrovni A už nie. Oni tvoria robotov len najnižšej úrovne.“

„Tak im zarazíme to ich replikovanie.“

„To je to, čo spravíme súbežne. Ale to bude chcieť dávku mužnosti a odolnosti. Vierka a Radiant nakazia sieť vírusom a keď to bude hotové, my dvaja zničíme ich replikačnú stanicu.“

„Ten plán má diery ako syr, ale dobre, ako chceš. Nie žeby som tvojej pošahanej teórii veril, ale nič iné i tak nemám na práci.“

„Uvidíš, uveríš. A neboj, určite ešte stvoríme i nejaké iné, lepšie vírusy, myslím programy...“

Radiant zrazu urobil akýsi trhaný pohyb rukou a teraz sme už obaja s Vierkou museli uveriť, že si Larrin ani Radiant sstrandu nerobia. Zrazu sa pred nami ukázala brána, akoby obyčajná zárubňa, ale s miernymi dekoračnými prvkami. Dno bolo

úplne čierne a len občas sa sfarbilo dúhovo, akoby bublinovo.

„Mám. Pre. Vás. I. Zástupcov. Takže. Sa. Nie. Je. Čoho. Báť. Na. Lodi. Ste. Roboti. Rovnako. Ako. Ja.“

„Nejdem, kým nepôjde prvý Larrin.

„Dobre. Ja. I. Tak. Musím. Íst. Ako. Posledný. Aby. Som. Uzavrel. Portál.“

Tak až teraz mi to napadlo, áno, to je portál, akéž dvere. Ale i tak to bolo podivné. Ale čo sa dá robiť. Larrin pokrčil ramenami a vošiel do portálu, akoby sa nechumelilo. Na druhej strane nebolo nič, takže vážne prešiel do inej dimenzie, to ma prefarbi na blond!

„Portál. Nemôže. Ostať. Tak. Dlho. Otvorený. Vstúpte. Prosím.“

V mrazivých vodách (Millenniumpunk)

(-1-)

Mal som na ušiach slúchadlá a počúval som kvalitný big-beat, niečo z old-schoolu, šlapal som si i na starinkách ako Prodigy alebo Bomfunk Mc's ale i dnešní MC Drummer alebo Joyce Rider sú fakt dobrí. Kedysi som stváral pri tejto hudbe rôzne hovadinky, hádzal som sa po zemi pri brakedance a skúšal som i electroboogie, ale tie pohyby mi nikdy príliš nešli. Nuž a potom prišlo to zranenie, stojka na hlave, ktorú som robil predtým aj tisíc ráz a vždy vyšla, no vtedy sa mi pošmykla ruka a padol som v záklone na chrbát tak nešťastne, že som si takmer nezvratne poškodil miechu. Odvtedy ma pobolieva krčná chrbtica a doktori mi vraveli, že nechýbalo veľa, aby som možno ostal i ochrnutý. Ale iste, z takej maličkosti! Ale je pravda, že som vtedy skúšal čoraz krkolomnejšie triky a tam som pocítil, že je tenká hranica medzi tým, že ak sa to podarí, vyzerá to cool, ale ked' sa nepodarí, tak ste v nemocnici.

Zazvonil mi môj flip-phone. Ach, dočerta, zase ma asi otravujú z práce, pomyslel som si, a dnešné ničnerobenie pri hudbe je v čudu. Telefón má peknú obrazovku i na kryte, je krásne ľadovomodro podsvietená a už tam sa dá z nej odčítať, kto ma to otravuje a tak sa môžem rozhodnúť, či škrupinku telefónu otvoriť a prijať hovor alebo nie. No, škrupinku... ten telefón

prežije všetko, spadol mi na zem asi sto ráz a stále je ako nový. Ale už mu trochu haraší, asi to bude starým softvérom.

„Mike? Človeče, mám pre teba robotu.“

„Nechaj ma hádať – ďalší časový skok?“

„Ako si vedel?“ uštipačne sa ozval Sergej, môj šef.

Pracujem pre jednu pobočku Time Anomalies s.r.o. a občas mi dajú nejakú úlohu, dostať sa do minulosti a niečo tam „pokaziť“, ako zvyčajne vrvieval náš šef. Tá robota ma nebaivila, ale aspoň dobre platili, takže som potom mohol tie peniažky použiť na výpravy do ľadového pekla. Milujem psie záprahy a staré dobré dobíjanie južného póla. Dáme dokopy partiu a raz za polroka sa tam vydávame. Pred tromi rokmi sme vychytali najhoršie možné okolnosti našej výpravy počas večnej temnoty, že sme tam mohli pokojne i zmrznúť. Ale dostali sme sa z toho, keď sme hned' po najhoršom dni, vychytali ten najlepší a mohli sa dostať do bezpečia našej základne. Odvtedy skúšam i horolezectvo, ale do neho sa príliš nerozumiem, takže som poväčšine za „trochu lepšie vybaveného skialpinistu“, takže si radšej vyhliadneme nejakú mega horu, prenajmeme si helikopteru a spúšťame sa na snoubordoch a lyžiach dole svahmi. Adrenalin ako hovado!

Sergej mal na Rusa veľmi slabý prízvuk. Komunikoval som mnou rusky, samozrejme, ale znelo to, akoby po rusky hovoril nejaký Angličan: „Keď si zapneš telku, zistíš, že budú vysielať správy asi na všetkých kanáloch. A neviem, čo ti to mám hovoriť, alebo si to pozrieš sám...“

„Sergej, ty ma poznáš. Vždy sa pytiaš to isté, a vždy rovnako ti i odpovedám.“

„Dobre, človeče. Silná explózia veľmi blízko Kapitolu. Hádžu to, prirodzene, na nás. Ale problém je v tom, že teraz sme to spravili my.“

„Si robíš kozy.“

„Vieš, kde máš ženu?“

„Ako to mám, podľa teba vedieť, Sergej? Vieš, že sa na mňa vykašľala. Nežijeme spolu.“

„Viem to. A viem i to, že za tou explóziou stojí ona.“

No haló?! Doteraz sme riešili banality, chránili sme nejaké ikony, obrazy, dokumenty, občas i dôležitých ľudí, ale toto je čo, dopekla? A to ten kvantový počítač vypočítal, že tam mám ísť práve

ja? Sergej, akoby to vytušil, zamrmlal: „Jo, presne tak. Ono to asi súvisí aj s tou explóziou výskumnej lode pri pobreží Argentíny, domnieva sa počítac. Zrejme sa teda vrátiš o týždeň dozadu a pozrieš sa na tú explóziu výskumnej lode Framheim. Ak vieme ovplyvniť toto, predídeme i tomu výbuchu. Máme totiž pocit, že touto explóziou nám kvantový počítač vyhodí takú správu, ktorá bude viesť k tretej svetovej.“

Ach, doriti. Po tom, čo Rusko vystúpilo zo všetkých svetových konzorcií a spoločenstiev, svoju účasť ponechala len v tých, kde mala najvyššie postavenie v rámci Ázie alebo bývalých sovietskych republík. Rusko sa vraj podľa slov ruských politikov nedá izolovať, ale robili presný opak – Rusko ešte viac izolovali. Po anexii Bieloruska sme boli tak trochu vyvrheľmi sveta a situácia v Rusku prerastala do diktatúry, najmä, keď bola hranica medzi Ruskom a Poľskom najstráženejšou hranicou sveta. Aj keď sa medzitým situácia značne upokojila a po referende sa Bielorusko znova osamostatnilo a veci sa ako-tak dostali do normy, aj Rusko sa demokratizovalo, stále sa na nás všetci dívajú trocha podozrievavo. Ale konflikt by vôbec neprospel celkovej v súčasnosti dobre naladenej spoločnosti, keď všetko pomaly smerovalo k dnešnému technologickému optimizmu. Naša firma aj z dôvodu predoších ruských akcií radšej zdúchla do Paríža a odtiaľ môžeme ďalej slobodne podnikať. Napriek zlepšeniu situácie v Rusku sa tam nikomu príliš nechce. Hlavne chceme riešiť časové úniky, v ktorých sa tiež v posledných rokoch začalo hrabáť väčšie množstvo firiem. Biele svetelné preblesky sa dejú v priemere každých tridsať dní a trvajú sotva šesť sekúnd. Ale všetky firmy používajú naše počítače, ktoré vedia, čo zmeniť tak, aby to neboli príliš veľký zásah do minulosti. Ale toto je zatiaľ najväčšia akcia, do ktorej pôjdem, tak mi to pripadá. A ak to bude znamenať tretiu svetovú, tak to pôjde všetko nie na úroveň z obdobia anexie Bieloruska, ale do riti. Ako hovorím, neriešime záchranu sveta každý deň, väčšinou sú to nejaké hlúposti, predchádzame požiarom, chránime stratené dokumenty, riešime drobnosti. Ale aká drobnosť spôsobila, že moja ex zrejme hodila bombu práve pri Kapitole, jednej z najväčších

symbolov moci v USA? Och, to mi zas prischla prácička. A keď vedeli o tej lodi, prečo sme nepredišli už tomu? Vari ten počítač NEVEDEL o tej explózii v Kapitole? Dačo tu smrdí.

Nestál som o správy v televízii, iba som sa ešte opýtal na nejaké podrobnosti, o čo pôjde. Sergej bol najprv trochu tajomný ako hrad v Karpatoch, no potom vravel: „Ničoho sa neboj. Vieš, že samých ľudí na akciu nikdy neposielame. Pôjdeš s Amurbekom. Dostaneme vás oboch na palubu k výskumníkom na lod' Framheim a musíte zistíť, kto tam tu bombu dal a prečo. Vieme aj kde bude, iba si príď do firmy po kufrík s inštrukciami. Ničoho sa neboj, vyzerá, že to bude trochu náročnejšia akcia, a preto si v konečnom dôsledku vieme pred Radou obhájiť i viaceré zásahy do tej istej časovej línie. Len si príď po inštrukcie.“

„Bol som vybraný preto, lebo to spravila moja bývalá?“

„Vôbec nie. To súvisí s tou loďou. Bola nórska a ty vieš tak dobre ich jazyk a ešte naviac máš rád antarktickú zimu, človeče.“

„Takže som na túto prácičku ako stvorený.“

„Jasné. Čakám na teba. Amurbek si už svoje inštrukcie vyzdvihol, teraz si na rade ty.“

No boha. Zaklapol som viečko telefónu bez pozdravu. O Anne mi vôbec nešlo, medzi nami to nefungovalo už dlho, iba mi nebolo jasné, či ju nájdem i na tej nórskej lodi. Asi áno, keď si kvanták myslí, že tam bola a vyhodila do vzduchu i nórskych vedcov. Ale to je ďalšia somarina. Prečo by niekto vyhadzoval do vzduchu lod' neutrálnej krajiny, ktorá ešte k tomu vezie civilistov – vedcov? A potom výbuch v sídle Kapitolu. Ten počítač je asi zavírený, nič z toho nedáva logiku. Aj keď musím mať na zreteli, že to je presne otázka časovej povahy našej práce – v minulosti dám na ulici nejakému žobrákovi sto rubľov a potom zistím, že som zmenil prítomnosť tak, že sme v tretej svetovej a ten žobrák je lídrom našich nepriateľov, lebo za tých sto rubľov si kúpil lós a vyhral sto miliónov, šiel študovať právo a vstúpil do politiky. Tak snáď ten kvantový počítač vie, čo činí.

(-2-)

Moje meno je Botvinjev, Amurbek Botvinjev. Vodka, Martini. Pretrepáť, nemiešať!

Nezabudnite, pán Botvinjev, máte právo zabíjať, nie porušovať dopravné predpisy! Tak a teraz je zo mňa pravý agent. Tešíme sa na to ako na prvý sex. Doteraz to boli také hlúpostičky, i keď na druhej strane, ochránil som občas i nejakých politikov a šlo o život, ale keď sa človek drží plánov, nič mu nehrozí. Teraz ale bolo tých inštrukcií voľajako málo, respektíve veľa, ach, čo to táram?! No prosté – sto strán a čumím do toho ako bacil do lekárničky. Príliš často sa v tých papieroch píše „to je nejasné“ alebo „predpokladáme“ alebo „budete musieť zistiť sám“. Má to nádych poriadneho tajomstva a to sa mi páči. Viem, že to tomu Miksovi „Mikeovi“ Zirnovi príde, že vlastne nevieme, čo máme robiť a nebude sa mu to páčiť, ale ja hovorím HELL YEAH!

Sedím v prijímacej hlave, veľmi chladne kovovo lesklej, občas prerusenej sýto oranžovými pásikmi po stenách a samozrejme, oranžovými kreslami. Načo to robia tie tvary dnes tak futuristicky šialené, je to kreslo, preboha! Ale čo, mám dobrú náladu a veselo si na mobile hrám Snake. Len raz za život sa mi podarilo zaplniť celú obrazovku tým dnes už farebným hadíkom a zjedol som si chvost. Odvtedy som bol ešte pár ráz tomu blízko, ale potom z nepozornosti som to pokašľal. Chípky mi stáli dupkom, pri hre som na slúchadlach počúval uplifting trance a bol som tak euforický, že som mal pocit, že nesedím na tom kresle, ale vznášam sa päť centimetrov nad ním. Potom som však uvidel Mikea a zložil som si slúchadlá. Och, ten pocit, ako keby vám miesto krvi prúdila nebeská sila, namôjveru! Aj keď človek vypne hudbu, ešte dlho to v ňom ostáva.

„Nazdar, Mike!“

„Salam, Amurbek. To som, rád, že sa znova vidíme.“

„Ja tiež. Popravde, neviem si predstaviť ísť na túto misiu s niekým iným.“

„Vážne?“

„No pravdaže. Však si jeden z našich najlepších „časomeničov“. Kámo, posledne som bol na misii s tou kravou Ali. Museli sme to opakovať dva razy. Takú banalitu, niekomu potiahnuť nejaký kľúč, chápeš tomu?“

„Ali tá práca nebaví, hľadá výhovorky a chce, aby ju firma vyhodila, aby dostala odstupné.“

„Ja viem. Pomaly nás tá práca ničí. Ale čo, teraz to bude žúžo!“

„Ako myslíš.“

Mal som pravdu, bol chladnejší ako obvykle a len čo sme sa usadili v Ricovom bistre a objednali si kávu, zložil si svoje štýlové úzke slnečné okuliare a rozložil plány a mapy z kufríka. Nikdy tým kufríkom nerozumiem, je to tak do oka bijúce klišé! Ako kufrík na peniaze v gangsterských filmoch. Akoby sme boli my tí gangstri.

„Máme sa dostať na lodť, máme zabezpečené identity, nemusíme ale meniť mená, sme súčasťou ruskej časti výpravy.“

„Na tej lodi zahynuli i Rusi? Prečo ale tá lodť vybuchla?“

„To máme zistiť,“ chladne sa usmial Mike a upil si z kávy, „máme sice zoznam posádky, ale počítáč si myslí, že bol sfalšovaný a ľudí na lodi bolo viac.“

„Kompjútre. V Dušanbe ich takmer nemáme a tu sa máme podľa nich riadiť.“

„Vieš, že sa nikdy nemýli. A je kvantový, počíta s takou presnosťou, akú človek nikdy nebude mať.“

„Však ja viem, iba tak nadávam, poznáš ma. Inak sa mi páči, že sa nikdy nemýli, ale „domnieva sa“. To znie, akoby si nebol istý.“

„Je konštruovaný tak, aby bol čo najviac ľudský. Ale keď povie, že sa „domnieva“, tak takmer vždy tomu tak je. Počítače nemyslia tak isto, ako ľudia.“

„Dobre, čo bude potreba odpáliť?“

„Nič. Amur, ešte ani nie sme na lodi a už by si chcel niečo odpaľovať. Je to rutina. Pôjdeme tam, v stanovenom čase budeme v podpalubí, tam, kde ukazuje mapka a zistíme, kto to tam nastražil a zabrániť mu v tom. Jednoduché.“

„To si vyčítal z tých sto strán manuálu?“

„Samozrejme: vždy veľa komplikuješ. Akcia má byť čo najjednoduchšia, aby to nezmrvila ani Ali.“

„Tak prečo nás toľko platia?“

„Pracujeme s rizikom, že niečo domrvíme. Ale už, prosím ťa, dopi tú kávu a pôjdeme. Iba som si chcel ujasniť nejaké drobnosti.“

Vrátili sme sa do firmy a na recepcii sme vrátili kufríky s dokumentmi. Recepčná nás poslala do nášho známeho koridoru, ktorý nás zavedie o týždeň dozadu. Ten je na druhom podlaží, chránený siedmimi strážami, cez ktoré sme prešli hladko, keďže nás už poznali, i keď sme preukazý

museli ukázať každej z nich. A potom už len do lesklej priestrannej pracovne a tam do portálu. Kedysi to celé bolo sprevádzané kopou papierov a vybavovačiek, dnes to išlo celkom hladko, ešte sme sa zastavili u doktora, ktorý nám obom urobil preventívne ošetrenie a potom už len do minulosti. Obaja sme vstúpili do čohosi, čo sme všetci volali „telefónna búdka“, bola tam tma ako v Dušanbe pri výpadku elektriny a už sa nám pred očami ukázali mžitky a lesklé farby, vovedúc nás do minulosti.

(-3-)

Naloďujeme sa na lod' Framheim. Podľa plánov sme spolu s Amurbekom pomáhali vedcom nosiť ľažké krabice, prístroje, šanóny a podobné kraviny. V prístave Punta Loyola bola ukrutná zima, človek by to ani nepovedal, že v Argentíne môže byť taká zima. V živote som tu nebol, ale cestou som si všímal okolie a tu by sa tiež dali skúsiť nejaké parádne výpravy, prípadne oprášiť svoje lyže. Teraz však mám misiu a som v minulosti. Je zaujímavé, že „časový agent“ musí robiť plný opak, ako bežný agent. Musí robiť ČO NAJMENEJ, aby neprerobil časovú líniu nejak kompletne zle. Čím menej zasahujeme na našich misiách, tým lepšie. Len sa striktne držať plánu. Aj keď plán je tak trochu meniteľný, počítas variantami B a C, málokedy i D, ale tie odchýlky, ktoré by ich vykonaním vznikli, sú podľa počítača zanedbateľné. Nikde som Anne nevidel. Asi naozaj nie je na lodi. Možno je iba súčasťou väčšieho spiknutia a túto úlohu vykonal niekto iný. Alebo výbuch lode a ten pri Kapitole sú dve od seba nesúvisiace evenenty.

Framheim je ozaj obrí a futuristicky vyzerajúci koráb. To sa tí vedci majú nejak pridobre, keď si môžu takú lod' dovoliť z peňazí daňových poplatníkov. Ale už len ten názov lode vo mne vzbudzoval rešpekt. Sám Amundsen by sa hrdil, keby takúto lod' videl. Zasmial som sa pri pomyslení, žeby sa s takouto loďou vypravil dobiť južný pól. Aj tak by mu bola nanič, hlavne keď na južný pól nevedie žiadna cesta po vode, človek si to musí oddrieť v tej najväčšej púšti sveta. Hovorím púšti, aj keď sa ľuďom často vynárajú predstavy o horúcej púšti Sahara alebo Kalahari, ale ved Antarktída je vlastne tiež púšť, ale hrozivo mrazivá. Amurbek vláčil nejaké šanóny a poznamenal

s úsmevom, že nikdy by si nepomyslel, že i papier môže byť tak ľažký, keď ho je veľa. Ech, tie jeho tautologické narážky. Veľa ľudí sa najprv nad nimi pohorší, ale potom im vlastne dôjde, že sú ostatné myšlené vtipne. Ja som sa vyjadril pragmatickejšie, keď som tým vedcom navrhol, nech prejdú na digitálne médiá, vedť sa už celkom dobre uchytili. Ale tí vedci, väčšina už aj tak vyzerala po päťdesiatke, lpeli na starých spôsoboch záznamu dát. Ale mladší si už vláčia radšej laptopy s digitálnymi nosičmi a cédéčkami, na ktorých sa svetlo odráža v podobe dúhy.

Naloďovanie trvalo dlho, ale všetko šlo podľa plánu A. Nemali sme príliš čas skúmať správanie posádky ako inštruoval návod, boli sme dosť zabraní do práce. Ale keď sme vyrazili z prístavu a nabrali smer Antarktída, už i vo mne sa vynárali isté pochybnosti. Máme tak tri dni, aby sme zistili, čo sa to na tejto lodi stalo a v prípade problémov ihned použiť prenosný portál. Aj keď človek vie, že tá vec ešte nikdy nezlyhala, čo ak práve teraz zlyhá? Snáď nie. Prvý deň prebehol pokojne. Amurbek mal i čas preskúmať správanie posádky a ja som sa dostal i k utajovaným dokumentom. Vedel som totiž, kedy a kde sa môžem preplaziť okolo posádky a vyzdvihnuť si ich a dokonca si ich trocha preštudovať. Nenašiel som ale nič do očí bijúce. Vezieme vedecké dokumenty, ľudí a náhradné zdroje napájania pre antarktickú základňu.

Druhý deň bol tiež pomerne pokojný. Zhováral som sa s kapitánom lode, statným Stjarnanom Vikingstodom a bol náramne prekvapený, že ako Rus zvládam nórčinu ako rodený: „Du er virkelig et interessant syn, Herr Zirnis.“

„Jeg er virkelig. Som jeg sa før, på en ekspedisjon til Svalbard befant jeg meg i en norsk ekspedisjon og møtte min ekskone Anne. Vi reiste da over hele Norge sammen, jeg bodde til og med der i fem år.“
„Etternavnet ditt høres ikke norsk ut.“

„Jeg kommer fra en tospråklig familie, latvisk og russisk ble snakket hjemme.“

Bol veľmi zhovorčivý a potom potom na mňa vytasil i nejaký mne neznámy nórsky dialekt a tak som ho už sotva rozumel a hned ho zastavil a prezradil mu, že až tak dobre nórsky neviem.

Neignoroval to a prešiel do vyššej formy nórskeho jazyka, ktorý som sa päť rokov učil s Anne. Veľmi mi tá žena učarovala. Spočiatku to bola láska za druhý pohľad, no už pri tom prvom to medzi nami iskrilo a vedeli sme, že jeden bez druhého nemôžeme existovať. Ja som bol na nej doslova závislý! Ved' ako som hovoril, žil som v Nórsku päť rokov a ako člen bilingválnej rodiny som mal skvelé predispozície pre zvládnutie ďalšieho jazyka. Doma sme tak prepínali z ruštiny do lotyštiny, že i dnes sa tomu sme jem. Ale nie Anne! Tá sa ledva-ledva vie dohovoriť aspoň anglicky a keď jej chýbali slová (čo bolo dosť často) tak hovorila tak nejak polopatisticky, rukami a nohami. Ale keďže to bola chladná nórská kráska, ľudia jej prosté chceli rozumieť. No chladná rozhodne nebola. Sprvotia sa mi zdala ako krištáľovo čistá duša, no len pre nevnímané oči. Ak sa človek s ňou spriateli a ona sa cíti v jeho prítomnosti dostatočne komfortne, je vidieť, ako jej blčia oči ohňom a potom sa mení sa extrovertnú dračicu, ktorá si podmaní všetkých v okruhu sto metrov.

Amurbek bol už v druhý deň menej šialený, aj keď deň ukončil s ruskými vedcami pri partičke pokru a sedemkrát destilovanej vodke. Ten sa veru tak riadi moslimskými pravidlami ako nikto! Nie žeby chlastal, v živote som ho nevidel opitýho, ale tá jeho otvorenosť a dobroprajnosť, to je ozaj niečo. Keď sme boli s Anne na dovolenke v Albánsku (nedívajte sa tak, v našej dobe je to celkom obľúbená a lacná destinácia), miestni moslimovia mi prišli dosť neokrôchaní a akiste i darebáčki. Nie však tento tadžický grázel. Na jednej misii nás načapali, ako kradneme (teda v našom ponímaní zachraňujeme) spisy o smrti Martina Luthera Kinga a sice sme tie dokumenty už skôr preniesli portálom do správneho času, ale museli sme konať rýchlo a nestihli sme sa preniesť my a tá ochranka v múzeu nás dobreže nezlynčovala. Amurbek mi len ukázal posunok, ktorý sme mali už dobre dohodnutý (nechaj to na mňa) a sice mu tá ochranka nadávala a kričala, on to dokázal s humorom jemu vlastným a naprostoto pokojným tónom uhrať tak šikovne, že sa ochranka upokojila, prehľadala nás, nič nenašla a ufujazdila.

Tretí deň bol kľúčový. Už sme sa pomaly blížili k miestu potopenia a obaja sme zliezli schodmi do podpalubia. Podľa všetkého vybuchla bomba, ktorá ale nebola prisilná na to, aby zničila celú loď, mala iba spôsobiť poškodenie na trupe, cez ktorú sa mala neskôr liať dnu voda; podobne ako na Titaniku. Ale nemali sme ani potuchy, kto by to robil a prečo. Nič tomu nenasvedčovalo, aby sa niečo zvláštne malo diať. Mali sme uši a oči otvorené, no na nič sme neprišli.

„Vidíš niečo, Amur?“

„Je tu nejaká tma. Vždy tomu tak bolo?“

„Neviem. V spisoch sa o ničom takom neuvádzaj. Za pár minút sa tu možno ukáže.“

„Ale hovno vidím.“

„Ja tiež. Tak si vezmi tie infračervené okuliare. Máš ich nabité?“

„Ani som ich nevytiahol z nohavíc. Sú plné.“

„Dobre, tak len čakajme.“

Anne na lodi naozaj nebola, takže to bude zrejme nejaké iné spiknutie alebo dve odlišné zločiny, možno nejako spolu budú súvisieť, ale to ukáže až čas. Čakali sme. Čakali.

Nikto nechodil.

Bolo nám to podozrivé.

Nastala hodina H.

Nejaké zvuky.

Fajn, takže to vyzerá tak, že počítač nemýlil.

A to...

To nie je možné.

To bola Anne.

Videl som ju. V tej tme to tak jasné nebolo, ale tá mrcha si tam zapálila svetlo, akoby sa nechumelilo. Medzi kontajnermi, v ktorých bola výbava na pol roka, sa pokojne pohybovala, akoby to tam už poznala.

Takmer mi to svetlo vypálilo oči a chvíľu som tam stál ako čínsky zvárač.

A teraz Amurbek, zasiahol.

A Amurbek zasiahol.

Rachot dverí v podpalubí 2. To Amurbek tresol s dverami tak, že nás to všetkých vyľakalo. Boli to protinárazové dvere a mali by vydržať i úniky vody, ktorá by sa tak nedostala do ďalších častí lode.

Vyšiel som z úkrytu, ktorý bol asi tri metre o miesta, kde sa predpokladalo, že by bola nastražená bomba.

A stál som pred Anne.

„Čo... čo tu robíš Mike?“ prihovorila sa mi anglicky, zrejme zo šoku.

„Mest av alt, ta det med ro, Anne. Čo sa snažíš urobiť?“

„Ako si vedel?“

„Ja vždy viem.“

(-4-)

Pre lásku Mohamedovu, to bol ale rachot! Ale teraz sa musím chopiť role ako nikdy predtým. Pridal som sa k našim dvom holúbkom a Anne som pozdravil nórsky. Nie žeby som i ja nórsky vedel, to bolo jediné nórské slovíčko, čo som si zapamätal, lebo je foneticky takmer totožné s anglickým.

„Vy to nechápete!“ stratila Anne svoju, ako Mike hovoril, povestnú chladnosť, ktorú akoby podčiarkovala svojim strieborným tesne priliehavým outfitom a bielymi, tiež dostriebrista sfarbenými očnými tieňmi, ktoré Mike určite tak dobre poznal. Vyzerala ako tajná agentka z tínedžerských filmov. Už len pager do ruky a komunikačné zariadenie do ucha a máš tajnú agentku ako vyšítu!

„Viem i o tej plánovanej bombe pri Kapitole. Anne, dočista si sa zbláznila?!“ začal Mike.

„Ty si tiež ten cestovateľ časom? A komu týmto pomáhaš?“

„Tú istú otázku by som ti mohol položiť i ja,“ usmial som sa na Anne krivo, ale snažil som sa byť čo najviac milý.

„No teda, ak ste takí skvelí cestovatelia v čase a viete všetko, čo sa stalo, tak ako je možné, že ste neprišli na to, za akým účelom tam vezieme tieto kontajnery?!“ rozčúlila sa. Niečo mi tu znova nesedí. Mike mi už pred misiou vravel, že takto plynulo anglicky Anne nikdy nehovorila.

„Povedz mi, prosím ťa, prečo si chcela vyhodiť túto lod' do vzduchu?“

„Hlupáci! Tá lod' vezie všetky potrebné veci do základne, ktorá študuje vývoj superantraxu!“

„To nedáva zmysel. Nebol tu ani jeden vojak, na celej lodi nie je ani jedna zbraň. A vlastne, kto by sa s tým ľahal na južný pól?“

„Niekto, kto chce, aby to bolo čo najviac utajené,“ to bol nejaký cudzí mužský hlas. Nie sme tu sami. Zrazu odniekial' sa vyjavil kapitán lode, Vikingstad a mieril na nás troch útočnými puškami. Doriti, Amurbek, čo sme to práve spravili, vyčítal som z Mikovho pohľadu. Nuž čo, Amurbek, musíš to znova nejako uhrať, pomyslel som si. Aj keď sme zjavne nesplnili misiu, stále sa môžeme vrátiť do prítomnosti, vyžiadať si opakovanie. To však nebude nutné, ak znova zapracuje môj povestný stredoázijský šarm.

„No dobre, vyhrali ste. Ale povedzte mi, načo vám je antrax, Herr Vikingstad?“ začal som smelo.

„Iste, všetko vám tu vyklopím, no to určite! Všetci traja von z mojej lode, kým ešte nie som nasratý!“

„Ale no tak. Sám dobre viete, že cestujeme v čase, Herr Vikingstad. Alebo radšej Freiberg?“

Videl som ten Mikov pohľad - čo to tára ten šialený Tadžík! Vyšlo to. Zložil zbrane a prekvapený sa oboril na mňa: „Ako to viete?“

Bol som vo svojej koži. Tváril som sa tak uvoľnene a prívetivo, ako to len šlo. I am the man with the balls of steel!

„Dostal som sa k vašim dokumentom. Nie žeby som to chcel z vlastného pričinenia alebo vlastného obohatenia, za to nech ma Alah potrestá, ak by som tak učinil. Ale viete, zabrániť celosvetovej kríze, to by už niečo bolo! A i vy na tom môžete mať zásluhy.“

„Aké?“ zrazu sa ten ohromný kapitán akoby rozsýpal pred mojimi očami. Stratil tú svoju rozhodnosť a sebavedomosť.

„No samozrejme že veľké! Na Antarktíde vás čaká peklo a to sám dobre viete. Aby som tu ujasnil, Anne a Mike – tuto pána Freiberg iba činí to, čo dostał rozkazom. Ten pravý problém nie je ani na Antarktíde, ani tu. Je v priamo v sídle našej firmy.“ Videl som, ako Mika tou teatrálnosťou vytáčam, ale držal emócie na uzde a hral blba: „Kto to je?“

„Náš šef, Sergej Proškin,“ povedal som, akoby sa ma to netýkalo. „Ale to ti vysvetlím, keď dorazíme do nášho časového pásma. Anne, prosím ťa, vyhod' tú bombu do mora a pokojne doplávajte do Antarktídy bez ujmy. My sa o to postaráme.“

Kapitán sa trocha roztriasol, len čo uvidel bombu, ale ja som ho potľapkal po pleci a utešoval, zatial' čo Mike a Anne išli za nami.

„Ako si sa sem vôbec dostala, Anne?“ začal Mike, len čo sme sa dostali na čerstvý vzduch.

„Ja tiež cestujem časom. Pracujem pre Time Mechanics.“

„A prišli ste na to, že Sergej Proškin chce ovládnuť svet a tak ste chceli vyhodiť tú loď do povetria?“

„Ak by táto loď dorazila do svojho cieľa, na svet by sa dostala obria biologická zbraň, mala byť viac nákažlivá ako nejaký obyčajný vírus a dokonca mala byť selektívna. Chcela som predísť biologickému holokaustu.“

„A čo ten Kapitol?“

„Za to nemôžem. To Proškin. Nechal tam vybuchnúť svoju bombu so superantraxom. Ten by sa šíril, jemináčku!“

No do riti. Tak teda nám šéf dačo zamlčal. A tak nejak vnútri som tušil, že ten, čo ovláda čas, má priveľmi veľkú moc. Ale netušili sme, že Sergej je ten, kto by si to bol i vyskúšal.

„Čo teraz?“

„Teraz je plán takýto: ani ja som sa nedostal ku všetkým dokumentom, ktoré by úplne svedčili proti nášmu šéfovi. Ak tuto kapitán súhlasi, niečo také nájdeme. Zasahovať ale do tejto časovej linky nebudeme – nechcel by som riskovať, že pomrú všetci na tejto lodi.“

„Ale to potom bude znamenať, že superantrax bude vyvinutý a že Sergej tú svoju zbraň dostane.“

„Nemusí. Pokúsime sa s kapitánom nájsť spôsob, ako by sme tú výrobu dokázali sabotovať inak. A my sa vrátíme do prítomnosti a Sergeja odstavíme.“

Mike si zapýtal slovo, vyzeral dosť nesvoj: „A čo keď Sergej presne s týmto scenárom rátal a odpojil nám naše portály?“

„To by nespravil.“

„Stavíš sa?“

Niekedy je Mike naozaj o krok predo mnou. Vytiahol som náš prenosný portál – vskutku nebolo na nič pozerať, vyzeralo to ako diaľkové od televízora. Na skúšku som ho aktivoval – a nič. Tlačím gombíky a nič.

„Tak vidíš, vymkol nás.“

„Ale mňa nie,“ usmiala sa Anne. S úsmevom je hned' svet krajší. „Výborne! Tak sa vrátíme Ankiným portálom do prítomnosti a zarazíme mu ten plán!“

A len čo sme prehľadali spúštu dokumentov a našli sme, čo sme potrebovali, nelenili sme a Anne vytvorila portál, do ktorého sme obaja skočili. O pár sekúnd sa k nám pridala i Anne. Boli sme v prítomnosti. Ale akejsi inej.

„Ako, dopekla, funguje ten váš časový prístroj? Ani v centre vašej firme nie sme.“

„To nerieš, skôr sa pýtaj, čo sa stalo so svetom.“

Vyzeral nejako zvláštne inak. Zrejme sme naozaj voľačo rozbili v časovom kontinuu. Mesto okolo nás vyzeralo, akoby sme boli preč roky. Vynovené chodníky, čistejšie autá i nejaké nové budovy pribudli s futuristickými, no oveľa hladšími líniami a možno markantnejšie oplzlým blobizmom. Sadli sme si do Ricovho bistra. Naše firmy sídlili v jednej budove, aj keď podľa Anniných slov, pracovala v nórskej pobočke. Aj to bistro a cesta k nemu vyzerala zvláštne. Na uliciach bolo ešte viac reklám, viac farebnosti, ale len niekde. Ten McDonald's, v ktorom som nikdy neboli, ale tá detská architektúra budovy ma vždy pobavila, teraz vyzeral akosi fádne – budova bola nafarbená len nahnedo a čierno. I autá vyzerali inak. Aj z nich sa farba vytratila, všade len biele, čierne, šedé a tmavomodré dvojtonové presúvače, plné kovu, elektroniky a plastu.

„Asi sme tým nejako urýchliли chod času. Všetko vyzerá také nejaké... nové a uhladené,“ nemohla sa vynadívať Anne. Aj ženská móda sa nejako zmenila – teraz Annine oblečenie a očné tiene pôsobili, akoby sme boli návštevníci z vesmíru. Celá civilizácia je akoby – ľažko sa to opisuje – akoby viac „pri zemi“, akoby sa niečo veľké stalo a ľudia, doteraz natešení z technologického pokroku, sice nezakrnuli a na pokroku pracujú ďalej, ale akoby to postrádalo nejaký optimizmus, to si bežný človek len sotva všimne, ale nám to okolie bolo vyslovene neznáme.

V Ricovom bistre sme sa usadili a objednali si kávu. A nemohli sme si nevšimnúť, že teraz my a naše oblečenie pôsobí, akoby sme prišli z nejakej retro cosplay párt. Ale ľudia vyzerali spokojní, niektorí sa sprvoti sice divne pozerali, ale usmiali sa a venovali sa svojej činnosti. Takže štýl, móda a celkové nastavenie ľudí sa nejak zmenilo. I tá hudba v bistre. Žiadne techno, trance ani big beat. Väčšina z nich hrala nejaký ten sladký pop alebo

rap, ktorému nebolo rozumieť ani slovo. Mike si vypýtal i noviny, na čo mu čašník vravel, že noviny už nepredávajú, že to musí o tri bloky ďalej do stánku. To je príliš zvláštne.

Boli sme mlávi a pomaly sme pili kávu, hľadiac z okna. Všetkým nám to prišlo divné, mal som pocit, že každý z nás to nejak inak cítil. Ale ved' nič také zlé sa nedeje, svet nešiel do záhuby, tak čo tu sedíme ako párky v rožku?

„Ľudia, čo sme takí, akoby nám boli obed zjedli? Áno, svet vyzerá inak, ktorie, čo sa stalo, ale aha, všetko vyzerá dobre!“

„Ako sa to vezme. Nevieme, ako to celé napokon dopadlo, kto vlastne svoju misiu zvládol,“ ozvala sa Anne trochu priškrteným hlasom.

„Tak ty si nepotopila loď a vyzerá to tak, že si zlyhala ty. Ale i my sme asi zlyhali, lebo sa udialo niečo, čo prevrátilo celý svet hore nohami.“

„Ako si môžeš byť tak istý, že sme nejako zlyhali?!“ oborila sa Anne na svojho ex.

„Svet bol v inom stave, v akom sme ho zanechali. Takže niečo sa pustilo iným smerom. To je problém našej práce, ľudia. To, že niečomu zabránime, neznamená, že sa to nestane nejak inak.“

„Ako to myslíš?“

„No ak napríklad teraz loď doplávala do Antarktídy bez ujmy, neznamená to, že sme zabránili alebo nezabránili tomu výbuchu pri Kapitole. Ovplyvnili sme predsa kapitána, aby bol opatrný a pokúsil sa sabotovať výrobu tej zbrane. Možno bol úspešný. Možno nie a prišli sme neskoro, kto vie? Ale zjavne sa medzitým niečo stalo. A my musíme zistiť, čo.“

(-5-)

Mal som pravdu. Sergejovi sa podarilo vyvoláť chaos vo svete. Čítajúc noviny a brúzdajúc v internetovej kaviarni, o ktorej som vedel, že tam nikdy nestála, sme spoločnými silami zistili, že teraz žijeme v takej časovej linke, kde sme sa o lodi Framheim dozvedeli pramálo, ale nikde sa nespomínala žiadna tragédia tejto lode, takže zjavne dorazila na Antarktídu v poriadku. A vedcom sa podarilo syntetizovať superantrax a dokonca ho rozdistribuovali nejakým moslimom a tí to roztrúsili takmer po celých Spojených štátach. Je tam v súčasnosti tretí stupeň ohrozenia

a každý sa bojí pomaly i na ulicu vyjsť. Tej bombe pri Kapitole sme, žiaľ, nezabránili. Tak sa veru nečudujem, prečo mi ľudia prišli takí nejakí skleslejší a ostražitejší. Dokonca Sergej napadol s nejakou bandou teroristov firmu Time Mechanics a tak je zázrakom, že sme sa ešte dokázali dostať do prítomnosti, ale o sedem rokov neskôr! Preto nám to príde tak cudzie, aj keď nie sme za vykopávky, ale všimali sme si, že musíme zmeniť outfit a trochu i myslenie. Prekvapilo nás totiž, ako sa rozmohol internet a ako sa počítače stenčili a zlepšili. Interaktívne prostredie ich operačných systémov bol presným opakom toho, čo sme poznali – kopec rôznofarebných ikoniek na zlom rozlíšení, teraz to pôsobí krásne, minimalisticky a celé akési profesionálnejšie a uhladenejšie.

Sedem rokov v Tibete! Po svete sa rozmohli útoky superantraxom, v USA boli akési pochybné prezidentské voľby a ešte k tomu zrejme začnú vojnu na Blízkom východe. Ten útok na Kapitol bol masívny, dokonca bola budova tak značne poškodená, lietali na ňu drony, bomby a antraxové bomby! Otras. Veľká udalosť, ktorá poriadne pošramotila optimizmus ľudstva. Ale zdá sa, že Sergeja zavreli do basy a je v Guantanáme, pokiaľ som dobre čítal. Ale jednu vec musíme zaraziť a to hned. Sergej, alebo ktokoľvek iný, sa znova môže dostať k nástrahám časových „zmien“ a znova to celé pomeniť. Ak by Sergeja nedostali, určite by sám vošiel do časovej diery a teraz možno zmenil ešte niečo pred udalosťami, keď mi zavolal, aby som sa s Amurbekom vydali na palubu lode Framheim. Kto vie, možno do času, kedy by mi prezradil to, že má pod palcom minulosť, ktorú si môže meniť tak, aby bol stále víťazom. Ak sa mu čokoľvek nepodarí, vráti sa a urobí to znova a dobre. A to už nemôžeme dopustiť. Čím viac do minulosti ideme, tým je väčšia šanca, že niečo takto kráľovsky zmrvíme.

A tak sme sa vybrali do sídla našej firmy. Na jej mieste stalo niečo iné. Akási kancelárska budova s nezvyčajnými tvarmi. Opýtal som sa na recepcii, čo je to za budovu, hral som sa, že som tu kedysi pracoval a hľadám svoju niekdajšiu firmu. Keď som jej zašeptal názov firmy, zháčila sa, ospravedlnila sa a potom telefónom niekoho zavolala.

„Prosím vás, usaďte sa u nás,“ ukázala na kreslá v átriu. O tej desiatej poobede sa tam motkalo málo ľudí, ale ľudia vyzerali mlado, čulo a elegantne. Nečakali sme dlho. Prišiel akýsi postarší pán, predstavil sa ako pán Jacques Locette a hned bez okolkov na nás vybafol: „Takže vy hľadáte firmu Time Anomalies? Ale tátu už nefunguje dobrých šesť rokov.“

„To viem.“

Jasné, že som to vedel, keď som si to našiel na internete!

„Ale podľa mne dostupných informácií, tu je jediná zachovaná časová brána na svete. A nie, nemáme v úmysle ju použiť, vieme, že cesty časom sú zakázané. Iba nás zaujíma, či to je pravda a prečo tátu časová brána je tu stále uchovávaná.“

Jacques sa usmial a dôveryhodne mi zahľadel do očí: „Áno, máte pravdu. Stalo sa množstvo vecí a svet s tým musel niečo robiť, sami dobre viete. Kedysi boli časové skoky každých tridsať dní, no kým sa nezníčili všetky časové brány, toľko firiem sa snažilo „opraviť čas“, že tie skoky prebiehali každých sedem a pol minúty.“

To sú tí ľudia! Niečo rozbijú a snažiac sa to napraviť, to ešte viac rozbijú. Hej, nepozerajte sa na mňa, ja som si iba konal svoju prácu!

„Pohľad na hodinky a kalendár sa stal zbytočný. Nebolo to udržateľné, veď viete.“

„A prečo je teda táto časová brána zachovaná?“

„Boli nápady, že si ju chcú odnieť do múzea alebo také niečo. A iní zase razili ten názor, že „sa nám ešte môže hodíť.“ Tak sme ju tu nechali, kontrolujeme ju, aby tam nikto nezahučal a je bezpečne zapečatená.“

„Pomôžeme vám ju zničiť.“

„Čo prosím?“

„Zničíme ju. Ľudia si nikdy nepomôžu tým, že zmenia čas. Musia na konzekvencie svojich činov myslieť dopredu. Ak sa táto technológia nepoužíva, načo ju teda máme?“

„A ako chcete zničiť bránu? Nie ste prví, ktorí by sa o to pokúsili.“

A tu mu Amurbek ukázal naše ovládače. Anne si naozaj až teraz uvedomila, že ten jej je už načisto preč. Ale naše nie. Kým sú tieto ovládače súčasťou tohto sveta, stále tu bude možnosť vrátiť sa po ne. Takže ak hodíme ovládače do časovej

diery, teda do časového priestoru, v ktorom vládnú naše prenosné portály, sám portál vytvorí paradox, v ktorom nemôže existovať.

Jacques sa na to díval ako na zjavenie. Bol očividne prekvapený a šokovaný zároveň: „Ved’ to sú... tie ovládače k portálom.“

„Áno, sú. A ostali len tieto dva na svete.“

„Naozaj?“

„Stavíme sa?“

Nenamietal. Dokonca by som povedal, že bol rád, že tú vec, ktorej nerozumel, už nemusí udržiavať pri živote. Viem si to predstaviť. Nikoho nesmie k tomu pustiť, ani len si to odfotografovať, nikto nesmie dnu, strážia to tu ako Deklaráciu nezávislosti. Kým sme sa dostali k portálu, ktorý strážili dvaja uniformovaní vojaci a kým odstránili zapečatené dvere so zlatým lemom, prešlo asi tridsať minút. Okolo nás sa za ten čas zhromaždil hlúčik pracovníkov, ktorých táto ohyzda vítala na ceste do práce. Amurbek požiadal ľudí, aby trochu ustúpili od tých dverí, za ktorými bola čierne bublajúce nič. A ja som hodil dnu ovládače. Čierne bublajúce nič sa pomaly tratiло a mizlo. Čas je znova priamka.

Sme s vami v týchto ťažkých časoch (Nowpunk)

(-1-)

Katsy sa snažila radšej nemyslieť. Snažila sa ostať čo najviac pozitívna. V jej tridsiatich rokoch už hoc-čo preskákala a nemala z ničoho strach. Vyzdvihla si batožinu na letisku a práve sa snažila zavolať taxík. Ale čo čert nechcel, odkedy zdanili i nezávislé firmy, ktoré fungovali tak trochu potajme, nikto sa zrazu do činu nemal. Ale čo, taká je doba. Ak je niečo nekontrolovatelné, to sa musí hned kontrolovať. A tak to má byť. Bola i trochu nahnevaná, lebo sa jej podarilo zarobiť na špekuláciách s kryptomenami, ale odkedy ich tiež zdanili, tak sa tomu venuje už pomenej. Zvládla si našetriť, kým sa dalo. Iste, vláda povie, že kryptomeny nie sú peniazmi, ale i tak ich zdaní. Tak isto ako napariła nejaké nezmyselné poplatky vlastníkom investičných bytov. Veľa z nich potom investičné byty buď predalo, alebo sa ich zbavilo iným spôsobom. A voľné byty začal prenajímať

štát. Ale ved' to nie je pokrytectvo, štát sa o nás predsa stará, aby si niekto len tak svojvoľne nenavyšoval nájomné.

Chcela si vziať auto na tento výlet. Ale odobrali jej vodičský preukaz, keď jej diagnostikovali tú zvláštnu genetickú poruchu, nad ktorou sa aj lekári pozastavujú a nevedia si rady. Ako to, že sa to nikdy neprejavilo predtým? Rodičia Katsy to dávali za vinu 5G sieti, ale Katsy sa k tomu sama vyjadriť nikdy nevedela. Nech to bolo, čo bolo, zažívala občas akési „vypnutia“, ako to Katsy nazývala – jednoducho odpadla – bez akéhokoľvek predošlého znamenia, len tak, ako sa to občas stáva diabetikom, ktorí si navyknú na nižšiu hladinu cukru a fungujú normálne. A potom odpadnú. Ved' i Katsy sa snažili prebrať cukrom, alebo práve naopak inzulínom, ale pri meraní cukru lekári zistili, že má hodnoty v poriadku. A tak ju poslali na mnoho vyšetrení, z ktorých odchádzala s desiatimi možnými diagnózami, pričom ten ďalší doktor všetky vylúčil. A tak sa napokon zistilo, že je problém rovno v jej genetickej informácii. Ako je možné, že to každý prehliadal? Alebo sa jej to objavilo len nedávno?

Mala ešte problémy na letisku, keď zistili, že jej CO₂ skóre je mierne vyššie, než by malo byť. Pri preukazovaní totožnosti na letisku musí človek vytiahnuť svoj občiansky preukaz s digitálnym podpisom, odtlačkom prstu a maličkou vzorkou vlasu, ktorá bola dobre skrytá v oficiálnom logu krajiny, takže nijak esteticky nevadila. Potom samozrejme pas s GPS modulom, zdravotnou kartičkou so záznamami z povinných očkovania a CO₂ kartičku s GPS modulom a prirodzene, trackerom na záznam jej všetkých nákupov. Podľa toho, čo človek kúpi, kam a čím cestuje, sa mu počíta takzvané CO₂ skóre, teda jej približný objem CO₂, ktorý vyprodukovala v daný mesiac. Napokon ju pustili, ale s tým, že si na to musí nabudúce dať pozor a hlavne jej odporúčali, aby chodila hlavne pešo alebo jazdiac na zdieľaných bicykloch. Nerada bicyklovala, zvlášť v meste, kde museli byť pridané samostatné jazdné pruhy pre cyklistov. Ale dizajnovali ich z auta, pretože koľko ráz sú nebezpečnejšie, než chodník – idú do protismeru, križujú cestu tak, že človek prejde len v dopravnej zápche, inak hrozí, že ho na ceste do

práce zrazí aspoň desať áut. Ale bola spokojná. Nakoniec si vzala regulárny taxík šedej farby a nechala sa odviešť na kliniku spoločnosti BioSafe. Možno a jedine tam jej budú vedieť pomôcť s jej genetickou poruchou. Dokonca si vyslovene priali, aby k nim zavítala, že sa môže stať jednou z desiatich, na ktorej vyskúšajú novú bioliečbu. Seliac v aute sa občas chytia za hrudník, akoby nemohla dýchať, ale práve naopak, snažila sa dýchať čo možno najhlbšie. Niekoľko vedela svoje stavy predvídať. Zvýšil sa jej tep, zvlhčilo sa jej čelo a potom sa jej zamotala hlava. Teraz to vyzerá dobre. Odvčera sa jej to nestalo. Taxikár, evidentne z Pakistanu, alebo niekde odtiaľ (Katsy sa na to nesmela spýtať), vyzeral byť v dobrej nálade, čo Katsy znervóznilo.

Zrazu zabočili doprava smerom k mostu do centra a pred nimi sa vyformovala dlhá kolóna. Snáď to neboli influenceri, ktorí sa fotia a kamerujú na uliciach takmer neprestajne. I Katsy bola chvíľu influencerka, ale potom toho nechala. Obťažovali ju správy od stoviek simarov po celom svete. Zarobila si vďaka nim, to určite áno, ale po čase jej to prišlo nepríjemné a cítila sa tak sama, ako nikdy predtým. Ale neboli to influenceri. Policajti sa prizerali, ako sa medzi sebou na uliciach mlátili moslimovia a hinduisti, spoločne podpaľujú autá, prechádzajú okolo kolóny a občas uštedria nejakú tú ranu i okolitým autám. Ľudia vybiehali z áut, začali tých úbožiakov tiež mlátiť, a vtedy už policajti zakročili. A tak to taxikár radšej otočil, vidiac, že z nejakého auta vyťahujú akúsi mladú dievčinu a snažia sa ju vyzliect. Sám vie, že má zákazníka (a pekného zákazníka, určite by si na nej zgustol, ale očividne sa krotí), a že by pošramotil povedeť sebe i svojej firme. Tak to radšej otočil.

„Pôjdeme naokolo. Vyhneeme sa tým nepokojom,“ povedal lámane a tak i učinil. Katsy bola spokojná. Jej sa znova nič zlé neprihodilo. Asi by si mala radšej zvykať chodiť viacej zahalená. Tak to miestni odporúčali. Taliansko už nikdy nebude také ako predtým.

Katsy sa zdarne dostala ku klinike a zaplatila za taxík. Nemohla si nevšimnúť ten potmehúdsky úsmev šoféra. Zaplatila bitcoinmi, aby mu nemusela klášť peniaze do ruky a vyrazila

ku klinike. Tá budova vyzerala ako administratívna budova, obyčajná šedá, vysoká budova zo skla a betónu. Dodala si odvahy dnes už tretím energetickým nápojom a vošla dnu. Na recepcii to vyzeralo ako v lobby nejakého pofidérneho hotela. Všade samí ľudia, väčšinou v sivých sakách a kostýnoch a všade hluk. Zopár ľudí vysedávalo v šedých kreslach po bokoch haly, zatial čo sa ostatní rozčuľovali nad absenciou recepčných. Tých nahradili počítačové dosky s tabletmi. Človek sa sa musel registrovať sám a znova si nechať oskenovať občiansky, pas, CO₂ kartičku a i zdravotnú kartičku, a ešte keď mal človek dohodnuté stretnutie, tak na ňom bol vždy QR kód a ten sa mal načítať. Veľa postarších ľudí tam len tak postávalo a čakalo na zázrak. Nikto k nim neprišiel, aby im pomohol. Chaos bol takmer všade. Asi po troch minútach prišla jedna černoška a začala pomáhať ľuďom s registráciou. To sa zapotí, pomyslela si Katsy, je tu asi tak sto ľudí. Ona to ale zvládla zdarne, i keď jej CO₂ kartičku to prečítalo až na desiaty raz, s ostatnou byrokraciou už nemala problém. A keď jej tablet vypísal ďalšie inštrukcie, pobrala sa za nimi. Do kancelárie B2.

(-2-)

A privítal ju doktor Nikolaj Polyakov, postarší pán, napriek ruskému menu mal škótske občianstvo a občas i ten ich prízvuk. Vyzeral byť zaneprázdnenny, ale nakoniec Katsy vycítila, že to nie je prácou. Ten človek je unavený, nie tak z práce, ale skôr zo života. Privítal ju ale milo a ponúkol jej miesto pri jeho stole. A to už u neho vyzeralo ako u bežného všeobecného doktora. Odmeral jej krvný tlak, popočúval stetoskopom a pári ráz sa podíval do jej zdravotnej karty. Sám sa čudoval, čo tam pred ním doktori napísali, nerozumel ani jednému písmenku z toho škrabopisu. Napokon ale zabuchol jej zdravotné záznamy s akousi neidentifikovateľnou dávkou sarkazmu a s úsmevom ju voviedol do vedľajších dverí, kde už bola tá spomínaná nová biologická klinika.

„Aby som vám pravdu povedal,“ začal doktor neurčito, „týmto prístrojom sám nerozumiem. Ale na klinike máme jedného špecialistu, biologického inžiniera Psybaita, čochvíľa príde, myslím, že to

práve on s vami komunikoval, a ten vám to určite vysvetlí dopodrobna. Ja len viem, že prednedávnom mu vyšiel vo vedeckých časopisoch veľmi dobre recenzentmi priyatý článok o pôsobení jeho liečebných postupov.“

Katsy iba prikývla a naďalej zaryto mlčala. Doktor jej však dal na podpis hŕbu papierov o tom, že si je vedomá experimentálnej liečby a teda že klinika nezodpovedá za jej výsledky, iba sa posnaží, aby ak by i liečba nezaberala, aby Katsy nemala žiadne vedľajšie účinky a vrátila sa domov na Sicíliu v rovnakom stave. Ak by to zaberalo, tak má okamžite a nepretržite hlásiť akékoľvek zmeny, aj keď hocako jej prídu nepodstatné. Katsy si už ale dávno dala dokopy dva a dva, všetko zvážila a tak boli tie dokumenty v podstate len povinnou jazdou.

Doktor Psybait sa so širokým úsmevom objavil tesne po tom, čo Katsy vrátila doktorovi Nikolajovi všetky dokumenty náležite vyplnené a podpísané. Doktor Psybait bol extrémny extrovert a nahlas sa smial na svojich vlastných vtipoch a žartoval s Katsy i doktorom Polyakovom. Ten sa trocha rozžiaril, no potom, čo doktor Psybait nahodil svoj „pekelný stroj“, vzal všetky dokumenty, poznamenal cez zuby, že doktorovi Psybaitovi už dlho sekretárku robiť nebude a kamsi sa vytratil.

„Táákže. Keď si sem ľahnete, môžeme začať liečenie. Úplne v pohode si vytastte i telefón a surfujte po TikToku, tej mašine a mne tiež to vadiť nebude. Aspoň zabudnete, že sa vám tá mašina bude hrýzť do vašej sedej kôry.“

„Naozaj? Nebude to rušiť?“

„Vôbec nie. Žiadne vlny to nevysiela, takže k interferencii nedochádza. Iba sa vám trochu povrtam v hlave týmto,“ a ukázal jej na akúsi zvláštnu čelenku, vyzeralo to ako helma na VR. „Pracuje offline. Ja si z nej ľahámy údaje káblom.“ Nebola to VR helma, lebo nepadala až na oči, bola to akoby taká plastovo-kovová čiapka, ktorú si nasadila na hlavu. „Teraz len zistím, kde by mohol byť problém a potom pôjdeme na operačku. A tie vaše krásne blondaté vláske potom musia dole, to dobre viete,“ tajuplne sa usmial mladý doktor. Jasné, že to viem, ty mudrc, ved' čo som sa po večeroch naplakala, že sa ich takto nešetrne zbavím. Ale čo, povzdychla si, odkedy nie je

influencerkou, nemusí sa o svoj zovňajšok až tak starať. Ale ved’ je žena, preboha! A čo už môže žena ponúknut’ viac ako svoju krásnu telesnú schránku? Snáď jej potom aspoň nejakú parochňu dajú.

Všetko išlo ako po masle. Chvíľami cítila akoby také mravčenie v určitých častiach hlavy a hlavne mozočka, ale dalo sa to vydržať, hlavne, že procedúra nebolela, iba sa doktor často vracal na určité miesta a tie nejako divne, ale s patričnou noblesou, masíroval. Ale to ju neodradilo od bezcieleho brúzdania svetom internetu. Zvládla posielat reakcie, komentovať, dala si ešte i selfie pri samotnej procedúre, pozrela si zopár videí roztomilých mačiatok a potom sa začala kúsok nudiť, tak si pustila hru a skladala v nej pexeso. Ale potom toho nechala, strašne sa nudila a od večného tapovania a scrollovania ju už boleli palce. Doktor si pohmkával nejakú známu opakujúcu sa melódiu a potom zrazu prestal masírovať a šťukol do vypínača svojho prístroja. I svetlo sa zhaslo.

(-3-)

Operácia a následná rehabilitácia bola úspešná. Katsy sice v prvej týždne zažívala pomerne zvláštne stavy, ale tie pramenili hlavne zo straty jej milovaných vlasov. Prehnane a precitlivene reagovala na akúkoľvek zmienku o nich. No už v prvý mesiac vyzerala viac k svetu a dokonca sa jej zdalo, že jej začali rásť vlasy akosi rýchlejšie. Najviac si ale priala, aby boli tak dlhé ako predtým, temer až po zadok. Potom ju to však akosi prešlo a po asi troch mesiacoch zmenila štýl nadobro – nechala si vyholiť vlasy na ľavej strane a napravo si nechala vlasy padať dobreže nie až do očí a ich končeky nechala zafarbiť na bláznivo zelenú. Nejaký podobný kyberpunkový účes videla u nejakej hrdinky v počítačovej hre a tak sa jej zapáčili, že si ich musela nechať spraviť i ona. I okolie jej to na jej prekvapenie spozorovalo a bolo takmer ohúrené. Nový look sa jej zapáčil a znova jej sebavedomie stúpllo do závratných výšin.

Na chvíľu sa zdalo, že jej genetická vada je preč a i jej podivné stavy naprosto zmizli. Znova chodila randiť, sebavedomo sa potíkala nočnými barmi a neadolala i miestnym drogám. Ved’ čo, zase tak zlé to nie je. Už raz zažívala takéto obdobie obrodenia, kedy sa jej všetko darilo, až kým ju nezneistila tá choroba. Teraz je to ale preč a tak si

môže znova užívať život. V ten mesiac prekročila CO₂ skóre o 150% a už ju potom ani vo večierkach nechceli obslužiť. Ale čo už, keď je to tak ekologicky dôležité, strážiť si, koľko svojou existenciou vypustí do vzduchu oxidu... už nevie akého... tak to je len preto, lebo politikom záleží na našom ekosystéme. V televízii dokonca hlásili, že sa napriek všetkým opatreniam asi znova budú zvyšovať ceny energií, najmä tepla. A to vedeli tak dopredu? Ved’ v kalendári bol ešte len október. Katsy si chvíľu zanadávala, že to hlási televízny reportér z klimatizovaného štúdia, aby si ona vypla radiátor. Našťastie žije na Sicílii, tam ani tie radiátory bežné nie sú a hlavne, keď už siedmym rokom na Sicílii nesnežilo, koho by zajímalo nejaké teplo? Samozrejme, že horšie to môže byť v lete, kedy klímu nevypne, ani keby mala mať neviemako vysoké účty. Ale čo, taká je doba a musíme si ukrajať z nášho pohodlia teraz, aby sme sa mali lepšie potom.

Už aj zabudla na emailovú adresu doktora Psybaita, kde predtým každý týždeň hlásila nejaké zmeny v jej organizme. Dokonca jej Psybait v septembri napísal, že je všetko v poriadku a už tie správy nemusí posielat tak často, iba ak sa prihodí niečo, čo bude signifikantné. Katsy to slovo nikdy nepočula, ale asi to musí byť niečo dôležité. A to sa stalo, keď len tak odpočívala na posteli, sladko nič nerobiac a zrazu sa jej akosi samo od seba rozbúhalo srdce. Nebola si istá, či to neprehnala s energetickými nápojmi a tak si toho sprvoti nevšímala. Ale ako môže byť takto rozbúchaná, keď oddychuje? Chvíľu sa to snažila ignorovať, ale ten pocit neprestával.

Prebrala sa v posteli. Vonku už bola tma. Spala som alebo opadla, opýtala sa sama seba v duchu. Srdce ešte kus bilo ako zvon, ale potom pomaly prestávalo. Radšej o tom doktorovi napíše, možno to bude niečo znamenať. Bývala sama, i keď jej málokedy stávalo, že ostala doma, vždy niekam večer vyrazila. A keď nie večer, tak od rána, temer do poobedia brázdila sociálne siete, takže nič speciálne. Ale trochu ju to znepokojilo. A tak sa postavila, zistila, že ju bolí celý človek a trochu sa ponátahovala. Rukou si pyšne napravila jedným šmahom ruky svoje nepokojné vlasy, akoby pózovala pred fotoaparátom módneho časopisu,

vybrala sa ku stolu a zapla počítač. Kým sa dostala k mailovej schránke, takmer naletela asi dvom reklamám, ktoré vyzerali až podozrivo dobre. Až keď mala produkty v košíku, uvedomila si, že to môže byť podvod a tak tú stránku radšej zatvorila. Potom zistila, že mail ešte nenapísala a to sedela za stolom už dobrú hodinu. Potom si otvorila svoju poštu, zmazala všetky neprečítané správy a vzchopila sa písanie novú. A zrazu... prvé dve vety písala dobre, mala naučený prstoklad na výbornej úrovni, ale zrazu sa akosi zastavila a čoraz dlhšie lúštila tie znaky na klávesnici. Akosi strácala pojem o tvaroch alebo čo sa to s ňou deje. Chvíľami písala popamäti, ale dokonca to po sebe ani prečítať nedokázala. Zdesene vzala zo stola plechovku energetického nápoja a snažila sa prečítať jeho názov. Videla tú plechovku celkom zreteľne, takže vidí dobre, ale... zmenilo sa to písмо alebo to len nevie prečítať?

Vskutku, všetky písmená sa akoby zmenili. Bola si istá, že... vyzerali rovnako, ale ona ich nevie prečítať! Tak počkať, to mám snáď dyslexiu, prekvapene zjačala, keď vzala svoj telefón do ruky. Super! Keď nemôžem napísanie doktorovi Psybaitovi, tak mu zavolám! Ale ani s tým si nebola istá. Dokonca ani nevedela, či sa dostala do menu Kontakty! Dokonca ani nepozná symbol na vytáčanie telefónneho čísla! Vedvie, ako vyzerá, to je také divné obrátené céčko, nikdy tomu emotikonu nerozumela. Ale ani za toho frasa ho nevedela nájsť. A znova jej srdce búšilo ako šibnuté. Teraz ale vedela z čoho. Zo stresu.

A tak veľmi rozrušená, vzala ten telefón do ruky, otvorila si dvere a zazvonila u suseda. Bol to mladý muž asi v jej rokoch, celkom milý, ale taký fádny, nezaujímavý a taký tuctový. Iste bude prekvapený, keď mu na dvere zvoní taká kočka ako ja, pomyslela si. On ale nevedel o jej chorobe, ktorá sa zrejme vrátila v nejakej novej forme a bude mu to musieť nejako vysvetliť. Naštastie bol doma a nevyzeral, že si krátil čas s Ančou dlaňovou. Pozdravila sa a poprosila ho, aby jej vytvoril číslo doktora Psybaita. Muž bol prekvapený, ale ochotne jej pomohol, pochopil, že má Katsy zrejme nejaké problémy, vyzerala totiž, že je očividne v strese a nepohode.

„Doktor Psybait, to som rada, že ste to o takej hodine zdvihli. Prosím vás, nehnevajte sa na mňa, ale mám problémy, ktoré som ešte nikdy nemala.“

„O čo ide?“

„Nemohla som vám ani mail napísanie, lebo prosté zrazu tie písmená neprečítam.“

Až keď ju muž, Otávio, poklopal za plece a obzrela sa, zistila, že v tom strese, alebo tom divnom stave, mu prosté vošla do bytu, akoby bol jej. Zdesila sa. On jej však ukázal na kreslo a pobádal, aby si sadla. Niekam odbehol.

„Ako to?“

„Proste vám píšem mail, lebo som len tak odpočívala, keď sa mi rozbúhalo srdce a potom som sa prebrala až večer. Nebola som si istá, či som spala, či omdlela, tak som vám chcela napísanie a potom s hrôzou zistujem, že tie písmená na klávesnici a monitore neprečítam. Fakt neviem, čím to môže byť. Máte šajn, čím by to mohlo byť?“

(-4-)

Katsy sa teraz do Milána trepať nemusela, doktor Psybait bol totiž v Palerme na pracovnej ceste, ktorá mu práve skončila, ale predsa len si našiel na ňu čas. Keď mu navrhla miesto stretnutia, opýtal sa, či tam trafi, najmä keď teraz môže byť zmätená a i známe objekty nemusí poznať, môže sa totiž týkať nie len písmen, ale dokonca i spomienok. Takže niečo tuší, to je dobre, pomyslela si Katsy. Ten deň bola ako na ihlách, ale pospala si a zajtra jej do dverí vojde doktor a všetko zdarne vyrieši, ako sa domnievala. A tak i bolo. Doktor prišiel asi o deviatej, Katsy si nebola istá, lebo ani na druhý deň nepoznala čísla ani písmená, dokonca mala pocit, že to, čo sa stalo včera, sa stalo pred desiatimi rokmi. A takmer na doktora zabudla. Bola totiž vyhodiť smeti von do spoločných kontajnerov a keď si uvedomila, že sa nevie vrátiť domov, takmer sa rozplakala. Tak dlho s vreckom smeti ešte vonku nebola. Ale trafiла domov a sadla si na pohovku do predsiene. Rozbolela ju hlava. A potom niekto zvoní pri dverách. Ako dlho som tu? Týždeň?

Otvorila a takmer i zabuchla dvere naspäť, ale keď zistila, že ich ten niekto pridržal, tak si spomenula, že to bude doktor Psybait. Ten si to všimol a spozornel. Snažil sa jej rozlične prihovárať

a zistil, že prišiel práve včas. Hovorila naprosto z cesty a jej zreničky sa hýbalo všelijako, len nie prirodzene. Doktor ju vzal za ruku, nezdalo sa mu, že by mala odpadnúť, ale i tak očami hľadal nejaký gauč alebo posteľ. Overil si, či je Katsy v poriadku, keď sa jej opýtal, kde má obývačku, vybrala sa úplne druhý smerom. Ale i tak dobre, našla aspoň spálňu a tam ju uložil do posteľe. Bránila sa, ale iba slovne. „Som v poriadku. Nič mi nie je. Postel, ach, ako krásne mäkká si.“ Potom ho obvinila, že si ju chystá na súlož, ale doktor sa snažil byť diskrétny a snažil sa počúvať jej dych a pulz. Stetoskop nemal, tak sa ho snažil len odhadnúť alebo počuť. Ale Katsy len mlela ústami a vôbec nespolupracovala. Pýtala sa, kde je nejaký kohút a potom či vypla rúru.

Našťastie doktor pri sebe vždy nosieval prenosný wifi detektor, ktorý mal spárovaný so smartfónom a bol schopný aspoň základnej diagnostiky. Priložil jej malý gombík na čelo, ale to by sa Katsy nemala tak mrviť a stále si ho brať do ruky, aby zistil, čo s ňou je. Snažil sa jej dohovoriť, ale márne. Trepala niečo o dovolenke na Jamajke a jej studených nohách, ktoré mu potom priložila na ruku. Napokon sa jej rozhodol povedať rozprávku o Červenej čiapočke a tak ju aspoň trochu upokojil, už sa tak nemrvila, ale mala nemiestne poznámky po každej jeho vete. Ale kúpil si aspoň trochu času, kým mu jeho detektor ukázal jej hodnoty. Takmer všetky hodnoty mimo ideálnych, niektoré dokonca nulové a niektoré vyššie alebo nižšie o tristo percent. Takže veľa nezistil, skúsil meranie zopakovať, ved' možno i ona tam stále siahala rukou na čelo a to mohlo ovplyvniť meranie. Ale po druhom meraní boli výsledky viac-menej rovnaké. Bola pokojnejšia, dokonca upadala do akéhosi spánku.

Katsy sa náhle prebrala. Akosi jej nič v jej okolí nebolo známe a ani kus podozrivé. Nebola si istá vôbec ničím. Snažila sa aspoň posadiť. Nepoznala svoju izbu ani náhodou. Tak počkať, nepoznala vlastnú izbu? Takže je to moja izba, pomyslela si. Všetko jej pripadalo ako sen. Pozrela sa na svoju ruku, stále má päť prstov. Ale všetko navôkol je akési plastické a meniteľné. Farby v miestnosti ňou hrali a neustále sa menili. Potom

ho tam videla. Akéhosi pána, asi známeho z televízie, nebola si istá.

„Kto si?“ opýtala sa ho. Prekvapivo jej hlas znel ozvenou po miestnosti. Hned' sa obzerala okolo seba. Zistila, že to nie sú steny miestnosti, ale akási iná dimenzia.

„Som ten, ktorého čip máš práve v hlave.“

„Ty... ty žiješ v mojej hlave?“

„Nie tak celkom,“ povedal muž, odhadovala by mu tak päťdesiat, no vyzeral pestovaný a mužný. „Len to, čo zo mňa ostalo.“

„Nehovor tak neurčito. Vrav, kto si a čo je toto za miesto!“

„Vidím, že si mladá. A ja mŕty. Aký je medzi nami rozdiel?“

„O čom hovoríš?“

„O tom, že to nie ja, ale ty si ten program.“

„Si program?“

„Áno, ale ty si viac naprogramovaná ako ja. Máš internet, časopisy, reklamy a všetky tie články o tom, ako máš žiť a čo máš robiť. A ty sa podľa toho môžeš riadiť. Iste, nič nie je univerzálné, ale vlastne máš toľko užitočných informácií, aké nikto pred tebou ešte nemal. Vieš, čo máš robiť, aby si bola úspešná, vieš, ako si nájsť priateľa, respektívne priateľku a vieš, že musíš nájsť zdroj obživy a koníčky, ktoré ťa budú baviť do konca života. To je život, to je tvoja úloha. Ale čo ak je niekto zmätený a nevie si predstaviť kariéru? Čo ak vyzerá smiešne a nevie si nájsť životnú lásku? Vieš, nikto to nechce počuť, ale strašné tajomstvo je, že byť mladý je niekedy menej zábavné ako byť mŕty.“

A dostala zaúcho. A potom druhé. A prebrala sa na svojej posteli a hovoril na ňu doktor Psybait. Zrazu ho spoznala a sice bola spočiatku dezorientovaná, iba si vyžiadala pohár vody a potom bolo zrazu všetko ako doteraz.

„Naozaj som vás sem zavolala?“

„Isteže. Chystali ste sa mi napísť mail, ale nevedeli ste rozlúštiť písmenká, tak ste mi zavolali.“

„Ach, vlastne áno. A ešte som si urobila i hanbu u suseda.“

Zdvorilo mlčal, ale nespustil z nej oči.

„Vyzeráte už dobre, i farba sa vám vrátila. Povedzte mi, čo si pamätáte? Videli ste niečo nezvyčajné?“

„Iste,“ hovorila stále takým trochu zastretým hlasom. „Bola som vo svojej miestnosti, ale všetko vyzeralo inak. A potom ten človek. Taký možno päťdesiatnik, ale pekný, taký pestovaný.“

„Niečo hovoril?“

„Áno. A prinútil ma zamyslieť sa nad tým, či sa od neho nejako odlišujem. Že on je mŕtvy a ja mladá.“

(-5-)

Katsy sa dívala z okna svojho apartmánu v Ríme. Dívala sa dole na zaparkované autá na preveľkých parkoviskách a brutalizmus okolitých budov sa miešal s brutalizmom na uliciach, kde sa mlátili fašisti a antifašisti. Vzduchom lietali červené vlajky hákových krížov a kde-tam i tie dúhové. Karabinieri zastrelili zopár náckov a dali si privelký pozor, aby ani vlások neskrivili nikomu z dúhového pochodu. Dokonca mala Katsy pocit, že si polícia osobne vyberá indivíduá s belšou farbou pokožky a tých černochov a Afričanov radšej necháva na pokoji, ale to sa jej možno iba zdalo. Ach, tí ľudia nerozumejú, že myslieť s davom sa vždy oplatí. Ten, kto ide proti prúdu, je vždy na zlej strane. A keď sa to má docieliť agresivitou, tak budiš, veď predsa nemôžu byť dve tak protichodné názory obe súčasne správne.

Dívala sa na tie svetlice a huriavky z okolitých ulíc a ešte sa pousmiala, keď sa okolo davu snažili dostať autá. Veď cesta predsa patrí im! Čo majú po nej chodiť nejakí špinaví chodci, ktorí nariekajú, že si nikdy nenašetria na auto? Ale Katsy dospela. Kris sa jej objavoval často, ako prízrak niekoho, kto si uvedomil, že žije v akomsi nie práve ideálnom svete a zaplatil za to životom. A po častiach sa snaží Katsy presvedčiť, aby viac rebelovala. Už nepociťovala tie podivné stavy duše, už zvládla prečítať i písmená, už nemala problém ani so spomienkami a ani nikomu nevtrhla do obývačky. Naučila sa s Krisom vychádzať. Podvedome už vedela, že sa Kris pozerá na tú istú scenériu z vedľajšieho balkóna. Dobre vedela, že je hotel na jej poschodí prázdný a tak vedela, že nebude za bláznivú, keď si začne hovoriť pre seba nahlas.

„Pozri sa na nich. Ešte sa snažia rebelovať. Ale má to nejaký zmysel, keď aj tak vieme, ako to dopadne?“ rozhorčene poznamenal. Katsy sa na

neho pozrela. Bol to Kris. Podľa jeho tónu hlasu bol znova nasrdený.

„Vari ti je ľúto tých náckov tam dole?“ pobavene odvetila.

Dívali sa dole, kde atmosféra bola stále poriadne hustá.

„Samozrejme že nie, Katsy. Ale je mi ľúto tých duší. Ved’ kto by povedal, že v niekto v demokracii stále ospevuje diktatúru? Ja ti poviem prečo. Lebo do nej smerujeme!“

„A čo ja s tým? To, čo bolo, bolo, Kris. My s tým už nič nespravíme. A kto by i chcel...“

Zrejme vycítila, že sa dotkla citlivej témy. Ale Kris to povedal na rovinu: „...dopadne ako ja. Ja viem.“

„Si príliš radikálny, Kris.“

„A ty príliš neznalá, aby si si uvedomila, čo je zle!“

„Ja viem, čo je zle. Sám si mi to vravel. A úspešne som to celý život ignorovala.“

„A čo také si sa odo mňa dozvedela, hm?“ snažil sa, aby si Katsy podmanil, ale ona vedela, že iba hrá na city.

„Tak napríklad, že sa korporácie a politici len snažia, aby sme boli rozptýlení nepodstatnosťami, zatiaľ čo si oni prekračujú zákony, ktoré sami navrhli.“

„Pokračuj...“

„Že chcú koordinovať slobodu prejavu tak, že chcú, aby sme mysleli tak, aby to vyhovovalo im.“

„Výborne.“

„A že sa nám snažia vždy ukázať, že im na nás záleží a že „stoja za nami v týchto ťažkých časoch“, ktoré ale sami spôsobili.“

„No vidíš! Tak som ti predsa len otvoril oči.“

„To áno, ale ja sa pýtam: A čo má byť? Niečo sa zmení, ak budem myslieť inak? Ak nepôjdem s davom? Obohatí ma to alebo ochudobní?“

„Katsy, ty si neuvedomuješ, že dobré časy netrvajú večne. Potom príde niekto alebo niečo zlé a zrazu sa ocitneš vo vojne. Pamätáš na prvú svetovú vojnu? Keď skončila, všetci do jedného hlásili „už sa nič podobné nemôže nikdy opakovat“! A predsa len sa mýlili a druhá vojna bola ešte horšia! A čo je v tomto neoliberálnom kryptofašizme sväté? Už nič!“

„Kris, podívaj sa. Ja alebo ty, alebo ktokoľvek iný so svetom nepohnie. Nijak nepomôžem ani sebe ani nikomu inému, keď teraz na ulici začнем hlásať

tieto múdre reči, ktoré si ma naučil. Nemôžeme nariekať nad tým, čo už nemáme. Musíme si vziať len to dobré, ale zase rozlíšiť pravdu od hlúpostí. A keď je vo svete toľko hlupákov, ako ich presvedčíš o opaku? Ty si presvedčil len jednu osobu: mňa. A čo tých desať miliárd ďalší ľudí?"

Kris sa ďalej díval na ulicu, kde po protestujúcich ostal neporiadok, rozhádzané a zapálené vlajky a zopár krvácajúcich mŕtvol. „Nikoho to už nezaujíma, Katsy, to máš pravdu. Jedinec v spoločnosti je dobrý len vtedy, keď má kapitál. A spoločnosť mu i poskytne ten kapitál, aby si ho potom znova vzala. Tak potom... prečo som zomrel? Komu som tým pomohol?" znel trochu smutne.

„Mne.“

Citový rozklad (Cyberpunk)

(-1-)

Skontroloval si svoje drahocenné oko. Chvíľami ho trochu bolelo, mal pocit, akoby nebolo jeho. A v podstate mal pravdu. Jorge Vasquéz prišiel o oko, ktoré si dal vyhotoviť na mieru, elektronické. Posratí gangstri z Mortyra! Musel simulovať smrť, aby ho nedostali. Vnútri s tým bojoval ako lev, mal chuť revať od bolesti, napokon mú tí prašíví šulini nevenovali ani kus pozornosti, keď zdrhli. A on sa odvtedy tára ulicami New Francisca. Do nemocnice to mal ďaleko a pomaly strácal vedomie, ale kostlivec Jenkins bol najbližšie a tak za ním zašiel. Teda presnejšie, dopotácal sa. Kostlivcov volali v New Franciscu doktorov, často nevyštudovaných a šmelinárskych, ktorí sa zaoberajú inštalovaním implantátov do tela moderných ľudí. Alebo zoškrabovali z chodníkov takéto prípady, ako bol ten Jorgeho. Polomŕtvy, dotrhaný a bez oka. Doteraz nevie, ako sa k nemu dopotácal. A ani to, či náhodou neboli vtedy na PEEP-e. Možno len ten mu mohol dať tie nadľudské schopnosti, aby si nevykričal plúca od bolesti. Jenkinsovi totiž došli anestetická.

Ale trápilo ho čosi iné. Posledné mesiace boli naprd. Cítil, že nič necíti. Bud' je už úplne v riti alebo do seba láduje také sračky, ktoré mu vzali dušu. Ale on ich berie práve preto, aby niečo, do riti, cítil! Aj tú štetku z bordelhausu na rohu

Siedmej a Silverhandovej odhodil ako takú handru. Dokonca mu ani nestál a vôbec si to neužil. Rozmlátil by si hlavu o prvý reklamný kyberpanel, ktorý by našiel, len aby niečo cítil, bohatstvo! Aj pankáčov je všade ako hovien. Nosia farebné oblečenie ako papagáji, sú navešaní kilom kovu, ktorý im trčí dobre že nie aj z riti a na oblečení nosia bodliaky alebo pichliače. Tí sa mu hnuvia najviac. Správajú sa, akoby im patrilo celé všivavé mesto, pričom ani netušia, že všetko vlastnia korporáti. Vykravatkovanie drsňáci, jazdia na drahých autách alebo dokonca na personálnych vrtuľníkoch! Nie zriedka sú terčom útokom týchto pankáčov, ktorí potom voňajú fialky zospodu rozstrieľaní na cucky. Ale čo už, tito všivaví pankáči už ani nemajú, čo by predali, nie, žeby si ešte kupovali nejaké implantáty a tak často prepádávajú, koho môžu. Závislí sú na tých sračkách, čo sem importujú nejakí hovadi zo Sovietskeho zväzu, a tie i tak stoja za hovno.

Stále to neprichádzalo. Už niečo hádam musím cítiť, hovoril si Jorge v duchu. I ten jeho vnútorný hlas znel príšerne umelo. Už si zakázal myslieť v španielčine. Hovorí sa, že to je proste temperamentný jazyk s bezmedznými možnosťami kohokoľvek inzultovať. Ale nie. Ani to nepomáhalo. S Caicedom, Sergiom a Ramónom si dávali ten povzbudzovák – trichlomazín. V spojení s kyberrozšírením by mal konečne zabrať, aby neboli takýto bez chuti, nálady a bez citu. Áno, prvý raz to funguje vždycky. Keď si človek dá k tomu jeden šnup DMTčka, má pocit, že vidí zvuk a počuje farby. Psychedelicke stavy, kedy si od rozkoše všetci naraz vrazili ruku pod poklop nohavíc, však odvtedy už nezažil. A keď sa z toho prebral, zistil, že má ruku pod poklopom Ramónových nohavíc. Ale teraz ani hovno. Ani to fialové hovno. Sralo ho to neskutočne, nevzal si náhodou nejaké antidepresíva? Áno, presne tie, ktoré sľubujú, že uvidíš dúhu zo sračiek, ktoré vyserie obrovský jednorožec na oblohe a ono ti to v skutočnosti zoškrabe i tie pozostatky ľudskosti z tváre. Akoby stratil ksicht, namôjveru. A potom si spomenul. Raz dostali s Ramónom nápad šlahnúť si trichlomazín tesne pred zoskokom z mosta. Samozrejme, s bungee lanom. A vtedy možno niečo

málo cítil. Ale hned' potom si spomenul, že to bol chemický bordel v hube z tej rieky, kam skákali.

Čochvíľa. UŽ! TERAZ! Záplava pocitov, nálad, farieb a tvarov! Chutí, myšlienok a básni. Blúznil. Čo sa mi rozpadáva mozog na bajty? Alebo to robí tá hudba? Aká hudba? Hehehe! Tramtadááá. A stále nič. Nútíl sa do bezbožnosti a snažil sa bláznovstvami vyvolať nejaký pocit. Márne.

(-2-)

Čosi ho bubnovalo po hlave. Potom po celom tele. Najskôr nevnímal ani kus reality. Je mokrý. Leží na zemi. V diaľke je počuť sirény policajných áut. Je večer, tmavá hmla prikryla New Francisco. Prvé, čo si ležiaci Jorge Vasquéz všimol, boli kvapky dažďa, padajúce do kalúž, z ktorých sa odrážalo neónové svetlo z nevestinca, odkiaľ ho vyhodili. Musel sa totálne namrdať ako paprika. Otvoril oči a pokúsil sa vstať. Kristaboga, všetko ho bolelo! Premočený vstal a neúspešne sa snažil osušiť. A tak si iba pretrel oči, teda respektívne iba to umelé, na ktoré si vždy musí dávať pozor, aby ho niekde nestratil. Už konečne musí zmeniť kostlivca. Kto by nechcel titánové kosti alebo pumpu krvi, ktorá vám adrenalín vystrelí do takých výšin, že nemusíte ani absolvovať tandemový zoskok z lietadla? Ale sú to šmelinári, ich implantáty sú často recyklované alebo odobraté z tiel tých šťastnejších a bohatších, ktoré si tie svoje už dávno vymenili. Ak jeho optika vidí miesto viditeľného svetla i infračervené, tak oni majú také, ktoré majú v sebe celú databázu samooprávných modulov, umožňujú vidieť v akomkoľvek počasí a dokonca majú modul, spojený s implantátom v oboch pažiach, ktoré umožňujú presne vystreliť na kohokoľvek, na koho bude chcieť.

Oko si musí chrániť. Veľa ľudí nemajú ani len takéto. Plus k tomu ho môžu kedykoľvek prepadnúť a vziať si ho. Po meste sa prechádzajú gangy, ktoré podobných a lepších ľudí napádajú, vyrvú si implantáty z jeho tela a tie bud' predajú za dvojnásobok alebo ich inštalujú niekomu z gangu. Takto už prišiel o metroparo, implantát, ktorý mu umožnil na chvíľu necítiť bolesť a vďaka nemu sa nemusel vôbec obmedzovať v pohybe pri kontakte

s útočníkom zoči-voči. Ale pravú ruku s metroparom mu odrezali a implantát si vzali. Odvtedy má ruku nahradenú chrómom len s pári nezaujímavými implantáti. A ešte k tomu mu k ramenu ani poriadne nepasoval, často ho musel vybrať, očistiť a naolejovať spoje, aby ako-tak držal. A nie vždy mal olej k dispozícii. Chcel by si však nasporiť na ručný granátomet priamo na predlaktie. To aby si ešte našporil na nejaký implantát, čo mu bude semeno meniť na olej, bohatstvo! Všetko stojí zasratý majland a on nemá ani na to zasraté cígo. Fajčil len príležitostne, ale keď ho niečo nezvyčajne rozrušilo, dokázal za hodinu vyfajčiť i päť cigaret, jednu za druhou. Aj tak väčšinou len značky Yamakaza, najlacnejšie srágory, kus za tri doláre pätnásť centov. Huba ho potom tak pánila ako jeho riť po mexickom jedle. Po nich si často šlahol zo tri energetiky. Keď sa objavili tiki na pravom oku, vedel, že má dosť. Sám ešte nevedel, ako je možné, že vôbec žije.

Ach, kde je moje metroparo? A kedy si na neho zvládnem našporiť? Ale čoby, našporiť! Taký implantát stojí asi desať miliárd dolárov, čo sice znie astronomicky veľa, ale hodnota doláru je dnes tak nízka, že za stotisíc dolárov dnes dostaneš korporátny obed – kus mäsa, ktorý vykúpali v nejakých sračkách s bledozielenou omáčkou, ktorá by mala reprezentovať nahrubo rozmixovanú geneticky upravenú zeleninu. Chutí ako zomletá rybacina tri týždne po záruke, ktorú bežne predávajú v polgalónových sklenených fľaškách pre deti. Za príplatok máš i nápoj – vysokokalorickú cukrovú tmavú šťanku s kartónovo-plastovou slamkou na jedno použitie.

Nejaký implantát už musí ukradnúť. Vykašľal sa na svoj gang, ktorý vznikol z skupiny často podgurážených kubánskych pristáhovalcov. Odkedy ten cirkus vedie padre Elchior, veci idú do sračiek. Neukoristili takmer žiadne implantáty, na kšefty im prišli a gang Mortyro im v poslednej strieľačke, ktorej sa zúčastnil i Jorge, vystrieľali takmer polku gangu. Kvôli posratému koksu!

(-3-)

Prechádzal sa po uliciach rušného New Francisca. Pršať konečne prestalo a nemohol odolať neustále opakujúcim sa reklamám v uliciach mesta. Z reproduktorov sa ozývali všemožné hlasy,

od takých, ktoré nabádali na kúpu gélu na kamoša, s ktorým pretrtká celú noc, k reklamám na implantáty, až k surrealistickejmu pohybujúcimi sa obrázkami a kričiacimi aziatmi v nafukovacích sumo kostýnoch. Nemohol odolať digištetke, hologramu, tancujúcemu vo výklade plnom sexuálnych pomôcok. Sexshop krížený s bordelom. Problém? Testosterón je silný pán. Korporácie ti najprv odseknú vtáka, aby ti mohli predať umelého. Poznal jedného trtka s umelým vtákonom. Ale to nebola príliš príjemná skúsenosť toho tlstého prasaťa. Chcel si užiť s nejakou štetkou, ona mu predala nejaký šitný gél na vajcia „Balls to the walls!!“ Áno, boli tam i dva výkričníky. Prv všetko išlo ako malo, prvé číslo zvláadol ako zviera, druhé bolo v pohode a pri treťom zdúchol hned' dverami von, pretože ho penis začal tak extrémne páliť, akoby naozaj priložil gule k stene – a penis rovno do elektrickej zásuvky. Rýchlo si zavolal nejakého pofiderného žoldáka, ktorý ho odviezol na kliniku, kde od bolesti odpadol. Penis ani guľky mu už zachrániť nedokázali, ale kedže to bol bohatý trtko, dal si spraviť umelého. A Jorgemu sa postažoval, že aj ked mu stojí, skôr cíti ľahké šteklenie, asi snáď od motorčeka alebo čo. Prehrieval sa mu a automaticky zapájal k najbližšej nezabezpečenej Wi-Fi sieti. Jorge mu naznačil, nech si ho dá odpojiť od siete, však ešte ho bude znova kamoš bolieť, ked mu ho zavíri nejaký kybernetik.

Uvedomoval si, ako je tento svet prehnitý, no teraz nedokázal udržať kamaráta v slipoch pokojného a neodolal. Vošiel dnu a zavanul ho zápach rybaciny a lacného japonského péčka za sedemstotisíc yenov. Niekde vzadu videl upratovačku ako čosi drhne. Ak by mal optiku na UV svetlo, hned' by vedel, čo tak usilovne utiera. Hrala príšerná moderná rýchla hudba a z reproduktorov sa rinuli slová v japončine. Vedľa sedelo párieciek, ktoré sa dívali iba na digištetu. Na reálne iste nemali. Jeden z nich mal neprítomný pohľad a trochu bieleho prášku sa mu belelo pod nosom. Druhý chlastal pivo z plechovky a vyzeral, že si bieleho prášku srkol asi tak zo dvadsať ráz. Tretí bol vychudnutý podobaný tínedžer s morčacími zubami a slinami až za ušami, po brade mu stekalo snáď ešte materské mlieko, tak čo tu ten robí?

Sadol si k baru a neprítomne si zažiadal o dve. Aj tak barmanka vedela, čo vždy pije. Charos s džinom, jemne mrazený, s limetkovou šťavou a dvomi pintami piva. Skvelé na prebudenie a po opici nie je nič lepšie, ako toto celé zapíť šálkou ostrého kečupu s čiernym korením. Barmanka pôsobila najskôr neochotne, akoby si nevážila svojich štamgastov, ale napokon, ked' sa poriadne obzrela a všimla si, že za barom sedí Jorge, hned' ožila.

„Nazdar hombré, tak čo, ako ide život?“

Vždy mu prišla inak celkom pohľadná Suzan tak trochu vtieravo.

„Na rit.“

„Ahá, takže klasika. A čo nové v gangu? Počula som, že vás už veľa neostalo. V novinách písali, že vás chlpatí rozprášili na sračky.“

„Suz, nie všetko, čo si prečítaš, musí byť pravda.“

„Ako to? Však noviny predsa neklamú.“

„To ty nemôžeš chápať.“

„Čo ako?“ vyzerala byť mierne podráždená, miešajúc mu drink. Jorgeho priateľ v nohaviciach nemal chuť prijať viacej krvi. Díval sa jej do výstrihu a jej to očividne nevadilo. Ale cítil sa horšie ako po opici. Akoby mal zatmenie mozgu.

„Vždy mi hovoríš, ako nechápem to a ono. No a čo? Tak som kus tuctová, obyčajná prdka, čo nechápe svet. A snáď ty, hlavný mudrc sveta, mu rozumieš?“

Väčšinou si z nej uťahoval a ked' mal chuť na sex, tak sa jej celkom očividne vtieral ako gél na vajcia. Ale nie „Balls to the walls!!“

„Hod' mi sem tie drinky, nech si trochu spríjemním to sedenie na vajciach.“

„Mne sa zdá, že si vypil už dosť i predtým. Vyzeráš, akoby si bol prišiel z Tour de Bordels of New Francisco.“

„Nesér. Nalievaj, bohatstvo.“

„Pokoj, hombré. Dnes ti dám špecialitku, lebo vyzeráš ako viditeľný prd.“

Boha, to je krava, pomyslel si Jorge.

Drink bol odporný. Tá krava mu miesto limetkovej šťavy naliala uhorkovú. Spravodlivo jej za to vynadal a rozbil jej pohár o hlavu, potom i druhý. Kričala od bolesti, ale ked' ju ešte raz okríkol a skočil za bar, otrieskal jej ešte hlavu o kasu. Potom sa obzrel a našiel sa znova na zemi.

A znova na neho pršalo. Tak počkať, stalo sa to alebo nie? Znova videl v mláke len kvapkami roziskrený neónový odraz. To ten zasraný stimulátor nálady. Niekedy mu v hlave tak prepne, že nie si istý, čo je pravda a čo iba klam. A áno, musí vlastne za kostlivcom Harrym, aby mu tú sračku dal z hlavy von. V kombinácii s extázou, LSD a kurkumou to v hlave narobí tak obrovský neporiadok, že sa neovláda zopár desiatok hodín. Ani nevie, čo si to vlastne šľahol.

Ale ved' si siahne do vrecka a možno to zistí. Vstal a snažil sa zo seba zotrieť vodu a špinu. Zotrel len tú vodu.

(-4-)

Bol to PEEP. Nová forma drogy odkiaľsi z Číny. Srágora, lacná, návyková ako pravidelný sex s rukou. No čo, muž v jeho postavení zomrie najskôr na prebytok spermíí. Ale nevadilo mu to, iba to natol'ko zastieralo mozog, že si neboli istý, či spí, či ma preludy alebo je nebodaj mŕtvy. Nakoniec ale po hodinách strávených v delíriu si to odnesú črevá. Sračka je po nich taká, že často má pocit, že vyserie črevá a pri tlačení mu vypadnú oči z jamôk. I to umelé oko. Na to si musí dávať pozor. Je to jeho najdrahšia časť tela. Najhoršie je však to, že ak skombinuje nejaké „pohonné látky“, niečo cíti, ale ten stimulátor nálady to akoby nepochopí a bud' mlčí, alebo sa naprosto zblázni. A potom nasledujú výbuchy emócií, ktoré akoby ale neboli jeho, akoby bol proxy kohosi iného. Ako vo sне, nie však lucidnom. A potom sa preberie a takmer nič si nepamätá, ani len tie pocity. Jeho neustála honba za stálymi, predvídateľnými a o niečo blaženejšími pocitmi sa zdala byť nekonečná. Koľko ráz by si i ruku, ktorou masturboval, odrúbal, aby mohol konečne cítiť niečo pekné! Ale čo už pekného v tomto svete ostalo? I to málo je tak zanedbané, schované, zničené, rozbité, rozmlátené, dobré, mŕtve a nedosiahnutelné.

Prechádzal sa po nočnom New Franciscu a ešte chvíľami cítil, ako sa mu obracia žalúdok. Asi z PEEP-u alebo z toho množstva odpadkov pri krajinici cesty. Nikde v meste nie sú čisté chodníky a niekde ani cesty nie. Ani korporátske promenády sa takým nevyhnú. Vyhodený papierový omostený obal so zvyškami kuracieho šalátu, nedojedených

stripsov a odhryznuté kusy hranoliek, celé čierne vrecia, válajúce sa medzi budovami, zašliapnuté plechovky Boostu, často s fľakmi hnedozielenej brečky, zaschnutej od popola cigaret Beach, žuvačky Kool, nalepené na chodníkoch i stĺpoch verejného osvetlenia a tlačidlách semaforov, kusy kartónov, zašpinené od čohokoľvek, od nápojov, kondómov ale i bezdomovcov. No proste radosť žiť. Prešiel krížom cez Corpo Avenue a zamieril k obytnej štvrti v Terrace Hills. A znova mu prišlo zle od žalúdka, teraz mal pocit, že sa poserie skôr, než dôjde domov. Jeden pohľad do tmavej uličky medzi budovami a temer vygrcal črevá. V strede uličky súložili dvaja a svietili si na svoj výkon mobilmi. Dvaja chlapi! A nikomu to nevadilo. Teda jedine Jorgemu, lebo po tej hávedi začal hádzal tehly. Sprostí. Siahol si do vrecka a tam našiel balíček veselých hubičiek. Vzal si tak zo tri a ďalej sa prechádzal. Klin sa predsa klinom vybíja, ak sa dosieriem, tak poriadne, pomyslel si. Len čo ich len jemne začal prezúvať, rozplynuli sa mu na jazyku.

Chcel konečne niečo cítiť. Vždy len tá hrôza! Implantát, ktorý za neho má cítiť nejaké pocity. Občas sa to stane, ale samému mu to príde umelé a nesprávne. Ani kus sentimentality v sebe nenašiel a čo sa ho nuž nahľadal. Aspoň trochu spontánnych emócií! Nie len takéto pozorovanie vlastného života z tretej osoby. Už to nedokázali ani hubičky, PSP, ani PEEP a ani trichlomazín. Pervantan, myostradín a kolagenofykol. Posledné dni, hodiny, či roky hádzal do seba všetko umelé, drogy, lieky, huby, trávu, dokonca i balený čistý koks, a nevyhol sa ani už raz použitému tabaku. A ani za boha nič! Náladomenič bol bud' úplne nahovno alebo je úplne pokazený. Iba čo mi vystrája v hlave a pred oči mi strká hovadiny, preludy a fatamorgány. Iba bolest. I to je pocit, ale je vôbec z neho nejaký únik? Vari v tomto svete neexistuje ani za štipku tej radosti? Možno nie je v tomto meste. Kopa ľudí hovorí, že v meste z reproduktorov okrem upútaviek na pošahané reklamy znie i nejaký šum, nejaké elektromagnetické vlnenie, ktoré v ľuďoch vyvoláva nestálosť, podráždenie, nechuť a často i skrytú nervozitu, ktorá dokáže prerásť do násilností. Ale to všetko sú len konšpirácie.

Včera, či pred rokom, sa bol prejsť za hranice mesta, do Little Cottage a cítil sa podobne otupne. Sedel pri akejsi chalupe, odkiaľ hľadel do diaľky na mesto. Videl žiariace mrakodrapy, lesklé meniac sa bilbordy a farebné náписy. Len tam sedel a díval sa. Cítil sa ako odpojený zo siete. Nevedel si v hlave usporiadať myšlienky, ale nie preto, žeby ich mal prebytok. Práve naopak, necítil nič pozitívne. Iba nechuť, nemohúcnosť a rastúci hnev z danej situácie. Počkať. Zrazu bol na tom mieste. Znova videl mesto v rovnakom svetle ako vtedy. Podíval sa na svoje dlane. Žeby zafungovali hubičky alebo PEEP? Takmer nikdy neúčinkujú, keď ich skombinujem, pomyslel si. Čo ho ale doháňalo k šialenstvu bolo, že sa zase nič podstatné nedialo! Teda nič neobyčajné. Nevidel obrovské zelené hady, mrakodrapy sa nemenili na drakov a obloha nebola trojuholníková a taká... hm... nepriehľadná.

Mala ešte kúsok tváre na mejkape. Ukázala mu vlastnú kresbu zátišia. Ešte to chce doladiť hru svetla a tieňa, ale naozaj sa jej tá kresba vydarila. Tvar vázy vystihla priam dokonale a slnečnice vnej tiež. Zapálila sa do kreslenia. Celé hodiny ju pri tom sledoval. Kto? Bavilo ho to. A ona robí to, čo ju baví. Kto? Toto všetko stojí za prd sloní. Akýsi vysoký päťdesiatnik, na ktorého by neurobil dojem ani pes, plávajúci v bazéne so zmrzlinovým kornútikom, balansujúcim mu na čumáku, ho okríkol, aby nezavadzal. Čosi ho bubnovalo po hlave. Potom po celom tele. Najskôr nevnímal ani kus reality. Je mokrý. Leží na zemi. V diaľke je počuť sirény policajných áut. Je večer, tmavá hmla prikryla New Francisco. Kvapky dažďa, padajúce do kalúž, z ktorých sa odrážalo neónové svetlo z nevestinca, odkiaľ ho vyhodili. Aby to pes obšťal! Už zase. Nosom ryje v zemi a teraz už vstať ani nechce. Iba sa otočí na chrbát a flegmaticky si vytiahne z náprsnej kapsičky na trenčovom kabáte cigaretu. Z vrecka nohavíc vytiahol zapáľovač a v ľahkom daždi si zapálil cigaretu asi až na piaty pokus. Vyfúkol oblak dymu. Zase nič. Ani nevie, či má pri sebe nejaké iné drogy. Kiežby sa už niečo radšej mienilo stať, aby ho to vyviedlo z monotónnosti. Chvíľami ležal, asi päť minút alebo päť hodín a napokon predsa len vstal. Svet sa znova nijak nemenil. No tak som z toho možno von, pomyslel si a vyhliadol si prvý terč, na ktorom to otestuje – akýsi kovový predmet na chodníku, vyzeralo to ako nejaký rozbítý telefón alebo tablet, už nesvetiel. Dokázal si predstaviť štetku, ktorá ho hodila o zem, pretože zistila, že jej frajer chodí za inou. Kopol do neho celou silou. Ten kus elektroniky sa vymrštil z chodníka a letel na druhú stranu ulice šmykajúc

kedysi včera, pred mesiacom, či zajtra, označil a niekde podvedome vedel, že je to LSD. Alebo to možno bola vidina tohto preparátu. Aspoň keby rozlísil, či je v realite alebo nie, tieto predstavy sú príliš realistické, ničoho sa nedá chopiť. Tak aké fatamorgány sa mu ukážu teraz, há? Snáď nahé štetky, ukazujúce začiatok boxového zápasu? Alebo snáď slon uprostred New Francisca, ktorý neustále serie modré hovná? Ani na tie preparáty sa dnes už spoľahnúť nedá. Potom mal pocit, že to srdiečko na tom obale nebolo. Možno tam ani nikdy nebolo. Potom videl samého seba, ako stojí uprostred špinavej ulice a čosi mu ukazuje gestami. Fajn, preskakuje mi znova, pomyslel si teraz už zúfalý Jorge. Tak a čo teraz? Tak dobre, to sú všetko asi len vnorené sny alebo čo, bohatstvo, a nakoniec sa nájde v posteli. V posteli so ženskou, krásnou ako obrázok, ktorá ho len utešuje, že to celé bol len zlý sen. Kiežby to tak bolo. KIEŽBY TO TAK BOLO, BOHATSTVO!

(-5-)

Čosi ho bubnovalo po hlave. Potom po celom tele. Najskôr nevnímal ani kus reality. Je mokrý. Leží na zemi. V diaľke je počuť sirény policajných áut. Je večer, tmavá hmla prikryla New Francisco. Kvapky dažďa, padajúce do kalúž, z ktorých sa odrážalo neónové svetlo z nevestinca, odkiaľ ho vyhodili. Aby to pes obšťal! Už zase. Nosom ryje v zemi a teraz už vstať ani nechce. Iba sa otočí na chrbát a flegmaticky si vytiahne z náprsnej kapsičky na trenčovom kabáte cigaretu. Z vrecka nohavíc vytiahol zapáľovač a v ľahkom daždi si zapálil cigaretu asi až na piaty pokus. Vyfúkol oblak dymu. Zase nič. Ani nevie, či má pri sebe nejaké iné drogy. Kiežby sa už niečo radšej mienilo stať, aby ho to vyviedlo z monotónnosti. Chvíľami ležal, asi päť minút alebo päť hodín a napokon predsa len vstal. Svet sa znova nijak nemenil. No tak som z toho možno von, pomyslel si a vyhliadol si prvý terč, na ktorom to otestuje – akýsi kovový predmet na chodníku, vyzeralo to ako nejaký rozbítý telefón alebo tablet, už nesvetiel. Dokázal si predstaviť štetku, ktorá ho hodila o zem, pretože zistila, že jej frajer chodí za inou. Kopol do neho celou silou. Ten kus elektroniky sa vymrštil z chodníka a letel na druhú stranu ulice šmykajúc

sa po asfalte a tam sa o obrubník rozbil ešte viac. No konečne. Snád' som už zachránený, pomyslel si. Cítil i trochu boľavý palec na nohe. Krista fix! Ved' ja nemám topánky! Kedy som ich stratil?

Hľadel si na nohy a zistil, že na chladnom chodníku stojí úplne vyzutý. Nemal ani ponožky. Aha, no dobre, tak prečo ma to tak prekvapilo, pomyslel si. Včera, či pred týždňom sa ocitol takto vyhodený v smetnom kontajneri, celý mokrý a to nie od vody, ale od zvratkov a semena. Ani nevedel či od svojho. Bud' rád, že sa to nezopakovalo, pomyslel si. Teraz sa vybral opačným smerom, k Trentonu. Tam určite zoženie nejaké dobré topánky a vedľa v Gillesovom bistro si ešte do žalúdka hodí nejakú zeleninovú bagetu. Aspoň tam ešte robia klasické bagety ako za starých dobrých čias. Siahol si spakruky na ústa. Slintá ako mladík na nudapláži, len čo si pomyslí na tú chuť mäsa, ktoré ešte nebolo geneticky modifikované. Ale i tak nevedel, čo cítil. Tešil sa na to vôbec? Nevedel to rozlišiť. Ale bagetu by si rozhodne dal. Netušil však, či má dostať peňazí. Ale Gillesa dobre pozná, občas mu spraví bagetu i za polovičnú cenu. Gilles je chlap, akých je dnes už len málo. Chápavý, rozumný, stojaci pevne nohami na zemi a nie zavesený za gule v prievane. Jeho bistro príliš nevynášalo a tak sa pred vchodom často zgrupovali socky a Gilles s dobrým srdcom im vždy dal niečo i zadarmo. Zopár idiotov to potom začalo baviť a poriadne si k tomu Kanadčanovi začali dovoľovať. Tak ich zastrelil. A potom k nemu chodili už len praví bezďáci, ktorým táto demonštrácia sily stačila. Na takých prítrtov bol nemilosrdný, ale voči správnym ľuďom vedel byť štedrý. Ale pri ňom si človek mohol byť istý, že ak jeho dobrotu zneužije, najprv ti pohrozí samopalom a ked' to spravíš druhý a tretí raz, už nehrozí a nepýta sa.

Raz však zachránil i Jorgeho, ked' ho naháňali voľajakí vandráci z Japonskej štvrti. Schoval sa tam a Gilles mu hned' hodil jeho opakovačku. Jorge takto sám odpravil štyroch aziatov, ostatní stiahli penisy do zadku a ušli. Pár ráz mu spravil bagetu i zadarmo, ked' videl, v akom zúboženom stave sa k nemu doplazil. Prehodili spolu zopár viet a Gilles mal zrejme nejakú sondu, lebo vždy vedel toho prašivého Kubánca upokojiť

a uchláčoliť, že bude všetko OK. Ale nebolo. A ani teraz nie.

Vyrušil ho záznam na sietnici. To sa ozval jeho hardvér, ktorý paličkovým písmom oznamoval, že končí reláciu. Reláciu čoho? Virtuálnej reality? Tak počkať, do riti! To celý čas som bol napojený na virtuálnu realitu, alebo kýho čerta?! Zrakom skúšal ešte oskenovať prostredie a zistil, že všetko funguje, ako má. Zistil, ktoré kamery sú v jeho zornom poli a tiež i zapínal a vypína infračervený záznam. Chvíľu teda počkal, nech sa ukončí relácia a pomaly aby sa začal báť, v ktorej diere tentokrát skončí. Možno znova v tom smetiaku.

Prašivý kojot buzerantský. „Jordan, ty kus hovada, čo za záznam si mi hodil do VRka, ty zmrď?“ Len čo to dopovedal, už VR čelenka letela na zem a on mal Jordana Suttera pod krkom. „Chcel si mi ukázať, ako skončím, ty kus buzišuka?“

Jordan Sutter sa nejavil nijak prekvapene, dokonca jedným chmatom Jorgeho odstavil. „Podívaj sa na seba predsa. Ak toto bude ďalej pokračovať, skončíš s kyberpsychózou rozmrданý na asfalte ako mucha. Fakt si myslíš, že si v realite i tentokrát? A čo tvoje drahé oko? Nespôsobuje tieto stavy náhodou ono?“

„Kus kripla, potrtkaného! Kýho čerta to mám vedieť ja? Neprišiel som tu, bohatstvo, za tebou, aby si to zistil?“

Jordan Sutter bol stále očividne pokojný a vedel, že ten prašivý Kubáneček si voči nemu nemá ako dovoliť, ved' mu dal svoje posledné peniaze. „Tak Jorge, ved' ti hovorím. Prešiel som ťa skenom, hodil som ti do VR čelenky tvoje vlastné predstavy. Čomu sa čuduješ, sám si mi doniesol tie nosiče. Ale neboj, nikomu neprezradím, že to sú korporátne nosiče, zrejme kradnuté a premazané. Už teraz budeš mať kopu iných problémov.“

„O čom to, doriti, hovoríš?“ to z Jorgeho úst už znelo rezignované.

„Áno. Tieto stavy spôsobuje tvoje oko. Zrejme ti tam niekto nahral vírus. Zbavil som sa ho, medzitým, čo si sa plavil vo svojich nahrávkach, ale zrejme je už neskoro, Jorge. Vírus premazal dôležité súbory a je to už pekne stará optika, na

ktorú sa už ani softvér neuchováva ani v TechTower. Je to v riti, milý môj. Musíme to oko z tela dostať von.“

„A to teraz budem chodiť ako kus buzišuka bez oka?“

„Môžem ho nahradiť optikou od Ryzeku.“

„Ryzek? Šibe ti? Lacný pofiderný výtrtok?“

„A máš, prosím ťa, na niečo lepšie? Aj tak tu nič lepšieho nemám. Ak našetríš pol miliardy, budúci týždeň tu budú Crytexy.“

„Strč si ich do riti, pootoč a zroluj,“ odpovedal mu vzdorovito a znova si sadol do kresla. „Seriem na všetko a na všetkých. Vezmi si to oko do prdele a hod' ma von do smetiaka. Tam si vyhoním, ak vôbec na ten môj kolík uvidím a nechaj ma tam.“

„Podľa mňa musíš odísť i z tohto mesta. To oko malo v sebe nejaký softvér, ktorý odo mňa vyžadoval autorizáciu. Obávam sa, že si ho niekomu šlohol a teraz bude preňho viditeľné. A zrejme je to nejaký korposráč, ktorý si po to oko príde. A odbachne ťa.“

Jorge sa usmial. Jordan videl, že Jorge stratil príčetnosť, z tváre sa mu zračila čistá a nefalšovaná šialenosť. Konečne ten človek asi cíti niečo iné ako zlosť.

„Odbachne, vravíš?“

Kam až oko dovidí (Post-cyberpunk)

(-1-)

Ešte aspoň raz vidieť moju milovanú Kaatje! Už teraz mi chýbala. A to práve trčím vo svojej lodi ešte len druhý deň. Neustále zapnutý signál SOS. Nikto nikde. Bola to hlúpost. Vybrať sa sám naprieč vesmírom červími dierami, na ktorých koncoch nie je jasné, na čo človek naraží. Teda vlastne nenarazí. I ja som chcel byť vesmírny bádateľ, keď už ich sú na Zemi stovky. Získal som za babku nejakú starú vyradenú MN typ 20 z roku 2010 a s veľkými očami sa podívať do vesmíru. Sacharovov motor som si kúpil za svoje a za asi päťdesiatisíc som požiadal firmu VSU, aby mi ho tam nahodila. Teraz už viem, že o vesmíre ešte stále nič neviem. Aj to môžem hovoriť o preveľkom šťastí, že som sa dostal medzi korporátov, ktorí si takéto výstrelky dovoliť rozhodne mohli. I ja som pochádzal z tej chudobnejšej štvrti, priznávam. Už

ako mladý som stratił ruku a nohu, hneď som ich mal nahradenú implantátmi. To bolo v dobách, kedy sa inak na uliciach ani žiť nedalo. Človek musel kradnúť a kšeftovať. Potom som sa vďaka jednému dobrému kšeftu s implantátmi dostal medzi digitálnych nomádov, ľudí, čo zažili aspoň akú-takú slobodu a nechceli si ju nechať kradnúť. Dá sa povedať, že som medzi nich zapadol. Ech a tá kráska, Kaatje! Jej cudzí prízvuk a anjelská tvárička!

Ale aj ako nomádi sme nezaháľali. Mali sme vždy čo prepašovať, ukradnúť alebo rozbitiť. A tak sme pašovali, kradli a rozbíjali. A malo to aj celkom dlhého trvania a medzi nomádmi som sa cítil pohodlne – bolo to rozhodne lepšie ako tá paródia na život v mestách. Ale dostali ma, svine. A v podstate si ma vydržiavali. Zažalovali ma za neviemkoľko trestných činov, akoby korpoši sami boli akisi svätcii, dočerta. Nuž a aby som sa vyhol base, musel som medzi korpošov. A tak som sa stal odpadlíkom i medzi nomádmi. A potom to celé zhučalo kamsi do kanálu. Nejakí blázni zničili akýsi prísne tajný projekt, na ktorý boli korpoši priveľmi hákliví, nasúkali do neho bilióny dolárov a napokon to celé spadlo do vetráku, zapnutého na maximum. Zistilo sa, že ten projekt bol vlastne podvrh a tak sa ich majetok scvrkol na nulu! Prašivci. Ja som bol však obozretný. Ďalej som sa stýkal s Kaatje, ktorá (po spĺasnutí tej priveľkej bubliny, ktorú chránila len lož) už nenachádzala zmysel života pri nomádoch, ktorí vlastne docielili, čo chceli. A celkovo ostatne tých nomádskych klanov dosť ubudlo po „Veľkom spĺasnutí“ a to nie preto, žeby ich rozstrieľali. Vhodne som investoval do vlastných projektov, často dokonca spoločensky prospiešnych. Áno. Dosiahli sme to. Technika bola sice všade a my nikde, ale život sa začína pomaly prebúdať a neboli som ďaleko od založenia vlastnej prepravnej spoločnosti. Investoval som prosté dobre.

Ale možno mi ten spôsob života obchodníka príliš zovšednel, keď som sa rozhodol podstúpiť takéto riziko, keď sa nad tým tak zamyslím. Už som bol plným korpošom, ale takým staromódnejším, už som nepotreboval fahať zbraň stále so sebou. Mal som úctu všetkých, ale necítil som nejaký tlak alebo strach. Aj vedenie

spoločnosti má svoje pre a proti. A v našej dobe to bolo ostatne fajn – snažil som sa vyjsť v ústrety ľuďom a mojim podriadeným – dal som im niečo, čo ľudstvo nepoznalo storočie. A napriek tomu (a možno práve preto) som si povedal, že skúsim znova niečo nové. Ved' je to dnes nejaká veda? Naštartuj motor a automat urobí všetko za teba. Je pravda, že i tú vesmírnu loď má človek nejak korigovať, aby neskončil ako ja, ale mne to, ľahkovážnemu tupcovi, nepripadalo nejak extra dôležité. Cestu som si naplánoval vopred, presne podľa plánu, ktorý na metanet zavesil samotný Ruslan Jokin, najskúsenejší vesmírny cestovateľ našej doby a napriek tomu som znova nomádom! Teraz vesmírnym! Ale ja nie som Ruslan Jokin. Som obyčajný Makar Karanšov, síce niekto, ale predsa len v celosvetovom meradle – nikto. Teda myslím som si, že po tejto výprave už zo mňa bude niekto. Ale mal som privelké oči a napokon tu zhebnem pomalou smrťou. Vo VSU ma vybavili jedlom na tri mesiace, ale to je predsa celkom jedno, keďže tu skapem ako taký prašivý pes. Mal som fakt ostať dole na Zemi a svoju firmu predať a založiť tú dopravnú spoločnosť. Mohol som mať vlastnú mestskú hromadnú dopravu! Autobusíky, metro a vláčiky! A teraz som tu niekde v kozme. Nemal som ísť do tohto bláznovstva. Asi ma omrzel život. A tak si tu hoviem v kapitánskom kresle, pred sebou vidím čierno ako tuš a začínajú ma páliť oči od toho elektronického svetla, ktorý mi svieti na gebuľu. Načo mi to celé bolo, dopekla? A to som sa chcel už oženiť za tú krásku Kaatje! Och, to je diva. Nikdy som žiadnu krajšiu ženu nevidel a síce mala svoje muchy, ale i tie z nej robili neobyčajnú ženu, ktorú som roky hľadal. Teraz už nikoho takého neuvidím.

Blesk. Á, konečne. Zdalo sa mi, akoby predo mnou bolo nejaké svetielko. Nebol som si istý, čo to bolo, mohol to byť i nejaký odlesk, alebo čo ja viem? O vesmíre viem prd. Takže červia diera. Zdalo sa mi, že moja loď nejak nepatrne zrýchliť, ale možno to bola iba moja predstava. Chytil som sa pevne riadičiel, akoby ma tie mali vo vesmíre spasíť. Určite teraz za tým asteroidom doprava, potom chvíľu rovno a na prvej odbočke pri vesmírnom prachu sa dostanem na kruhový objazd a tam sa už nájdeme, lebo moja destinácia bude

svietiť ako vianočný stromček. Smiešna predstava. Ale čo, musím mať predsa kus dobrej nálady, už nič lepšie mať nebudem.

Zrazu som pocítil strašný náraz! Rozpípal sa takmer všetky kontrolky. Nerozumel som ani jednému príkazu na obrazovke. Loď sa triasla a s pribúdajúcim časom na lodnom počítači som mal pocit, že sa začína triať ešte väčšmi. Mám to nechať na automatiku alebo to skúsim nejako ukočírovať?

(-2-)

Som už mŕtvy? Asi. Všetko sa ustálilo, ale mal som pocit, že ma klamú oči. Všetko som videl akoby cudzími očami veľmi mäkkými farbami, ak to dáva logiku. Moje konanie aj tak už od tej spásonosnej myšlienky, vydať sa nie do náručia Kaatje, ale na túto vesmírnu šialenosť, logiku nedáva. Tak moment, som stratený vesmírom asi tak 25 hodín pozemského času, prešiel som tromi červími dierami, neviem, kde som a niečo som trafil? A ako je to, doriti, vo vesmíre možné? Ved' to je ako trafiť tenisovou loptičkou terčík na biatlone zo sedla splašeného býka, majúc na sebe boxerské rukavice a robiac pritom v sedle stojku na ruke. Alebo vesmírna fatamorgána? Existuje i niečo také? Kiežby, aspoň by bola švanda.

Tak počkať! Asi naozaj som trafil nejaký asteroid alebo čo, aspoň čo som vyčítal z tých nespočetných hlásení na lodi. To mi nikto neuverí! Tieto údaje z čiernej skrinky budú mať cenu zlata a napokon sa predsa len stanem niekým! Iba to chce takú maličkosť – niekam sa dostať a dať o sebe vedieť. Ale predsa len ma to nejako prebralo z letargie a pripol som si na krk malirant a na očnej zrenici sa mi premietali technické údaje skoku v prirodzenej ľudskej reči. Transnukleonátor sa zahrial a trochu ma pod pokožkou štekli, ale napokon sa teda naozaj potvrdilo, že som trafil asteroid o priemere asi stodvadsať metrov. Je zložený zo zmesi niklového železa a kremičitých minerálov, z ktorých tazminus spoznal asi dvadsať. Ale našiel tam dokonca i trojmocný kyslík, asi len nejaká chyba, ozón predsa vo vesmíre nie je a ak by bol, tak by sa dal očakávať okolo väčších planét, ktoré si udržia magnetosféru. Aspoň z toho som

tak čosi vycítal. A potom asi trinásť neznámych prvkov. Ako to, neznámych? Nie je predsa periodická tabuľka prvkov už sto rokov zakonzervovaná? Ja viem, to asi nebude tým, ale čím potom? Rátajúc asi tri hodiny som summarizoval informácie a kompiloval ich do metanetu, ku ktorému som, zdá sa, bol stále pripojený. Iba to bude trvať dvadsať tisíc rokov, kým signál pristane na Zemi. A za dvadsať tisíc rokov z tejto lode a zo mňa neostane ani mastný flák. Toľko radosti! Akoby záležalo na tom či tu budem rok, či dva alebo sto.

Dni ubiehali, míňali sa zásoby, loď hlásila poruchy plášťa, ktoré som napokon svojpomocne opravil výstupom do voľného kozmu, kde som sa asi dvadsať ráz obával, že sa odpojím od lode a budem plávať voľným kozmom až do skonania. Zvláštne. Človek vie, že sa jeho koniec blíži, ale snaží sa ho stále nejak oddialiť. Aby som pravdu povedal – nevzdávam to. Stále v kútku duše verím a dúfam, že sa z tejto šlamastiky dostanem. Aj keď mám zásob už len na tri dni a moja loď (a i moja pravá kovová noha) by potrebovala generálku. Stále verím. Ak by som sa na Zem dostal aj ako storočný, i tak budem veriť, že sa tam dostanem. Ale Kaatje! Už teraz mi chýba. Vlastne mi chýbala už vtedy, keď som sa odlepil z povrchu Zeme.

Tri dni ubehli a moje zásoby sa stenčili. Už nemám takmer nič. Zopár nápojov ešte mám a jedla asi tak na dva chody. Začína to byť veľmi zlé a jem veľmi málo. Skrúca mi žalúdok, ale mám tam ešte nejaké recyklované jedlo, ktorého som sa pôvodne nikdy nechcel ani dotknúť, ale zdá sa, že teraz už budem musieť. Chutí vraj sice dobre, ale ak si človek pomyslí, že je svoje zmolekulizované, prefiltrované a zmineralizované hovná, veľmi sa mu do toho nechce. Iba raz som mal také jedlo a to ani nebolo jedlo, lebo tú paštétu, čo som raz na vedeckom kongrese dostal, som po jednom minisúste zahodil, ale vyskúšal som si to recyklované víno. Chutilo dobre, ale ja nie som vinár a tak neviem rozlísť, či tam sú pomarančové, či kvetinové vône, proste to chutilo ako víno. Ale po jednom dúšku ma skrútilo, keď som si spomenul, že to je už druhotne spracované víno. Asi z hovien a šťaniek. Človek sa tomu neubráni. Teraz už budem musieť siahnuť i po tomto. Sú tam

tie paštety, ach doboha! A potom niečo, čo vyzeralo ako varená kukurica. Vyzeralo to tak, ale boli to nejaké sladkosti, ktoré si človek mohol z tej „kukurice“ trhať. Urval som si asi tri bobuľky a zjedol. Zistil som, že majú silno jablkovú príchuť a boli celkom sladké a akési husté. Akoby v jednej bobuľke bola obsiahnutá chuť celého jablka. A papierových novín. Takže ak spucujem do seba celú túto sladkú kukuricu, budem mať pocit, akoby som zjedol milión jablk. A milión strán novín.

Ach, za pár dní bola kukurica jediné, čo mi ostalo. Paštety som ostatne všetky vyvracal, nie žeby chutili zle, ale už z toho princípu, keď viem, ako vznikli. Nuž a pridali sa i halucinácie z hladu. Fajn, teraz legitímné skapem. A to som sa chcel dožiť stovky a vidieť ešte moju čiernovlásku, usmievavú Kaatje aj s tým jej sexi holandským akcentom. Mal som chuť si streliť po hube a napokon som tak i učinil. Prebral som sa. Škvíkalo mi v žalúdku ohromne, ale o takú minútu sa to nejako upokojilo a telo sa asi dostalo do ketózneho stavu, kedy spaľuje tuky a snaží sa hlad nejak zamaskovať. Ale za polhodinku si pýталo palivo naďalej. Ale čo som mu mal dať? Ešte raz som sa pozrel do terminálu. Nič nové. Znova slabší plášť. Teraz na zrýchľováku na trupe lode. Dobre, ak toto neopravím, tak je po nej do týždňa. Už nemám súl vyjsť do kozmu. Kyslík ešte mám, ale už cítim, že je menej kvalitný, recykluje sa tiež.

A už znova nejaké halucinácie. Vidím na prístrojovke nejaký disk. V živote som nič takého nevidel. Bol tu aj včera? Je plochý, oválny, oranžovo sfarbený, dokonca tak neuveriteľne jasne farebný, až sa človeku pri pohľade naň zachcelo zahryznúť do pomaranča. A už sa mi slinky zbiehali. Hnus, ach môj ty bože. Asi sa snažím zjest nejaké tlačidlo. Ale čo, aj kovový šrot možno môj pozemský žalúdok znesie. Nemohol som odolať. Zistil som, že disk neboli nijak pripevnený k riadiacemu pultu. Počkať, včera som tu ešte mal nejaké sladkosti a omylem som tu nejaký nechal? Tak potom super, prežijem ďalších pár hodín naviac! Ale potom som si spomenul, že sladkosti takéhoto tvaru ani farby som nikde na lodi nemal. Aspoň som o nich nevedel. Vzal som to do ruky. Bolo to mäkké. Úžasná halucinácia, hovorím si, ako naozajstný cukrík. Len bol veľký ako dlaň. Ale

ak to je nejaké tlačidlo a moje zuby pocítia jeho tvrdosť, bude zase švanda. Zahryzol som do toho a na moment som stuhol. Chutilo to... ako... pomaranč!!! Tak počkať! To už mi snáď hrabe v hlave natoľko, že som si na základe farby dokonca tomu kovovému tlačidlu dokonca i chuť vsugeroval? A ešte i pocit plnosti? Chutilo to naozaj ako pomaranč, trochu málo šťavnatý, no chuťovo veľmi dobrý ani priveľmi sladký, ani trpký. Ako z Talianska, prisámváčku! A hned som si spomenul na našu spoločnú dovolenku s Kaatje v Taliansku. Oberali sme takto chutné pomaranče, zrelé od toskánskeho slnka. I jej koža nabrala pomarančovú farbu a jej úsmev sa vo svite slnka premenil v úsmev Mony Lízy, akoby v Taliansku vyrastala.

Dobre, nadnes stačilo. Spucoval som celý pomarančový disk a vsugeroval som si myšlienku, že mi ho musela podstrčiť pred nos sama Kaatje.

(-3-)

Spalo sa mi voľajako ťažko. Nikdy som nemal tú možnosť zaspávať hladný a tak som mal celkom problém vôbec sa uložiť do posteľ. Disk bol však veľmi sladký a celkom chutný a dokonca som po ňom nemal v noci žiadne nočné mory. Ráno som sa cítil dokonca menej vyčerpaný a celkom vo forme. Ale postrádal som dobrú náladu, len čo som si od počítača nechal „vyložiť pasians.“ Takto som nazýval pravidelné aktualizácie stavu lodi a mojej budúcnosti. Ten pocit, keď len sedíte v kozmickej lodi bezmocný a čakáte na smrť, je ubíjajúci. Už týždeň som prakticky nič neurobil a z hlavy som nemohol dostať existenčnú krízu. Koľko ráz som už chcel čokoľvek spraviť, ale čo sa dá? Trefa do asteroidu, či čo to bolo, bol jediným svetlým okamihom, ktorý ma na chvíľu zamestnal. Z kompliacií dát som zistil, že to malo zrejme atmosféru, primitívnu samozrejme. Mala málo kyslíku a dusíku, takže nebolo to obývané ľuďmi. Hovorím, bol to asi asteroid, primalý na to, aby sa na ňom vyvinul život.

Zrazu sa mi zazdalo, že vidím čosi, čo mi znova nijako nesedelo do neustále rovnakého interiéru mojej rakvy. Čo to je? Hlava fungovala naplno, ale nerozjasnilo sa mi ani náhodou. To je

nejaká soška alebo čo? Zrazu som v kúte modulu uvidel niečo zelené. Halucinácia. Vyzeralo to ako fľaša alebo soška zvláštnych, umeleckých tvarov. Malo to rozšírené dno a po okrajoch zárezy, ktoré dodávali dojem, akoby tá fľaša bola zložená z tvrdolistej dreviny. Nikdy som nič také nevidel. Ako soška je to vo vesmíre nepraktické a ako fľaša to opodstatnenie má, minimálne ako nápoj. Ale to mi už musí na hlavu pekne chrústať. Zohol som sa po to a vzal do dlane tej mojej kovovej ruky. Keď niekedy pristanem na Zemi ešte, tak si prisámváčku dám preč tieto kovové nezmysly a nahradím si to iným kovovým nezmyslom, ktorý sa bude viac podobať na ľudskú ruku! Zase to nebola halucinácia. Nebolo to ťažké, naozaj ako drevená, vyrezávaná fľaška. Pozrel som sa na jej vršok. Tam sa nachádzalo čosi svetlomodré, akoby nejaký štupeľ. Zatriasol som tým. Nič som nepočul. Štupeľ mal na vrchu malé očko, za ktorý som zatiahol a otvoril som to. Zase žiaden zvuk. Priložil som k tomu nos, ignorujúc ten fakt, že to môže byť nejaká kyselina alebo bohvieaký sajrajt. Voňalo to príjemne, och, osviežujúco! Nie ako voda, ale akoby v nej bola rozpustená nejaká sladká šťava. Znova nie príliš sladká, veľmi jemnučká, ako po kvetinách. Mám však nos slabý, žeby som necítil ani hovno z dvoch metrov ale toto voňalo sviežo a akosi... nepozemsky. Možno práve preto je to tak krásne.

Tak počkaj Makar, ty fiškus, ved' i zopár jedov vonia krásne! Analyzátor vzoriek bol však v riti, odišiel mi v ňom spektrokropický mikročip. Vylial som to kus na prístrojovú dosku. Čerta by mi i tak bola. Žiaden skrat. Čučal som na poliate klávesy ako na vodu v koši. Kým boli ešte kus vlhké, položil som na ne ukazovák ľavej ruky. Nič. Takže kožu ani plasty neleptá. Oblizol som si ukazovák. Chutil ako... nejaký energetický nápoj. Akosi som tej fľaške nedôveroval, ale potom sa znova ukázala moja veselá a nestrnulá povaha. A čo keď to vypijem? Čo horšie ako smrť môže byť? Ved' tu skapem tak či tak, koho to zaujíma?

A tak som najprv pomaly, potom hltavo pil tú tekutinu. Teraz sa mi chuťovo zdala viac ako obyčajná voda s príchuťou energetického drinku. Ale bolo to dobré. Takže ešte nechcípnem. Ale keď som pil hltavo, zdala sa mi jedna prapodivná vec:

akoby objem vody bol väčší ako objem vnútra fľaše. Možno som si to len vsugeroval. A zrazu som mal dostatok energie na ďalší výstup do kozmu. Teraz sa počítač prekonal a použil takmer všetku recyklovanú energiu na hmotný kraftátor, aby mi všetky vadné súčiastky vyrobil. Super. Ked' toto všetko vymením, budem potom čakať ako trtko dve hodiny v skafandri, lebo určite spotrebuje všetku energiu a na výrobu kyslíku sa vybodne. Klasika. Zaplátal som plášť. Trvalo mi to strašne dlho, lebo som v rukaviciach držal neskalibrovaný digitálny skrutkovač, ktorý mi odmietal venovať kus pozornosti a vždy sa jeho pravouhlá sieť nezbiehala v tých bodoch, ktoré sám určil, blbec. Proste tieto digisračky sú na dve veci. Ja viem, že sa vo voľnom kozme dajú použiť i fyzickejšie nástroje, ale i tak, dopekla, nech to robia poriadne, ked' už. A tak som sa dvadsať minút handrkoval s jedným spojom. Už na tejto lodi nič neslúži. Ak by som mal zanovito náстоjiť na tom, že má tu byť všetko stopercentné, už by som si vzduch nikdy nemohol dovoliť a v skafandri s poslednou fľašou kyslíku by som skapal. Ale tieto moje myšlienky ma v podstate ironicky zahrievajú pri srdci. Alebo to je ten posratý logatranox, zdruj energie do akumulátora?

Podľa všetkého som pri návrate späť na palubu nemal mať kyslík a tak som ostal v skafandri, kde som mal kyslíku ešte tak na dobrých desať minút. Potom by som si ho mal znova nechať doplniť. Ale niečo tu znova nesedelo. Počítač ukazoval, že je kyslík v norme a vzduch dýchateľný. Neveril som mu a chvíľu som ostal v skafandri, kým mi nebolo horúco a potom som pomaly dal dole helmu. Vzduch bol akosi čistejší, než ked' som opúšťal lod'. A to som nebol nejaký pridlho vonku a tiež i v bombe bol vzduch podobnej kvality. Teraz sa mi zdal akiste čistejší. A to mi kúsok nedávalo logiku, ale tak čo už, pokrčil som ramenami a znova som si ľahol. Čo iného sa dá robiť? Trochu si zacvičiť, ľahnúť si, pohrabať sa v termináli, opraviť poruchy. To je všetko, čo robím, kým mi nedôjdu zásoby. Ešte sú tam paštety, bleh! Už-už som si jednu chcel otvoriť, ked' tu zrazu v zásobárni mám zase nejaké podozrivé veci, ktoré sa podobali na potraviny. Nikdy som nič také nevidel. Znova nejaké plechovky, teraz už vyzerajúce viac pozemsky, ale

ani jedna s etiketou, iba nejakými ostrejšími hranami a ergonomickejším tvarom. Boli ľažšie ako klasické plechovky, ale skvele padli do ruky. Nádoby boli pod tlakom a jednu som otvoril. Znova omamujúca vôňa. Pivo! Chutilo ako Plzňák, ale nemalo to asi ani percento alkoholu a pachuť bola jemne kovová, ale veľmi chutná, akoby sa človek dotýkal jazykom limetkového džúsu. Kto mi to dáva takéto vymoženosť?! Ved' je to tisíc ráz lepšie, ako všetko, čím ma vypravili do kozmu! A toto tam je čo? Nejaký obal, vyzeral ako plastový, ale zdalo sa, že nie je. Rozbalil som to a našiel tam akési hrozienka v čomsi obalené. Och, a tie chutia božsky! Znova sladučká jemná poleva, pohladí po duši a po jazyku!

(-4-)

Už ked' som našiel i chuťovo najlepšiu proteínovú tyčinku, ktorá bola biela ako mramor a bola úžasná, ma premkol divný pocit. Nikdy som v žiadneho boha neveril, ale toto sú dary z nebies! Kto mi ich sem dáva a ako? Prisahám, že som tu nikdy takéto veci nevidel. Ak by áno, zjedol by som ich ako prvé. Moje podozrenia už nemohli byť prehliadané. Ľudia, ja som normálne našiel akúsi škatuľku, akoby obalenú do celofánu. Tú som rozbalil a ako som to otváral, v zlomku sekundy som videl, ako do nejakých cestoviniek padá akýsi prášok. Začal šumieť a ja som tomu jedlo natol'ko neveril, že som to radšej znova zatvoril a nechal tak. Nakoniec som zistil, že som urobil dobre, pretože ten prášok spustil v tom jedle exotermickú reakciu, z vrecúška sa dymilo a na dotyk bol príjemne teplý. Ako tie polohotové jedlá, ktoré dostávajú vojaci. Úchvatórium! Stále som si nebol istý, či som takéto jedlá a nápoje mal pri sebe vždy a iba zle vypočítal zásoby, ale takéto jedlá predsa nemáme ani na Zemi. Tak kto mi ich sem dal? Tak počkať, ak si porátam zásoby hned' teraz a skontrolujem si ich na ďalší deň a niečo pribudne, bude to znamenie, že ma tu niekto zásobuje. Ale ak by to bol niekto, kto? Nikto iný na lodi nie je a ani nebol, odkedy som opustil Zem. Nedávalo mi to zmysel. Akoby ma niekto kŕmil, aby som nezomrel. Neviem, porátam si znova zásoby a potom sa uvidí.

Na druhý deň som si dal na raňajky čosi ako toast s maslom z divného trojuholníkového chleba. Jemne pripečený ako mám rád. Vzal som si zoznam všetkých vecí v zásobárni a pekne-krásne tam zašiel. Samozrejme, že nesedeli počty. Mal som zásob viac ako včera! Pribudli tu ďalšie tri plechovky falošného Plzňáka, nejaké oriešky, tyčinky a znova i tie pomarančové disky!!! Srdce mi šlo vyraziť z hrude. Niekto tu je.

„Haló?“ zvolal som na celú miestnosť zásobárne. Nikto sa neozval. „No tak, kto si? Vylez von, nič ti nehrozí, chceme sa iba porozprávať!“ Stále nič. Chvíľami som sa díval do malej miestnosti, ale toľko miesta tam zase nie je. Pokúsil som sa prehľadať celú loď, no márne. Nech to bol ktokoľvek, dobre sa zašil, alebo sa mi stále dostáva z dohľadu. Niečo ako opačný duch. Nevidíte ho, nechce vás zabiť, práve naopak, kŕmi vás a vy ani za boha neviete prísť na to, čím. Ak by to nebolo jedlé, tak som mŕtvy, prinajlepšom priotrávený. Ale z čoho a ako dokázal zbastliť takéto jedlo? Nedáva mi logiku nič z toho. Ani som si nevšimol, žeby niekto niečo varil, alebo som si nevšimol, aby mi pribúdali suroviny! Ešte tu nájdem dobre prepečený steak a to ma už môže i preraziť. Ale nakoniec asi budem viac nahnevaný, že sa mi ten dotyčný skrýva.

Odvtedy som sa s ním zhováral. Bol to len monológ. Nazval som ho Úchvatník a nahlas som sa bavil navonok sám so sebou, ale iba som s ním chcel nadviazať kontakt a primäť ho k tomu, aby sa mi ukázal. Držal však kľúče od miešačky. „Ako to robíš? Ved' to jedlo je super! Ale prečo to robíš? Snažíš sa ma zachrániť?“

Netrvalo dlho a už som sa miesto s Úchvatníkom bavil s Kaatje. Kráska moja, možno to predsa len prežijem. Len keby som vedel, čo sa vlastne deje.

(-5-)

Úchvatník sa ďalej činí. Už sa mi dostał do počítača a zaň všetko opravuje. Ja prosté nechápem! Proste mám na lodi niekoho, kto sa mi vlámal do počítača, asi z prachu a mojej stolice robí Plzňáky a teraz mi aj opravuje lod? Už som si nemohol robiť ilúzie. Pri posteli po prebudení som našiel pri sebe bujnú rastlinu, palmovitého typu, ktorá voňala po akáciovom dreve a nielen, že mi

čistila vzduch, už primárne mala vo svojej korune akési zvláštne ovocie. Niečo ako jablká krížené s ananásom. Ked' som to odtrhol, bolo veľké asi ako dlaň a lúpal sa pomerne jednoducho, ale nebudete mi veriť, ako chutilo! Ako jablkový koláč! Nech sa prepadnem, ako koláčik!

„Kaatje, moja zlatá, ako sa ti za to odvďačím? Nemôžem predsa čakať, že toto všetko mám zadarmo,“ prihovoril som sa Úchvatníkovi v mene mojej mladej krásky, chrúmajúc to zvláštne ovocie. Nedalo mi však zahrabnúť späť do starších záznamov.

Ten asteroid, čo som trafil. Neviem ako, ale zrejme vtedy sa na palubu možno niekto dostal. Možno je maličký, mikrotický. Ten asteroid mal predsa atmosféru, čo je samo o sebe hlúpost, ale čo ak by bol nejaký umelý a tú atmosféru udržiaval ten niekto, kto tam býval? Možno táto mikro alebo nanocivilizácia už bojovala s existenciou atmosféry, ktorá sa tam nemohla udržať a možno tou kolíziou som ich sice zbavil svojho sveta, ale tu majú možno lepšie možnosti na rozvoj. Alebo som ich naozaj obral o ich domov. Ako im však dať nový? A prečo ma vlastne chcú zachrániť? Vedia niečo viac než ja? Nenašiel som žiadny spôsob, ako ich kontaktovať. Ak sú veľkí ako atóm, ako im nejako podať správu? Ak by sa to i dalo, dokázali by tomu porozumieť? Doteraz mi rozumeli a vytvorili všetko, čo mi chutilo. A teraz dokonca sami opravujú lod, už ani nemusím vonku do otvoreného kozmu! Palma mi prirodzene filtriuje vzduch... nie sú oni vo mne?

Na chvíľu som zmrzol, ale potom sa upokojil. Ak tomu tak je, tak to je len dobre. Potom to znamená, že mi rozumejú. Ale ja im nie! Ale vyzerajú byť priateľskí... kým nebudú chcieť niečo za niečo. Ale to mi, prosím musíte povedať vy, ja totiž neviem, čo také by ste potrebovali? Nový domov? Ja ten svoj mám, ale som od neho na milióny parsekov ďaleko. Možno ma udržujú pri živote, lebo ma budú ešte potrebovať. Fajn. Rád sa stanem rukojemníkom niekoho, kto mi dáva na obed Plzňáky! Nie fakt, pekne sa o mňa starajú. Ale na druhej strane, môžu niečo chcieť odo mňa? Možno len ľudia sú od prírody nedôverčiví a od druhých čakajú to isté. Možno majú len ušľachtilý ciel. Alebo to bolo len všetko naopak a sú len

v mojej hlave. Alebo sú umelí, vytvorili ich na korpoši na Zemi predtým, než som o tom chyroval. Umiestnili mi ich na loď a možno tušili, že som blb, tak im aktivovali pokyn, ak budem na tom zle, aby ma kŕmili. Ale to je vylúčené. Korpoši nikdy nepociťovali ani ten mikrotický kus ľudskosti.

Na ďalší deň som sa zobudil trochu skôr i na môj vkus posledných dní. Nechcelo sa mi veriť vlastným očiam, keď som videl pred sebou ďalšiu vzdušnú palmu. Dýchalo sa mi neuveriteľne dobre, loď bola v parádom stave, znova som sa dobre najedol a s toastom v ruke som si vypýtal od počítača „pasians“, teda nové údaje. Toast mi vypadol z nekovovej ruky. Rozbehol som sa k palubnému počítaču a potom ku kapitánskemu mostíku. Úchvatník ma doviedol na planétu Zem. Celý čas vedel, že chcem vidieť Kaatje. Nechcel som byť sentimentálny, ale teraz som sa neovládol. Padol som na kolená a oči sa mi zaslzili. Nedakuj bohom, ale Úchvatníkovi, bytosti, možno celým miliardám, ktoré sa mi dostali na loď a nielen že ma zachránili od jasnej smrti, opravili mi loď, prívod vzduchu, ktorý zlepšovali i mimozemskými rastlinami, zasýtili ma a teraz ma doviedli domov!

Už nikdy nebudem takto ľahkovážny!

Musím sa im nejako odvŕačiť.

... a všetci sú spokojní (Solarpunk)

(-1-)

Oskar Laukulowski ešte nikdy na Solarike neboli. Lákala ho však predstava sveta, kde je všetko v naprostom poriadku a kde ľudia žijú v súlade s prírodou. Veľmi často sa pýtal svojho ukrajinského priateľa, s ktorým sa teraz striedal pri riadení vesmírnej lode, ako to tam vyzerá a ako žije. Konstantin tam už dva razy bol. Vždy sa sťažoval iba na tie komplikácie ešte pred tým, než na Solarike pristál. Planéta si totiž dáva veľký pozor na to, kto a kedy na jej planétu pristáva. Obávajú sa totiž masívneho cestovného ruchu z každej časti Galaxie a miešania kultúry, ktorá by Solarike len ublížila. Človek sa musel prelúškať mnohými dokumentmi a testami, aby si boli obyvatelia Solariky istí, že pri pobytne cudzincov

budú dodržiavať striktné environmentálne pravidlá. Miestni ich mali v malíčku, vedľa takto žili už sto rokov a podvedome ich dodržiavalí na každom kroku. Trocha rozpačitý úvod zoznámenia sa so Solarikou ale väčšinou vystrieda nádherný pobyt v lone prírody a priamo v meste, ako mu vysvetľoval Konstantin. Kto raz príde na Solariku, málokedy chce odísť. I Oskar sa tiež musel pred letom lúškať cez otravné dokumenty, ktoré mu dokonca ešte dva razy vrátili na prerobenie. Až keď boli všetky dokumenty v poriadku, privítal ho v elektronickej pošte krásny banner o živote na Solarike a ako si nesmierne vážia jeho záujem o jeho budúcu návštevu.

Obaja tam už šli nastálo. Konstantin, medzi známymi prezývaný i Košťa, bol na Solarike asi tri roky dozadu a predtým len na pári dní v rámci exkurzie. Odslužil si svoje vojne, kde ho trafil zblízka nejaký ruský ucháň a predstieranou smrťou sa nejako dokázal vymaniť zo zajatia. A keďže sa vojna ťahala už päť rokov a potom z ničoho nič nastal pokoj zbraniam (obe bojujúce strany sa dohodli na zmrazení konfliktu), využil Košťa svojich známostí a napokon mu bolo dovolené odísť z armády s tromi vyznamenaniami. Košťa sa až neskôr dozvedel o planéte Solarika, vzdialenej asi stodesať svetelných rokov od Zeme a dal sa na vesmírneho letca. Pilotoval tanky, tak si pomysiel, že od vesmírneho letca to zase tak ďaleko nie je. A ako sa mylil. O tri roky vo svojich tridsiatich piatich rokoch sa predsa len dostať požičanou vesmírnou podkou (tak sa nazývali personálne vesmírne lietače alebo moduly) na Solariku. Trvalo to necelé tri dni – nikdy by si nebol pomysiel, že cestovanie nadsvetelnou rýchlosťou bude k dispozícii už v roku 2070, ale vždy miloval Star Trek, takže si už odmala prial, aby sa všetko to, čo sa vo filmoch dialo, stalo čo najskôr realitou. Po pristátí na Solarike ostal priam ohúrený – celé mestá tvorené obrími zelenými mrakodrapmi s rôznou štruktúrou, parky v našom pozemskom ponímaní nejestvovali, pretože celá planéta bol jeden obrí park! Iste, nachádzali sa tu i rezervácie s obmedzeným pohybom ľudí, najmä dôležité biotopy, džungle, pralesy, i zopár púští a polopúští s množstvom oáz. Savany, stepi a lesostepi sa tiež rozprestierali na obrovských plochách a Košťa

nevedel, kde začať. Iste, dokumenty mu presnejšie popísali charakter krajiny na Solarike, ale vidieť to naživo!

Za ten mesiac, ktorý tam strávil na dovolenke, si stihol zariadiť vlastný dom z prírodných materiálov, ktorý mu pomohli postaviť temer všetky rodiny z okolia. Všade panovala výborná nálada a potom tie spoločné pikniky! Košča bol navyknutý piť pivo a to miestne mu až tak nechutilo, ale zaľúbil sa do miestnych džúsov, ktoré boli tak úžasné a po nich nenasledoval žiadne smäd alebo vlčí hlad. Idylické miesto na život. Neuveriteľné. Zahľadel sa i do jednej mladej kvetinárky menom Jasmína. Určitý čas ju sledoval, ako skvele zvláda svoju prácu a predáva kvety nielen okrasné, ale i úžitkové, o ktoré prejavovali celé davy ľudí obrovský záujem. Miestna flóra bola už pred stovkou rokov tak zmenená človekom, ktorému slúži, že na Zemi by sme ich považovali za naprostý zázrak. Existuje popínavá rastlina Eusebia erinchoris, ktorá absorbuje výpary z pneumatík, ktorými si nechal zatepliť záhradu. Stará guma sa dobre na slnku zohrieva a i v chladnejších podmienkach má teda vo svojej zasklenej záhrade teplučko. Ale výpary zo starých pneumatík nie sú zdraviu prospěšné a práve tieto splodiny pohlcuje táto žltokvetá rastlina, o ktorej mu vravela jeho kráska Jasmínka. Mal ale šťastie, padli si do oka a i Jasmínskina rodina ho často navštěvovala, niesla im koláčiky a malé drobnosti, Jasmínka sa už i udomácnila v jeho príbytku. Ale odkedy Košča odišiel späť na Zem, verná a tak trochu naivná Jasmínka sa veselo podujala starať sa o jeho energeticky pasívny dom, kým tu nebude bývať nastálo a medzitým sa vrátila k svojim rodičom.

Oskar to počúval s otvorenými ústami. Bol od Košču o tri roky mladší, na Zemi väčšinu času trávil neustále v depresiách, pár ráz sa snažil i ukončiť svoj život predčasne. Mal pocit, že na čo siahol, sa premenilo v páchnuci exkrement. Ale keď ho Košča trocha potrápil jeho všetečnými otázkami a Oskar sa mu otvoril a postažoval sa, usúdil, že to s Oskarom až také zlé nie je. Má iba smolu. A hlavne, neváži si to, čo nemá. Oskara to mierne znervóznilo a opýtal sa, ako to myslie. Košča mu bez váhania vyvalil napríklad to, že má

Oskar veľmi dobré zdravie. Len jeden z tisíca jeho rovesníkov napríklad nemá žiadne alergie či už na jedlo alebo uštipnutie, prípadne prach alebo laktózu, prosté čokoľvek. Sám mu rozpovedal príbehy svojich známych, ktorí sa musia strániť určitého jedla alebo miestam a ak si náhodou nedajú pozor, skončia prinajlepšom v nemocnici. A takisto má vyštudovanú vysokú školu, čo tiež už len málokto zvládne. Takže Oskar si často vytvára problémy v hlave a dokonca i tam, kde nie sú. Zakončil to pochvalou, že bol len nedávno desiaty raz darovať krv, napriek tomu, že mu je často z toho nevoľno, no darovať chodí rád. Ved' tým určite zachránil už tridsať ľudských životov. Košča darovať nikdy neboli, prekonal v detstve žltačku a tak ho vyradili z evidencie darcov. Koľko životov môže Oskar ešte zachrániť a on si ten svoj len tak chcel vziať?

(-2-)

Dnes však pomaly pristávali na Solarike. Už z diaľky boli obaja ohromení tým, čo videli. Prazvláštne konštrukcie, zachytávajúce uhlíkové oxidy bohvieakou metódou, mrakodrapy s farebnými vitrážovými sklami, keď nie pasívnymi, tak aspoň využívajúcimi obnoviteľné zdroje energie (miestne strechy domov boli na nerozoznanie od pozemských, ale takmer všetky boli solárne) a tiež i geokupolami s hydroponicky pestovanými rastlinami, dokonca i banánmi. Všetko náramne zelené od architektúry cez dizajn až po energiu. Totálna nádhera. Voviedli ich dnu kužeľovitými otvormi do podzemia, kde mohli pristáť. A len čo tak učinili, uvideli jedného z miestnych, ako si sňal dole tričko, hodil ho (pre nepozorné oko ledabolo) na trávu. Už si čo-to o miestnych technológiách čítali, takže vedia, že to tričko je biodegradovateľné. Ved' ho potom i polial väčším množstvom vody. Miestni zrejme tričká neprali klasickým spôsobom, vždy mali totiž náhradné, ktoré stalo úplný bagatelia.

Vzduch bol veľmi ťažký, chvíľu im trvalo, než si na miestny tlak zvykli, ale po nejakom dni sa im bude zdať, akoby boli na krajsnej a zdravšej Zemi. A ten vzduch neboli len tak hocáký, ale najkrištáľovejší vzduch na čistinke pri vodopáde. Oskar bol nadšený. Keď sa prechádzali mestom,

zistil, že sa dajú rozoznať akoby staršie a mladšie časti mesta. Paradoxne, v starších častiach videl viac syntetického materiálu, zatiaľ čo v novších bol nahradzovaný prírodnými. Zastavili sa na miestnom trhu. Tak si to myslel Oskar.

„To nie je jediný trh v meste. Je ich tu aspoň sto.“

„Nechápem, ako je možné, že si ľudia všetko dokážu vyrobiť takto lokálne.“

„To len na Zemi sa riadime starými štruktúrami – nejaká oblasť je vhodná na to, iná pre niečo iné. Je pravda, že i tu to trochu platí, ale nie v takej miere.“

„Košča, toto je naozaj úžasné miesto!“

Trh bol plný ľudí. Nebolo nutné, aby pracoval každý, často sa ľudia celé dni obšmietali okolo trhov a vymieňali si veci. Za zlatky, ale i bartrovo. A všetci prívetiví, usmiali a plní elánu. Od jednej staršej panej si Košča kúpil akési drinky, ktoré mala v ručne vyrobených nádobkách, ktoré, ak sa nápoj z nej skonzumoval, mohol pokojne slúžiť i ako soška. Ale ponúkala na výber i špeciálne čaje v ručne pletených košíkoch zo syntetických materiálov. Táto soška by sa dala nazvať „plechovkou“, malo to taký tvar, ale z plechu to nebolo. A keď sa to raz otvorilo, už sa to muselo dopíť, pretože sa uvoľnil tlak v nádobke a tým sa spustil proces degenerácie „plechovky“. Takže si ju mohol pokojne vyhodiť na ulicu a na taký druhý-tretí deň po plechovke ani stopa. Ale miestni nemali vo zvyku všetko len tak zahadzovať. Veľmi často mali k dispozícii také dlhočizné kamenné nádoby, ktorých vnútro sa na Zemi často zahadzuje hlinou a vysádzajú sa tam okrasné rastliny. Tak tu ich je vždy kopa a vždy sú poruke. Veľmi často plnili rovnaké poslanie, ako tie na Zemi – boli to plnohodnotné veľké kvetináče. Tieto boli dokonca samozavlažovacie plus, ak tam človek hodil čosi biodegradovateľné – tak i hnojené. Čiže tieto kvetináče boli zároveň často i „odpadkovými košmi“, z ktorých sa ale nešíril žiadnený západ. Potom zašli do miestneho riečneho prístavu a znova za bagateľ si prenajali menšiu loď s napnutými plachtami. Ako sa tak plavili po širočiznej rieke, Oskar si nikdy nepripadal viac slobodný ako teraz. „To je úžasné. Toto miesto by mali okúsiť všetci ľudia na Zemi.“

„Všetci nie. To by potom tento raj zanikol.“ namietol Košča.

„Ale čoby, nie všetci naraz! Len na takú týždňovú dovolenku! Vedť toto je naprostá paráda.“

Lod' sa zdala menšia, no spĺňala všetky parametre miestneho ekoluxusu. Zdarma minibar, ochutnávacia porcia miestnej kávy a samozrejmosťou bola plná inštruktáž v prípade nehody. Ale tieto člny spĺňali všetky najdôležitejšie bezpečnostné kritériá a počas celej plavby ich chránili na oboch koncoch stožiare vysoké asi štyri metre, ktoré vedeli o každom jednom plavidle a keď zachytili jeho polohu, sledovali ho asi trištvrte minúty a keď šla plavba v poriadku, ďalej sa tomuto plavidlu nevenovali, ich signál zachytil ďalší stožiar. Miestni teda sledovali iba činnosť na tom úseku rieky, na ktorom stožiar pracoval. Vôbec sa nezaujímal o to, aké je to plavidlo, čo preváža a či má nejaké hlúpe povolenia. Tie predsa už posádka dostala vopred s tou hŕbou dokumentov, ktoré študovala pred svojim príchodom. Toto všetko totiž zaujímalo Oskara, ktorý si začínal namýšľať, že ho tam na Zemi niekto špehuje. A že to bolo na každom kroku. Keď sa už Košča začal o Oskara báť, tak mu ponúkol túto cestu na Solariku. A dobre spravil. Oskar bol akoby pokropený živou vodou a cítil sa tak, ako už dlho dlho nie. Len čo po asi dvadsaťminútovej plavbe dorazili do prístavu v Leonike, nadšene utrúsil, že tu už bude žiť na veky vekov.

Jasmínka ho už čakala. Stála tam ako bohyňa krásy v bielych vzdušných šatách s bochníkom čohosi, čo Oskar nazval chlebom, ale vyzeralo to ďaleko chutnejšie a malo to takú jemnejšiu a mäkšiu konzistenciu. Len čo sa Košča vybozkával so svojou možno i nastávajúcou, predstavil ju Oskarovi. Košča sa trocha o Oskara obával, či mu priveľa slobody príliš neškodí, ale keď si doteraz zatiaľ nevšimol žiadnu zmenu v jeho nálade, usúdil, že sa mu Solarika viac než páči. Pôsobil stále veľmi nadšene, prijal miestny chlebík a spokojne si na ňom pochutnával. Len čo sa doň zahryzol a od pôžitku zavrel oči, poznamenal: „Prečo je tu všetko jedlo tak neuveriteľne chutné?“ Obaja sa zasmiali a pozvali ho do ich spoločného príbytku. Tak ich už čakal celý uvítací výbor.

Jasmínkini rodičia, prarodičia a súrodenci. Bolo ich šest.

Piknikovanie tu bolo miestnym športom. Dom slúžil naozaj ako miesto oddychu a spánku, ale piknikovalo a zabávalo sa výlučne vonku, keď bolo tak pekné počasie ako dnes. Mládež chytala motýle alebo sa hrali s loptou, starší pripravovali jedlá od výmyslu sveta, všetko z lokálnych surovín a všetko čerstvé a chutné. Oskarovi takmer zabehlia miestna odroda jablka v krku, keď sa dozvedel, že Jasmínkini prarodičia majú obaja cez sto rokov. Vyzerali tak na sedemdesiat – ale pekných sedemdesiat, ľudia udržiavaní a plní života. Celkovo Oskarovi pripadalo, že miestny život je akoby výrazne spomalený. Ale v dobrom slova zmysle. Miestni sa naučili žiť život v harmónii s prírodou a žijú si lepšiu budúcnosť, ktorú si vďaka nej dokážu predstaviť. Zistil, že tí starší sa smrti neboja. Majú pred ňou rešpekt, to zaručene, ale vždy prízvukovali, že žijú tu a teraz. Neľutujú ničoho v minulosti, ved' to je tá najstaršia generácia, ktorá takto žije celý život. Neuponáhľaný, harmonický život, bez akékoľvek stresu a nejakých zbytočných hádok. Ale čím viac sa Oskar, bežne na Zemi utiahnutý a nespoločenský, dozvedal o živote od Jasmínky a jej súrodencov a rodičov, tým viac mu však jedna vec stále akoby nedávala pokoja – miestni žijú v luxuse, no nie takom, ako si predstavujeme na Zemi. Žijú pospolu a v harmónii, vôbec sa nepretvarujú, sú čistej duše – ako možno milióntina percenta ľudstva tam na Zemi. Nikam sa neponáhľajú, všetko dokážu vypracovať spoločnými silami – ako na Zemi v bývalých socialistických štátoch. Tak počkať! Aj tu je všetko super lacné! Aj keď do práce miestni už tak často nemusia, majú maximálne jedného nadriadeného. Stierajú sa tu i hranice tried spoločnosti. Oskar si zrazu uvedomil, že možno práve žije v komunistickej utópii.

(-3-)

Nastal pokojný letný večer. Oskar a Košča vylihovali spokojne sa svojich ležadlách pred Kostovým domom, Jasmínka chystala večeru. Oskarovi tá myšlienka z obeda nedala a opýtal sa Košču, či je to jeho dom.

„Samozejme, že môj.“

„A čo je to tu potom za komunistov, že dovolia, aby ľudia niečo vlastnili?“

Košča sa uškrnul: „Nedaj sa vysmiať. Akíže komunisti?“

„Ved' sa pozri – nikde žiadnen kapitalizmus, všetko je lacné, ani komáre neštípu, lebo sú tak vyšľachtené a všetko prosté funguje. Ako je to možné?“

„Komunizmom to nie je, drahý Oskar. To, čo vidíš, je – ako tomu hovori miestni – solarizmus. Je to ostatne miešanina všetkého, čo na Zemi definovali ako postkapitalizmus. Ľudia sú menej závislí od peňazí a napĺňa ich verejne prospešná aktivita.“

„Prečo?“

„Lebo je to potrebné. Lebo je to nutné.“

„To znie ako komunizmus.“

„Ako si vôbec spravil tie testy? Solarizmus je v každom kúte planéty trochu odlišný. Kapitálu existuje už len málo, ale niekde takmer nejestvuje, pretože neprináleží jednej osobe alebo rodine, ale celým organizáciám, do ktorých tie rodiny patria, respektívne do nich investujú. Takže bežný občan môže virtuálne vlastniť celé podniky a zároveň mať i vlastný kapitál. Takže kapitalizmus nie je zničený, je len vylepšený. A takto to funguje.“

„A čo anarchisti?“

„Tých tu veľa nie je. Ale aj keď sú, nie sú to také individuá, za aké ich máme na Zemi. Sú to prevažne ľudia ako my. Iba sa vyhýbajú syndikátom, ktoré spravujú spoločné majetky. Ako hovoríme, existuje zmiešaný socializmus-kapitalizmus, kde jestvujú spoločné finančie, ktoré vlastnia všetci a zároveň je výrazné i postavenie vlastného majetku.“

„A predsa len si vravel, že tu je socializmus.“

„No je. Ale ako hovoríme, solarizmus tu sa lísi od solarizmu sto kilometrov odtiaľ.“

„Aj tak mi to pripadá absurdné, že sa tu takto žije. Mysleli sme, že takáto utópia nemôže existovať.“

„A vidíš, sme práve v jednej z nich. V takej, kde nie človek prispôsobuje prírodu svojim podmienkam, ale kde sa človek prispôsobuje prírode. A keď si i niečo vezme, na oplátku ju odmení inak.“

Chvíľami sa takto rozprávali a potom slnko zašlo. Oskar sa v živote tak dobre nevyspal. Zdalo sa, že bude pomerne horúca noc, ale pasívny dom

sa o pohodlie svojich obyvateľov vždy vedel postarať. Ak človek zatiahol záves z rastlinných materiálov, plný zlatožltých a zelených ornamentov, celkom viditeľne sa v miestnosti ochladilo a tak miestni už nepoznali niečo také ako aktívna klimatizácia. Len týždeň trvalo, kým si Oskar zvykol na miestne pomery. Býval stále u Kostú, ktorý mu neskôr vybavil takisto menší pozemok, síce trochu od ruky, ale bol skvele lacný a mimo veľkých trhov. Bol v jemnom svahu, ktorý síce Oskar sprvoti považoval za nevýhodu, ale jeho budúci susedia ho ubezpečili, že to môže využiť vo svoj prospech a môže si zriadíť dobrú pivničku, ktorá ani nebude zaplavnená, keďže všade v okolí existovali mininádrže s takzvanými „klopýtkami“, ktoré sa pasívne starali o to, aby v riečke nebol prebytok vody. A ak by nastal, vytvorili by kaskádu dočasných nádrží, ktoré boli často pripojené na pasívne domy a vyrábali tak dostačok energie. Vynaliezavosť miestnych je priam šialená. Ani termín susedia neznamenal to, čo na Zemi, teda bezprostredne najbližší dom. Miestni vedeli odhadnúť kruhovú vzdialenosť od svojich pozemkov a tak mal každý aspoň šiestich susedov. Ale domy neboli pri sebe natesno, často boli najbližší susedia až o taký polkilometer ďalej. Oskar sa trochu obával, ako zvládne cestu pešo do mesta, asi také štyri kilometre vzdialeného. Miestni mu ale ukázali, kde zvykne stávať solárny autobus a ako si ho privolať. Naozaj nemusí mať starosť o nič v tomto svete. Všetko prosté funguje. A aj v lokalite, kde sa zdá, že nič nie je.

A presne ako v Kostovom prípade, aj tu mu miestni pomáhali s výstavbou jeho vlastného domu. Ale Oskar zrazu zbadal niečo, čo ho sprvoti mierne pobavilo o potom trochu pohoršilo. Ako prví zvykli ráno prichádzať Treisleinnovci. Narozdiel od Kostú, Oskaroví miestne pivo chutilo a starý lišiak Treisleinn sám pivo varil a vždy ho doniesol za sud. Malo síce menej alkoholu, ale bolo akosi lahodnejšie a plnšie. Starý Treisleinn mal troch bratov, všetko mladších od neho, ktorí sa pustili do práce, len čo si s Oskarom pripili na zdravie. Ale mal i jediného svojho potomka – dcéru Arly, ktorá bola o rok mladšia ako Oskar. Ale keď doteraz videl ženy a mužov vo veselých farbách, často s africkými a ázijskými motívmi,

zelených a modrých košeliach a šatách, tak obľúbená farba Arly bola čierna. Bola trochu rebelantská a tak stále trochu tínedžersky vz dorovitá. Pôsobila trochu rušivo v tej záplave farieb. Občas pomohla s bežnými domácimi prácami, ale poväčšine vyzerala mrzuto a tak nejak nevábne. Nie žeby to nebola krásna mladá dáma, ten jej občasný úsmev mal Oskar rád a schuti jej občas venoval jeden nesmelý pohľad. Ale tušil, že Arly možno vie niečo viac.

Ked' spal prvú noc vo svojom rozostavanom dome, ktorý ale bol vnútri celkom dobre použiteľný, iba zatial' bez nábytku, len s jednou drevenou skriňou a posteľou, ale už s funkčnou pasívou technológiou (pasívna technológia – prečo to tu takto nazývajú, to iba znamená, že si dom vie vyrobiť čistú energiu z prírody), vyspal sa akosi na prekvapenie zle a celkom ho to odrovalo, pretože ho ten deň celý deň bolel chrbát. Starý Treisleinn sa hned' zháčil, len čo sa mu Oskar zveril, že dnes asi veľa nepomôže a odvetil: „Ved' my sme mu ešte nedoniesli „lehátko“!“

Arly hned' namietala: „Nikto lehátko nepotrebuje. Je to len nástroj na šťastie!“

Aha, tak tu to asi tkvie.

„Arly moja krásna. Za to, že ty lehátko nepoužívaš, si môžeš sama. Svoje si si rozbila a nové nechceš. A keď ti ho dáme, hned' i ďalšie rozbiješ. No tak, dievča...“

Arly sa rozzúrila a odišla.

Ked' sa situácia trochu upokojila, Oskar sa opýtal na to „lehátko“, v dokumentoch o ničom takom nebola zmienka. Alebo mal Kostá pravdu a len si to poriadne neprečítal?

„To je taká mašinka, žiaľ je to energožráč, ale vďaka nemu sa nám všetkým dobre spí a sme naprostoto oddýchnutí a nadšení.“

Naozaj o tom nečítal?

„Hm, a kde také zoženiem? Znie to dobre.“

„Pôjdeme na trh a nejaký zoženieme.“

(-4-)

Uprostred noci sa prebral na nejaký šum. Nevedel, čo to je, ale potom sa zháčil, keď uvidel cez svetlo, prenikajúce dnu, akúsi postavu, ktorá sa k nemu blížila. Bol akosi dobre naladený a vedel, že je v utópii, tak sa úplne pokojne opýtal: „Kto je tam?“

Tieň sa zháčil a vyrovnal sa. Neodpovedal.

„Ja ťa vidím,“ odvetil Oskar v polospánku a potom o sekundu si uvedomil, že to znelo, akoby si šnupol veselých hubičiek.

Tieň si vzdychol a sunul sa k dverám, kde zažal svetlo. To bola Arly! Vyzerala úžasne s jej tmavými vlasmi, na končekoch sfarbených do pastelovej zelenej a bordovej.

„Arly? Čo tu preboha robíš?“

„Chcela som... chcela som odpojiť tvoje lehátko.“

„A prečo?“

Chvíľami tam stála a už nebola taká majsterka sveta. Oskar sa posadil na posteľ a ukázal Arly, aby sa spolu pozreli na to lehátko. „Je s ním niečo v nepohode?“ zamrmal, stále trochu obarený z toho faktu, že ho zbudila z REM fázy spánku.

„Všetko je s ním v nepohode. Nemôžeme to mať pripojené k posteli!“

„A čo to vlastne robí?“ povedal, keď ho vybral spod posteľ, kde bolo vždy prisaté k strane, kam si človek kladie vankúš.

„Ono to skenuje tvoje mozgové vlny a maže všetky zlé spomienky. Dáva dokopy len tie dobré a z toho ti zmontuje nejaké sny.“

„No tak to je potom luxus, nie?“

„No to nie!“ zatvárala sa vážne. Jej malé podlhovasté očká sa rozšírili: „Skenuje ťa to. Spoznáva ťa to. A spôsobuje, že ráno vstanеš s úsmevom na perách a robíš potom kadejaké sprostosti.“

„Aké sprostosti?“

„A potom sa z nich stáva ekopakáž! Inštalujú nám to všetkým, aby sme sa zmenili a počúvali tieto ekoblosti!“

„Kto nám to inštaluje?“

A zrazu sa Arly k slovu nemala. Oskar vzal to svoje „lehátko“ do ruky. Vyzerala ako obyčajná čierna škatuľa zo syntetického materiálu, ale keď sa trochu podíval na ten stroj bližšie, zistil, že na

ňom nie je takmer nič prírodné. Plus to musí byť stále v elektrickej zásuvke a má i svoj vlastný pasívny zdroj. Asi neškodná hračička. Arly vzala Oskarovo lehátko do dlaní oboch rúk a jej hlas sa trocha stlmil: „Táto vec nás zbavuje smútku, strachu a depresie. Ale povedz mi, Oskar: je toto ozaj potrebné? Naozaj máme vytiesňovať všetok ten strach, obavy a depresie?“

„Znieš depresívne, Arly, desíš ma.“

Zahľadela sa na neho so slzičkou v očiach a pocítil k nej akúsi neurčitú spolupatričnosť. „Oskar, nie je správne, že máme takúto vec. Pozri sa, keď mi zomrela mama minulý rok, kvôli tomuto som sa nevedela sústredit na spomienky s ňou. Vieš, keď človek, ktorého nadovšetko miluješ, nadobro odíde z tvojho života, i spomienky na neho po čase zhorknú.“

„Ale spomienky bývajú po čase krajšie a krajšie, nie je tak?“

„Áno, keď sa na to pozeráš s odstupom času, dívaš sa na ne ružovými okuliarmi nostalgie. Ale nedovoliť si zaspomínať a niesť tú ťarchu na svojich pleciach – to nie je správne.“

Nerozumel jej a tak len mlčal.

„To prázdro, čo tam mám, sa nedá zaplniť len tak dobrými spomienkami, nebodaj ešte i vymyslenými. To akoby som mamu vôbec nemala.“

„Takže tá vec blokovala tvoje spomienky na mamu?“

„Áno. Ale to sú MOJE spomienky a ja si ich chcem mať uložené v hlave ako ja chcem!“ hnevlivo precedila cez zuby.

„Lenže Arly, nie je ani dobré ostávať v minulosti. Sama seba ničíš.“

„Takže ani ty si to nepochopil. Myslela som si, že si iný, človeče,“ už-už chcela vstať, keď zistila, že ju vzal za ruku. Tak ostala sedieť a podívala sa mu do očí.

„Arly, hľadal som miesto na Zemi, kde môžem mať pokoj od zlých vecí, čo sa mi stali. Keď som zistil, že to miesto je dva metre pod ňou, tak som sa tam snažil dostať.“

Arly stuhla. Zistila, že konala príliš impulzívne.

„A potom ten pocit previnenia, keď sa ti ten pokus dostať sa tam nepodarí... a ten pocit, keď rozmyšľaš o tom mieste ako o nebi... a ono tam

dole tiež nie je. Tak som prišiel sem. Uvedomujem si, že tento svet je tak trochu padnutý na hlavu so svojou pozitivitou, ale užívam si života akosi viac.“ Arly zistila, že ju Oskar istotne tromfol.

„Prepáč, naozaj som nevedela.“

„Nemusíš sa ospravedlňovať. Pokojne tú vec nemusím používať každú noc. Vypnem to a pokúsim sa zaspáť prirodzene, bez tejto narkózy. Čo ty na to?“

Arly nevedela, čo d'alej. Vyzerala trochu nesvoja a nakoniec sa už nemohla pretvarovať a sama sa oprela o Oskarovu plece. Ten to pochopil tak, že očakáva objatie a tak i učinil. Nebránila sa. Bol však nesmely, čo sa týkalo intimacy, tak sa snažil, aby jeho ruky neskončili niekde, kde by nemali. Potom si odfúkol. Och, mne sa tu normálne nejaká kráska hodí do náručia potom, čo si vyleje dušu a potom si musím dávať pozor, aby som ešte nebol za úchyta. No čo, možno to tento svet chápe. Iba mu prišlo divné, ako sa z takejto rozcitlivenej chvíľky musel rýchlo spamätať.

Arly má pravdu. Je to oblbovák. Ako tablety proti nevoľnosti pri cestovaní. Nemusíš ich požívať ako lenticalky, stačí len pri jazde. A i to možno nie pri každej, ako sa dnes od Arly dozvedel. Na druhý deň ráno sa zobudil v dobrej nálade, i keď trochu viac rozospatý, než by bol, keby si nechal lehátka zapnuté. Ale keď prišli Treisleinnovci, nakazili ho dobrou náladou. S Arly toho veľa neprehovorili, ale tajomnými úsmevmi si povedali toho viac. Bol však z celej tej nočnej „prepakovky“ trochu nesvoj. Ved' mu to mohla Arly pokojne povedať dnes bez akýchkoľvek okázalostí, prečo sa proste vkradla do jeho spálne a... no dobre, asi je lepšie túto tému d'alej nerozvádzat, rozhodol sa Oskar.

Miestni stavajú domy niekedy dlho, niekedy veľmi rýchlo, závisí to od požiadaviek samotného vlastníka a od firmy, s ktorou sa dohodne. Bud' mu firma alebo susedia pomôžu zo svojich materiálov, alebo mi nechá postaviť zmontovaný dom – predfabrikovaný, ako miestni hovoria. Na začiatok je predfabrikovaný dom zaiste lacnejší a stojí do týždňa, ale je to v podstate holodom, vyšperkovať si ho môže predsa kedykoľvek. Rozhodol sa pre hybridný model, kedy dostal sice predfabrikované súčasti, ale Treisleinnovci mu ich pomohli zostaviť

a vylepšiť. Takto sú domy exkluzívne lacné a prakticky bez akékoľvek nájmu, vlastník platí len daň z pozemku.

(-5-)

Ešte pár ráz si dokázal na noc vypnúť lehátko a ráno sa zobudiť zničený ako po nočnej bitke s vlkom. Bavilo ho to čoraz menej a raz sa ľažko prehadzoval na posteli, kým ráno nezistil, že má úplne stuhnutú šiju. Starý Treisleinn ho za to mierne pokarhal, všimol si, že má jeho dcéra na neho vplyv a vľúdne ho upozornil, že lehátka sa nie je potreba báť, že je to neškodná vecička, ktorá jednak pomáha zaspáť a jednak sa človek budí svieži ako rybička. Oskar sa na tento stroj nezabudol opýtať i Kostú. Ten ho uzemnil, že si ten stroj vôbec nezaslúži jeho pozornosť a že sám zabudol, že také niečo používa každý deň.

Dom bol hotový a Treisleinnovci ho navštěvovali už menej často. Nie však Arly. Tá stále cítila akúsi zatial' neurčitú náklonnosť k Oskarovi a ten bol za to ostatne i rád. Občas si s ňou vyrazil na prechádzky alebo spoločné pikniky a zdalo sa, že si Oskar našiel veľmi blízku osobu, na ktorú sa môže spoľahnúť. Arly však bola dosť nevyspytateľná mladá dáma, ktorá, podľa jej vlastných slov „sa nie vždy hodí do tohto sveta“. Oskar ju však číčikal, aby zabudla na starosti a užívala si. A to bolo červeným súknom pre mladú slečnu. Hrala nahnevanú, ale tomu už Oskar prišiel na koreň a nie zriedka to povedal len preto, aby jej zmeny správania viac spoznal.

V jeden letný večer však Arly pri Oskarovi znala veľmi smutne a Oskara to znepokojilo. Už sa zblížili natoľko, že občasný bozk Arly veľmi rada privítala, ale Oskar i tak v posledné dni cítil, že Arly akosi vädne a on nevie prečo. Bola znova tak tajuplná, ako v prvé dni, kedy sa videli a ona ani za nič na svete nedokázala Oskarovi povedať, čo sa deje. No v ten letný večer sa Oskar odhodlal vytrvať a vytiahnuť z nej príčinu jej neveseľej povahy. Arly sa znova bránila, ale Oskar pri nej vedel hrať na city a odvetil, že sa o ňu bojí a že ak chce, aby jej nejako pomohol, musí vedieť, čo s ňou je.

Arly sa na neho zadívala svojimi pozornými očkami a Oskar si zatial' nevšimol žiadnu slzičku v nich. Nakoniec ale prehovorila: „Lehátko je

horšie, než som si myslela. Podívaj sa, Oskar. Si tu už tri mesiace. Všimol si si niečo na tomto svete niečo, čo nefunguje?"

Bola to pomerne zvláštna otázka a Oskar sa zamyslel. Prehliadol snáď niečo?

„Všetci vokol mňa sa usmievajú ako mesiačiky na hnoji. Ale snáď len ja vidím, že lehátko robí viac, než len maže spomienky. Ja mám pocit, že on nám nahráva celý náš deň a potom sa ho snaží replikovať.“

„Arly, čo to hovoríš? Ako si na také niečo vôbec prišla?“

„Pozri sa,“ usadila sa vedľa neho do tureckého sedu, „koľko rovnakých dní si zažil?“

„Hm, kam tým mieriš?“

„Ešte neviem, ako to ten stroj robí, ale som si takmer istá, že číta všetko, čo sa nám za ten deň prihodilo a snaží sa, aby nás pochopil. Vie, čo máme radi a čo nie.“

„Dobre a čo z toho vyvodzuješ?“

„Že nás ten stroj pozná a potom sa nám dostane do mozgu vzorec, podľa ktorého sa MUSÍME správať počas dňa.“

Tu ho Arly svojimi dohadmi trochu desila. Áno, posledné dni... použil lehátko najprv tri dni po sebe a potom ho na tri noci vypol. A cítil... niečo určite. Ale bolo to ono?

„Ja možno pôsobím ako nelogicky konajúci blázon, ale mne sa tak zdá, že som tu asi jediná normálna! Dokážem sa totiž správať podľa seba, neviem, čo

ma čaká zajtra a ani nepotrebujem, aby mi to povedal nejaký stroj!“

„Ale je to dosť odvážne tvrdenie.“

„Ale ba! Ako vieš, že to, čo si robil posledné dni, neboli len nejaké pokyny, ktoré si od niekoho dostal? Ako vieš, že tie nutkania niečo urobiť, sú reálne z tvojej hlavy?“

Arly na chvíľu zmíkla a obaja sa dívali na panorámu mesta. Vysoké sklenené mrakodrapy všakovavých tvarov, farieb a zelenými podlažiami sa preplietali s bujnou zelenou vegetáciou a naskytvali úžasný pohľad pozdĺž celého horizontu, ktorý bol počas západu slnka sfarbený mierne do oranžova. Nevyzerala už tak skleslo. To dievča si zrejme v hlave tvorí vlastných démonov, pomysel si Oskar a chvíľami sledoval viac ju ako mesto. I jej pokožka sa sfarbila trochu do oranžova a mal pocit, že i jej vlasy zosvetlili jeho vplyvom. No teraz sa Arly zahľadela priamo na Oskara a obaja naraz cítili vzájomnú náklonnosť, akú medzi sebou ešte nezažili. Arly však na sekundičku sklopila zrak a trochu šibalsky sa usmiala, ale len na chvíľu a potom sa znova vážne zahľadela na Oskara. Zrejme teraz príde konečne ten okamih, pomysel si Oskar, ale veruže to z nej ide ako z chlpatej deky!

„Oskar môj, ja viem, že sa nemýlim. A nemysli si, že som si ťa neočukla...“

Oskar sa zarazil a od údivu zabudol, čo chcel povedať.

„Tá vec nechce, aby si ma miloval.“